

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2023
(OR. en)

2021/0203 (COD)

PE-CONS 15/23

ENER 175
ENV 332
TRANS 127
ECOFIN 307
RECH 119
CLIMA 177
IND 160
COMPET 296
CONSOM 113
CODEC 540

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα: ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
για την ενεργειακή απόδοση και την τροποποίηση του κανονισμού
(ΕΕ) 2023/955 (αναδιατύπωση)

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2023/...
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

**για την ενεργειακή απόδοση και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955
(αναδιατύπωση)**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 194 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία³,

¹ ΕΕ C 152 της 6.4.2022, σ. 134.

² ΕΕ C 301 της 5.8.2022, σ. 139.

³ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Ιουλίου 2023 (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα και ουσιαδώς². Καθώς η εν λόγω οδηγία πρόκειται να τροποποιηθεί εκ νέου, είναι σκόπιμη, για λόγους σαφήνειας, η αναδιατύπωσή της.
- (2) Στην ανακοίνωση που εξέδωσε στις 17 Σεπτεμβρίου 2020 με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 — Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας» (το «σχέδιο κλιματικών στόχων»), η Επιτροπή πρότεινε να αυξηθεί το επίπεδο κλιματικής φιλοδοξίας της Ένωσης με την αύξηση του στόχου για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % κάτω από τα επίπεδα του 1990 έως το 2030. Πρόκειται για σημαντική αύξηση σε σύγκριση με τον υφιστάμενο στόχο του 40 %. Η πρόταση ανταποκρίνεται στη δέσμευση που αναλήφθηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 2019 με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» (η «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία») για την υποβολή ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την αύξηση του στόχου της Ένωσης για το 2030 στο 55 % με υπεύθυνο τρόπο. Συνάδει επίσης με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού, η οποία εγκρίθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (η «συμφωνία του Παρισιού») για τη συγκράτηση της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2°C και τη συνέχιση των προσπαθειών για τη συγκράτησή της στον 1,5°C.

¹ Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1).

² Βλ. παράρτημα XVI μέρος Α.

- (3) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 10ης-11ης Δεκεμβρίου 2020, τάχθηκε υπέρ ενός δεσμευτικού ενωσιακού στόχου για καθαρή εσωτερική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η φιλοδοξία για το κλίμα πρέπει να ενισχυθεί κατά τρόπο που μπορεί να ενθαρρύνει τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, να δημιουργήσει θέσεις εργασίας, να αποφέρει οφέλη για την υγεία και το περιβάλλον στους πολίτες της Ένωσης και να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της Ένωσης μέσω της προώθησης της καινοτομίας στις πράσινες τεχνολογίες.
- (4) Για την υλοποίηση των στόχων αυτών, η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της, της 19ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2021 — Μια Ένωση δύναμης σε έναν εύθραυστο κόσμο», ανακοίνωσε δέσμη νομοθετικών μέτρων για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 (η «δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 %») και την επίτευξη μιας κλιματικά ουδέτερης Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το 2050. Η δέσμη αυτή καλύπτει ευρύ φάσμα τομέων πολιτικής, όπως η ενεργειακή απόδοση, η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, η χρήση γης, η αλλαγή στη χρήση γης και οι δασοκομικές δραστηριότητες, η φορολογία της ενέργειας, ο επιμερισμός των προσπαθειών και η εμπορία εκπομπών.
- (5) Ο σκοπός της δέσμης προσαρμογής στον στόχο του 55 % είναι η διασφάλιση και η δημιουργία θέσεων εργασίας στην Ένωση και η παροχή στην Ένωση της δυνατότητας να καταστεί παγκόσμιος ηγέτης στην ανάπτυξη και την υιοθέτηση καθαρών τεχνολογιών στην παγκόσμια ενεργειακή μετάβαση, με ιδιαίτερη έμφαση στις λύσεις ενεργειακής απόδοσης.
- (6) Οι προβολές δείχνουν ότι, με την πλήρη εφαρμογή των πολιτικών που ισχύουν σήμερα, οι μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030 θα αντιστοιχούν περίπου στο 45 % των αντίστοιχων επιπέδων του 1990, εξαιρουμένων των εκπομπών και απορροφήσεων από τη χρήση γης, και περίπου στο 47 %, εάν συμπεριληφθούν αυτές. Ως εκ τούτου, το σχέδιο κλιματικών στόχων προβλέπει ένα σύνολο δράσεων που απαιτούνται σε όλους τους τομείς της οικονομίας και αναθεωρήσεις βασικών νομοθετικών μέσων για την επίτευξη αυτής της ενισχυμένης κλιματικής φιλοδοξίας.

- (7) Στην ανακοίνωση που εξέδωσε στις 28 Νοεμβρίου 2018 με τίτλο «Καθαρός πλανήτης για όλους - Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία», η Επιτροπή δήλωσε ότι η ενεργειακή απόδοση αποτελεί βασικό τομέα δράσης, χωρίς τον οποίο δεν μπορεί να επιτευχθεί η πλήρης απαλλαγή της οικονομίας της Ένωσης από τον άνθρακα. Η ανάγκη αξιοποίησης των οικονομικά αποδοτικών ευκαιριών εξοικονόμησης ενέργειας οδήγησε στην τρέχουσα πολιτική της Ένωσης για την ενεργειακή απόδοση. Τον Δεκέμβριο του 2018, ένας νέος πρωταρχικός στόχος ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης για το 2030 ύψους τουλάχιστον 32,5 %, σε σύγκριση με την βάσει προβολών υπολογιζόμενη χρήση ενέργειας το 2030, συμπεριλήφθηκε στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους», με στόχο να δοθεί προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση, να επιτευχθεί παγκόσμια πρωτοπορία στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να διασφαλιστεί μια δίκαιη συμφωνία για τους καταναλωτές.
- (8) Η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει το σχέδιο κλιματικών στόχων κατέδειξε ότι, για να επιτευχθεί το αυξημένο επίπεδο κλιματικής φιλοδοξίας, οι βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να αυξηθούν σημαντικά σε σχέση με το σημερινό επίπεδο φιλοδοξίας του 32,5 %.
- (9) Μια αύξηση του στόχου ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης για το 2030 μπορεί να μειώσει τις τιμές της ενέργειας και να είναι ζωτικής σημασίας για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, σε συνδυασμό με αύξηση και υιοθέτηση του εξηλεκτρισμού, του υδρογόνου, των ηλεκτρονικών καυσίμων και άλλων σχετικών τεχνολογιών που είναι απαραίτητες για την πράσινη μετάβαση, μεταξύ άλλων στον τομέα των μεταφορών. Ακόμη και με την ταχεία ανάπτυξη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η ενεργειακή απόδοση μπορεί να μειώσει την ανάγκη για νέα δυναμικότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και το κόστος που συνδέεται με την αποθήκευση, τη μεταφορά και τη διανομή. Η αυξημένη ενεργειακή απόδοση είναι, επίσης, ιδιαίτερα σημαντική για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης, καθώς μέσω αυτής μειώνεται η εξάρτησή της από την εισαγωγή καυσίμων από τρίτες χώρες. Η ενεργειακή απόδοση είναι ένα από τα πιο καθαρά και οικονομικά αποδοτικά μέτρα για την αντιμετώπιση αυτής της εξάρτησης.

- (10) Το άθροισμα των εθνικών συνεισφορών που κοινοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα υπολείπεται του στόχου της Ένωσης για βελτίωση κατά 32,5 %. Οι συνεισφορές θα οδηγήσουν συνολικά σε μείωση κατά 29,7 % για την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας και κατά 29,4 % για την τελική κατανάλωση ενέργειας σε σύγκριση με τις προβολές του σεναρίου αναφοράς της ΕΕ του 2007 για το 2030. Αυτό θα συνεπαγόταν συλλογικό έλλειμμα 2,8 ποσοστιαίων μονάδων για την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας και 3,1 ποσοστιαίων μονάδων για την τελική κατανάλωση ενέργειας στην ΕΕ των 27.
- (11) Ορισμένα κράτη μέλη υπέβαλαν φιλόδοξα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα, τα οποία η Επιτροπή αξιολόγησε ως «επαρκή», και τα οποία περιείχαν μέτρα που επιτρέπουν στα εν λόγω κράτη μέλη να συμβάλουν στην επίτευξη των συλλογικών στόχων για την ενεργειακή απόδοση με αναλογία μεγαλύτερη από τον μέσο όρο της Ένωσης. Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη έχουν καταγράψει «πρώιμες προσπάθειες» για την επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας, δηλαδή εξοικονόμηση ενέργειας πάνω από τον μέσο όρο της Ένωσης τα τελευταία χρόνια. Και οι δύο περιπτώσεις συνιστούν σημαντικές προσπάθειες που θα πρέπει να αναγνωριστούν και να περιληφθούν σε μελλοντικές ενωσιακές προβολές μοντελοποίησης και οι οποίες μπορούν να χρησιμεύσουν ως αξιόλογα παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο όλα τα κράτη μέλη μπορούν να εργαστούν για την αξιοποίηση του δυναμικού τους όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση, ώστε να αποφέρουν σημαντικά οφέλη στις οικονομίες και τις κοινωνίες τους.

- (12) Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι παραδοχές που χρησιμοποίησε η Επιτροπή στο σενάριο αναφοράς της ΕΕ του 2020 και οι παραδοχές στις οποίες βασίστηκαν ορισμένα κράτη μέλη για τα σενάρια αναφοράς τους, στα οποία βασίζονται τα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και κλίμα, είναι διαφορετικές. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αποκλίσεις όσον αφορά τον υπολογισμό της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας, όμως και οι δύο προσεγγίσεις είναι έγκυρες όσον αφορά την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας.
- (13) Ενώ το δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας παραμένει μεγάλο σε όλους τους τομείς, υπάρχει μια ιδιαίτερη πρόκληση που αφορά τις μεταφορές, καθώς είναι υπεύθυνες για άνω του 30 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας, και τα κτίρια, δεδομένου ότι το 75 % του κτιριακού αποθέματος της Ένωσης έχει χαμηλές ενεργειακές επιδόσεις. Ένας τομέας που αποκτά ολοένα μεγαλύτερη σημασία είναι ο τομέας των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ), ο οποίος ευθύνεται για το 5 έως 9 % της συνολικής χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας παγκοσμίως και για πάνω από το 2 % των παγκόσμιων εκπομπών. Το 2018, τα κέντρα δεδομένων αντιπροσώπευαν το 2,7 % της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ των 28. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της, της 19ης Φεβρουαρίου 2020, με τίτλο «Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης» (η «ψηφιακή στρατηγική της Ένωσης») ανέδειξε την ανάγκη για υψηλής ενεργειακής απόδοσης και βιώσιμα κέντρα δεδομένων και μέτρα διαφάνειας για τους τηλεπικοινωνιακούς φορείς όσον αφορά το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα. Επιπλέον, θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η ενδεχόμενη αύξηση της ζήτησης ενέργειας που μπορεί να προκύψει από την απανθρακοποίηση της βιομηχανίας, ιδίως για ενεργοβόρες διαδικασίες.

- (14) Το υψηλότερο επίπεδο φιλοδοξίας απαιτεί ισχυρότερη προώθηση οικονομικά αποδοτικών μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε όλους τους τομείς του ενεργειακού συστήματος και σε όλους τους σχετικούς κλάδους, όπου η δραστηριότητα επηρεάζει τη ζήτηση για ενέργεια, όπως οι κλάδοι των μεταφορών, των υδάτων και της γεωργίας. Με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε ολόκληρη την ενεργειακή αλυσίδα, συμπεριλαμβανομένων της παραγωγής, της μεταφοράς, της διανομής και της τελικής χρήσης της ενέργειας, θα ωφεληθεί το περιβάλλον, θα βελτιωθούν η ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και η δημόσια υγεία, θα μειωθούν οι εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου, θα βελτιωθεί η ενεργειακή ασφάλεια μέσω της μείωσης της ανάγκης για εισαγωγές ενέργειας, ιδίως ορυκτών καυσίμων, θα περικοπεί το ενεργειακό κόστος για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, θα αμβλυνθεί η ενεργειακή φτώχεια και θα επέλθει αύξηση της ανταγωνιστικότητας, περισσότερες θέσεις εργασίας και αυξημένη οικονομική δραστηριότητα σε όλους τους κλάδους της οικονομίας. Ως εκ τούτου, η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής των πολιτών, συμβάλλοντας παράλληλα στον μετασχηματισμό των ενεργειακών σχέσεων της Ένωσης με τρίτες χώρες εταίρους προς την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας. Αυτό συνάδει με τις δεσμεύσεις της Ένωσης που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της Ενεργειακής Ένωσης και του παγκόσμιου προγράμματος δράσης για το κλίμα που θεσπίστηκε με τη συμφωνία του Παρισιού. Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης διαφόρων τομέων έχει τη δυνατότητα να προωθήσει την αστική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των κτιρίων, και τις αλλαγές στα πρότυπα κινητικότητας και προσβασιμότητας, προωθώντας παράλληλα πιο αποτελεσματικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές επιλογές.

- (15) Η παρούσα οδηγία αποτελεί ένα βήμα προς την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, στο πλαίσιο της οποίας η ενεργειακή απόδοση πρέπει να αντιμετωπίζεται ως αυτοτελής πηγή ενέργειας. Η αρχή για την προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση αποτελεί πρωτεύουσα αρχή η οποία θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε όλους τους τομείς, ακόμα και πέραν του ενεργειακού συστήματος, σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένου του χρηματοπιστωτικού τομέα. Οι λύσεις ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να εξετάζονται ως πρώτη επιλογή στις αποφάσεις πολιτικής, σχεδιασμού και επενδύσεων, κατά τον καθορισμό νέων κανόνων για την πλευρά της προσφοράς και για άλλους τομείς πολιτικής. Ενώ η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση θα πρέπει να εφαρμόζεται χωρίς να θίγει άλλες νομικές υποχρεώσεις, στόχους και αρχές, οι εν λόγω υποχρεώσεις, στόχοι και αρχές θα πρέπει επίσης να μην εμποδίζουν την εφαρμογή της ούτε να έχουν ως αποτέλεσμα εξαιρέσεις από την εφαρμογή της αρχής. Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η ενεργειακή απόδοση και η ανταπόκριση στη ζήτηση μπορούν να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις με τη δυναμικότητα παραγωγής. Είναι ανάγκη να πραγματοποιούνται βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης, όποτε είναι οικονομικά αποδοτικότερες από ισοδύναμες λύσεις στο σκέλος της προσφοράς. Αυτό θα πρέπει να συμβάλει ώστε να αξιοποιηθούν πολλά οφέλη της ενεργειακής απόδοσης για την Ένωση, ιδίως για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Η εφαρμογή μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να αποτελεί επίσης προτεραιότητα για την άμβλυνση της ενεργειακής φτώχειας.

- (16) Η ενεργειακή απόδοση θα πρέπει να αναγνωρισθεί ως καίριο στοιχείο και προτεραιότητα των μελλοντικών αποφάσεων για επενδύσεις στις ενεργειακές υποδομές της Ένωσης. Η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση θα πρέπει να εφαρμόζεται, λαμβάνοντας πρωτίστως υπόψη την προσέγγιση της αποδοτικότητας του συστήματος και την κοινωνική προοπτική, καθώς και την προοπτική της υγείας, και με έμφαση στην ασφάλεια του εφοδιασμού, στην ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος και στη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα. Κατά συνέπεια, η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση αναμένεται να συμβάλει στην αύξηση της απόδοσης των επιμέρους τομέων τελικής χρήσης και ολόκληρου του ενεργειακού συστήματος. Η εφαρμογή της αρχής θα πρέπει επίσης να στηρίζει επενδύσεις σε ενεργειακά αποδοτικές λύσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

- (17) Η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ και βρίσκεται στο επίκεντρο της Στρατηγικής της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, η οποία καθορίστηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 8ης Ιουλίου 2022. Ενώ η αρχή βασίζεται στη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, η εφαρμογή της έχει ευρύτερες επιπτώσεις από κοινωνική σκοπιά. Οι εν λόγω επιπτώσεις μπορεί να ποικίλλουν ανάλογα με τις περιστάσεις και θα πρέπει να αξιολογούνται προσεκτικά μέσω αξιόπιστων μεθοδολογιών ανάλυσης κόστους-οφέλους που λαμβάνουν υπόψη τα πολλαπλά οφέλη της ενεργειακής απόδοσης. Η Επιτροπή έχει εκπονήσει ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για τη λειτουργία και την εφαρμογή της αρχής, προτείνοντας συγκεκριμένα εργαλεία και παραδείγματα εφαρμογής σε διάφορους τομείς. Η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση προς τα κράτη μέλη, η οποία βασίζεται στις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας και ζητεί τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων σε σχέση με την εφαρμογή της αρχής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη στον μέγιστο δυνατό βαθμό την εν λόγω σύσταση και να καθοδηγούνται από αυτήν κατά την εφαρμογή της αρχής της ενεργειακής απόδοσης στην πράξη.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

- (18) Η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση συνεπάγεται την υιοθέτηση μιας ολιστικής προσέγγισης η οποία λαμβάνει υπόψη τη συνολική απόδοση του ενοποιημένου ενεργειακού συστήματος, την ασφάλεια του εφοδιασμού και την οικονομική αποδοτικότητα και προωθεί τις πλέον αποδοτικές λύσεις για την κλιματική ουδετερότητα σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, από την παραγωγή ενέργειας έως την τελική κατανάλωση ενέργειας μέσω του δικτύου μεταφοράς, ώστε να επιτυγχάνονται αποδόσεις τόσο στην κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας όσο και στην τελική κατανάλωση ενέργειας. Η προσέγγιση αυτή θα πρέπει να εξετάζει τις επιδόσεις του συστήματος και τη δυναμική χρήση της ενέργειας, όπου οι πόροι από την πλευρά της ζήτησης και η ευελιξία του συστήματος θεωρούνται λύσεις ενεργειακής απόδοσης.

- (19) Για να έχει αντίκτυπο, η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση πρέπει να εφαρμόζεται με συνέπεια από τους εθνικούς, περιφερειακούς, τοπικούς και τομεακούς φορείς λήψης αποφάσεων σε όλα τα σχετικά σενάρια και τις αποφάσεις πολιτικής, σχεδιασμού και μεγάλων επενδύσεων - δηλαδή επενδύσεων μεγάλης κλίμακας, με αξία άνω των 100 000 000 EUR έκαστη ή 175 000 000 EUR για έργα υποδομής μεταφορών - που επηρεάζουν την κατανάλωση ενέργειας ή τον εφοδιασμό με ενέργεια. Η ορθή εφαρμογή της αρχής απαιτεί τη χρήση της σωστής μεθοδολογίας ανάλυσης κόστους-οφέλους, τον καθορισμό ευνοϊκών συνθηκών για τη χρήση ενεργειακά αποδοτικών λύσεων και την κατάλληλη παρακολούθηση. Οι αναλύσεις κόστους-οφέλους θα πρέπει να αναπτύσσονται και να διενεργούνται συστηματικά, θα πρέπει να βασίζονται στις πλέον επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις τιμές της ενέργειας και θα πρέπει να περιλαμβάνουν σενάρια αύξησης των τιμών, για παράδειγμα λόγω της μείωσης των δικαιωμάτων του συστήματος εμπορίας εκπομπών της Ένωσης (ΣΕΔΕ της ΕΕ) σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, προκειμένου να παρέχονται κίνητρα για την εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης. Θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα σε λύσεις από την πλευρά της ζήτησης, όπου είναι οικονομικά αποδοτικότερες από τις επενδύσεις σε υποδομές ενεργειακού εφοδιασμού για την επίτευξη των στόχων πολιτικής. Η ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης μπορεί να αποφέρει ευρύτερα οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά οφέλη για τους καταναλωτές και την κοινωνία γενικότερα, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών κοινοτήτων, και μπορεί να αυξήσει την αποδοτικότητα του ενεργειακού συστήματος και να μειώσει το ενεργειακό κόστος, για παράδειγμα με τη μείωση του κόστους λειτουργίας του συστήματος που οδηγεί σε χαμηλότερα τιμολόγια για όλους τους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα δυνητικά οφέλη από την ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης κατά την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και, κατά περίπτωση, να εξετάζουν την απόκριση στη ζήτηση τόσο σε κεντρικό όσο και σε αποκεντρωμένο επίπεδο, την αποθήκευση ενέργειας και τις έξυπνες λύσεις στο πλαίσιο των προσπαθειών τους για αύξηση της απόδοσης του ενοποιημένου ενεργειακού συστήματος.

¹ Οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

- (20) Κατά την αξιολόγηση των τιμών των έργων για τους σκοπούς της εφαρμογής της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, η Επιτροπή, στην έκθεσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, θα πρέπει να αξιολογεί ιδίως αν και με ποιον τρόπο τα κατώτατα όρια εφαρμόζονται αποτελεσματικά σε κάθε κράτος μέλος.
- (21) Η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση θα πρέπει πάντα να εφαρμόζεται αναλογικά, οι δε απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να συνεπάγονται αλληλεπικαλυπτόμενες ή αντικρουόμενες υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη, όταν η εφαρμογή της αρχής διασφαλίζεται άμεσα από άλλη νομοθεσία. Αυτό μπορεί να ισχύει για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, το οποίο εισάγει τις απαιτήσεις να λαμβάνεται υπόψη η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση κατά την ανάπτυξη και την αξιολόγηση τέτοιων έργων.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 (ΕΕ L 152 της 3.6.2022, σ. 45).

(22) Η δίκαιη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη Ένωση έως το 2050 είναι κεντρικής σημασίας για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Η ενεργειακή φτώχεια αποτελεί βασική έννοια στη δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους» και σχεδιάστηκε για να διευκολύνει τη δίκαιη ενεργειακή μετάβαση. Δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, η Επιτροπή, στη σύστασή της (ΕΕ) 2020/1563 σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια², παρείχε ενδεικτική καθοδήγηση σχετικά με τους κατάλληλους δείκτες για τη μέτρηση της ενεργειακής φτώχειας και τον ορισμό του «σημαντικού αριθμού νοικοκυριών σε ενεργειακή φτώχεια». Η οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³ και η οδηγία (ΕΕ) 2019/944 απαιτούν από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, όπου αυτή εντοπίζεται, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την αντιμετώπιση του ευρύτερου πλαισίου της ενεργειακής φτώχειας. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε ένα πλαίσιο αύξησης των τιμών της ενέργειας και πληθωριστικής πίεσης, όπου θα πρέπει να εφαρμοστούν τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα μέτρα για την αντιμετώπιση των συστημικών προκλήσεων για το ενεργειακό σύστημα της Ένωσης.

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125).

² Σύσταση (ΕΕ) 2020/1563 της Επιτροπής, της 14ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια (ΕΕ L 357 της 27.10.2020, σ. 35).

³ Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94).

- (23) Τα άτομα που αντιμετωπίζουν ή κινδυνεύουν να αντιμετωπίσουν ενεργειακή φτώχεια, οι ευάλωτοι πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των τελικών χρηστών, τα νοικοκυριά χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος, και τα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες θα πρέπει να επωφελούνται από την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση. Τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να εφαρμοστούν κατά προτεραιότητα για τη βελτίωση της κατάστασης των εν λόγω ατόμων και νοικοκυριών και για την άμβλυνση της ενεργειακής φτώχειας, και δεν θα πρέπει να ενθαρρύνουν δυσανάλογες αυξήσεις στο κόστος στέγασης, κινητικότητας ή ενέργειας. Για την υιοθέτηση μιας ολιστικής προσέγγισης στη χάραξη πολιτικής και στην εφαρμογή πολιτικών και μέτρων τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι άλλες πολιτικές και μέτρα δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα εν λόγω άτομα και νοικοκυριά.
- (24) Η παρούσα οδηγία αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου πλαισίου πολιτικής για τις πολιτικές ενεργειακής απόδοσης που αξιοποιούν το δυναμικό ενεργειακής απόδοσης σε συγκεκριμένους τομείς πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων (οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹), των προϊόντων (οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου² και των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1369³ και (ΕΕ) 2020/740⁴ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου) και της διακυβέρνησης (κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999). Οι πολιτικές αυτές διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας κατά την αντικατάσταση προϊόντων ή την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.

¹ Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13).

² Οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα (ΕΕ L 285 της 31.10.2009, σ. 10).

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 1).

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/740 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2020, σχετικά με τη σήμανση των ελαστικών επισώτρων όσον αφορά την εξοικονόμηση καυσίμου και άλλες παραμέτρους, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1222/2009 (ΕΕ L 177 της 5.6.2020, σ. 1).

- (25) Για την επίτευξη ενός φιλόδοξου στόχου ενεργειακής απόδοσης, απαιτείται η άρση των φραγμών, προκειμένου να διευκολυνθεί η επένδυση σε μέτρα ενεργειακής απόδοσης. Το υποπρόγραμμα «Μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας» του προγράμματος LIFE της Ένωσης, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/783 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, θα κατευθύνει χρηματοδότηση για να στηριχθεί η ανάπτυξη των βέλτιστων πρακτικών της Ένωσης στην εφαρμογή της πολιτικής για την ενεργειακή απόδοση, η οποία θα αντιμετωπίζει τους συμπεριφορικούς, τους αγοραίους και τους κανονιστικούς φραγμούς στην ενεργειακή απόδοση.
- (26) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 23ης και 24ης Οκτωβρίου 2014, υποστήριξε στόχο ενεργειακής απόδοσης 27 % για το 2030 σε επίπεδο Ένωσης, ο οποίος θα επανεξετασθεί έως το 2020 με γνώμονα στόχο 30 % σε ενωσιακό επίπεδο. Στο ψήφισμά του της 15ης Δεκεμβρίου 2015 με τίτλο «Η πορεία προς μια Ευρωπαϊκή Ενεργειακή Ένωση», το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να αξιολογήσει, επιπροσθέτως, τη βιωσιμότητα του στόχου του 40 % για την ενεργειακή απόδοση για το ίδιο χρονικό διάστημα.
- (27) Στην ανακοίνωση που εξέδωσε στις 28 Νοεμβρίου 2018 με τίτλο «Καθαρός πλανήτης για όλους - Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία», η Επιτροπή προβλέπει ότι ο στόχος για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης κατά 32,5 % έως το 2030 και τα άλλα μέσα πολιτικής του υφιστάμενου πλαισίου θα οδηγήσουν σε μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά περίπου 45 % έως το 2030. Για την ενίσχυση της φιλοδοξίας για το κλίμα όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55 % έως το 2030, στην εκτίμηση επιπτώσεων του σχεδίου κλιματικών στόχων αξιολογήθηκε ποιο επίπεδο προσπαθειών θα απαιτηθεί στους διάφορους τομείς πολιτικής. Η εκτίμηση επιπτώσεων καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, σε σχέση με τη βάση αναφοράς, η επίτευξη του στόχου για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου με βέλτιστο από πλευράς κόστους τρόπο συνεπάγεται ότι η κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας και η τελική κατανάλωση ενέργειας πρέπει να μειωθούν τουλάχιστον κατά 39 έως 41 % και κατά 36 έως 37 %, αντιστοίχως.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/783 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1293/2013 (ΕΕ L 172 της 17.5.2021, σ. 53).

- (28) Ο στόχος ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης καθορίστηκε αρχικά και υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας ως βάση αναφοράς τις προβολές του σεναρίου αναφοράς της ΕΕ του 2007 για το 2030. Λόγω της αλλαγής στη μεθοδολογία της Eurostat για τον υπολογισμό του ενεργειακού ισοζυγίου και των βελτιώσεων στις μεταγενέστερες προβολές των μοντέλων απαιτείται αλλαγή της βάσης αναφοράς. Ως εκ τούτου, χρησιμοποιώντας την ίδια προσέγγιση για τον καθορισμό του στόχου, δηλαδή συγκρίνοντάς τον με τις μελλοντικές προβολές της βάσης αναφοράς, η φιλοδοξία του στόχου ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης για το 2030 καθορίζεται σε σύγκριση με τις προβολές του σεναρίου αναφοράς της ΕΕ του 2020 για το 2030, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τις εθνικές συνεισφορές των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα. Σύμφωνα με την εν λόγω επικαιροποιημένη βάση αναφοράς, η Ένωση θα πρέπει να ενισχύσει περαιτέρω τη φιλοδοξία της όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση κατά τουλάχιστον 11,7 % το 2030 σε σύγκριση με το επίπεδο των προσπαθειών στο πλαίσιο του σεναρίου αναφοράς της ΕΕ του 2020. Ο νέος τρόπος διατύπωσης του επιπέδου φιλοδοξίας των στόχων της Ένωσης δεν επηρεάζει το πραγματικό επίπεδο των απαιτούμενων προσπαθειών και αντιστοιχεί σε μείωση κατά 40,5 % για την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας και κατά 38 % για την τελική κατανάλωση ενέργειας σε σύγκριση με τις προβολές του σεναρίου αναφοράς της ΕΕ του 2007 για το 2030.
- (29) Η μεθοδολογία για τον υπολογισμό της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και της τελικής κατανάλωσης ενέργειας ευθυγραμμίζεται με τη νέα μεθοδολογία της Eurostat, αλλά οι δείκτες που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας έχουν διαφορετικό πεδίο εφαρμογής, καθόσον αποκλείουν την ενέργεια του περιβάλλοντος και περιλαμβάνουν την κατανάλωση ενέργειας στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές για τους στόχους της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και της τελικής κατανάλωσης ενέργειας. Η χρήση νέων δεικτών συνεπάγεται επίσης ότι τυχόν αλλαγές στην κατανάλωση ενέργειας των υψικαμίνων αντικατοπτρίζονται πλέον μόνο στην κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας.

(30) Η ανάγκη να βελτιώσει η Ένωση την ενεργειακή απόδοσή της θα πρέπει να εκφράζεται με όρους κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και τελικής κατανάλωσης ενέργειας που θα πρέπει να έχουν επιτευχθεί το 2030, επισημαίνοντας το πρόσθετο επίπεδο των προσπαθειών που απαιτούνται σε σύγκριση με τα μέτρα που εφαρμόζονται ή σχεδιάζονται στα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα. Οι προβολές του σεναρίου αναφοράς της ΕΕ του 2020 είναι 864 εκατ. ΤΠΠ τελικής κατανάλωσης ενέργειας και 1 124 εκατ. ΤΠΠ κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2030 (εξαιρουμένης της ενέργειας περιβάλλοντος και συμπεριλαμβανομένων των διεθνών αεροπορικών μεταφορών). Μια πρόσθετη μείωση 11,7 % ισοδυναμεί με 763 εκατ. ΤΠΠ και 992,5 εκατ. ΤΠΠ έως το 2030. Σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2005, αυτό σημαίνει ότι η τελική κατανάλωση ενέργειας στην Ένωση θα πρέπει να μειωθεί κατά περίπου 25 % και η κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας θα πρέπει να μειωθεί κατά περίπου 34 %. Σε επίπεδο κρατών μελών δεν υφίστανται δεσμευτικοί στόχοι με ορίζοντα το 2020 και το 2030 αντίστοιχα και τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν τις δικές τους συνεισφορές για την επίτευξη του στόχου ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης λαμβάνοντας υπόψη τον τύπο που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι ελεύθερα να καθορίζουν τους εθνικούς στόχους τους με βάση είτε την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας ή την τελική κατανάλωση ενέργειας ή την εξοικονόμηση κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας ή τελικής κατανάλωσης ενέργειας, είτε την ενεργειακή ένταση. Η παρούσα οδηγία τροποποιεί τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη θα πρέπει να εκφράζουν τις εθνικές συνεισφορές τους στον στόχο της Ένωσης. Οι συνεισφορές των κρατών μελών στον στόχο της Ένωσης θα πρέπει να εκφράζονται ως κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας και ως κατανάλωση τελικής ενέργειας, ώστε να διασφαλίζεται η συνέπεια και η παρακολούθηση της προόδου. Η τακτική αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για το 2030 είναι αναγκαία και προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999.

- (31) Έως τις 30 Νοεμβρίου 2023, η Επιτροπή θα πρέπει να επικαιροποιήσει το σενάριο αναφοράς της ΕΕ του 2020 με βάση τα τελευταία στοιχεία της Eurostat. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν το επικαιροποιημένο σενάριο αναφοράς θα πρέπει να κοινοποιήσουν τις επικαιροποιημένες εθνικές συνεισφορές τους έως την 1η Φεβρουαρίου 2024, στο πλαίσιο της επαναληπτικής διαδικασίας που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999.
- (32) Είναι προτιμότερο οι στόχοι της ενεργειακής απόδοσης να επιτευχθούν ως αποτέλεσμα σωρευτικής εφαρμογής ειδικών ενωσιακών και εθνικών μέτρων προώθησης της ενεργειακής απόδοσης σε διάφορα πεδία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεωθούν να θεσπίσουν εθνικές πολιτικές και μέτρα ενεργειακής απόδοσης. Οι εν λόγω πολιτικές και μέτρα και οι μεμονωμένες προσπάθειες κάθε κράτους μέλους θα πρέπει να αξιολογηθούν από την Επιτροπή, μαζί με δεδομένα για την πρόοδο που σημειώθηκε, προκειμένου να εκτιμηθεί η πιθανότητα επίτευξης του συνολικού στόχου της Ένωσης και ο βαθμός στον οποίο οι επιμέρους προσπάθειες είναι επαρκείς για την εκπλήρωση της κοινής επιδίωξης.
- (33) Ο δημόσιος τομέας είναι υπεύθυνος για περίπου το 5 έως 10 % της συνολικής τελικής κατανάλωσης ενέργειας της Ένωσης. Οι δημόσιες αρχές δαπανούν περίπου 1 800 000 000 000 EUR ετησίως. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε περίπου 14 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Ένωσης. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ο δημόσιος τομέας αποτελεί σημαντική κινητήρια δύναμη για την προώθηση της στροφής της αγοράς προς αποδοτικότερα προϊόντα, κτίρια και υπηρεσίες, καθώς και για την πρόκληση αλλαγών συμπεριφοράς στην κατανάλωση ενέργειας από πολίτες και επιχειρήσεις. Επιπλέον, η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας με μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης μπορεί να απελευθερώσει δημόσιους πόρους για άλλους σκοπούς. Οι δημόσιοι φορείς σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο οφείλουν να διαδραματίσουν υποδειγματικό ρόλο όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση.

- (34) Για να δώσει το καλό παράδειγμα, ο δημόσιος τομέας θα πρέπει να θέσει τους δικούς του στόχους απανθρακοποίησης και ενεργειακής απόδοσης. Οι βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης στον δημόσιο τομέα θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις προσπάθειες που απαιτούνται σε επίπεδο Ένωσης. Προκειμένου να συμμορφωθεί με τον στόχο της τελικής κατανάλωσης ενέργειας, η Ένωση θα πρέπει να μειώσει την τελική της κατανάλωση ενέργειας κατά 19 % έως το 2030 σε σύγκριση με τη μέση κατανάλωση ενέργειας κατά τα έτη 2017, 2018 και 2019. Η υποχρέωση επίτευξης ετήσιας μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας στον δημόσιο τομέα κατά τουλάχιστον 1,9 % αναμένεται να διασφαλίσει ότι ο δημόσιος τομέας εκπληρώνει τον υποδειγματικό του ρόλο. Τα κράτη μέλη διατηρούν πλήρη ευελιξία όσον αφορά την επιλογή των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης για την επίτευξη μείωσης της τελικής κατανάλωσης ενέργειας. Η απαίτηση ετήσιας μείωσης της τελικής κατανάλωσης ενέργειας συνεπάγεται μικρότερο διοικητικό φόρτο από ό,τι η καθιέρωση μεθόδων μέτρησης της εξοικονόμησης ενέργειας.

- (35) Για την εκπλήρωση της υποχρέωσής τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να στοχεύουν στην τελική κατανάλωση ενέργειας όλων των δημόσιων υπηρεσιών και εγκαταστάσεων των δημόσιων φορέων. Για τον καθορισμό του πεδίου των αποδεκτών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν τον ορισμό των «δημόσιων φορέων» που περιλαμβάνεται στην παρούσα οδηγία, όπου η φράση «χρηματοδοτούνται άμεσα από τις εν λόγω αρχές» σημαίνει ότι οι εν λόγω οντότητες χρηματοδοτούνται ως επί το πλείστον από δημόσιους πόρους και η φράση «διοικούνται από τις εν λόγω αρχές» σημαίνει ότι μια εθνική, περιφερειακή ή τοπική αρχή έχει την πλειοψηφία όσον αφορά την επιλογή της διοίκησης της οντότητας. Η υποχρέωση μπορεί να εκπληρωθεί με τη μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας σε οποιοδήποτε κλάδο του δημόσιου τομέα, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, των δημόσιων κτιρίων, της υγειονομικής περίθαλψης, του χωροταξικού σχεδιασμού, της διαχείρισης των υδάτων και της επεξεργασίας λυμάτων, του καθαρισμού λυμάτων και υδάτων, της διαχείρισης αποβλήτων, της τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, της διανομής, της παροχής και της αποθήκευσης ενέργειας, του δημόσιου φωτισμού, του σχεδιασμού υποδομών, της εκπαίδευσης και των κοινωνικών υπηρεσιών. Κατά τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να συμπεριλάβουν άλλα είδη υπηρεσιών στο πεδίο εφαρμογής. Για να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τους δημόσιους φορείς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργήσουν ψηφιακές πλατφόρμες ή εργαλεία για τη συλλογή των συγκεντρωτικών δεδομένων κατανάλωσης των δημόσιων φορέων, να τα δημοσιοποιήσουν και να αναφέρουν τα δεδομένα στην Επιτροπή. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν σχεδιασμό και ετήσιες εκθέσεις για την κατανάλωση των δημόσιων φορέων, σε ενοποιημένη μορφή ανά τομέα.
- (36) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθούν ενεργειακά αποδοτικά μέσα κινητικότητας, μεταξύ άλλων στις πρακτικές τους για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων, όπως οι σιδηρόδρομοι, η ποδηλασία, η πεζοπορία ή η κοινόχρηστη κινητικότητα, με την ανανέωση και την απαλλαγή των στόλων από τις ανθρακούχες εκπομπές, την ενθάρρυνση της αλλαγής του τρόπου εκτέλεσης των μεταφορών και τη συμπερίληψη των τρόπων αυτών στον σχεδιασμό της αστικής κινητικότητας.

- (37) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαδραματίζουν υποδειγματικό ρόλο, διασφαλίζοντας ότι όλες οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, οι ενεργειακοί έλεγχοι και τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης στον δημόσιο τομέα είναι σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα, ή ότι χρησιμοποιούνται ενεργειακοί έλεγχοι σε μεγάλο βαθμό σε ενεργοβόρους κλάδους του δημόσιου τομέα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν καθοδήγηση και να προβλέπουν διαδικασίες για τη χρήση των συγκεκριμένων μέσων.
- (38) Οι δημόσιες αρχές ενθαρρύνονται να λαμβάνουν στήριξη από φορείς, όπως οι οργανισμοί βιώσιμης ενέργειας που είναι εγκατεστημένοι σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, εφόσον κρίνεται σκόπιμο. Η διάρθρωση των εν λόγω οργανισμών αντικατοπτρίζει συνήθως τις επιμέρους ανάγκες των δημόσιων αρχών που βρίσκονται σε μια συγκεκριμένη περιφέρεια ή που δραστηριοποιούνται σε έναν συγκεκριμένο κλάδο του δημόσιου τομέα. Οι κεντρικοί οργανισμοί μπορούν να εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες και να λειτουργούν αποτελεσματικότερα από άλλες απόψεις, για παράδειγμα σε μικρότερα κράτη μέλη ή κράτη μέλη με πιο συγκεντρωτική δομή ή όσον αφορά πολύπλοκες ή διαπεριφερειακές πτυχές, όπως η τηλεθέρμανση και η τηλεψύξη. Οι οργανισμοί βιώσιμης ενέργειας μπορούν να λειτουργούν ως υπηρεσίες μίας στάσης. Οι εν λόγω οργανισμοί είναι συχνά υπεύθυνοι για την ανάπτυξη τοπικών ή περιφερειακών σχεδίων απανθρακοποίησης, τα οποία μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν και άλλα μέτρα απανθρακοποίησης, όπως η ανταλλαγή λεβήτων ορυκτών καυσίμων, και για τη στήριξη των δημόσιων αρχών στην εφαρμογή των πολιτικών που σχετίζονται με την ενέργεια. Οι οργανισμοί βιώσιμης ενέργειας ή άλλες οντότητες που συντρέχουν τις περιφερειακές και τοπικές αρχές μπορεί να έχουν σαφείς αρμοδιότητες, στόχους και πόρους στον τομέα της βιώσιμης ενέργειας. Οι οργανισμοί βιώσιμης ενέργειας θα μπορούσαν να ενθαρρυνθούν να εξετάσουν πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του Συμφώνου των Δημάρχων, στο οποίο συμμετέχουν τοπικές κυβερνήσεις που έχουν δεσμευτεί οικειοθελώς να υλοποιήσουν τους στόχους της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια, καθώς και άλλες υφιστάμενες πρωτοβουλίες για τον σκοπό αυτό. Τα σχέδια απανθρακοποίησης θα πρέπει να συνδέονται με τα σχέδια εδαφικής ανάπτυξης και να λαμβάνουν υπόψη την περιεκτική αξιολόγηση που θα πρέπει να διενεργούν τα κράτη μέλη.

- (39) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν τους δημόσιους φορείς στον σχεδιασμό και την υιοθέτηση μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, μεταξύ άλλων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, παρέχοντας κατευθυντήριες γραμμές, προωθώντας την ανάπτυξη ικανοτήτων και ευκαιριών κατάρτισης και ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ δημόσιων φορέων, καθώς και μεταξύ οργανισμών. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να δημιουργήσουν εθνικά κέντρα ικανοτήτων για σύνθετα ζητήματα, όπως η παροχή συμβουλών σε τοπικούς ή περιφερειακούς οργανισμούς ενέργειας σχετικά με την τηλεθέρμανση ή την τηλεψύξη. Η απαίτηση να μετατραπούν κτίρια σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας δεν αποκλείει ούτε απαγορεύει διαφοροποίηση μεταξύ νέων ή ανακαινισμένων κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας. Τα κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, περιλαμβανομένου και του βέλτιστου από άποψη κόστους επιπέδου, ορίζονται στην οδηγία 2010/31/ΕΕ.
- (40) Έως το τέλος του 2026, στα κράτη μέλη που ανακαινίζουν πάνω από το 3 % του συνολικού εμβαδού δαπέδου των κτιρίων τους σε ένα δεδομένο έτος θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα να συνυπολογίζουν το πλεόνασμα στο ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης οποιουδήποτε από τα τρία επόμενα έτη. Τα κράτη μέλη που ανακαινίζουν περισσότερο από το 3 % του συνολικού εμβαδού δαπέδου των κτιρίων τους από την 1η Ιανουαρίου 2027 θα πρέπει να μπορούν να συνυπολογίζουν το πλεόνασμα στο ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης των επόμενων δύο ετών. Η δυνατότητα αυτή δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για σκοπούς που δεν συνάδουν με τους γενικούς στόχους και το επίπεδο φιλοδοξίας της παρούσας οδηγίας.
- (41) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους δημόσιους φορείς να λαμβάνουν υπόψη τα ευρύτερα οφέλη πέραν της εξοικονόμησης ενέργειας, όπως η ποιότητα του εσωτερικού περιβάλλοντος, καθώς και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων και η άνεση των ανακαινισμένων δημόσιων κτιρίων, ιδίως σχολείων, κέντρων ημερήσιας φροντίδας, οίκων ευγηρίας, προστατευμένων κατοικιών, νοσοκομείων και κοινωνικών κατοικιών.

(42) Τα κτίρια και οι μεταφορές, μαζί με τη βιομηχανία, είναι οι κύριοι χρήστες ενέργειας και η κύρια πηγή εκπομπών. Τα κτίρια ευθύνονται για περίπου το 40 % της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας της Ένωσης και για το 36 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από την ενέργεια. Η ανακοίνωση της Επιτροπής, της 14ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Κύμα ανακαινίσεων» αντιμετωπίζει τη διττή πρόκληση της αποδοτικής χρήσης και της οικονομικής προσιτότητας της ενέργειας και των πόρων στον κτιριακό τομέα και αποσκοπεί στον διπλασιασμό του ρυθμού του ποσοστού των ανακαινίσεων.

Επικεντρώνεται στα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις, στην ενεργειακή φτώχεια και στα δημόσια κτίρια. Επιπλέον, τα κτίρια έχουν ζωτική σημασία για την επίτευξη του στόχου της Ένωσης για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Τα κτίρια που ανήκουν σε δημόσιους φορείς αντιπροσωπεύουν σημαντικό μερίδιο του κτιριακού αποθέματος και τυγχάνουν μεγάλης προβολής στη δημόσια ζωή. Επομένως, είναι σκόπιμο να καθοριστεί ένα ετήσιο ποσοστό ριζικής ανακαίνισης κτιρίων που ανήκουν σε δημόσιους φορείς στην επικράτεια κράτους μέλους, προκειμένου να αναβαθμιστεί η ενεργειακή τους απόδοση και να μετατραπούν σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας ή σε κτίρια μηδενικών εκπομπών. Τα κράτη μέλη καλούνται να καθορίσουν υψηλότερο ποσοστό ανακαινίσεων, όπου αυτό είναι οικονομικά αποδοτικό στο πλαίσιο της ανακαίνισης του κτιριακού τους αποθέματος σύμφωνα με τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανακαίνισης ή τα εθνικά προγράμματα ανακαίνισης, ή και τα δύο. Το εν λόγω ποσοστό ανακαίνισης δεν θα πρέπει να θίγει τις υποχρεώσεις όσον αφορά τα κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας που προβλέπονται στην οδηγία 2010/31/ΕΕ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να εφαρμόζουν λιγότερο αυστηρές απαιτήσεις σε ορισμένα κτίρια, όπως κτίρια με ειδική αρχιτεκτονική ή ιστορική αξία. Κατά την επόμενη επανεξέταση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει την πρόοδο που έχουν σημειώσει τα κράτη μέλη όσον αφορά την ανακαίνιση των κτιρίων των δημόσιων φορέων. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο υποβολής νομοθετικής πρότασης για την αναθεώρηση του ποσοστού ανακαινίσεων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την πρόοδο που θα έχει επιτευχθεί από τα κράτη μέλη, τις ουσιαστικές οικονομικές ή τεχνικές εξελίξεις ή, όπου απαιτείται, τις δεσμεύσεις της Ένωσης για απανθρακοποίηση και μηδενική ρύπανση. Η υποχρέωση ανακαίνισης κτιρίων δημοσίων φορέων στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας συμπληρώνει την υποχρέωση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, η οποία απαιτεί από τα κράτη μέλη να μεριμνούν ώστε, όταν τα υπάρχοντα κτίρια υποβάλλονται σε μείζονα ανακαίνιση, η ενεργειακή τους απόδοση να αναβαθμίζεται, ούτως ώστε τα κτίρια να πληρούν τις απαιτήσεις για τα κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας.

- (43) Τα συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων και άλλες λύσεις για την παροχή ενεργητικής διαχείρισης της ενέργειας αποτελούν σημαντικά εργαλεία, προκειμένου οι δημόσιοι φορείς να είναι σε θέση να βελτιώνουν και να διατηρούν την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, καθώς και να διασφαλίζουν τις αναγκαίες συνθήκες εσωτερικού χώρου στα κτίρια που κατέχουν ή καταλαμβάνουν, σύμφωνα με την οδηγία 2010/31/ΕΕ.
- (44) Η προώθηση της πράσινης κινητικότητας αποτελεί βασικό μέρος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Η παροχή υποδομών φόρτισης αποτελεί ένα από τα απαραίτητα στοιχεία της μετάβασης. Οι υποδομές φόρτισης σε κτίρια είναι ιδιαίτερα σημαντικές, δεδομένου ότι τα ηλεκτρικά οχήματα σταθμεύουν εκεί τακτικά και για μεγάλα χρονικά διαστήματα, πράγμα που καθιστά ευκολότερη και αποδοτικότερη τη φόρτιση. Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την εγκατάσταση υποδομών φόρτισης σε κτίρια που κατέχουν ή καταλαμβάνουν σύμφωνα με την οδηγία 2010/31/ΕΕ.
- (45) Για να καθοριστεί το ποσοστό των ανακαινίσεων, τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν μια γενική εικόνα των κτιρίων που δεν επιτυγχάνουν επίπεδο κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας. Επομένως, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημοσιεύουν και να επικαιροποιούν κατάλογο των δημόσιων κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των κτιρίων κοινωνικής στέγασης, ως μέρος μιας συνολικής βάσης δεδομένων για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης. Ο εν λόγω κατάλογος θα πρέπει επίσης να δίνει τη δυνατότητα σε ιδιωτικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων εταιρειών ενεργειακών υπηρεσιών (ΕΕΥ), να προτείνουν λύσεις ανακαίνισης, οι οποίες μπορούν να συγκεντρώνονται από το Παρατηρητήριο Κτιριακού Αποθέματος της ΕΕ.

- (46) Ο κατάλογος θα μπορούσε να ενσωματώνει δεδομένα από τους υφιστάμενους καταλόγους κτιριακού αποθέματος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν κατάλληλα μέτρα για να διευκολύνουν τη συλλογή δεδομένων και να καταστήσουν τον κατάλογο προσβάσιμο σε ιδιωτικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των ΕΕΥ, ώστε να καταστεί δυνατός ο ενεργός ρόλος τους σε λύσεις ανακαίνισης. Τα δημοσιοποιημένα και διαθέσιμα στο κοινό δεδομένα σχετικά με τα χαρακτηριστικά του κτιριακού αποθέματος, την ανακαίνιση κτιρίων και την ενεργειακή απόδοση μπορούν να συγκεντρωθούν από το Παρατηρητήριο Κτιριακού Αποθέματος της ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί η καλύτερη κατανόηση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού τομέα μέσω συγκρίσιμων δεδομένων.
- (47) Το 2020, πάνω από το μισό του παγκόσμιου πληθυσμού ζούσε σε αστικές περιοχές. Το ποσοστό αυτό αναμένεται να φθάσει το 68 % έως το 2050. Επιπλέον, οι μισές από τις αστικές υποδομές που θα είναι διαθέσιμες έως το 2050 δεν έχουν ακόμη κατασκευαστεί. Οι πόλεις και οι μητροπολιτικές περιοχές είναι κέντρα οικονομικής δραστηριότητας, παραγωγής γνώσης, καινοτομίας και νέων τεχνολογιών. Οι πόλεις επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των πολιτών που ζουν ή εργάζονται σε αυτές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν τους δήμους σε τεχνικό και οικονομικό επίπεδο. Ορισμένοι δήμοι και άλλοι δημόσιοι φορείς στα κράτη μέλη έχουν ήδη θέσει σε εφαρμογή ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας, τον ενεργειακό εφοδιασμό και τη βιώσιμη κινητικότητα, παραδείγματος χάριν μέσω σχεδίων δράσης για βιώσιμη ενέργεια ή σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας, όπως τα σχέδια που εκπονούνται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για το Σύμφωνο των Δημάρχων, καθώς και ολοκληρωμένες πολεοδομικές προσεγγίσεις που υπερβαίνουν τις μεμονωμένες παρεμβάσεις στα κτίρια ή στους τρόπους μεταφοράς. Απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες στον τομέα της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης της αστικής κινητικότητας, τόσο για τις επιβατικές όσο και για τις εμπορευματικές μεταφορές, δεδομένου ότι χρησιμοποιεί περίπου το 40 % της συνολικής ενέργειας των οδικών μεταφορών.

- (48) Όλες οι αρχές των οδηγιών 2014/23/ΕΕ¹, 2014/24/ΕΕ² και 2014/25/ΕΕ³ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου εξακολουθούν να εφαρμόζονται πλήρως στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας.
- (49) Όσον αφορά την αγορά ορισμένων προϊόντων και υπηρεσιών και την αγορά και ενοικίαση κτιρίων, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς που συνάπτουν συμβάσεις δημοσίων έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών θα πρέπει να δίνουν το παράδειγμα και να λαμβάνουν αποφάσεις αγοράς με γνώμονα την ενεργειακή απόδοση και να εφαρμόζουν την αρχή της «προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση», μεταξύ άλλων και για τις δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης για τις οποίες προβλέπονται ειδικές απαιτήσεις στην παρούσα οδηγία. Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει στις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ ή 2014/25/ΕΕ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να άρουν τους φραγμούς στις από κοινού δημόσιες συμβάσεις εντός ενός κράτους μέλους ή διασυνοριακά, εάν έτσι μπορεί να μειωθεί το κόστος και να ενισχυθούν τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς δημιουργώντας επιχειρηματικές ευκαιρίες για τους προμηθευτές και τους παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών.

¹ Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1).

² Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

³ Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

- (50) Όλοι οι δημόσιοι φορείς που επενδύουν δημόσιους πόρους μέσω συμβάσεων θα πρέπει να δίνουν το καλό παράδειγμα κατά την ανάθεση συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης, επιλέγοντας προϊόντα, κτίρια, έργα και υπηρεσίες με την υψηλότερη ενεργειακή απόδοση, μεταξύ άλλων και σε σχέση με τις συμβάσεις που δεν υπόκεινται σε ειδικές απαιτήσεις δυνάμει της οδηγίας 2009/30/EK. Στο πλαίσιο αυτό, όλες οι διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης αξίας άνω των ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2014/23/EE, στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/24/EE και στο άρθρο 15 της οδηγίας 2014/25/EE πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις επιδόσεις ενεργειακής απόδοσης των προϊόντων, των κτιρίων και των υπηρεσιών που καθορίζονται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο, λαμβάνοντας υπόψη κατά προτεραιότητα την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων.
- (51) Είναι επίσης σημαντικό τα κράτη μέλη να παρακολουθούν τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς κατά την προμήθεια προϊόντων, κτιρίων, έργων και υπηρεσιών, διασφαλίζοντας ότι δημοσιοποιούνται πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση εκείνων των επιλεγθεισών προσφορών που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια, τα οποία αναφέρονται στις οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις. Αυτό θα επέτρεπε στα ενδιαφερόμενα μέρη και στους πολίτες να αξιολογούν τον ρόλο του δημόσιου τομέα στη διασφάλιση της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση στις δημόσιες συμβάσεις με διαφανή τρόπο.
- (52) Ωστόσο, η υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν ότι οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς αγοράζουν μόνο προϊόντα, κτίρια, έργα και υπηρεσίες υψηλής ενεργειακής απόδοσης δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να αγοράζουν εμπορεύματα που είναι αναγκαία για την προστασία και την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας ασφάλειας ή της δημόσιας υγείας.

- (53) Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία αναγνωρίζει τη συμβολή της κυκλικής οικονομίας στην επίτευξη των συνολικών στόχων απανθρακοποίησης της Ένωσης. Ο δημόσιος τομέας, και ιδίως ο τομέας των μεταφορών, θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη αυτών των στόχων, χρησιμοποιώντας την αγοραστική του δύναμη, κατά περίπτωση, ώστε να επιλέγει φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα, κτίρια, έργα και υπηρεσίες μέσω των διαθέσιμων εργαλείων για πράσινες δημόσιες συμβάσεις, συμβάλλοντας έτσι σημαντικά στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- (54) Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να παρέχουν την αναγκαία στήριξη στους δημόσιους φορείς για την υιοθέτηση απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης στις δημόσιες συμβάσεις και, κατά περίπτωση, για τη χρήση πράσινων δημόσιων συμβάσεων, παρέχοντας τις αναγκαίες κατευθυντήριες γραμμές και μεθοδολογίες για τη διενέργεια της εκτίμησης του κόστους κύκλου ζωής και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και κόστους. Τα καλά σχεδιασμένα εργαλεία, ιδίως τα ψηφιακά εργαλεία, αναμένεται να διευκολύνουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και να μειώσουν το διοικητικό κόστος, ιδίως σε μικρότερα κράτη μέλη, τα οποία ενδέχεται να μην διαθέτουν επαρκή ικανότητα για την προετοιμασία των διαγωνισμών. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθήσουν ενεργά τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και τη συνεργασία μεταξύ των αναθετουσών αρχών, μεταξύ άλλων και σε διασυνοριακό επίπεδο, με σκοπό την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.
- (55) Δεδομένου ότι τα κτίρια είναι υπεύθυνα για εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου πριν και μετά τον λειτουργικό κύκλο ζωής τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα των κτιρίων σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους. Αυτό θα πρέπει να πραγματοποιείται στο πλαίσιο των προσπαθειών για την αύξηση της προσοχής που δίνεται στις επιδόσεις σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής, στις πτυχές της κυκλικής οικονομίας και στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, στο πλαίσιο του υποδειγματικού ρόλου του δημόσιου τομέα. Ως εκ τούτου, οι δημόσιες συμβάσεις μπορούν να αποτελέσουν ευκαιρία για την αντιμετώπιση των ενσωματωμένων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα των κτιρίων σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους. Στο πλαίσιο αυτό, οι αναθέτουσες αρχές είναι σημαντικοί παράγοντες που μπορούν να αναλάβουν δράση στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, αγοράζοντας νέα κτίρια στα οποία λαμβάνεται υπόψη το δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους.

- (56) Το δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής μετρά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που συνδέονται με το κτίριο σε διάφορα στάδια κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του κτιρίου. Επομένως, μετρά τη συνολική συμβολή του κτιρίου στις εκπομπές που ευθύνονται για την κλιματική αλλαγή. Αποκαλείται κάποιες φορές και εκτίμηση αποτυπώματος άνθρακα ή μέτρηση ανθρακούχων εκπομπών κύκλου ζωής. Συνδυάζει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα που ενσωματώνονται στα οικοδομικά υλικά με τις άμεσες και τις έμμεσες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από το στάδιο της χρήσης. Τα κτίρια αποτελούν σημαντική τράπεζα υλικών, καθώς είναι αποθετήρια πόρων υψηλής έντασης άνθρακα επί πολλές δεκαετίες και, ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να διερευνηθούν σχέδια που θα διευκολύνουν τη μελλοντική επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση στο τέλος της περιόδου λειτουργίας σύμφωνα με το νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθήσουν την κυκλικότητα, την ανθεκτικότητα και την προσαρμοστικότητα των δομικών υλικών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι επιδόσεις βιωσιμότητας των δομικών προϊόντων.
- (57) Το δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη εκφράζεται ως αριθμητικός δείκτης σε $\text{kgCO}_2\text{eq/m}^2$ (ωφέλιμου εσωτερικού εμβαδού δαπέδου) για κάθε στάδιο του κύκλου ζωής, υπολογιζόμενο ως μέσος όρος για ένα έτος μιας περιόδου αναφοράς 50 ετών. Η επιλογή δεδομένων, ο ορισμός σεναρίων και οι υπολογισμοί πραγματοποιούνται σύμφωνα με το πρότυπο EN 15978. Το πεδίο εφαρμογής των δομικών στοιχείων και του τεχνικού εξοπλισμού καθορίζεται στον δείκτη 1,2 του/των επιπέδου/-ων του κοινού ενωσιακού πλαισίου. Όταν υπάρχει εθνικό εργαλείο υπολογισμού, ή όταν απαιτείται για τη δημοσιοποίηση ή την απόκτηση οικοδομικών αδειών, θα πρέπει να είναι δυνατή η χρήση του εν λόγω εθνικού εργαλείου για την παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών. Θα πρέπει να είναι δυνατή η χρήση άλλων εργαλείων υπολογισμού, εφόσον πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που καθορίζονται στο/στα επίπεδο/-α του κοινού ενωσιακού πλαισίου.

- (58) Η οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ θεσπίζει κανόνες για τις εγκαταστάσεις που συμβάλλουν στην παραγωγή ενέργειας ή χρησιμοποιούν ενέργεια για παραγωγικούς σκοπούς, και προβλέπει ότι οι πληροφορίες σχετικά με την ενέργεια που χρησιμοποιείται ή παράγεται από την εγκατάσταση πρέπει να περιλαμβάνονται στις αιτήσεις για ολοκληρωμένες άδειες σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο β της οδηγίας αυτής. Επιπλέον, το άρθρο 11 της εν λόγω οδηγίας προβλέπει ότι η αποδοτική χρήση της ενέργειας είναι μία από τις γενικές αρχές που διέπουν τις βασικές υποχρεώσεις του φορέα εκμετάλλευσης και ένα από τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ της οδηγίας αυτής. Η λειτουργική απόδοση των ενεργειακών συστημάτων σε οποιαδήποτε δεδομένη χρονική στιγμή εξαρτάται από την ικανότητα απρόσκοπτης και ευέλικτης τροφοδότησης του δικτύου με ενέργεια από διάφορες πηγές με διαφορετικούς χρόνους αδράνειας και εκκίνησης. Η βελτίωση της απόδοσης θα καταστήσει δυνατή την καλύτερη χρήση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- (59) Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της οικονομικής απόδοσης. Τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να επιδιώκουν τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας ανεξάρτητα από τα επίπεδα οικονομικής ανάπτυξης.

¹ Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17).

- (60) Η υποχρέωση εξοικονόμησης ενέργειας που έχει καθορίσει η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ενισχυθεί και να ισχύσει και μετά το 2030. Αυτό εξασφαλίζει σταθερότητα για τους επενδυτές και, συνεπώς, ενθαρρύνει τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις και τα μακροπρόθεσμα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, όπως η ριζική ανακαίνιση κτιρίων με μακροπρόθεσμο στόχο τη διευκόλυνση της οικονομικά αποδοτικής μετατροπής των υφιστάμενων κτιρίων σε κτίρια σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας. Η υποχρέωση εξοικονόμησης ενέργειας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας σε τοπικό επίπεδο, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την άμβλυνση της ενεργειακής φτώχειας. Θα πρέπει να συνεχιστεί, ώστε να διασφαλιστεί ότι η Ένωση μπορεί να επιτύχει τους στόχους της για την ενέργεια και το κλίμα, δημιουργώντας περαιτέρω ευκαιρίες και κόβοντας τον δεσμό μεταξύ κατανάλωσης ενέργειας και οικονομικής ανάπτυξης. Η συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα είναι σημαντική, προκειμένου να αξιολογηθεί υπό ποιες προϋποθέσεις μπορούν να αποδεσμευτούν οι ιδιωτικές επενδύσεις για έργα ενεργειακής απόδοσης και να αναπτυχθούν νέα μοντέλα εσόδων για την καινοτομία στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης.
- (61) Τα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης έχουν επίσης θετικό αντίκτυπο στην ποιότητα του αέρα, καθώς τα κτίρια υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης συμβάλλουν στη μείωση της ζήτησης καυσίμων θέρμανσης, συμπεριλαμβανομένων των στερεών καυσίμων θέρμανσης. Επομένως, τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα εσωτερικών χώρων και του εξωτερικού αέρα και βοηθούν να επιτευχθούν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο οι στόχοι της πολιτικής της Ένωσης για την ποιότητα του αέρα, όπως καθορίζονται ιδίως στην οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ (ΕΕ L 344 της 17.12.2016, σ. 1).

- (62) Προκειμένου να διασφαλιστεί σταθερή και προβλέψιμη συμβολή στην επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών στόχων της Ένωσης για το 2030 και του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας για το 2050, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να επιτύχουν σωρευτική εξοικονόμηση ενέργειας στην τελική χρήση για όλη την περίοδο επιβολής της υποχρέωσης, έως το 2030, που θα ισοδυναμεί με νέα ετήσια εξοικονόμηση ύψους τουλάχιστον 0,8 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και τουλάχιστον 1,3 % από την 1η Ιανουαρίου 2024, 1,5 % από την 1η Ιανουαρίου 2026 και 1,9 % από την 1η Ιανουαρίου 2028. Η εν λόγω υποχρέωση θα μπορούσε να τηρηθεί με νέα μέτρα πολιτικής που θα ληφθούν κατά τη διάρκεια της περιόδου επιβολής της υποχρέωσης από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030 ή με επιμέρους νέες δράσεις που θα προκύψουν από τη λήψη μέτρων πολιτικής κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου ή πριν από αυτήν, με την προϋπόθεση ότι οι επιμέρους δράσεις που επιφέρουν εξοικονόμηση ενέργειας αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια της επόμενης περιόδου. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δύνανται να χρησιμοποιήσουν καθεστώς επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης ή εναλλακτικά μέτρα πολιτικής ή και τα δύο.
- (63) Για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, η Κύπρος και η Μάλτα θα πρέπει να υποχρεούνται να επιτυγχάνουν σωρευτική εξοικονόμηση ενέργειας στην τελική χρήση ισοδύναμη με νέα εξοικονόμηση ύψους 0,24 % της ετήσιας τελικής κατανάλωσης ενέργειας, υπολογιζόμενη κατά μέσο όρο κατά την πλέον πρόσφατη τριετή περίοδο που προηγείται της 1ης Ιανουαρίου 2019. Για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030, η Κύπρος και η Μάλτα θα πρέπει να υποχρεούνται να επιτυγχάνουν σωρευτική εξοικονόμηση ενέργειας στην τελική χρήση ύψους 0,45 % της ετήσιας τελικής κατανάλωσης ενέργειας, υπολογιζόμενη κατά μέσο όρο κατά την πλέον πρόσφατη τριετή περίοδο πριν από την 1η Ιανουαρίου 2019.

(64) Όταν χρησιμοποιείται καθεστώς επιβολής υποχρέωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν υπόχρεα μέρη μεταξύ των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των διανομέων ενέργειας, των εταιρειών λιανικής πώλησης ενέργειας και των διανομέων καυσίμων κίνησης ή των εταιρειών λιανικής πώλησης καυσίμων κίνησης με βάση αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Ο ορισμός ή η εξαίρεση από τον ορισμό ορισμένων κατηγοριών των εν λόγω οντοτήτων δεν θα πρέπει να θεωρούνται ασύμβατα με την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων. Τα κράτη μέλη δύνανται ως εκ τούτου να επιλέγουν αν οι εν λόγω οντότητες ή μόνο συγκεκριμένες κατηγορίες αυτών ορίζονται ως υπόχρεα μέρη. Για την ενδυνάμωση και την προστασία των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών, των ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, καθώς και για την εφαρμογή μέτρων πολιτικής κατά προτεραιότητα μεταξύ των ατόμων αυτών, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τα υπόχρεα μέρη να επιτύχουν εξοικονόμηση ενέργειας μεταξύ των εν λόγω ατόμων. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να καθορίσουν στόχους μείωσης του ενεργειακού κόστους. Τα υπόχρεα μέρη θα μπορούσαν να επιτύχουν αυτούς τους στόχους, προωθώντας την εφαρμογή μέτρων που οδηγούν σε εξοικονόμηση ενέργειας και οικονομική εξοικονόμηση στους λογαριασμούς ενέργειας, όπως η εφαρμογή μέτρων μόνωσης και θέρμανσης, και υποστηρίζοντας πρωτοβουλίες εξοικονόμησης ενέργειας από κοινότητες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ενεργειακές κοινότητες πολιτών.

- (65) Κατά τον σχεδιασμό μέτρων πολιτικής για την εκπλήρωση της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν τα κλιματικά και περιβαλλοντικά πρότυπα και τις προτεραιότητες της Ένωσης και να συμμορφώνονται με την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής ζημίας κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να προωθούν δραστηριότητες που δεν είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες, όπως η χρήση ορυκτών καυσίμων. Η υποχρέωση εξοικονόμησης ενέργειας αποσκοπεί στην ενίσχυση της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής μέσω της παροχής κινήτρων στα κράτη μέλη για την εφαρμογή ενός βιώσιμου και καθαρού μείγματος πολιτικής, το οποίο είναι ανθεκτικό και μετριάξει την κλιματική αλλαγή. Συνεπώς, η εξοικονόμηση ενέργειας από μέτρα πολιτικής σχετικά με τη χρήση άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων μπορεί να είναι επιλέξιμη εξοικονόμηση ενέργειας βάσει της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας υπό ορισμένες προϋποθέσεις και για μεταβατική περίοδο μετά τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο σύμφωνα με παράρτημα της παρούσας οδηγίας. Θα επιτρέψει την ευθυγράμμιση της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, του σχεδίου κλιματικών στόχων και του «Κύματος ανακαινίσεων», και θα αντικατοπτρίζει την ανάγκη για δράση που προσδιορίστηκε από τον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας στην έκθεσή του για το καθαρό μηδενικό ισοζύγιο. Στόχος του περιορισμού είναι να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να δαπανούν δημόσιους πόρους μόνο σε βιώσιμες τεχνολογίες ανθεκτικές στις μελλοντικές εξελίξεις. Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να παρέχουν σαφές πλαίσιο πολιτικής και επενδυτική ασφάλεια στους παράγοντες της αγοράς. Η εφαρμογή της μεθοδολογίας υπολογισμού στο πλαίσιο της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας αναμένεται να επιτρέψει σε όλους τους παράγοντες της αγοράς να προσαρμόσουν τις τεχνολογίες τους εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Στις περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη υποστηρίζουν την υιοθέτηση αποδοτικών τεχνολογιών ορυκτών καυσίμων ή την πρόωπη αντικατάσταση της εν λόγω τεχνολογίας, για παράδειγμα μέσω καθεστώτων επιδοτήσεων ή καθεστώτων επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, η τυχόν προκύπτουσα εξοικονόμηση ενέργειας ενδέχεται να μην είναι πλέον επιλέξιμη στο πλαίσιο της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας. Ενώ η εξοικονόμηση ενέργειας που προκύπτει, για παράδειγμα, από την προώθηση της συμπαραγωγής με βάση το φυσικό αέριο δεν θα είναι επιλέξιμη στο πλαίσιο της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας, ο περιορισμός δεν θα ισχύει για την έμμεση χρήση ορυκτών καυσίμων, για παράδειγμα για τις περιπτώσεις στις οποίες η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβάνει την παραγωγή ορυκτών καυσίμων. Τα μέτρα πολιτικής που στοχεύουν σε αλλαγές συμπεριφοράς για τη μείωση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων, για παράδειγμα μέσω ενημερωτικών εκστρατειών και οικολογικής οδήγησης, θα πρέπει να παραμείνουν επιλέξιμα. Τα μέτρα πολιτικής που στοχεύουν στις ανακαινίσεις κτιρίων μπορούν να περιλαμβάνουν μέτρα, όπως η αντικατάσταση των συστημάτων θέρμανσης με ορυκτά καύσιμα σε συνδυασμό με βελτιώσεις του κελύφους των κτιρίων. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να περιορίζονται σε τεχνολογίες που επιτρέπουν την επίτευξη της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας σύμφωνα με τους εθνικούς οικοδομικούς κανονισμούς που έχουν θεσπιστεί σε ένα κράτος μέλος. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθήσουν την αναβάθμιση των συστημάτων θέρμανσης στο πλαίσιο ριζικών ανακαινίσεων σύμφωνα με τον μακροπρόθεσμο στόχο του ουδέτερου ισοζυγίου διοξειδίου του άνθρακα, δηλαδή τη μείωση της ζήτησης για θέρμανση και την κάλυψη της εναπομένουσας ζήτησης για θέρμανση με πηγή ενέργειας χωρίς εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Κατά τον υπολογισμό της εξοικονόμησης που απαιτείται για την επίτευξη μεριδίου της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας μεταξύ των ανθρώπων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τις κλιματικές συνθήκες τους.

- (66) Τα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στις μεταφορές των κρατών μελών είναι επιλέξιμα να ληφθούν υπόψη για την επίτευξη της υποχρέωσής τους για εξοικονόμηση ενέργειας στην τελική χρήση. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν πολιτικές που προορίζονται, μεταξύ άλλων, να προωθούν πιο αποδοτικά οχήματα, τη στροφή των μεταφορών προς την ποδηλασία, την πεζοπορία και τις ομαδικές μεταφορές ή σχεδιασμό για την κινητικότητα και πολεοδομικό σχεδιασμό που μειώνουν τη ζήτηση για μεταφορές. Επιπλέον, τα συστήματα που επιταχύνουν τη χρήση νέων, αποδοτικότερων οχημάτων ή τα πολιτικά μέτρα που προάγουν τη μετάβαση σε καύσιμα με μειωμένα επίπεδα εκπομπών, εκτός από καθεστώτα ή μέτρα πολιτικής που αφορούν τη χρήση άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων, τα οποία μειώνουν τη χρήση ενέργειας ανά χιλιόμετρο μπορούν επίσης να είναι επιλέξιμα, υπό την προϋπόθεση της συμμόρφωσης προς τους κανόνες περί σημαντικότητας και προσθετικότητας που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία. Τα μέτρα πολιτικής για την προώθηση της υιοθέτησης νέων οχημάτων ορυκτών καυσίμων δεν θα πρέπει να είναι επιλέξιμα μέτρα στο πλαίσιο της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας.
- (67) Τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ και τα οποία συντελούν σε βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης που μπορούν να επαληθευτούν, καθώς και να μετρηθούν ή να εκτιμηθούν, μπορούν να θεωρηθούν ένας αποδοτικός τρόπος για την τήρηση από τα κράτη μέλη της υποχρέωσής τους για εξοικονόμηση ενέργειας βάσει της παρούσας οδηγίας.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τις δεσμευτικές ετήσιες μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα κράτη μέλη από το 2021 έως το 2030, στο πλαίσιο της συμβολής στη δράση για το κλίμα για την τήρηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη συμφωνία του Παρισιού και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 26).

- (68) Ως εναλλακτική ως προς την απαίτηση για τα υπόχρεα μέρη να επιτύχουν την ποσότητα σωρευτικής εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση που απαιτείται δυνάμει της προβλεπόμενης στην παρούσα οδηγία υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, στο πλαίσιο των καθεστώτων επιβολής της υποχρέωσής τους, να επιτρέπουν ή να επιβάλλουν στα υπόχρεα μέρη να συνεισφέρουν σε εθνικό ταμείο ενεργειακής απόδοσης, που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την εφαρμογή μέτρων πολιτικής κατά προτεραιότητα σε άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, ευάλωτους πελάτες, άτομα σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες.
- (69) Τα κράτη μέλη και τα υπόχρεα μέρη θα πρέπει να κάνουν χρήση όλων των διαθέσιμων μέσων και τεχνολογιών, εκτός από αυτές που αφορούν τη χρήση τεχνολογιών άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων, για την επίτευξη της σωρευτικής εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση που απαιτείται, μεταξύ άλλων προωθώντας έξυπνες και βιώσιμες τεχνολογίες σε αποδοτικά συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, σε υποδομές αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης, αποδοτικά και έξυπνα κτίρια, ηλεκτρικά οχήματα και βιομηχανίες, και σε ενεργειακούς ελέγχους ή ισοδύναμα συστήματα διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι η δηλούμενη εξοικονόμηση ενέργειας συμμορφώνεται με την παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν μεγάλο βαθμό ευελιξίας κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή εναλλακτικών μέτρων πολιτικής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τις δράσεις που οδηγούν σε εξοικονόμηση ενέργειας μακροπρόθεσμα.
- (70) Τα μακροπρόθεσμα μέτρα ενεργειακής απόδοσης εξακολουθούν να παρέχουν εξοικονόμηση ενέργειας μετά το 2020· ωστόσο, για να συμβάλουν στον στόχο ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης για το 2030, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να αποφέρουν νέα εξοικονόμηση μετά το 2020. Από την άλλη πλευρά, η εξοικονόμηση ενέργειας που θα επιτευχθεί μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 δεν θα πρέπει να συνυπολογιστεί στην απαιτούμενη σωρευτική εξοικονόμηση ενέργειας στην τελική χρήση για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

(71) Η προσθετικότητα αποτελεί θεμελιώδη αρχή της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία, στον βαθμό που διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν πολιτικές και μέτρα ειδικά σχεδιασμένα για τον σκοπό της εκπλήρωσης της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας. Η νέα εξοικονόμηση θα πρέπει να είναι επιπρόσθετη της συνήθους, ώστε η εξοικονόμηση που θα επιτυγχανόταν ούτως ή άλλως να μην συνυπολογίζεται στην εκπλήρωση της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας. Προκειμένου να υπολογίζονται οι επιπτώσεις των μέτρων που θεσπίζονται, θα πρέπει να συνυπολογίζεται μόνο η καθαρή εξοικονόμηση, μετρούμενη ως η μεταβολή της κατανάλωσης ενέργειας που αποδίδεται απευθείας στα συγκεκριμένα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, τα οποία εφαρμόζονται για τον σκοπό της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία. Για να υπολογίζουν την καθαρή εξοικονόμηση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν ένα βασικό σενάριο σχετικά με το πώς θα εξελισσόταν η κατάσταση εάν δεν είχε ληφθεί το συγκεκριμένο μέτρο. Το εν λόγω μέτρο πολιτικής θα πρέπει να αξιολογείται με βάση αυτό το βασικό σενάριο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται στο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο σε ενωσιακό επίπεδο και το ότι ενδέχεται να υλοποιηθούν άλλα μέτρα πολιτικής κατά το ίδιο χρονικό πλαίσιο, τα οποία επίσης ενδέχεται να έχουν επίπτωση στην ποσότητα εξοικονόμησης ενέργειας, ώστε να μην είναι δυνατόν να αποδοθούν αποκλειστικά και μόνο στο συγκεκριμένο μέτρο πολιτικής όλες οι παρατηρούμενες αλλαγές από την άσκηση συγκεκριμένου αξιολογούμενου μέτρου πολιτικής. Οι δράσεις του υπόχρεου, του συμμετέχοντος ή του εξουσιοδοτηθέντος θα πρέπει πράγματι να συμβάλλουν στην επίτευξη της δηλούμενης εξοικονόμησης ενέργειας, ώστε να διασφαλίζεται η εκπλήρωση της υποχρέωσης της σημαντικότητας.

- (72) Είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη, κατά περίπτωση, όλα τα στάδια στην ενεργειακή αλυσίδα στον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας, προκειμένου να αυξηθούν οι δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας κατά τη μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας. Οι μελέτες και οι διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη ανέδειξαν σημαντικές δυνατότητες. Ωστόσο, οι φυσικές και οικονομικές συνθήκες διαφέρουν αρκετά μεταξύ των κρατών μελών, και συχνά στο εσωτερικό πολλών κρατών μελών, ενώ υπάρχει μεγάλος αριθμός διαχειριστών συστημάτων. Οι περιστάσεις αυτές συνηγορούν υπέρ μιας αποκεντρωμένης προσέγγισης, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικής. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις, τη νομική αρμοδιότητα και τη διοικητική ικανότητα για να προωθήσουν την ανάπτυξη ενός ενεργειακά αποδοτικού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας. Φορείς όπως το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας) και ο Ευρωπαϊκός Φορέας Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής μπορούν επίσης να συμβάλλουν επωφελώς στην υιοθέτηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης, και να στηρίζουν τα μέλη τους όταν τα υιοθετούν.
- (73) Παρόμοιες εκτιμήσεις ισχύουν και για τον πολύ μεγάλο αριθμό διαχειριστών συστημάτων φυσικού αερίου. Ο ρόλος του φυσικού αερίου και ο ρυθμός εφοδιασμού και κάλυψης της επικράτειας ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των κρατών μελών. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές είναι οι πλέον κατάλληλες για να παρακολουθούν και να κατευθύνουν την εξέλιξη του συστήματος προς την κατεύθυνση της αυξημένης απόδοσης, και φορείς όπως το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου μπορούν να συμβάλλουν επωφελώς στην υιοθέτηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης, και να στηρίζουν τα μέλη τους όταν τα υιοθετούν.

- (74) Ο ρόλος των ΕΕΥ είναι σημαντικός για την ανάπτυξη, τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη ρύθμιση της χρηματοδότησης έργων που εξοικονομούν ενέργεια, μειώνουν το ενεργειακό κόστος και μειώνουν το κόστος λειτουργίας και συντήρησης σε τομείς όπως τα κτίρια, η βιομηχανία και οι μεταφορές.
- (75) Η συνεκτίμηση της σχέσης νερού-ενέργειας είναι ιδιαίτερα σημαντική για την αντιμετώπιση της αλληλοεξαρτώμενης χρήσης ενέργειας και νερού και της αυξανόμενης πίεσης που ασκείται στους δύο αυτούς πόρους. Η αποτελεσματική διαχείριση των υδάτων μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας, που αποφέρει όχι μόνο οφέλη για το κλίμα, αλλά και οικονομικά και κοινωνικά οφέλη. Οι τομείς υδάτων και λυμάτων αντιπροσωπεύουν το 3,5 % της χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Ένωση και το εν λόγω ποσοστό αναμένεται να αυξηθεί. Ταυτόχρονα, οι διαρροές ύδατος αντιπροσωπεύουν το 24 % των συνολικών υδάτων που καταναλώνονται στην Ένωση, ο δε ενεργειακός τομέας έχει τη μεγαλύτερη κατανάλωση ύδατος, δεδομένου ότι του αναλογεί το 44 % της κατανάλωσης. Οι δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας μέσω της χρήσης έξυπνων τεχνολογιών και διεργασιών σε όλους τους βιομηχανικούς, οικιακούς και εμπορικούς κύκλους νερού και εφαρμογές θα πρέπει να διερευνηθούν πλήρως και να αξιοποιηθούν όπου αυτό είναι οικονομικά αποδοτικό, ενώ θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση. Επιπλέον, οι προηγμένες τεχνολογίες άρδευσης, οι τεχνολογίες συλλογής ομβρίων υδάτων και επαναχρησιμοποίησης νερού θα μπορούσαν να μειώσουν σημαντικά την κατανάλωση νερού στη γεωργία, τα κτίρια και τη βιομηχανία, καθώς και την ενέργεια που χρησιμοποιείται για την επεξεργασία και τη μεταφορά του.

(76) Σύμφωνα με το άρθρο 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), οι πολιτικές ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης θα πρέπει να ευνοούν την ένταξη και, συνεπώς, θα πρέπει να διασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση όλων των καταναλωτών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια στα μέτρα ενεργειακής απόδοσης. Οι βελτιώσεις στην ενεργειακή απόδοση θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά προτεραιότητα μεταξύ των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών και τελικών χρηστών, των ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού ή μεσαίου εισοδήματος, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, των ηλικιωμένων, καθώς και των ατόμων που ζουν σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε συγκεκριμένες ομάδες που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να πληγούν από ενεργειακή φτώχεια ή είναι πιο ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της ενεργειακής φτώχειας, όπως γυναίκες, άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένοι, παιδιά και άτομα με μειονοτικό φυλετικό ή εθνοτικό υπόβαθρο. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τα υπόχρεα μέρη να συμπεριλαμβάνουν κοινωνικούς στόχους στα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας, σε σχέση με την ενεργειακή φτώχεια, και αυτή η δυνατότητα έχει ήδη επεκταθεί και στα εναλλακτικά μέτρα πολιτικής και τα εθνικά ταμεία ενεργειακής απόδοσης. Η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να μετατραπεί σε υποχρέωση για την προστασία και ενδυνάμωση των ευάλωτων πελατών και τελικών χρηστών και την άμβλυνση της ενεργειακής φτώχειας, επιτρέποντας παράλληλα στα κράτη μέλη να διατηρήσουν πλήρη ευελιξία σε ό,τι αφορά το είδος του μέτρου πολιτικής, το μέγεθος, το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενό του. Εάν ένα καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης δεν επιτρέπει μέτρα που αφορούν μεμονωμένους καταναλωτές ενέργειας, το κράτος μέλος δύναται να λάβει μέτρα για τον μετριασμό της ενεργειακής φτώχειας μέσω εναλλακτικών μέτρων πολιτικής αποκλειστικά. Στο πλαίσιο του μείγματος πολιτικών τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι άλλα μέτρα πολιτικής δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, στους ευάλωτους πελάτες, στους τελικούς χρήστες και, κατά περίπτωση, στα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις δημόσιες επενδύσεις σε μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης και των χρηματοδοτικών διευκολύνσεων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης.

- (77) Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να ορίζει την έννοια των ευάλωτων πελατών, η οποία μπορεί να αναφέρεται στην ενεργειακή φτώχεια, καθώς και, μεταξύ άλλων, στην απαγόρευση διακοπής σύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας σε τέτοιους πελάτες σε κρίσιμες περιόδους. Η έννοια των ευάλωτων πελατών μπορεί να περιλαμβάνει τα επίπεδα εισοδήματος, το μερίδιο των δαπανών για ενέργεια από το διαθέσιμο εισόδημα, την ενεργειακή απόδοση των κατοικιών, την κρίσιμη εξάρτηση από ηλεκτρικό εξοπλισμό για λόγους υγείας, την ηλικία ή άλλα κριτήρια. Αυτό δίνει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να συμπεριλάβουν άτομα σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος.

- (78) Σύμφωνα με τη σύσταση (ΕΕ) 2020/1563, περίπου 34 εκατομμύρια νοικοκυριά στην Ένωση αδυνατούσαν να θερμάνουν επαρκώς το σπίτι τους το 2019. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία δίνει προτεραιότητα στην κοινωνική διάσταση της μετάβασης, εμμένοντας στην αρχή ότι «κανείς δεν μένει στο περιθώριο». Η πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, επηρεάζει με διαφορετικό τρόπο τις γυναίκες και τους άνδρες και ενδέχεται να έχει ιδιαίτερο αντίκτυπο σε ορισμένες μειονεκτούσες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία. Ως εκ τούτου, τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης πρέπει να κατέχουν κεντρική θέση σε κάθε οικονομικά αποδοτική στρατηγική για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας και της ευάλωτης θέσης των καταναλωτών και να είναι συμπληρωματικά στις πολιτικές κοινωνικής ασφάλειας σε επίπεδο κρατών μελών. Για να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης μειώνουν την ενεργειακή ένδεια των ενοικιαστών κατά τρόπο βιώσιμο, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των μέτρων αυτών, καθώς και η οικονομική προσιτότητά τους για τους ιδιοκτήτες και τους ενοικιαστές, και να εξασφαλίζεται επαρκής οικονομική και τεχνική υποστήριξη για τα εν λόγω μέτρα σε επίπεδο κράτους μέλους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίξουν το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για τον εντοπισμό και την άμβλυση της ενεργειακής φτώχειας. Το κτιριακό απόθεμα της Ένωσης είναι ανάγκη, μακροπρόθεσμα, να μετατρέπεται σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, σύμφωνα με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού. Οι τρέχοντες ρυθμοί ανακαίνισης κτιρίων είναι ανεπαρκείς και τα κτίρια που κατοικούνται από πολίτες χαμηλού εισοδήματος οι οποίοι πλήττονται από ενεργειακή ένδεια παρουσιάζουν και τη μεγαλύτερη δυσκολία προσέγγισης. Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία σε σχέση με τις υποχρεώσεις εξοικονόμησης ενέργειας, τα καθεστάτα επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και τα εναλλακτικά μέτρα πολιτικής έχουν ως εκ τούτου ιδιαίτερη σημασία.
- (79) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε τα μέτρα για την προώθηση ή τη διευκόλυνση της ενεργειακής απόδοσης, ιδίως εκείνα που αφορούν τα κτίρια και την κινητικότητα, να μην οδηγούν σε δυσανάλογη αύξηση του κόστους υπηρεσιών που σχετίζονται με αυτά τα μέτρα ή σε μεγαλύτερο κοινωνικό αποκλεισμό.

(80) Για να αξιοποιήσουν το δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας σε ορισμένα τμήματα της αγοράς όπου οι ενεργειακοί έλεγχοι δεν προσφέρονται γενικά στο εμπόριο [όπως στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)], τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν προγράμματα, προκειμένου να ενθαρρύνουν και να υποστηρίξουν τις ΜΜΕ να υποβάλλονται σε ενεργειακούς ελέγχους και να υλοποιούν τις συστάσεις που προκύπτουν από αυτούς τους ενεργειακούς ελέγχους. Οι ενεργειακοί έλεγχοι θα πρέπει να είναι υποχρεωτικοί και τακτικοί για τις επιχειρήσεις με μέση ετήσια κατανάλωση ενέργειας άνω ορισμένου ορίου, διότι η εξοικονόμηση ενέργειας μπορεί να είναι σημαντική. Οι ενεργειακοί έλεγχοι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη σχετικά ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα, όπως το EN ISO 50001 (συστήματα ενεργειακής διαχείρισης), ή το EN 16247-1 (ενεργειακοί έλεγχοι) ή, εάν περιλαμβάνουν ενεργειακό έλεγχο, το EN ISO 14000 (συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης) και να συνάδουν, κατ' αυτόν τον τρόπο, και με την παρούσα οδηγία, η οποία δεν υπερβαίνει τις απαιτήσεις των σχετικών αυτών προτύπων. Κατά την τρέχουσα περίοδο, είναι υπό ανάπτυξη συγκεκριμένο ευρωπαϊκό πρότυπο για τους ενεργειακούς ελέγχους. Οι ενεργειακοί έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται σε αυτόνομη βάση ή να αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης ή σύμβασης ενεργειακής απόδοσης. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, τα συστήματα αυτά θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Επιπλέον, ειδικοί μηχανισμοί και καθεστώτα που έχουν θεσπιστεί για την παρακολούθηση των εκπομπών και της κατανάλωσης καυσίμων από ορισμένους μεταφορείς, για παράδειγμα στο πλαίσιο του ενωσιακού δικαίου το ΣΕΔΕ της Ένωσης, μπορούν να θεωρηθούν συμβατά με τους ενεργειακούς ελέγχους, μεταξύ άλλων στα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης, εφόσον συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Για τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν ήδη την υποχρέωση ενεργειακού ελέγχου, οι ενεργειακοί έλεγχοι θα πρέπει να εξακολουθούν να διενεργούνται τουλάχιστον ανά τετραετία από την ημερομηνία του προηγούμενου ενεργειακού ελέγχου, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

- (81) Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να θεσπίσουν κατευθυντήριες γραμμές τις οποίες πρέπει να ακολουθούν οι επιχειρήσεις κατά την εφαρμογή μέτρων για την επίτευξη νέας ετήσιας εξοικονόμησης που προσδιορίζεται στον ενεργειακό έλεγχο.
- (82) Η μέση κατανάλωση της επιχείρησης θα πρέπει να αποτελεί το κριτήριο για τον καθορισμό της εφαρμογής συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης και της πραγματοποίησης ενεργειακών ελέγχων, προκειμένου να αυξηθεί η ευαισθησία των εν λόγω μηχανισμών όσον αφορά τον προσδιορισμό των σχετικών ευκαιριών για οικονομικά αποδοτική εξοικονόμηση ενέργειας. Επιχείρηση που βρίσκεται κάτω από τα όρια κατανάλωσης που ορίζονται για τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης και τους ενεργειακούς ελέγχους θα πρέπει να ενθαρρύνεται να υποβάλλεται σε ενεργειακούς ελέγχους και να εφαρμόζει τις συστάσεις που προκύπτουν από τους εν λόγω ελέγχους.
- (83) Εάν οι ενεργειακοί έλεγχοι διενεργούνται από εσωτερικούς εμπειρογνώμονες, αυτοί δεν θα πρέπει να εμπλέκονται άμεσα στην ελεγχόμενη δραστηριότητα, προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία τους.
- (84) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθούν την εφαρμογή συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης και ενεργειακών ελέγχων εντός της δημόσιας διοίκησης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

(85) Ο τομέας ΤΠΕ είναι ένας άλλος σημαντικός τομέας που λαμβάνει όλο και μεγαλύτερη προσοχή. Το 2018, η κατανάλωση ενέργειας των κέντρων δεδομένων στην Ένωση ήταν 76,8 TWh. Η τιμή αυτή αναμένεται να αυξηθεί σε 98,5 TWh έως το 2030, δηλαδή να αυξηθεί κατά 28 %. Αυτή η αύξηση σε απόλυτους όρους μπορεί επίσης να εκφραστεί σε σχετικούς όρους: εντός της Ένωσης, στα κέντρα δεδομένων αναλογούσε το 2,7 % της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας το 2018 και η τιμή αυτή θα αγγίξει το 3,21 % έως το 2030, εάν συνεχιστεί η ανάπτυξη σύμφωνα με την τρέχουσα πορεία. Η ψηφιακή στρατηγική της Ένωσης έχει ήδη τονίσει την ανάγκη για υψηλής ενεργειακής απόδοσης και βιώσιμα κέντρα δεδομένων και απευθύνει έκκληση για μέτρα διαφάνειας για τους τηλεπικοινωνιακούς φορείς όσον αφορά το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα. Για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης του τομέα των ΤΠΕ, ιδίως των κέντρων δεδομένων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν τη συλλογή και τη δημοσίευση δεδομένων που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση, το υδατικό αποτύπωμα και την ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης των κέντρων δεδομένων, βάσει κοινού ενωσιακού υποδείγματος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν τη συλλογή και τη δημοσίευση δεδομένων μόνο για τα κέντρα δεδομένων με σημαντικό αποτύπωμα, για τα οποία η πραγματοποίηση κατάλληλων παρεμβάσεων σχεδιασμού ή απόδοσης, για νέες ή υφιστάμενες εγκαταστάσεις, αντίστοιχα, μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντική μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και νερού, αύξηση της απόδοσης των συστημάτων για την προώθηση της ανεξάρτησης από τον άνθρακα του δικτύου, ή στην επαναχρησιμοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας σε κοντινές εγκαταστάσεις και δίκτυα θέρμανσης. Οι δείκτες βιωσιμότητας των κέντρων δεδομένων θα μπορούσαν να καθοριστούν με βάση τα εν λόγω συλλεγόμενα δεδομένα και με συνεκτίμηση των ήδη υπαρχουσών πρωτοβουλιών στον τομέα.

(86) Η υποχρέωση υποβολής εκθέσεων ισχύει για τα εν λόγω κέντρα δεδομένων, τα οποία πληρούν το κατώτατο όριο που ορίζει η παρούσα οδηγία. Σε όλες τις περιπτώσεις και ειδικά για τα επιτόπια κέντρα δεδομένων επιχειρήσεων, η εν λόγω υποχρέωση υποβολής εκθέσεων θα πρέπει να νοείται ως αναφερόμενη στους χώρους και τον εξοπλισμό που εξυπηρετούν πρωτίστως ή αποκλειστικά λειτουργίες που σχετίζονται με τα δεδομένα (αίθουσες διακομιστών), συμπεριλαμβανομένου του αναγκαίου σχετικού εξοπλισμού, για παράδειγμα, της σχετικής ψύξης, του φωτισμού, των συστοιχιών συσσωρευτών ή των τροφοδοτικών αδιάλειπτης παροχής. Κάθε εξοπλισμός ΤΠ που τοποθετείται ή εγκαθίσταται κυρίως σε δημόσια πρόσβαση, κοινή χρήση ή χώρο γραφείων ή υποστηρίζει άλλες εταιρικές λειτουργίες, όπως σταθμούς εργασίας, φορητούς υπολογιστές, φωτοαντιγραφικά μηχανήματα, αισθητήρες, εξοπλισμό ασφαλείας ή λευκές συσκευές και οπτικοακουστικές συσκευές, θα πρέπει να εξαιρείται από την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων. Η ίδια εξαίρεση θα πρέπει να ισχύει και για τον εξοπλισμό διακομιστή, δικτύωσης, αποθήκευσης και τον σχετικό εξοπλισμό που θα ήταν διάσπαρτος σε έναν ιστότοπο, όπως μεμονωμένους διακομιστές, μονές σχάρες (single racks) ή σημεία Wi-Fi και δικτύωσης.

- (87) Τα δεδομένα που συλλέγονται θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση τουλάχιστον ορισμένων βασικών διαστάσεων ενός βιώσιμου κέντρου δεδομένων: του βαθμού απόδοσης χρήσης της ενέργειας, του ποσοστού της ενέργειας αυτής που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές, της επαναχρησιμοποίησης τυχόν απορριπτόμενης θερμότητας που παράγει, της αποτελεσματικότητας της ψύξης, της αποτελεσματικότητας της χρήσης άνθρακα, και της χρήσης γλυκού νερού. Τα δεδομένα που συλλέγονται και οι δείκτες βιωσιμότητας των κέντρων δεδομένων θα πρέπει να ευαισθητοποιούν τους ιδιοκτήτες και τους διαχειριστές των κέντρων δεδομένων, τους κατασκευαστές εξοπλισμού, τους προγραμματιστές λογισμικού και υπηρεσιών, τους χρήστες υπηρεσιών κέντρων δεδομένων σε όλα τα επίπεδα, καθώς και τις οντότητες και τους οργανισμούς που αναπτύσσουν, χρησιμοποιούν ή προμηθεύουν υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους και κέντρων δεδομένων. Τα δεδομένα που συλλέγονται και οι δείκτες βιωσιμότητας των κέντρων δεδομένων θα πρέπει επίσης να εμπνέουν εμπιστοσύνη στις πραγματικές βελτιώσεις μετά τις προσπάθειες και τα μέτρα για την αύξηση της βιωσιμότητας σε νέα ή υφιστάμενα κέντρα δεδομένων. Τέλος, τα εν λόγω δεδομένα και δείκτες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως βάση για διαφανή και τεκμηριωμένο σχεδιασμό και λήψη αποφάσεων. Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των κέντρων δεδομένων με βάση τις πληροφορίες που κοινοποιούν τα υπόχρεα κέντρα δεδομένων.
- (88) Μετά από αξιολόγηση, κατά τη δημιουργία των πιθανών τομεακών εταιρικών συμπράξεων για την ενεργειακή απόδοση, η Επιτροπή θα πρέπει να φέρει σε επαφή βασικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων μη κυβερνητικών οργανώσεων και κοινωνικών εταίρων, σε τομείς όπως οι ΤΠΕ, οι μεταφορές, ο χρηματοπιστωτικός τομέας και ο κατασκευαστικός τομέας κατά τρόπο αντιπροσωπευτικό και χωρίς αποκλεισμούς.

- (89) Οι χαμηλότερες δαπάνες των καταναλωτών για την ενέργεια θα πρέπει να επιτυγχάνονται, βοηθώντας τους καταναλωτές να μειώσουν την οικεία κατανάλωση ενέργειας μέσω της μείωσης των ενεργειακών αναγκών των κτιρίων και των βελτιώσεων στην απόδοση των συσκευών, που θα πρέπει να συνδυάζονται με τη διαθεσιμότητα ενσωματωμένων στις δημόσιες μεταφορές τρόπων μεταφοράς χαμηλής ενέργειας, την κοινόχρηστη κινητικότητα και τη χρήση του ποδηλάτου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξετάσουν το ενδεχόμενο να βελτιώσουν τη συνδεσιμότητα σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές.
- (90) Έχει ζωτική σημασία να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση όλων των πολιτών της Ένωσης για τα οφέλη της αυξημένης ενεργειακής απόδοσης και να τους δοθούν ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τους τρόπους επίτευξής της. Στην ενεργειακή μετάβαση θα πρέπει επίσης να συμμετέχουν πολίτες όλων των ηλικιών μέσω του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για το Κλίμα και της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης. Η αυξημένη ενεργειακή απόδοση είναι, επίσης, άκρως σημαντική για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης μέσω της μείωσης της εξάρτησής της από την εισαγωγή καυσίμων από τρίτες χώρες.
- (91) Το κόστος και τα οφέλη όλων των μέτρων ενεργειακής απόδοσης που λαμβάνονται, συμπεριλαμβανομένων των περιόδων απόσβεσης, θα πρέπει να καθίστανται απολύτως διαφανή προς τους καταναλωτές.
- (92) Κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και τη λήψη άλλων μέτρων στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στις συνέργειες μεταξύ των μέτρων ενεργειακής απόδοσης και της αποδοτικής χρήσης των φυσικών πόρων, σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας.

- (93) Αξιοποιώντας νέα επιχειρηματικά μοντέλα και τεχνολογίες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθήσουν να προωθούν και να διευκολύνουν τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, μεταξύ άλλων μέσω καινοτόμων υπηρεσιών ενέργειας για μεγάλους και μικρούς πελάτες.
- (94) Είναι απαραίτητο να προβλεφθεί συχνή και αυξημένη ανταπόκριση όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας, όπου είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά αποδοτικό με βάση τις υπάρχουσες συσκευές μέτρησης. Η παρούσα οδηγία διευκρινίζει ότι η οικονομική αποδοτικότητα της τοπικής μέτρησης εξαρτάται από το αν το σχετικό κόστος είναι ανάλογο με την πιθανή εξοικονόμηση ενέργειας. Η εκτίμηση του κατά πόσο η τοπική μέτρηση είναι οικονομικά αποδοτική μπορεί να λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις άλλων συγκεκριμένων και προγραμματισμένων μέτρων σε δεδομένο κτίριο, όπως τυχόν επικείμενη ανακαίνιση.
- (95) Η παρούσα οδηγία διευκρινίζει επίσης ότι τα δικαιώματα που σχετίζονται με την τιμολόγηση και τις πληροφορίες τιμολόγησης ή κατανάλωσης θα πρέπει να ισχύουν για τους καταναλωτές θέρμανσης, ψύξης ή ζεστού νερού οικιακής χρήσης από κεντρική πηγή, ακόμα και όταν δεν υφίσταται άμεση και ατομική συμβατική σχέση με προμηθευτή ενέργειας.
- (96) Για να επιτευχθεί η διαφάνεια του καταμερισμού της ατομικής κατανάλωσης θερμικής ενέργειας και, με αυτόν τον τρόπο, να διευκολυνθεί η εφαρμογή της τοπικής μέτρησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι έχουν θεσπισθεί διαφανείς, δημοσίως διαθέσιμοι εθνικοί κανόνες σχετικά με την κατανομή του κόστους της κατανάλωσης θέρμανσης, ψύξης και ζεστού νερού οικιακής χρήσης σε πολυκατοικίες και κτίρια πολλαπλών χρήσεων. Επιπλέον της διαφάνειας, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να εξετάσουν τη λήψη μέτρων για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην παροχή υπηρεσιών τοπικής μέτρησης και να διασφαλίσουν, με τον τρόπο αυτόν, ότι τυχόν δαπάνες, με τις οποίες επιβαρύνονται οι τελικοί χρήστες, είναι εύλογες.

- (97) Οι νεοεγκατεστημένοι μετρητές θερμότητας και οι κατανεμητές κόστους θέρμανσης θα πρέπει να είναι αναγνώσιμοι εξ αποστάσεως, ώστε να διασφαλίζουν οικονομικά αποδοτική και συχνή παροχή πληροφοριών κατανάλωσης. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας σχετικά με τη μέτρηση για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης, με την τοπική μέτρηση και τον επιμερισμό του κόστους για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης, με την απαίτηση εξ αποστάσεως ανάγνωσης, με τις πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης, το κόστος πρόσβασης στη μέτρηση και στις πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης για τη θέρμανση, την ψύξη και το ζεστό νερό οικιακής χρήσης, και με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την πληροφόρηση τιμολόγησης και κατανάλωσης για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης πρόκειται να εφαρμόζονται μόνο για τη θέρμανση, την ψύξη και το ζεστό νερό οικιακής χρήσης από κεντρική πηγή. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να αποφασίσουν αν οι τεχνολογίες μέτρησης με συσκευές τις οποίες φέρουν οχήματα ή πεζοί (walk-by ή drive-by) πρόκειται να θεωρούνται αναγνώσιμες εξ αποστάσεως ή όχι. Οι συσκευές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης δεν απαιτούν την πρόσβαση σε μεμονωμένα διαμερίσματα ή μονάδες για την ανάγνωσή τους.
- (98) Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι η επιτυχής εφαρμογή νέων τεχνολογιών για τη μέτρηση της κατανάλωσης ενέργειας απαιτεί ενισχυμένη επένδυση στην εκπαίδευση και τις δεξιότητες τόσο για τους χρήστες όσο και για τους προμηθευτές ενέργειας.

- (99) Οι πληροφορίες που αφορούν την τιμολόγηση και οι ετήσιοι λογαριασμοί συνιστούν ένα σημαντικό μέσο πληροφόρησης των πελατών για την ενεργειακή τους κατανάλωση. Τα δεδομένα σχετικά με την κατανάλωση και το κόστος μπορούν, επίσης, να μεταφέρουν άλλες πληροφορίες που βοηθούν τους καταναλωτές να συγκρίνουν το τρέχον πρόγραμμά τους με άλλες προσφορές και να κάνουν χρήση της διαχείρισης παραπόνων και εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης διαφορών. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαφωνίες σχετικά με τους λογαριασμούς αποτελούν συχνή αιτία παραπόνων των καταναλωτών και παράγοντα που συντελεί σε συστηματικά χαμηλά επίπεδα ικανοποίησης και αφοσίωσης των καταναλωτών στους ενεργειακούς τους παρόχους, είναι αναγκαίο να καταστούν οι λογαριασμοί απλούστεροι, σαφέστεροι και ευκολότερα κατανοητοί και παράλληλα να υπάρξει μέριμνα για την παροχή των αναγκαίων πληροφοριών με χωριστά μέσα, όπως οι πληροφορίες τιμολόγησης, τα εργαλεία πληροφόρησης και οι ετήσιοι λογαριασμοί, προκειμένου οι καταναλωτές να μπορούν να ρυθμίζουν την ενεργειακή τους κατανάλωση, να συγκρίνουν προσφορές και να αλλάζουν προμηθευτή.
- (100) Κατά τον σχεδιασμό των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη την ανάγκη διασφάλισης της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και της συνεπούς εφαρμογής του κεκτημένου, σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ.

(101) Η συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης και η αποδοτική τηλεθέρμανση και τηλεψύξη έχουν σημαντικό δυναμικό εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας στην Ένωση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβούν σε ολοκληρωμένη αξιολόγηση του δυναμικού συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, και αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης. Οι αξιολογήσεις αυτές θα πρέπει να συνάδουν με τα ενοποιημένα εθνικά σχέδια των κρατών μελών για την ενέργεια και το κλίμα και τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανακαίνισης και θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν διαδρομές που οδηγούν σε εθνικό τομέα θέρμανσης και ψύξης βασισμένο σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην απορριπτόμενη θερμότητα εντός χρονικού πλαισίου συμβατού με την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας. Οι νέες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής και οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις οι οποίες έχουν ουσιαστικά ανακαινιστεί ή των οποίων η έγκριση ή η άδεια έχει επικαιροποιηθεί θα πρέπει, αφού υποβληθούν σε ανάλυση κόστους-οφέλους από την οποία θα προκύπτει ωφέλεια, να είναι εξοπλισμένες με μονάδες συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης για την ανάκτηση της απορριπτόμενης θερμότητας που προκύπτει από την ηλεκτροπαραγωγή. Ομοίως, άλλες εγκαταστάσεις με σημαντική μέση ετήσια εισροή ενέργειας θα πρέπει να είναι εξοπλισμένες με τεχνικές λύσεις για την αξιοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας από την εγκατάσταση, όταν η ανάλυση κόστους-οφέλους δείχνει πλεόνασμα κόστους-οφέλους. Αυτή η απορριπτόμενη θερμότητα μπορεί να μεταφερθεί εκεί όπου χρειάζεται μέσω δικτύων τηλεθέρμανσης. Τα γεγονότα που ενεργοποιούν απαίτηση εφαρμογής των κριτηρίων αδειοδότησης θα είναι συνήθως τέτοια που ενεργοποιούν επίσης απαιτήσεις για τη χορήγηση αδειών δυνάμει της οδηγίας 2010/75/ΕΕ και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

- (102) Ενδέχεται εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προοριζόμενες να κάνουν χρήση της γεωλογικής αποθήκευσης που επιτρέπεται δυνάμει της οδηγίας 2009/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ να τοποθετούνται σε τοποθεσίες στις οποίες η ανάκτηση της απορριπτόμενης θερμότητας μέσω μονάδας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης ή η παροχή δικτύου τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης δεν είναι οικονομικώς αποδοτική. Εν προκειμένω, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να εξαιρούν αυτές τις εγκαταστάσεις από την υποχρέωση διενέργειας ανάλυσης κόστους-οφέλους και να παρέχεται στην εγκατάσταση εξοπλισμός που θα καθιστά δυνατή την ανάκτηση της απορριπτόμενης θερμότητας μέσω μονάδας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης. Θα πρέπει επίσης να είναι δυνατή η εξαίρεση εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για την κάλυψη ζήτησης σε περιόδους αιχμής και παραγωγής εφεδρικής ενέργειας που προορίζονται να λειτουργούν λιγότερο από 1 500 ώρες ετησίως κατά μέσο όρο για περίοδο πέντε ετών από την απαίτηση να παράγουν επίσης και θερμότητα.
- (103) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίζουν την εισαγωγή μέτρων και διαδικασιών που θα προωθούν τις εγκαταστάσεις συμπαραγωγής με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ μικρότερη των 5 MW, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η αποκεντρωμένη παραγωγή ενέργειας.
- (104) Για την εφαρμογή εθνικών περιεκτικών αξιολογήσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν την αξιολόγηση του δυναμικού συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν μέτρα για να προωθήσουν και να διευκολύνουν την αξιοποίηση του προσδιορισμένου οικονομικά αποδοτικού δυναμικού συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης.

¹ Οδηγία 2009/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/EOK του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK και 2008/1/EK, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 114).

- (105) Οι απαιτήσεις για αποδοτική τηλεθέρμανση και τηλεψύξη θα πρέπει να συνάδουν με τους μακροπρόθεσμους στόχους πολιτικής για το κλίμα, με τα κλιματικά και περιβαλλοντικά πρότυπα και τις προτεραιότητες της Ένωσης και θα πρέπει να συμμορφώνονται με την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852. Όλα τα συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης θα πρέπει να αποσκοπούν στη βελτίωση της ικανότητας αλληλεπίδρασης με άλλα μέρη του ενεργειακού συστήματος, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η χρήση της ενέργειας και να αποτραπεί η σπατάλη ενέργειας με την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού των κτιρίων για την αποθήκευση θερμότητας ή ψύξης, συμπεριλαμβανομένης της πλεονάζουσας θερμότητας από τις εγκαταστάσεις των υπηρεσιών και από τα γειτονικά κέντρα δεδομένων. Για τον λόγο αυτό, αποδοτικά συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης θα πρέπει να διασφαλίζουν την αύξηση της απόδοσης πρωτογενούς ενέργειας και τη σταδιακή ενσωμάτωση της ανανεώσιμης ενέργειας και της απορριπτόμενης θερμότητας και του απορριπτόμενου ψύχους, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία εισάγει προοδευτικά αυστηρότερες απαιτήσεις για την παροχή θέρμανσης και ψύξης οι οποίες θα πρέπει να εισαχθούν σταδιακά και θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή κατά τη διάρκεια συγκεκριμένων καθορισμένων χρονικών περιόδων και να εφαρμοστούν σε μόνιμη βάση από την 1η Ιανουαρίου 2050 και μετά.
- (106) Οι αρχές για τον υπολογισμό του μεριδίου της θερμότητας ή του ψύχους από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην αποδοτική τηλεθέρμανση και τηλεψύξη θα πρέπει να συνάδουν με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και τις μεθοδολογίες της Eurostat για την υποβολή στατιστικών στοιχείων. Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές περιλαμβάνει την ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για τον τομέα θέρμανσης και ψύξης. Η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας θερμότητας ή ψύχους στην τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη ισούται με την παροχή θερμότητας ή ψύχους που διοχετεύεται στο δίκτυο που εξυπηρετεί τους τελικούς πελάτες ή τους διανομείς ενέργειας.

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

- (107) Οι αντλίες θερμότητας είναι σημαντικές για την απαλλαγή της παροχής θερμότητας και ψύξης από τις ανθρακούχες εκπομπές, μεταξύ άλλων και στην τηλεθέρμανση. Η μεθοδολογία που καθορίζεται στο παράρτημα VII της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 προβλέπει κανόνες για τον υπολογισμό της ενέργειας που δεσμεύεται από αντλίες θερμότητας ως ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και αποτρέπει τη διπλή προσμέτρηση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Για τους σκοπούς του υπολογισμού του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο τηλεθέρμανσης, όλη η θερμότητα που προέρχεται από την αντλία θερμότητας και εισέρχεται στο δίκτυο θα πρέπει να λογίζεται ως ανανεώσιμη ενέργεια, υπό την προϋπόθεση ότι η αντλία θερμότητας πληροί τα ελάχιστα κριτήρια απόδοσης που καθορίζονται στο παράρτημα VII της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 κατά τον χρόνο εγκατάστασής της.
- (108) Η συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης έχει οριστεί με βάση την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται με τη συνδυασμένη παραγωγή αντί της μεμονωμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας. Οι απαιτήσεις για συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης θα πρέπει να συνάδουν με τους μακροπρόθεσμους στόχους της πολιτικής για το κλίμα. Οι ορισμοί της έννοιας της συμπαραγωγής και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης που χρησιμοποιούνται στη νομοθεσία της Ένωσης δεν θα πρέπει να προδικάζουν τη χρήση διαφορετικών ορισμών στην εθνική νομοθεσία για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους της εν λόγω νομοθεσίας της Ένωσης. Για τη μεγιστοποίηση της εξοικονόμησης ενέργειας και για να μη χαθούν ευκαιρίες εξοικονόμησης ενέργειας, θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στις συνθήκες λειτουργίας των μονάδων συμπαραγωγής.

- (109) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η διαφάνεια και να μπορεί ο τελικός πελάτης να επιλέξει μεταξύ ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή και ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης με άλλες τεχνικές, η προέλευση της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης θα πρέπει να διασφαλίζεται με βάση εναρμονισμένες τιμές απόδοσης αναφοράς. Τα καθεστώτα προέλευσης δεν συνεπάγονται καθαυτά δικαίωμα υπαγωγής στους εθνικούς μηχανισμούς στήριξης. Είναι σημαντικό να μπορούν να καλύπτονται από εγγύηση προέλευσης όλες οι μορφές ηλεκτρικής ενέργειας που παράγονται από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης. Οι εγγυήσεις προέλευσης θα πρέπει να διακρίνονται από τα ανταλλάξιμα πιστοποιητικά.
- (110) Η συγκεκριμένη διάρθρωση της συμπαραγωγής και οι τομείς τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, οι οποίοι περιλαμβάνουν πολλούς παραγωγούς που είναι ΜΜΕ, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, ειδικά κατά την επανεξέταση των διοικητικών διαδικασιών για την απόκτηση άδειας κατασκευής εγκαταστάσεων συμπαραγωγής ή συνδεδεμένων δικτύων, κατ' εφαρμογή της αρχής «προτεραιότητα σε μικρές επιχειρήσεις».
- (111) Οι περισσότερες επιχειρήσεις της Ένωσης είναι ΜΜΕ. Αντιπροσωπεύουν ένα τεράστιο δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας για την Ένωση. Για να βοηθηθούν να υιοθετήσουν μέτρα ενεργειακής απόδοσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθιερώσουν ένα ευνοϊκό πλαίσιο, με στόχο να παράσχουν στις ΜΜΕ τεχνική βοήθεια και στοχευμένες πληροφορίες.

- (112) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν, με βάση αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια, κανόνες που διέπουν την ανάληψη και τον επιμερισμό του κόστους των συνδέσεων με το διασυνδεδεμένο ηλεκτρικό δίκτυο και των ενισχύσεων του δικτύου αυτού, και κανόνες για τις τεχνικές προσαρμογές που απαιτούνται για την ένταξη νέων παραγωγών ηλεκτρισμού που προέρχεται από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, λαμβάνοντας υπόψη τους κώδικες και τις κατευθυντήριες γραμμές που καταρτίστηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943¹ και (ΕΚ) αριθ. 715/2009² του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Θα πρέπει να επιτρέπεται στους παραγωγούς ηλεκτρισμού που προέρχεται από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης να δημοσιεύουν προκήρυξη υποβολής προσφορών για τις εργασίες σύνδεσης. Θα πρέπει να διευκολύνεται η πρόσβαση στο διασυνδεδεμένο ηλεκτρικό σύστημα της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, ειδικά για μονάδες συμπαραγωγής μικρής και πολύ μικρής κλίμακας. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και το άρθρο 9 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να επιβάλλουν υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, μεταξύ άλλων και σχετικά με την ενεργειακή απόδοση, σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του αερίου.
- (113) Είναι αναγκαίο να θεσπιστούν διατάξεις σχετικά με την τιμολόγηση, το ενιαίο σημείο επαφής, την εξωδικαστική επίλυση διαφορών, την ενεργειακή φτώχεια και τα βασικά συμβατικά δικαιώματα, με στόχο την ευθυγράμμισή τους, κατά περίπτωση, με τις σχετικές διατάξεις σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/944, προκειμένου να ενισχυθεί η προστασία των καταναλωτών και να δοθεί η δυνατότητα στους τελικούς πελάτες να λαμβάνουν συχνότερες, σαφείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την οικεία κατανάλωση θέρμανσης, ψύξης ή ζεστού νερού οικιακής χρήσης και να ρυθμίζουν τη χρήση της ενέργειάς τους.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54).

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 36).

- (114) Η παρούσα οδηγία ενισχύει την προστασία των καταναλωτών, θεσπίζοντας βασικά συμβατικά δικαιώματα για τηλεθέρμανση, τηλεψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης, τα οποία συνάδουν με το επίπεδο των δικαιωμάτων, της προστασίας και της ενδυνάμωσης που έχει θεσπίσει η οδηγία (ΕΕ) 2019/944 για τους τελικούς πελάτες στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Οι καταναλωτές θα πρέπει να διαθέτουν σαφείς και αδιαμφισβήτητες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους. Διάφοροι παράγοντες εμποδίζουν τους καταναλωτές να έχουν πρόσβαση, να κατανοούν και να ενεργούν βάσει των διαφόρων διαθέσιμων πηγών πληροφόρησης για την αγορά. Η θέσπιση βασικών συμβατικών δικαιωμάτων μπορεί να βοηθήσει, μεταξύ άλλων, στην ορθή κατανόηση της βάσης αναφοράς της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρει ο προμηθευτής στη σύμβαση, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας και των χαρακτηριστικών της παρεχόμενης ενέργειας. Επιπλέον, μπορεί να συμβάλει στην ελαχιστοποίηση κρυφών ή πρόσθετων δαπανών που θα μπορούσαν να προκύψουν από την εισαγωγή είτε αναβαθμισμένων είτε νέων υπηρεσιών μετά την υπογραφή της σύμβασης χωρίς σαφή κατανόηση και συμφωνία του πελάτη. Οι υπηρεσίες αυτές θα μπορούσαν να αφορούν, μεταξύ άλλων, την ενέργεια που παρέχεται, τις υπηρεσίες μέτρησης και τιμολόγησης, την αγορά και εγκατάσταση ή βοηθητικές υπηρεσίες και υπηρεσίες συντήρησης και το κόστος που σχετίζεται με το δίκτυο, τις συσκευές μέτρησης, τον τοπικό εξοπλισμό θέρμανσης ή ψύξης. Οι απαιτήσεις θα συμβάλουν στη βελτίωση της συγκρισιμότητας των προσφορών και θα διασφαλίσουν το ίδιο επίπεδο βασικών συμβατικών δικαιωμάτων για όλους τους πολίτες της Ένωσης όσον αφορά τη θέρμανση, την ψύξη και το ζεστό νερό οικιακής χρήσης, χωρίς να περιορίζονται οι εθνικές αρμοδιότητες.
- (115) Σε περίπτωση προγραμματισμένης αποσύνδεσης από θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης, οι προμηθευτές θα πρέπει να παρέχουν στους πελάτες τις δέουσες πληροφορίες περί εναλλακτικών μέτρων, όπως πηγές στήριξης για την αποφυγή αποσύνδεσης, συστήματα προπληρωμής, ενεργειακούς ελέγχους, υπηρεσίες ενεργειακών συμβούλων, εναλλακτικά σχέδια πληρωμών, συμβουλευτική υπηρεσία διαχείρισης χρέους ή προσωρινές αναστολές αποσύνδεσης.

- (116) Η μεγαλύτερη προστασία των καταναλωτών θα πρέπει να διασφαλίζεται μέσω της διαθεσιμότητας αποτελεσματικών, ανεξάρτητων εξωδικαστικών μηχανισμών διακανονισμού διενέξεων για όλους τους καταναλωτές, όπως διαμεσολαβητής ενέργειας, φορέας καταναλωτών ή ρυθμιστική αρχή. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, συνεπώς, να θεσπίσουν διαδικασίες για τον ταχύ και αποτελεσματικό διακανονισμό των καταγγελιών.
- (117) Θα πρέπει να υποστηριχθεί δυναμικά η συμβολή των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, και των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/944, για την επίτευξη και την ενεργό υποστήριξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του σχεδίου κλιματικών στόχων. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν και να προωθήσουν τον ρόλο των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών. Οι κοινότητες αυτές μπορούν να βοηθήσουν τα κράτη μέλη να επιτύχουν τους στόχους της παρούσας οδηγίας, προωθώντας την ενεργειακή απόδοση σε τοπικό επίπεδο ή σε επίπεδο νοικοκυριών, καθώς και σε δημόσια κτίρια σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές. Μπορούν να ενδυναμώσουν και να κινητοποιήσουν τους καταναλωτές και να δώσουν τη δυνατότητα σε ορισμένες ομάδες οικιακών πελατών, μεταξύ άλλων σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, να συμμετάσχουν σε έργα και παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, που μπορούν να συνδυάζουν ενέργειες με επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Οι ενεργειακές κοινότητες μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην εκπαίδευση και την αύξηση της ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με μέτρα σχεδιασμένα για την επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας. Με κατάλληλη υποστήριξη από τα κράτη μέλη, οι ενεργειακές κοινότητες μπορούν να συμβάλουν στην καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας μέσω της διευκόλυνσης έργων ενεργειακής απόδοσης, της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας και της μείωσης των τιμολογίων προμήθειας.

- (118) Μακροπρόθεσμες αλλαγές συμπεριφοράς στην κατανάλωση ενέργειας μπορούν να επιτευχθούν μέσω της ενδυνάμωσης των πολιτών. Οι ενεργειακές κοινότητες μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη μακροπρόθεσμης εξοικονόμησης ενέργειας, ιδίως μεταξύ των νοικοκυριών, και στην αύξηση των βιώσιμων επενδύσεων από τους πολίτες και τις μικρές επιχειρήσεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενδυναμώνουν τις εν λόγω δράσεις των πολιτών μέσω της στήριξης κοινοτικών ενεργειακών έργων και οργανισμών. Επιπλέον, οι στρατηγικές συμμετοχής, με τη συμμετοχή όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών σε εθνικό και τοπικό επίπεδο στη διαδικασία χάραξης πολιτικής, μπορούν να αποτελούν μέρος των τοπικών ή περιφερειακών σχεδίων απανθρακοποίησης ή των εθνικών σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων, με στόχο την αύξηση της ευαισθητοποίησης, την απόκτηση ανάδρασης σχετικά με τις πολιτικές και τη βελτίωση της αποδοχής τους από το κοινό.
- (119) Θα πρέπει να αναγνωριστεί η συμβολή των υπηρεσιών μίας στάσης ή παρόμοιων δομών ως μηχανισμών που μπορούν να δώσουν τη δυνατότητα σε πολλές στοχευόμενες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών, των ΜΜΕ και των δημόσιων αρχών, να σχεδιάζουν και να υλοποιούν έργα και μέτρα σχετικά με τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας. Η συμβολή των υπηρεσιών μίας στάσης μπορεί να είναι πολύ σημαντική για τους ευάλωτους πελάτες, καθώς θα μπορούσαν να λαμβάνουν αξιόπιστες και προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης. Η συνεισφορά αυτή μπορεί να περιλαμβάνει την παροχή τεχνικών, διοικητικών και χρηματοοικονομικών συμβουλών και βοήθειας, τη διευκόλυνση των αναγκαίων διοικητικών διαδικασιών ή της πρόσβασης στις χρηματοπιστωτικές αγορές, την παροχή καθοδήγησης όσον αφορά το ενωσιακό και εθνικό νομικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των κριτηρίων για τις δημόσιες συμβάσεις, και την ταξινόμια της ΕΕ.

- (120) Η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάσει τον αντίκτυπο των μέτρων της προς υποστήριξη της ανάπτυξης πλατφορμών ή φόρουμ, με τη συμμετοχή, μεταξύ άλλων, των ευρωπαϊκών φορέων κοινωνικού διαλόγου, για την προώθηση προγραμμάτων κατάρτισης για την ενεργειακή απόδοση και, κατά περίπτωση, να προτείνει περαιτέρω μέτρα. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνει τους Ευρωπαίους κοινωνικούς εταίρους στις συζητήσεις τους σχετικά με την ενεργειακή απόδοση, ιδίως για τους ευάλωτους πελάτες και τελικούς χρήστες, συμπεριλαμβανομένων όσων πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια.
- (121) Η δίκαιη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη Ένωση έως το 2050 είναι κεντρικής σημασίας για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, που διακηρύχθηκε από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017, περιλαμβάνει την ενέργεια μεταξύ των βασικών υπηρεσιών στις οποίες όλοι έχουν δικαίωμα πρόσβασης. Πρέπει να παρέχεται στήριξη για την πρόσβαση στις υπηρεσίες αυτές σε όσους έχουν ανάγκη, ιδίως σε ένα πλαίσιο πληθωριστικών πιέσεων και σημαντικών αυξήσεων των τιμών της ενέργειας.
- (122) Είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι τα άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, οι ευάλωτοι πελάτες, τα άτομα σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, τα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες προστατεύονται και, για τον σκοπό αυτό, έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά στις παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, στα μέτρα και στα συναφή μέτρα προστασίας των καταναλωτών ή ενημέρωσης που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη. Θα πρέπει να αναπτυχθούν στοχευμένες εκστρατείες ευαισθητοποίησης για την ανάδειξη των οφελών της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη διαθέσιμη χρηματοδοτική στήριξη.

- (123) Η δημόσια χρηματοδότηση που διατίθεται σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο θα πρέπει να επενδύεται στρατηγικά σε μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, ιδίως προς όφελος των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών, των ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επωφελούνται από κάθε χρηματοδοτική συνεισφορά που ενδεχομένως λαμβάνουν από το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, καθώς και από έσοδα από δικαιώματα από το ΣΕΔΕ της ΕΕ. Τα εν λόγω έσοδα θα στηρίζουν τα κράτη μέλη στην εκπλήρωση της υποχρέωσής τους να εφαρμόσουν μέτρα ενεργειακής απόδοσης και μέτρα πολιτικής στο πλαίσιο της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας κατά προτεραιότητα σε άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, ευάλωτους πελάτες, άτομα σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, άτομα που ζουν σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές.
- (124) Τα εθνικά συστήματα χρηματοδότησης θα πρέπει να συμπληρώνονται από κατάλληλα συστήματα καλύτερης ενημέρωσης, τεχνικής και διοικητικής συνδρομής, και από ευκολότερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση που θα επιτρέπει την καλύτερη δυνατή χρήση των διαθέσιμων πόρων, ιδίως από άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, ευάλωτους πελάτες, άτομα σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες.
- (125) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενδυναμώνουν και να προστατεύουν όλους τους ανθρώπους ισότιμα, ανεξαρτήτως βιολογικού ή κοινωνικού φύλου, ηλικίας, αναπηρίας, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, σεξουαλικού προσανατολισμού, θρησκείας ή πεποιθήσεων, και να διασφαλίζουν ότι προστατεύονται επαρκώς τα άτομα που πλήττονται περισσότερο, αυτά που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να πληγούν από ενεργειακή φτώχεια, ή αυτά που είναι περισσότερο εκτεθειμένα στις δυσμενείς επιπτώσεις της ενεργειακής φτώχειας. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης δεν επιτείνουν τυχόν υφιστάμενες ανισότητες, ιδίως όσον αφορά την ενεργειακή φτώχεια.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 1).

- (126) Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ, όλα τα κράτη μέλη έχουν προβεί σε αξιολόγηση του δυναμικού ενεργειακής απόδοσης των οικείων υποδομών φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και έχουν προσδιορίσει συγκεκριμένα μέτρα και επενδύσεις για την εισαγωγή οικονομικά αποδοτικών βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης στις υποδομές του δικτύου, με χρονοδιάγραμμα για την εισαγωγή τους. Τα αποτελέσματα αυτών των δράσεων αποτελούν στέρεη βάση για την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση στον σχεδιασμό των δικτύων, την ανάπτυξη των δικτύων τους και τις επενδυτικές τους αποφάσεις.
- (127) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενέργειας θα πρέπει να υιοθετήσουν ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία θα περιλαμβάνει ενδεχομένως εξοικονόμηση στους τομείς του ενεργειακού εφοδιασμού και της τελικής χρήσης. Με την επιφύλαξη της ασφάλειας του εφοδιασμού, της ενοποίησης της αγοράς και των προληπτικών επενδύσεων σε υπεράκτια δίκτυα που είναι αναγκαία για την ανάπτυξη υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενέργειας θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι στις διαδικασίες σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων εφαρμόζεται η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και ότι τα τιμολόγια δικτύου και οι κανονισμοί παρέχουν κίνητρα για βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής λαμβάνουν υπόψη την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση. Αυτό θα βοηθήσει τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής να εξετάζουν καλύτερες λύσεις ενεργειακής απόδοσης για την προμήθεια πόρων από την πλευρά της ζήτησης και οριακές δαπάνες που προκύπτουν από αυτήν, καθώς και τις περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις των διαφόρων επενδύσεων σε δίκτυα και σχέδια λειτουργίας. Μια τέτοια προσέγγιση απαιτεί τη μετάβαση από τη στενή προοπτική της οικονομικής αποδοτικότητας στη μεγιστοποίηση της κοινωνικής ευημερίας. Η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση θα πρέπει ιδίως να εφαρμόζεται στο πλαίσιο ενός σεναρίου επέκτασης των ενεργειακών υποδομών στο οποίο οι λύσεις από την πλευρά της ζήτησης θα πρέπει να εξετάζονται ως βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις και να αξιολογούνται δεόντως, και θα πρέπει να αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος της αξιολόγησης των έργων σχεδιασμού δικτύου. Η εφαρμογή της θα πρέπει να ελέγχεται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές.

(128) Θα πρέπει να είναι διαθέσιμος επαρκής αριθμός αξιόπιστων επαγγελματιών με ειδικευση στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματική και έγκαιρη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, παραδείγματος χάριν όσον αφορά τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις σχετικά με τους ενεργειακούς ελέγχους και την εφαρμογή των καθεστώτων επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, συνεπώς, να θεσπίσουν καθεστάτα πιστοποίησης ή ισοδύναμα καθεστάτα επαγγελματικών προσόντων, ή αμφότερα, και κατάλληλα καθεστάτα κατάρτισης για τους παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών, ενεργειακών ελέγχων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, σε στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, τους παρόχους κατάρτισης και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους. Τα καθεστάτα θα πρέπει να αξιολογούνται κάθε τέσσερα έτη αρχής γενομένης από τον Δεκέμβριο του 2024 και, εάν χρειάζεται, να επικαιροποιούνται ώστε να διασφαλίζεται το αναγκαίο επίπεδο ικανοτήτων των παρόχων ενεργειακών υπηρεσιών, των ενεργειακών ελεγκτών, των διαχειριστών ενέργειας και των εγκαταστατών κτιριακών δομικών στοιχείων.

(129) Είναι απαραίτητο να συνεχισθεί η ανάπτυξη της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών προκειμένου να διασφαλισθεί η διαθεσιμότητα αφενός της ζήτησης και, αφετέρου, της προσφοράς ενεργειακών υπηρεσιών. Η διαφάνεια, παραδείγματος χάριν, μέσω των καταλόγων πιστοποιημένων παρόχων ενεργειακών υπηρεσιών και των διαθέσιμων υποδειγμάτων συμβάσεων, η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και οι κατευθυντήριες γραμμές συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην υιοθέτηση ενεργειακών υπηρεσιών και συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης και μπορούν επίσης να συμβάλλουν στην τόνωση της ζήτησης και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης στους παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών. Στη σύμβαση ενεργειακής απόδοσης ο δικαιούχος της ενεργειακής υπηρεσίας αποφεύγει το επενδυτικό κόστος, χρησιμοποιώντας μέρος της οικονομικής αξίας της εξοικονομούμενης ενέργειας για την πλήρη ή εν μέρει αποπληρωμή της επένδυσης που πραγματοποιήθηκε από τρίτο μέρος. Αυτό μπορεί να συμβάλει στην προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων που είναι καίριας σημασίας για την αύξηση των ποσοστών ανακαίνισης κτιρίων στην Ένωση, την εισαγωγή εμπειρογνώσιας στην αγορά και τη δημιουργία καινοτόμων επιχειρηματικών μοντέλων. Ως εκ τούτου, τα μη οικιστικά κτίρια με ωφέλιμη επιφάνεια δαπέδου άνω των 750 m² θα πρέπει να απαιτείται να αξιολογούν τη σκοπιμότητα της χρήσης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης για την ανακαίνιση. Αυτό είναι ένα βήμα μπροστά για την αύξηση της εμπιστοσύνης στις εταιρείες ενεργειακών υπηρεσιών και την προετοιμασία του εδάφους για την αύξηση τέτοιων έργων στο μέλλον.

- (130) Δεδομένων των φιλόδοξων στόχων ανακαίνισης κατά την επόμενη δεκαετία στο πλαίσιο του «Κύματος ανακαινίσεων», είναι αναγκαίο να ενισχυθεί ο ρόλος των ανεξάρτητων μεσαζόντων της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών μίας στάσης ή παρόμοιων μηχανισμών στήριξης, προκειμένου να τονωθεί η ανάπτυξη της αγοράς από την πλευρά της ζήτησης και από την πλευρά της προσφοράς και να προωθηθούν οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης για την ανακαίνιση τόσο ιδιωτικών όσο και δημόσιων κτιρίων. Οι τοπικοί οργανισμοί ενέργειας θα μπορούσαν να διαδραματίσουν κομβικό ρόλο στο πλαίσιο αυτό και να εντοπίσουν και να υποστηρίξουν τη δημιουργία δυνητικών διαμεσολαβητών ή υπηρεσιών μίας στάσης. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να συμβάλει στη βελτίωση της διαθεσιμότητας προϊόντων, υπηρεσιών και συμβουλών, μεταξύ άλλων με την προώθηση των δυνατοτήτων των επιχειρηματιών να καλύπτουν τα κενά στην αγορά και να προβλέπουν καινοτόμους τρόπους για την ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης, διασφαλίζοντας παράλληλα την τήρηση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων.
- (131) Οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σημαντικούς φραγμούς σε αρκετά κράτη μέλη λόγω των εναπομενόντων κανονιστικών και μη κανονιστικών φραγμών. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστούν οι ασάφειες των εθνικών νομοθετικών πλαισίων, η έλλειψη εμπειρογνώσιας, ιδίως όσον αφορά τις διαδικασίες υποβολής προσφορών, και ο αλληλοαποκλεισμός δανείων και επιχορηγήσεων.
- (132) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να στηρίζουν τον δημόσιο τομέα στην υιοθέτηση συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης με την παροχή υποδειγμάτων συμβάσεων που λαμβάνουν υπόψη τα διαθέσιμα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα, τις κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή προσφορών και τον οδηγό για τη στατιστική επεξεργασία των συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης που δημοσιεύθηκε τον Μάιο του 2018 από τη Eurostat και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) σχετικά με τη μεταχείριση των συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης σε δημόσιους λογαριασμούς, που έχουν παράσχει ευκαιρίες για την αντιμετώπιση των κανονιστικών φραγμών που απομένουν στις εν λόγω συμβάσεις στα κράτη μέλη.

- (133) Τα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των κανονιστικών και μη κανονιστικών φραγμών. Ωστόσο, υπάρχει ανάγκη ενίσχυσης της προσπάθειας για την άρση των ρυθμιστικών και μη ρυθμιστικών φραγμών στη χρήση συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης και χρηματοδοτικών διευθετήσεων με τρίτους που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας. Στους φραγμούς αυτούς περιλαμβάνονται οι λογιστικοί κανόνες και πρακτικές που δεν επιτρέπουν στις κεφαλαιουχικές επενδύσεις και στην ετήσια εξοικονόμηση χρημάτων που απορρέει από τα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης να αντανακλώνται ικανοποιητικά στους λογαριασμούς καθ' όλο τον κύκλο ζωής της επένδυσης.
- (134) Τα κράτη μέλη χρησιμοποίησαν τα εθνικά σχέδια δράσης για την ενεργειακή απόδοση του 2014 και του 2017 για να αναφέρουν την πρόοδο όσον αφορά την άρση των κανονιστικών και μη κανονιστικών φραγμών στην ενεργειακή απόδοση, τον διχασμό των κινήτρων μεταξύ ιδιοκτητών και ενοικιαστών ή μεταξύ ιδιοκτητών κτιρίων ή κτιριακών μονάδων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να εργάζονται προς αυτή την κατεύθυνση και να αξιοποιήσουν το δυναμικό ενεργειακής απόδοσης στο πλαίσιο των στατιστικών στοιχείων της Eurostat για το 2016, ιδίως του γεγονότος ότι περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα Ευρωπαίους ζουν σε διαμερίσματα και περισσότεροι από τρεις στους δέκα Ευρωπαίους είναι μισθωτές.

(135) Τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών και τοπικών αρχών, θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να αξιοποιούν πλήρως τα ευρωπαϊκά κονδύλια, τα οποία είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου¹ και στο πλαίσιο μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², καθώς και τα χρηματοδοτικά μέσα και την τεχνική συνδρομή που είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³, για την πραγματοποίηση ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων σε μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Οι επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση έχουν την ικανότητα να συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη, στην απασχόληση, στην καινοτομία και στη μείωση της ενεργειακής φτώχειας στα νοικοκυριά, και, επομένως, συμβάλλουν θετικά στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και στην πράσινη ανάπτυξη. Στους δυνάμενους να χρηματοδοτηθούν τομείς συγκαταλέγονται τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης στα δημόσια κτίρια και στις κατοικίες, και η δημιουργία νέων δεξιοτήτων μέσω της ανάπτυξης της κατάρτισης, της επανειδίκευσης και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων των επαγγελματιών, ιδίως σε θέσεις εργασίας που σχετίζονται με την ανακαίνιση κτιρίων, για την προώθηση της απασχόλησης στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης. Η Επιτροπή θα εξασφαλίσει συνέργειες μεταξύ των διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων, ιδίως των ταμείων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης και της άμεσης διαχείρισης, όπως τα προγράμματα υπό κεντρική διαχείριση «Ορίζων Ευρώπη» και LIFE, καθώς και μεταξύ επιχορηγήσεων, δανείων και τεχνικής βοήθειας για τη μεγιστοποίηση της μόχλευσης στην ιδιωτική χρηματοδότηση και του αντικτύπου τους στην επίτευξη των στόχων της πολιτικής για την ενεργειακή απόδοση.

¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 (ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 11).

² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30).

- (136) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη χρήση χρηματοδοτικών διευκολύνσεων για την προώθηση των στόχων της παρούσας οδηγίας. Αυτές οι χρηματοδοτικές διευκολύνσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν οικονομικές συνεισφορές και πρόστιμα για την παράβαση διατάξεων της παρούσας οδηγίας, πόρους που διατίθενται για την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, και πόρους που διατίθενται για την ενεργειακή απόδοση στα Ευρωπαϊκά ταμεία και προγράμματα, και εξειδικευμένα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά μέσα, όπως το ευρωπαϊκό ταμείο ενεργειακής απόδοσης.
- (137) Οι χρηματοδοτικές διευκολύνσεις θα μπορούσαν να βασίζονται, κατά περίπτωση, σε πόρους που διατίθενται για την ενεργειακή απόδοση από ομόλογα έργων της Ένωσης, πόρους που διατίθενται για την ενεργειακή απόδοση από την ΕΤΕπ και άλλα ευρωπαϊκά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συγκεκριμένα την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) και την Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης, πόρους που αντλούνται στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω μόχλευσης, εθνικούς πόρους —μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας κανονιστικών και φορολογικών πλαισίων που ευνοούν την εφαρμογή εθνικών πρωτοβουλιών και προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης—, και έσοδα από τα ετήσια δικαιώματα εκπομπής σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 406/2009/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου².

¹ Οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

² Απόφαση αριθ. 406/2009/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, περί των προσπαθειών των κρατών μελών να μειώσουν τις οικείες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ώστε να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της Κοινότητας για μείωση των εκπομπών αυτών μέχρι το 2020 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 136).

- (138) Οι χρηματοδοτικές διευκολύνσεις θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν ιδίως τις συνεισφορές, τους πόρους και τα έσοδα από αυτούς τους πόρους για να καθιστούν δυνατή και να ενθαρρύνουν την επένδυση ιδιωτικού κεφαλαίου, ιδίως αντλώντας από θεσμικούς επενδυτές, χρησιμοποιώντας κριτήρια που διασφαλίζουν την επίτευξη τόσο περιβαλλοντικών όσο και κοινωνικών στόχων για τη χορήγηση κονδυλίων· να χρησιμοποιούν καινοτόμους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς, μεταξύ άλλων εγγυήσεις δανείων για ιδιωτικά κεφάλαια, εγγυήσεις δανείων για να τονωθούν οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, επιχορηγήσεις, επιδοτούμενα δάνεια και εξειδικευμένες πιστώσεις, συστήματα χρηματοδότησης τρίτου μέρους που μειώνουν τους κινδύνους των έργων ενεργειακής απόδοσης και παρέχουν δυνατότητα οικονομικώς αποδοτικών καινοτομιών, ακόμη και μεταξύ των χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων νοικοκυριών· να συνδέονται με προγράμματα ή εταιρείες που θα συγκεντρώνουν και θα αξιολογούν την ποιότητα των έργων εξοικονόμησης ενέργειας, θα παρέχουν τεχνική συνδρομή, θα υποστηρίζουν την αγορά ενεργειακών υπηρεσιών και θα συμβάλλουν στη δημιουργία καταναλωτικής ζήτησης για τις ενεργειακές υπηρεσίες.
- (139) Οι χρηματοδοτικές διευκολύνσεις θα μπορούσαν επίσης να παρέχουν επαρκείς πόρους για την υποστήριξη των προγραμμάτων εκπαίδευσης και πιστοποίησης που βελτιώνουν και πιστοποιούν δεξιότητες στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης, να παρέχουν πόρους για έρευνα και επίδειξη και επιτάχυνση της υιοθέτησης μικρής κλίμακας τεχνολογιών και μικροτεχνολογιών στην παραγωγή ενέργειας και τη βελτιστοποίηση των συνδέσεων των γεννητριών αυτών στο δίκτυο, να συνδέονται με προγράμματα που αναλαμβάνουν δράση για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης σε κάθε κατοικία, προκειμένου να αποτραπεί η ενεργειακή φτώχεια και να παρακινηθούν οι ιδιοκτήτες που εκμισθώνουν κατοικίες να καταστήσουν τις ιδιοκτησίες τους όσο το δυνατόν αποδοτικότερες ενεργειακά, και να εξασφαλίζουν κατάλληλους πόρους για την υποστήριξη του κοινωνικού διαλόγου και τη θέσπιση ρυθμίσεων με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας και υγείας και ασφάλειας στην εργασία.

- (140) Θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά προγράμματα, χρηματοδοτικά μέσα και οι καινοτόμοι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί της Ένωσης ώστε να λάβει υπόσταση ο στόχος για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων των δημόσιων φορέων. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα έσοδά τους από τα ετήσια δικαιώματα εκπομπής δυνάμει της απόφασης αριθ. 406/2009/EK για την ανάπτυξη αυτών των μηχανισμών σε εθελούσια βάση και λαμβάνοντας υπόψη τους εθνικούς δημοσιονομικούς κανόνες. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στις περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω χρηματοδοτικά προγράμματα, χρηματοδοτικά μέσα και τους καινοτόμους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς της Ένωσης.
- (141) Κατά την υλοποίηση του στόχου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, η Επιτροπή οφείλει να παρακολουθεί τον αντίκτυπο των σχετικών μέτρων στην οδηγία 2003/87/EK, προκειμένου να διατηρηθούν τα κίνητρα στο ΣΕΔΕ της ΕΕ που ανταμείβουν τις επενδύσεις μείωσης του διοξειδίου του άνθρακα και να προετοιμαστούν οι τομείς ΣΕΔΕ της ΕΕ για τις καινοτομίες που θα χρειαστούν μελλοντικά. Θα χρειαστεί να παρακολουθεί τον αντίκτυπο στους τομείς εκείνους της βιομηχανίας που είναι εκτεθειμένοι σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα της απόφασης 2014/746/ΕΕ της Επιτροπής¹, με σκοπό να διασφαλίζεται ότι η παρούσα οδηγία προάγει και δεν δυσχεραίνει την ανάπτυξη των εν λόγω τομέων.

¹ Απόφαση 2014/746/ΕΕ της Επιτροπής, της 27ης Οκτωβρίου 2014, σχετικά με τον προσδιορισμό, σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καταλόγου τομέων και κλάδων, οι οποίοι θεωρείται ότι εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, για την περίοδο 2015 έως 2019 (ΕΕ L 308 της 29.10.2014, σ. 114).

- (142) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίζονται από καλά σχεδιασμένα και αποτελεσματικά χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU, και με χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ και την ΕΤΑΑ, τα οποία θα πρέπει να υποστηρίζουν επενδύσεις στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης σε όλα τα στάδια της ενεργειακής αλυσίδας και να χρησιμοποιούν πλήρη ανάλυση κόστους-οφέλους με βάση μοντέλο διαφοροποιημένων προεξοφλητικών επιτοκίων. Η χρηματοδοτική υποστήριξη θα πρέπει να εστιάζεται σε οικονομικά αποδοτικές μεθόδους για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, που να οδηγούν σε μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Η ΕΤΕπ και η ΕΤΑΑ θα πρέπει, από κοινού με εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες, να σχεδιάζουν, να παράγουν και να χρηματοδοτούν προγράμματα και έργα προσαρμοσμένα στον τομέα της απόδοσης, μεταξύ άλλων για τα νοικοκυριά που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια.
- (143) Η διατομεακή νομοθεσία παρέχει ισχυρή βάση για την προστασία των καταναλωτών για ευρύ φάσμα υφιστάμενων ενεργειακών υπηρεσιών, και ενδέχεται να αναπτυχθεί. Ωστόσο, θα πρέπει να καθοριστούν με σαφήνεια ορισμένα βασικά συμβατικά δικαιώματα των πελατών. Οι καταναλωτές θα πρέπει να διαθέτουν σαφείς και μη διαφορούμενες πληροφορίες όσον αφορά τα δικαιώματά τους σε σχέση με τον ενεργειακό τομέα.
- (144) Για να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να θεσπιστεί απαίτηση για διενέργεια γενικής επανεξέτασης της παρούσας οδηγίας και υποβολής έκθεσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το αργότερο έως τις 28 Φεβρουαρίου 2027. Η εν λόγω επανεξέταση θα πρέπει να καθιστά δυνατές τις αναγκαίες ευθυγραμμίσεις, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις εξελίξεις στην οικονομία και την καινοτομία.
- (145) Θα πρέπει να δοθεί πρωταγωνιστικός ρόλος στις τοπικές και περιφερειακές αρχές όσον αφορά την ανάπτυξη, τον σχεδιασμό, την εκτέλεση και την αξιολόγηση των μέτρων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν κατάλληλα στις κλιματικές, πολιτισμικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητές τους.

(146) Αντανακλώντας την τεχνολογική πρόοδο και την αυξανόμενη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής, ο προκαθορισμένος συντελεστής για την εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας σε kWh θα πρέπει να επανεξεταστεί, ώστε να αντικατοπτρίζει τις αλλαγές στον συντελεστή πρωτογενούς ενέργειας για την ηλεκτρική ενέργεια και άλλους φορείς ενέργειας. Η μεθοδολογία υπολογισμού είναι σύμφωνη με τα ενεργειακά ισοζύγια και τους ορισμούς της Eurostat, εκτός από τη μέθοδο κατανομής της εισροής καυσίμου για θερμότητα και ηλεκτρική ενέργεια σε σταθμούς συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας για την οποία η απόδοση του συστήματος αναφοράς, η οποία απαιτείται για την κατανομή της κατανάλωσης καυσίμου, ευθυγραμμίστηκε με τα στοιχεία της Eurostat για το 2015 και το 2020. Ο υπολογισμός του συντελεστή πρωτογενούς ενέργειας για την ηλεκτρική ενέργεια αντικατοπτρίζει το ενεργειακό μείγμα και βασίζεται στις ετήσιες μέσες τιμές. Για την ηλεκτροπαραγωγή από πυρηνικούς σταθμούς και την παραγωγή θερμότητας χρησιμοποιείται η μέθοδος υπολογισμού του «φυσικού ενεργειακού περιεχομένου» και για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από ορυκτά καύσιμα και βιομάζα χρησιμοποιείται η μέθοδος της «τεχνικής απόδοσης της μετατροπής». Όσον αφορά την άκαυστη ανανεώσιμη ενέργεια, χρησιμοποιείται η μέθοδος του άμεσου ισοδυνάμου με βάση την προσέγγιση της «συνολικής πρωτογενούς ενέργειας». Για τον υπολογισμό του ποσοστού πρωτογενούς ενέργειας για την ηλεκτρική ενέργεια στη συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, εφαρμόζεται η μέθοδος που καθορίζεται στην παρούσα οδηγία. Χρησιμοποιείται η μέση θέση στην αγορά, αντί της οριακής. Οι αποδόσεις μετατροπής θεωρείται ότι ανέρχονται στο 100 % για άκαυστη ανανεώσιμη ενέργεια, στο 10 % για γεωθερμικές μονάδες και στο 33 % για πυρηνικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής. Ο υπολογισμός της συνολικής απόδοσης για συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας υπολογίζεται βάσει των πλέον πρόσφατων στοιχείων της Eurostat. Οι απώλειες μετατροπής, μεταφοράς και διανομής λαμβάνονται υπόψη. Οι απώλειες διανομής για φορείς ενέργειας εκτός της ηλεκτρικής ενέργειας δεν λαμβάνονται υπόψη στους υπολογισμούς, λόγω της έλλειψης αξιόπιστων δεδομένων και της πολυπλοκότητας του υπολογισμού. Όσον αφορά τα όρια του συστήματος, ο συντελεστής πρωτογενούς ενέργειας είναι 1 για όλες τις πηγές ενέργειας. Ο επιλεγμένος συντελεστής για τον συντελεστή πρωτογενούς ενέργειας για την ηλεκτρική ενέργεια είναι ο μέσος όρος των τιμών του 2024 και του 2025, δεδομένου ότι ένας μελλοντοστραφής συντελεστής πρωτογενούς ενέργειας θα αποτελεί καταλληλότερο δείκτη από έναν ιστορικό δείκτη. Η ανάλυση καλύπτει τα κράτη μέλη και τη Νορβηγία. Το σύνολο δεδομένων για τη Νορβηγία βασίζεται σε δεδομένα του ENTSO-E.

- (147) Η εξοικονόμηση ενέργειας που προκύπτει από την εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου δεν θα πρέπει να δηλώνεται, εκτός εάν προκύπτει από μέτρο που υπερβαίνει τα ελάχιστα απαιτούμενα από την οικεία ενωσιακή νομική πράξη, είτε με καθορισμό πιο φιλόδοξων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο κράτους μέλους είτε με αύξηση της εφαρμογής του μέτρου. Τα κτίρια προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για περαιτέρω αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και η ανακαίνιση των κτιρίων αποτελεί ουσιαστικό και μακροπρόθεσμο στοιχείο με οικονομίες κλίμακας για την αύξηση της εξοικονόμησης ενέργειας. Χρειάζεται επομένως να διευκρινιστεί ότι είναι δυνατόν να δηλώνεται όλη η εξοικονόμηση ενέργειας που προκύπτει από μέτρα προώθησης της ανακαίνισης υφιστάμενων κτιρίων, εφόσον υπερβαίνει την εξοικονόμηση που θα επερχόταν χωρίς το μέτρο πολιτικής και εφόσον το κράτος μέλος αποδείξει ότι τα υπόχρεα, τα συμμετέχοντα ή τα εξουσιοδοτηθέντα μέρη έχουν συμβάλει όντως στην επίτευξη της εξοικονόμησης ενέργειας που δηλώνεται.
- (148) Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 2015, με τίτλο «Στρατηγική πλαίσιο για μια ανθεκτική Ενεργειακή Ένωση με μακρόπνοη πολιτική για την κλιματική αλλαγή» και τις αρχές της βελτίωσης της νομοθεσίας, θα πρέπει να δίνεται μεγαλύτερη σημασία στους κανόνες παρακολούθησης και επαλήθευσης για την εφαρμογή των καθεστώτων επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και εναλλακτικών μέτρων πολιτικής, μεταξύ άλλων στην απαίτηση ελέγχου ενός στατιστικά αντιπροσωπευτικού δείγματος μέτρων.

- (149) Ενέργεια που παράγεται επί ή εντός κτιρίων με τεχνολογίες ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μειώνει την ποσότητα της ενέργειας που παρέχεται από ορυκτά καύσιμα. Η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και η χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα συνιστούν σημαντικά μέτρα μείωσης της ενεργειακής εξάρτησης της Ένωσης και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ιδίως ενόψει των φιλόδοξων στόχων για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030, καθώς και της συνολικής δέσμευσης που διατυπώθηκε στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού. Για τους σκοπούς της σωρευτικής υποχρέωσής τους για εξοικονόμηση ενέργειας, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν υπόψη την εξοικονόμηση ενέργειας που προκύπτει από μέτρα πολιτικής που προωθούν τις ανανεώσιμες τεχνολογίες, προκειμένου να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους για εξοικονόμηση ενέργειας σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού που παρέχει η παρούσα οδηγία. Η εξοικονόμηση ενέργειας από μέτρα πολιτικής σχετικά με τη χρήση άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων δεν θα πρέπει να συνυπολογίζεται.
- (150) Ορισμένες από τις αλλαγές που εισάγονται με την παρούσα οδηγία ενδέχεται να απαιτήσουν μεταγενέστερη τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των δύο νομικών πράξεων. Οι νέες διατάξεις, που αφορούν κυρίως τον καθορισμό των εθνικών συνεισφορών, τους μηχανισμούς αναπλήρωσης ελλειμμάτων και τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων, θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τον εν λόγω κανονισμό και να μεταφερθούν σε αυτόν, μόλις τροποποιηθεί. Ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 ενδέχεται επίσης να χρειαστεί να επανεξεταστούν ενόψει των αλλαγών που προτείνονται στην παρούσα οδηγία. Οι πρόσθετες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης δεν θα πρέπει να δημιουργήσουν νέα παράλληλα συστήματα υποβολής εκθέσεων, αλλά θα υπόκεινται στο υφιστάμενο πλαίσιο παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

- (151) Για την προώθηση της πρακτικής εφαρμογής της παρούσας οδηγίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να στηρίζει την ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με πρακτικές, συγκριτική αξιολόγηση, δραστηριότητες δικτύωσης, καθώς και καινοτόμες πρακτικές μέσω μιας επιγραμμικής πλατφόρμας.
- (152) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, ήτοι η επίτευξη του στόχου ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης και η προετοιμασία του εδάφους για περαιτέρω μέτρα για την ενεργειακή απόδοση και προς την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως εξαιτίας της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

- (153) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο και στις αλλαγές στην κατανομή των ενεργειακών πηγών, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά την επανεξέταση των εναρμονισμένων τιμών απόδοσης αναφοράς που ορίζονται βάσει της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά τις τιμές, τις μεθόδους υπολογισμού, τον προκαθορισμένο συντελεστή πρωτογενούς ενέργειας και τις απαιτήσεις στα παραρτήματα της παρούσας οδηγίας και όσον αφορά τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας μέσω της θέσπισης κοινού ενωσιακού καθεστώτος αξιολόγησης της βιωσιμότητας των κέντρων δεδομένων που βρίσκονται στην επικράτειά της. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου¹. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (154) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/955 θα πρέπει να τροποποιηθεί, προκειμένου να ληφθεί υπόψη ο ορισμός της ενεργειακής φτώχειας που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία. Αυτό θα διασφαλίσει συνέπεια, συνοχή, συμπληρωματικότητα και συνέργεια μεταξύ των διαφόρων μέσων και της χρηματοδότησης, ιδίως όσον αφορά τα νοικοκυριά σε ενεργειακή φτώχεια.

¹ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

- (155) Η υποχρέωση μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο θα πρέπει να περιοριστεί στις διατάξεις που συνιστούν τροποποιήσεις ουσίας της προϋπάρχουσας οδηγίας. Η υποχρέωση μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων που δεν τροποποιούνται απορρέει από την προϋπάρχουσα οδηγία.
- (156) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των οδηγιών που παρατίθενται στο παράρτημα XVI μέρος Β,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Κεφάλαιο I

Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής, ορισμοί και στόχοι ενεργειακής απόδοσης

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινό πλαίσιο μέτρων για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης εντός της Ένωσης, προκειμένου να διασφαλισθεί η επίτευξη των στόχων της Ένωσης όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και καθιστά δυνατές περαιτέρω βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης. Στόχος του εν λόγω κοινού πλαισίου είναι να συμβάλει στην εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ και στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης, μειώνοντας την εξάρτησή της από τις εισαγωγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των ορυκτών καυσίμων.

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες με σκοπό την υλοποίηση της ενεργειακής απόδοσης κατά προτεραιότητα σε όλους τους τομείς, την άρση των φραγμών στην αγορά ενέργειας και την εξάλειψη των αδυναμιών της αγοράς που παρεμποδίζουν την απόδοση στον εφοδιασμό, τη μεταφορά, την αποθήκευση και τη χρήση ενέργειας. Προβλέπει επίσης τον καθορισμό ενδεικτικών εθνικών συνεισφορών ενεργειακής απόδοσης για το 2030.

Η παρούσα οδηγία συμβάλλει στην εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, συμβάλλοντας, κατά συνέπεια, και στη δημιουργία μιας Ένωσης που θα αποτελεί μια συμπεριληπτική, δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία με μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

2. Οι απαιτήσεις που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία συνιστούν ελάχιστες απαιτήσεις και δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να λαμβάνουν αυστηρότερα μέτρα. Τα μέτρα αυτά συνάδουν με το δίκαιο της Ένωσης. Εάν η εθνική νομοθεσία προβλέπει αυστηρότερα μέτρα, το κράτος μέλος γνωστοποιεί το εν λόγω νομοθέτημα στην Επιτροπή.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «ενέργεια»: ενεργειακά προϊόντα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1099/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.
- 2) «προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση»: προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.
- 3) «ενεργειακό σύστημα»: σύστημα που έχει σχεδιαστεί κυρίως για την παροχή ενεργειακών υπηρεσιών για την κάλυψη της ζήτησης για ενέργεια στους τομείς τελικής χρήσης υπό τη μορφή θερμότητας, καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας.
- 4) «αποδοτικότητα συστήματος»: η επιλογή των ενεργειακά αποδοτικών λύσεων που καθιστούν επίσης δυνατές μια οικονομικά αποδοτική πορεία απανθρακοποίησης, την πρόσθετη ευελιξία και την αποδοτική χρήση των πόρων.
- 5) «κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας» ή «PEC»: η ακαθάριστη διαθέσιμη ενέργεια, εξαιρουμένων των καυσίμων της διεθνούς ναυτιλίας, της τελικής μη ενεργειακής κατανάλωσης και της ενέργειας του περιβάλλοντος.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1099/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για τις στατιστικές ενέργειας (ΕΕ L 304 της 14.11.2008, σ. 1).

- 6) «τελική κατανάλωση ενέργειας» ή «FEC»: το σύνολο της ενέργειας που παρέχεται στη βιομηχανία, στις μεταφορές, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής κατανάλωσης από τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές, στα νοικοκυριά, στις δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες, στη γεωργία, στη δασοκομία, στην αλιεία και σε άλλους τομείς τελικής χρήσης· εξαιρούνται η ενεργειακή κατανάλωση από τα καύσιμα της διεθνούς ναυτιλίας, η ενέργεια του περιβάλλοντος και οι παραδόσεις στον τομέα της μετατροπής και στον τομέα της ενέργειας, καθώς και οι απώλειες λόγω μεταφοράς και διανομής, όπως ορίζονται στο παράρτημα Α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1099/2008·
- 7) «ενέργεια του περιβάλλοντος»: η ενέργεια του περιβάλλοντος, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·
- 8) «ενεργειακή απόδοση»: ο λόγος της εκροής επιδόσεων, υπηρεσιών, αγαθών ή ενέργειας προς την εισροή ενέργειας·
- 9) «εξοικονόμηση ενέργειας»: ποσότητα εξοικονομούμενης ενέργειας, η οποία προσδιορίζεται με τη μέτρηση ή τον κατ' εκτίμηση υπολογισμό της κατανάλωσης, ή αμφότερα, πριν και μετά την υλοποίηση ενός μέτρου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της σταθερότητας των εξωτερικών συνθηκών που επηρεάζουν την ενεργειακή κατανάλωση·
- 10) «βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης»: αύξηση της ενεργειακής απόδοσης λόγω οποιωνδήποτε τεχνολογικών, συμπεριφορικών ή οικονομικών αλλαγών·

- 11) «ενεργειακή υπηρεσία»: το φυσικό όφελος, η χρησιμότητα ή το πλεονέκτημα που προκύπτει από συνδυασμό ενέργειας με ενεργειακά αποδοτική τεχνολογία ή με δράση, που μπορεί να περιλαμβάνει τις εργασίες, τη συντήρηση και τον έλεγχο που απαιτούνται για την παροχή της υπηρεσίας, η οποία παρέχεται βάσει σύμβασης και υπό κανονικές συνθήκες έχει αποδείξει ότι οδηγεί σε βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ή σε εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας που μπορεί να επαληθευθεί και να μετρηθεί ή να εκτιμηθεί·
- 12) «δημόσιοι φορείς»: εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές και οντότητες που χρηματοδοτούνται και διοικούνται άμεσα από τις εν λόγω αρχές, αλλά δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα·
- 13) «συνολικό ωφέλιμο εμβαδόν δαπέδου»: το εμβαδόν των δαπέδων κτιρίου ή μέρους κτιρίου στο οποίο χρησιμοποιείται ενέργεια για τη ρύθμιση των κλιματικών συνθηκών στο εσωτερικό του·
- 14) «αναθέτουσες αρχές»: οι αναθέτουσες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 1) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ·
- 15) «αναθέτοντες φορείς»: οι αναθέτοντες φορείς, όπως ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ και στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ·
- 16) «σύστημα ενεργειακής διαχείρισης»: το σύνολο των αλληλένδετων ή αλληλεπιδρώντων στοιχείων μιας στρατηγικής που θέτει στόχο ενεργειακής απόδοσης και ενός σχεδίου για την επίτευξη του εν λόγω στόχου, στα οποία περιλαμβάνονται η παρακολούθηση της πραγματικής κατανάλωσης ενέργειας, οι δράσεις που αναλαμβάνονται για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και η μέτρηση της προόδου·

- 17) «ευρωπαϊκό πρότυπο»: πρότυπο που εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης ή το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων και διατίθεται προς δημόσια χρήση·
- 18) «διεθνές πρότυπο»: πρότυπο το οποίο έχει εκδοθεί από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης και διατίθεται προς δημόσια χρήση·
- 19) «υπόχρεο μέρος»: διανομέας ενέργειας, εταιρεία λιανικής πώλησης ενέργειας ή διαχειριστής συστήματος μεταφοράς που δεσμεύεται από τα εθνικά καθεστάτα επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης που αναφέρονται στο άρθρο 9·
- 20) «εξουσιοδοτηθέν μέρος»: νομική οντότητα στην οποία έχει ανατεθεί από κυβέρνηση ή από άλλο δημόσιο φορέα εξουσία ανάπτυξης, διαχείρισης ή λειτουργίας ενός χρηματοδοτικού προγράμματος εξ ονόματος της κυβέρνησης ή του άλλου δημόσιου φορέα·
- 21) «συμμετέχον μέρος»: επιχείρηση ή δημόσιος φορέας που δεσμεύεται να επιτύχει ορισμένους στόχους βάσει προαιρετικής συμφωνίας, ή καλύπτεται από εθνικό κανονιστικό μέσο πολιτικής·
- 22) «δημόσια αρχή επιβολής»: φορέας ο οποίος διέπεται από το δημόσιο δίκαιο και είναι υπεύθυνος για την επιβολή ή την παρακολούθηση της φορολογίας της ενέργειας ή του άνθρακα, των χρηματοδοτικών καθεστώτων και μέσων, των φορολογικών κινήτρων, προτύπων και κανόνων, των καθεστώτων ενεργειακής επισήμανσης, της εκπαίδευσης ή της κατάρτισης·

- 23) «μέτρο πολιτικής»: κανονιστικό, χρηματοδοτικό, δημοσιονομικό, εθελοντικό ή ενημερωτικό μέσο το οποίο έχει καθιερωθεί και εφαρμόζεται επισήμως σε ένα κράτος μέλος, προκειμένου να δημιουργήσει ένα υποστηρικτικό πλαίσιο, απαίτηση ή κίνητρο για τους παράγοντες της αγοράς, ώστε να παρέχουν και να αγοράζουν ενεργειακές υπηρεσίες και να αναλαμβάνουν άλλα μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης·
- 24) «επιμέρους δράση»: δράση η οποία οδηγεί σε βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης που μπορούν να επαληθευτούν και να μετρηθούν ή να εκτιμηθούν και η οποία αναλαμβάνεται ως αποτέλεσμα μέτρου πολιτικής·
- 25) «διανομέας ενέργειας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του διαχειριστή συστήματος διανομής, που είναι υπεύθυνο για τη μεταφορά ενέργειας, με σκοπό να την παραδώσει στους τελικούς πελάτες ή σε σταθμούς διανομής που πωλούν ενέργεια στους τελικούς πελάτες·
- 26) «διαχειριστής συστήματος διανομής»: ο διαχειριστής συστήματος διανομής, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια και στο άρθρο 2 σημείο 6 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, όσον αφορά το φυσικό αέριο·
- 27) «εταιρεία λιανικής πώλησης ενέργειας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που πωλεί ενέργεια σε τελικούς πελάτες·
- 28) «τελικός πελάτης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει ενέργεια για δική του τελική χρήση·
- 29) «πάροχος ενεργειακής υπηρεσίας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει ενεργειακές υπηρεσίες ή μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σε εγκαταστάσεις ή οίκημα τελικού πελάτη·

- 30) «μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» ή «ΜΜΕ»: επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του παραρτήματος της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής¹.
- 31) «πολύ μικρή επιχείρηση»: επιχείρηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 του παραρτήματος της σύστασης 2003/361/ΕΚ.
- 32) «ενεργειακός έλεγχος»: η συστηματική διαδικασία με σκοπό την απόκτηση επαρκούς γνώσης του συνόλου χαρακτηριστικών ενεργειακής κατανάλωσης ενός κτιρίου ή μιας ομάδας κτιρίων, μιας βιομηχανικής ή εμπορικής δραστηριότητας ή εγκατάστασης, μιας ιδιωτικής ή δημόσιας υπηρεσίας, με την οποία εντοπίζονται και προσδιορίζονται ποσοτικά οι οικονομικώς αποδοτικές δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας, προσδιορίζεται το δυναμικό οικονομικά αποδοτικής χρήσης ή παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας και συντάσσεται έκθεση αποτελεσμάτων.
- 33) «σύμβαση ενεργειακής απόδοσης»: συμβατική συμφωνία μεταξύ του δικαιούχου και του παρόχου μέτρου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, η οποία επαληθεύεται και παρακολουθείται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιούνται πληρωμές για έργα, προμήθεια ή υπηρεσία για το μέτρο αυτό, οι οποίες συνδέονται με ένα συμβατικώς συμφωνηθέν επίπεδο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης ή με άλλο συμφωνηθέν κριτήριο ενεργειακής απόδοσης, όπως η εξοικονόμηση χρημάτων.
- 34) «έξυπνο σύστημα μέτρησης»: έξυπνο σύστημα μέτρησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 23 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 ή ευφυές σύστημα μέτρησης, όπως αναφέρεται στην οδηγία 2009/73/ΕΚ.

¹ Σύσταση της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

- 35) «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς»: διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 35 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια ή στο άρθρο 2 σημείο 4 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, όσον αφορά το φυσικό αέριο·
- 36) «συμπαραγωγή»: η ταυτόχρονη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ή μηχανικής ενέργειας στο πλαίσιο μίας μόνο διαδικασίας·
- 37) «οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση»: η ζήτηση που δεν υπερβαίνει τις ανάγκες θέρμανσης ή ψύξης και η οποία διαφορετικά θα ικανοποιείτο, σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς, με διαδικασίες παραγωγής ενέργειας διαφορετικές από την συμπαραγωγή·
- 38) «ωφέλιμη θερμότητα»: η θερμότητα που παράγεται στο πλαίσιο διαδικασίας συμπαραγωγής, προκειμένου να ικανοποιηθεί οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση για θέρμανση ή ψύξη·
- 39) «ηλεκτρική ενέργεια από συμπαραγωγή»: η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στο πλαίσιο διαδικασίας συνδεδεμένης με την παραγωγή ωφέλιμης θερμότητας και υπολογίζεται σύμφωνα με τις γενικές αρχές που ορίζονται στο παράρτημα II·
- 40) «συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης»: η συμπαραγωγή που πληροί τα κριτήρια του παραρτήματος III·
- 41) «συνολική απόδοση»: ο λόγος της ετήσιας ποσότητας παραγόμενης ηλεκτρικής και μηχανικής ενέργειας και παραγόμενης ωφέλιμης θερμότητας προς τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή θερμότητας στο πλαίσιο διαδικασίας συμπαραγωγής, καθώς και για την ακαθάριστη παραγωγή ηλεκτρικής και μηχανικής ενέργειας·

- 42) «λόγος ηλεκτρικής ενέργειας/θερμότητα»: ο λόγος της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή προς την ωφέλιμη θερμότητα, υπό πλήρη κατάσταση λειτουργίας συμπαραγωγής, με χρήση των λειτουργικών δεδομένων της συγκεκριμένης μονάδας·
- 43) «μονάδα συμπαραγωγής»: μονάδα δυνάμενη να λειτουργεί σε λειτουργία συμπαραγωγής·
- 44) «μονάδα συμπαραγωγής μικρής κλίμακας»: μονάδα συμπαραγωγής με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη από 1 MW_e·
- 45) «μονάδα συμπαραγωγής πολύ μικρής κλίμακας»: μονάδα συμπαραγωγής με μέγιστη ισχύ μικρότερη από 50 kW_e·
- 46) «αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης»: σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης που πληροί τα κριτήρια του άρθρου 26·
- 47) «αποδοτική θέρμανση και ψύξη»: επιλογή θέρμανσης και ψύξης η οποία, συγκρινόμενη με ένα βασικό σενάριο συνήθους δραστηριότητας, μειώνει κατά τρόπο μετρήσιμο τη χρήση πρωτογενούς ενέργειας που απαιτείται για την παραγωγή μίας μονάδας παρεχόμενης ενέργειας εντός των ορίων συστήματος κατά τρόπο οικονομικώς αποδοτικό, σύμφωνα με την αξιολόγηση της ανάλυσης κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παρούσα οδηγία, λαμβάνοντας υπόψη την ενέργεια που χρειάζεται για την εξόρυξη, τη μετατροπή, τη μεταφορά και τη διανομή·
- 48) «αποδοτική ατομική θέρμανση και ψύξη»: επιλογή ατομικής θέρμανσης και ψύξης η οποία, συγκρινόμενη με την αποδοτική τηλεθέρμανση και τηλεψύξη, μειώνει κατά τρόπο μετρήσιμο τη χρήση πρωτογενούς μη ανανεώσιμης ενέργειας που απαιτείται για την παραγωγή μίας μονάδας παρεχόμενης ενέργειας εντός των ορίων συστήματος ή απαιτεί τη χρήση ίδιας ποσότητας πρωτογενούς μη ανανεώσιμης ενέργειας αλλά με μικρότερο κόστος, λαμβάνοντας υπόψη την ενέργεια που χρειάζεται για την εξόρυξη, τη μετατροπή, τη μεταφορά και τη διανομή·

- 49) «κέντρο δεδομένων»: κέντρο δεδομένων, όπως ορίζεται στο παράρτημα Α, σημείο 2.6.3.1.16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1099/2008·
- 50) «ουσιαστική ανακαίνιση»: ανακαίνιση της οποίας το κόστος υπερβαίνει το 50 % του κόστους επένδυσης για νέα συγκρίσιμη μονάδα·
- 51) «φορέας σωρευτικής εκπροσώπησης»: ανεξάρτητος φορέας σωρευτικής εκπροσώπησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 19 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944·
- 52) «ενεργειακή φτώχεια»: η έλλειψη πρόσβασης ενός νοικοκυριού σε απαραίτητες ενεργειακές υπηρεσίες, όταν οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχουν βασικά επίπεδα και αξιοπρεπή πρότυπα διαβίωσης και υγείας, συμπεριλαμβανομένων της επαρκούς θέρμανσης, του ζεστού νερού, της ψύξης, του φωτισμού και της ενέργειας τροφοδοσίας ηλεκτρικών συσκευών, στο σχετικό εθνικό πλαίσιο, την υφιστάμενη εθνική κοινωνική πολιτική και άλλες σχετικές εθνικές πολιτικές, η οποία προκαλείται από συνδυασμό παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων, τουλάχιστον, της οικονομικής αδυναμίας, του ανεπαρκούς διαθέσιμου εισοδήματος, των υψηλών ενεργειακών δαπανών και της χαμηλής ενεργειακής απόδοσης των κατοικιών·
- 53) «τελικός χρήστης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει θέρμανση, ψύξη ή ζεστό νερό οικιακής χρήσης για δική του τελική χρήση, ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που καταλαμβάνει μεμονωμένο κτίριο ή μονάδα σε πολυκατοικία ή κτίριο πολλαπλών χρήσεων που τροφοδοτείται με θέρμανση, ψύξη ή ζεστό νερό οικιακής χρήσης από κεντρική πηγή, το οποίο πρόσωπο δεν έχει συνάψει άμεση ή ατομική σύμβαση με τον προμηθευτή ενέργειας·

- 54) «διχασμός κινήτρων»: η έλλειψη δίκαιης και εύλογης κατανομής των οικονομικών υποχρεώσεων και ωφελημάτων που σχετίζονται με επενδύσεις ενεργειακής απόδοσης μεταξύ των ενδιαφερόμενων υποκειμένων, για παράδειγμα των ιδιοκτητών και των ενοικιαστών ή των διαφορετικών ιδιοκτητών κτιριακών μονάδων, ή των ιδιοκτητών και των ενοικιαστών ή διαφορετικών ιδιοκτητών πολυκατοικιών ή κτιρίων πολλαπλών χρήσεων.
- 55) «στρατηγική συμμετοχής»: στρατηγική που θέτει στόχους, αναπτύσσει τεχνικές και θεσπίζει τη διαδικασία για τη συμμετοχή όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, όπως οι οργανώσεις καταναλωτών, στη διαδικασία χάραξης πολιτικής, με στόχο την αύξηση της ευαισθητοποίησης, την απόκτηση ανάδρασης σχετικά με τις πολιτικές αυτές και τη βελτίωση της αποδοχής τους από το κοινό·
- 56) «στατιστικά σημαντικό ποσοστό και αντιπροσωπευτικό δείγμα των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης»: αναλογία και δείγμα που απαιτούν τον καθορισμό ενός υποσυνόλου στατιστικού πληθυσμού των εν λόγω μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας, με τρόπο που αντιπροσωπεύει το σύνολο του πληθυσμού όλων των μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας, και, συνεπώς, επιτρέπει να εξαχθούν ευλόγως αξιόπιστα συμπεράσματα όσον αφορά την εμπιστοσύνη στο σύνολο των μέτρων.

Άρθρο 3

Αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση

1. Σύμφωνα με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι λύσεις ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων των πόρων από την πλευρά της ζήτησης και των δυνατοτήτων ευελιξίας του συστήματος, αξιολογούνται στις αποφάσεις σχεδιασμού, πολιτικής και μεγάλων επενδύσεων, με αξία άνω των 100 000 000 EUR έκαστη ή των 175 000 000 EUR για έργα υποδομών μεταφορών, που αφορούν τους ακόλουθους τομείς:
 - α) ενεργειακά συστήματα και
 - β) μη ενεργειακοί τομείς, όταν οι εν λόγω τομείς έχουν αντίκτυπο στην κατανάλωση ενέργειας και στην ενεργειακή απόδοση, όπως τα κτίρια, οι μεταφορές, τα ύδατα, η τεχνολογία της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ), η γεωργία και ο χρηματοοικονομικός τομέας.
2. Έως ... [τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση των κατώτατων ορίων που ορίζονται στην παράγραφο 1, με στόχο την προς τα κάτω αναθεώρηση, λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές εξελίξεις στην οικονομία και στην αγορά ενέργειας. Έως ... [πέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ακολουθούμενη, εφόσον ενδείκνυται, από νομοθετικές προτάσεις.
3. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να λαμβάνουν υπόψη τη σύσταση (ΕΕ) 2021/1749 της Επιτροπής¹.

¹ Σύσταση (ΕΕ) 2021/1749 της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2021, για την προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση: από τις αρχές στην πράξη — Κατευθυντήριες γραμμές και παραδείγματα για την εφαρμογή της αρχής κατά τη λήψη αποφάσεων στον ενεργειακό τομέα και πέραν αυτού (ΕΕ L 350 της 4.10.2021, σ. 9).

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές παρακολουθούν την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, της ολοκλήρωσης του τομέα και των διατομεακών επιπτώσεων, όταν οι αποφάσεις πολιτικής, σχεδιασμού και επενδύσεων υπόκεινται σε απαιτήσεις έγκρισης και παρακολούθησης.
5. Κατά την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, τα κράτη μέλη:
- α) προάγουν και, όπου απαιτούνται αναλύσεις κόστους-οφέλους, διασφαλίζουν την εφαρμογή και τη δημοσιοποίηση μεθοδολογιών κόστους-οφέλους που επιτρέπουν την ορθή αξιολόγηση των ευρύτερων οφελών των λύσεων ενεργειακής απόδοσης, κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη ολόκληρο τον κύκλο ζωής και τη μακροπρόθεσμη προοπτική, την αποδοτικότητα του συστήματος και του κόστους, την ασφάλεια του εφοδιασμού και τον ποσοτικό προσδιορισμό από την άποψη της κοινωνίας, της υγείας, της οικονομικής ουδετερότητας και της κλιματικής ουδετερότητας, καθώς και τις αρχές της βιωσιμότητας και της κυκλικής οικονομίας κατά τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα·
 - β) αντιμετωπίζουν τις επιπτώσεις στην ενεργειακή φτώχεια·
 - γ) προσδιορίζουν μια οντότητα ή οντότητες ως υπεύθυνη(ες) για την παρακολούθηση της εφαρμογής της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και των επιπτώσεων των κανονιστικών πλαισίων, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών κανονισμών, και του σχεδιασμού, της πολιτικής και των μεγάλων αποφάσεων επενδύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στην κατανάλωση ενέργειας, στην ενεργειακή απόδοση και στα ενεργειακά συστήματα·

- δ) υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή, στο πλαίσιο των ενοποιημένων εθνικών εκθέσεων προόδου τους για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ελήφθη υπόψη η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση κατά τις αποφάσεις σχεδιασμού, πολιτικής και μεγάλων επενδύσεων σε εθνικό και, κατά περίπτωση, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο που αφορούν τα εθνικά και περιφερειακά ενεργειακά συστήματα, η οποία περιλαμβάνει, τουλάχιστον, τα ακόλουθα:
- i) αξιολόγηση της εφαρμογής και των οφελών της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση στα ενεργειακά συστήματα, ιδίως σε σχέση με την κατανάλωση ενέργειας·
 - ii) κατάλογο των μέτρων που λαμβάνονται για την άρση τυχόν περιττών κανονιστικών ή μη κανονιστικών φραγμών στην εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και λύσεων από την πλευρά της ζήτησης, μεταξύ άλλων μέσω του εντοπισμού εθνικής νομοθεσίας και μέτρων που αντιβαίνουν στην αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση.
6. Έως ... [6 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή εγκρίνει κατευθυντήριες γραμμές που παρέχουν κοινό γενικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων της εποπτείας, της διαδικασίας παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων που μπορούν να χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για τον σχεδιασμό των μεθοδολογιών κόστους-οφέλους που αναφέρονται στην παράγραφο 5 στοιχείο α), για τον σκοπό της συγκρισιμότητας, αφήνοντας παράλληλα στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να προσαρμόζονται στις εθνικές και τοπικές συνθήκες.

Άρθρο 4

Στόχοι ενεργειακής απόδοσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν συλλογικά μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά τουλάχιστον 11,7 % έως το 2030 σε σύγκριση με τις προβολές του σεναρίου αναφοράς της ΕΕ του 2020, έτσι ώστε η τελική κατανάλωση ενέργειας της Ένωσης να μην υπερβαίνει τα 763 εκατ. ΤΠΠ. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθεια ώστε να συμβάλλουν συλλογικά στον ενδεικτικό στόχο για κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας της Ένωσης που δεν θα υπερβαίνει τα 992,5 εκατ. ΤΠΠ το 2030.
2. Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει ενδεικτική εθνική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσης βασιζόμενη στην τελική κατανάλωση ενέργειας για τη συλλογική επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της Ένωσης για την τελική κατανάλωση ενέργειας που καθορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και καταβάλλει προσπάθεια με σκοπό τη συλλογική συμβολή στον ενδεικτικό στόχο της Ένωσης για την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις εν λόγω συνεισφορές στην Επιτροπή, μαζί με ενδεικτική πορεία για αυτές, στο πλαίσιο των επικαιροποιήσεων των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, και των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 και τα άρθρα 7 έως 12 του εν λόγω κανονισμού. Κατά την κοινοποίηση αυτή, τα κράτη μέλη εκφράζουν επίσης τις συνεισφορές τους ως απόλυτο επίπεδο κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας το 2030. Κατά τον καθορισμό των ενδεικτικών εθνικών τους συνεισφορών ενεργειακής απόδοσης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου και εξηγούν με ποιον τρόπο και βάσει ποιων στοιχείων υπολογίστηκαν οι συνεισφορές. Για τον σκοπό αυτό, μπορούν να χρησιμοποιούν τον τύπο που καθορίζεται στο παράρτημα I της παρούσας οδηγίας.

Στις εθνικές συνεισφορές τους στην ενεργειακή απόδοση τα κράτη μέλη παρέχουν τα μερίδια κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και τελικής κατανάλωσης ενέργειας των τομέων τελικής χρήσης ενέργειας, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1099/2008, συμπεριλαμβανομένων της βιομηχανίας, των κατοικιών, των υπηρεσιών και των μεταφορών. Τα κράτη μέλη αναφέρουν επίσης τις προβολές για την κατανάλωση ενέργειας στις ΤΠΕ.

3. Κατά τον καθορισμό των ενδεικτικών εθνικών συνεισφορών ενεργειακής απόδοσης που αναφέρονται στην παράγραφο 2, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη:
- α) τον στόχο της Ένωσης για τελική κατανάλωση ενέργειας το 2030 που δεν θα υπερβαίνει τα 763 εκατ. ΤΠΠ και τον στόχο κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας που δεν θα υπερβαίνει τα 992,5 εκατ. ΤΠΠ, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1·
 - β) τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία·
 - γ) άλλα μέτρα για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης στα κράτη μέλη και σε επίπεδο Ένωσης·
 - δ) κάθε σχετικό παράγοντα που επηρεάζει τις προσπάθειες βελτίωσης της απόδοσης:
 - i) πρώιμες προσπάθειες και δράσεις στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης·
 - ii) την ισότιμη κατανομή των προσπαθειών σε ολόκληρη την Ένωση·

- iii) την ενεργειακή ένταση της οικονομίας·
 - iv) το οικονομικώς αποδοτικό δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας·
- ε) άλλες εθνικές περιστάσεις που επηρεάζουν την κατανάλωση ενέργειας, ιδίως:
- i) την εξέλιξη και πρόβλεψη του ΑΕΠ και τη δημογραφική εξέλιξη και πρόβλεψη·
 - ii) αλλαγές στις εισαγωγές και τις εξαγωγές ενέργειας, εξελίξεις στο ενεργειακό μίγμα και στην ανάπτυξη νέων βιώσιμων καυσίμων·
 - iii) την ανάπτυξη όλων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την πυρηνική ενέργεια, τη δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα·
 - iv) την απανθρακοποίηση των ενεργοβόρων βιομηχανιών·
 - v) το επίπεδο φιλοδοξίας των εθνικών σχεδίων απανθρακοποίησης ή κλιματικής ουδετερότητας·
 - vi) το δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας από οικονομική άποψη·
 - vii) τις τρέχουσες προβλέψεις για τις κλιματικές συνθήκες και την κλιματική αλλαγή.

4. Κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων που ορίζονται στην παράγραφο 3, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η συνεισφορά τους σε εκατ. ΤΠΠ δεν υπερβαίνει κατά 2,5 % εκείνη που θα είχε προκύψει από τον τύπο που προβλέπεται στο παράρτημα Ι.

5. Η Επιτροπή αξιολογεί αν η συλλογική συνεισφορά των κρατών μελών είναι τουλάχιστον ίση με τον δεσμευτικό στόχο της Ένωσης περί τελικής κατανάλωσης ενέργειας που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Εάν η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι είναι ανεπαρκής, στο πλαίσιο της αξιολόγησης των επικαιροποιημένων εθνικών προσχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και το αργότερο έως την 1η Μαρτίου 2024, λαμβάνοντας υπόψη το επικαιροποιημένο σενάριο αναφοράς της ΕΕ του 2020 σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, η Επιτροπή υποβάλλει σε κάθε κράτος μέλος διορθωμένη ενδεικτική εθνική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσης για την τελική κατανάλωση ενέργειας με βάση:
- α) την εναπομένουσα συλλογική μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας που απαιτείται για την επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της Ένωσης που ορίζεται στην παράγραφο 1·
 - β) τη σχετική ένταση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ανά μονάδα ΑΕΠ το 2019 μεταξύ των ενδιαφερόμενων κρατών μελών·
 - γ) το ΑΕΠ των εν λόγω κρατών μελών το 2019.

Πριν από την εφαρμογή του τύπου του παραρτήματος I για τον μηχανισμό που θεσπίζεται στην παρούσα παράγραφο και το αργότερο έως τις 30 Νοεμβρίου 2023, η Επιτροπή επικαιροποιεί το σενάριο αναφοράς της ΕΕ του 2020 με βάση τα τελευταία στοιχεία της Eurostat που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο β) και το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 37 της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη που επιθυμούν να επικαιροποιήσουν τις ενδεικτικές εθνικές συνεισφορές ενεργειακής απόδοσής τους σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, χρησιμοποιώντας το επικαιροποιημένο σενάριο αναφοράς της ΕΕ του 2020, κοινοποιούν την επικαιροποιημένη ενδεικτική εθνική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσής τους το αργότερο έως την 1η Φεβρουαρίου 2024. Όταν ένα κράτος μέλος επιθυμεί να επικαιροποιήσει την ενδεικτική εθνική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσής του, διασφαλίζει ότι η συνεισφορά του σε εκατ. ΤΠΠ δεν υπερβαίνει κατά 2,5 % εκείνη που θα είχε προκύψει από τον τύπο του παραρτήματος I με τη χρήση του επικαιροποιημένου σεναρίου αναφοράς της ΕΕ του 2020.

Τα κράτη μέλη στα οποία η Επιτροπή υπέβαλε διορθωμένη ενδεικτική εθνική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσης επικαιροποιούν τις ενδεικτικές εθνικές συνεισφορές ενεργειακής απόδοσής τους σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, με τη διορθωμένη ενδεικτική εθνική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσης για την τελική κατανάλωση ενέργειας, μαζί με επικαιροποίηση της ενδεικτικής πορείας τους για την εν λόγω συνεισφορά και, κατά περίπτωση, τα πρόσθετα μέτρα τους, στο πλαίσιο των επικαιροποιήσεων των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Η Επιτροπή απαιτεί, σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό, από τα κράτη μέλη να υποβάλουν, χωρίς καθυστέρηση, τη διορθωμένη ενδεικτική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσής τους και, κατά περίπτωση, τα πρόσθετα μέτρα τους για τη διασφάλιση της εφαρμογής του μηχανισμού που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο.

Όταν ένα κράτος μέλος έχει κοινοποιήσει ενδεικτική εθνική συνεισφορά ενεργειακής απόδοσης για την τελική κατανάλωση ενέργειας σε εκατ. ΤΠΠ ίση ή μικρότερη από εκείνη που θα προέκυπτε από τον τύπο του παραρτήματος I, η Επιτροπή δεν τροποποιεί την εν λόγω συνεισφορά.

Όταν εφαρμόζει τον μηχανισμό που ορίζεται στην παρούσα παράγραφο, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ του αθροίσματος των εθνικών συνεισφορών όλων των κρατών μελών και του δεσμευτικού στόχου της Ένωσης που ορίζεται στην παράγραφο 1.

6. Σε περίπτωση που η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα, με βάση την αξιολόγησή της σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφοι 1 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, ότι έχει σημειωθεί ανεπαρκής πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη των συνεισφορών ενεργειακής απόδοσης, τα κράτη μέλη που υπερβαίνουν τις σχετικές με την τελική κατανάλωση ενέργειας ενδεικτικές πορείες τους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου εξασφαλίζουν την εφαρμογή πρόσθετων μέτρων εντός ενός έτους από την ημερομηνία παραλαβής της αξιολόγησης της Επιτροπής, προκειμένου να επαναφέρουν σε ορθή τροχιά τις οικείες συνεισφορές ενεργειακής απόδοσης. Τα εν λόγω πρόσθετα μέτρα περιλαμβάνουν τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα:
- α) εθνικά μέτρα για την επίτευξη πρόσθετης εξοικονόμησης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης ισχυρότερης παροχής βοήθειας κατά την ανάπτυξη έργων για την εφαρμογή μέτρων επένδυσης στην ενεργειακή απόδοση·
 - β) ενίσχυση της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας που ορίζεται στο άρθρο 8 της παρούσας οδηγίας·
 - γ) προσαρμογή της υποχρέωσης για τον δημόσιο τομέα·

- δ) εθελοντική χρηματοδοτική συνεισφορά στο εθνικό ταμείο ενεργειακής απόδοσης που αναφέρεται στο άρθρο 30 της παρούσας οδηγίας ή σε άλλο χρηματοδοτικό μέσο αφιερωμένο στην ενεργειακή απόδοση, όπου οι ετήσιες χρηματοδοτικές συνεισφορές ισούνται με τις επενδύσεις που απαιτούνται για την επίτευξη της ενδεικτικής πορείας.

Όταν η τελική κατανάλωση ενέργειας ενός κράτους μέλους βρίσκεται πάνω από την σχετική με την τελική κατανάλωση ενέργειας ενδεικτική πορεία του που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, το εν λόγω κράτος μέλος συμπεριλαμβάνει στην ενοποιημένη εθνική έκθεση προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 επεξήγηση των μέτρων τα οποία θα λάβει για να καλύψει το έλλειμμα, ώστε να εξασφαλιστεί η επίτευξη των εθνικών συνεισφορών ενεργειακής απόδοσης και της αναμενόμενης ποσότητας της εξοικονόμησης ενέργειας.

Η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον τα εθνικά μέτρα που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο επαρκούν για την επίτευξη των ενωσιακών στόχων ενεργειακής απόδοσης. Σε περίπτωση που τα εθνικά μέτρα κριθούν ανεπαρκή, η Επιτροπή προτείνει, κατά περίπτωση, μέτρα και ασκεί την εξουσία της σε ενωσιακό επίπεδο, προκειμένου να διασφαλίσει ιδίως την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για το 2030 όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση.

7. Η Επιτροπή αξιολογεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026 τυχόν μεθοδολογικές αλλαγές στα δεδομένα που υποβάλλονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1099/2008 στη μεθοδολογία υπολογισμού του ενεργειακού ισοζυγίου και στα ενεργειακά μοντέλα για την ευρωπαϊκή χρήση ενέργειας και, εάν είναι αναγκαίο, προτείνει τεχνικές προσαρμογές του υπολογισμού στους στόχους της Ένωσης για το 2030, με σκοπό τη διατήρηση του επιπέδου φιλοδοξίας που καθορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Κεφάλαιο II

Υποδειγματικός ρόλος του δημόσιου τομέα

Άρθρο 5

Πρωτοπορία του δημόσιου τομέα στην ενεργειακή απόδοση

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η συνολική τελική κατανάλωση ενέργειας όλων των δημόσιων φορέων μειώνεται κατά τουλάχιστον 1,9 % ετησίως, σε σύγκριση με το 2021.

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να εξαιρέσουν τις δημόσιες μεταφορές ή τις ένοπλες δυνάμεις από την υποχρέωση που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο. Για τους σκοπούς του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, τα κράτη μέλη καθορίζουν βάση αναφοράς, η οποία περιλαμβάνει την τελική κατανάλωση ενέργειας όλων των δημόσιων φορέων, εξαιρουμένων των δημόσιων μεταφορών ή των ενόπλων δυνάμεων, για το 2021. Η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των δημόσιων μεταφορών και των ενόπλων δυνάμεων είναι ενδεικτική και μπορεί να ληφθεί υπόψη για την εκπλήρωση της υποχρέωσης σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, ακόμη και αν εξαιρείται από τη βάση αναφοράς δύναμη του παρόντος άρθρου.

2. Κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου που λήγει στις ... [τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], ο στόχος που ορίζεται στην παράγραφο 1 είναι ενδεικτικός. Κατά τη διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν κατ' εκτίμηση δεδομένα κατανάλωσης, και, έως την ίδια ημερομηνία, τα κράτη μέλη προσαρμόζουν τη βάση αναφοράς και ευθυγραμμίζουν την εκτιμώμενη τελική κατανάλωση ενέργειας όλων των δημόσιων φορέων με την πραγματική τελική κατανάλωση ενέργειας όλων των δημόσιων φορέων.

3. Η υποχρέωση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν περιλαμβάνει, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, την κατανάλωση ενέργειας των δημόσιων φορέων σε τοπικές διοικητικές μονάδες με πληθυσμό μικρότερο από 50 000 κατοίκους και, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029, την κατανάλωση ενέργειας των δημόσιων φορέων σε τοπικές διοικητικές μονάδες με πληθυσμό μικρότερο από 5 000 κατοίκους.
4. Κατά τον υπολογισμό της τελικής κατανάλωσης ενέργειας των δημόσιων φορέων του, ένα κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει υπόψη τις κλιματικές διακυμάνσεις στο εσωτερικό του.
5. Τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν στις επικαιροποιήσεις, που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, των εθνικών σχεδίων τους, για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιούνται δυνάμει του άρθρου 3 και τα άρθρα 7 έως 12 του εν λόγω κανονισμού, την ποσότητα της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας που πρέπει να επιτευχθεί από όλους τους δημόσιους φορείς, με ανάλυση ανά τομέα, και τα μέτρα που σκοπεύουν να θεσπίσουν για την επίτευξη των εν λόγω μειώσεων. Στο πλαίσιο των ενοποιημένων εθνικών εκθέσεων προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τη μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας που επιτυγχάνεται κάθε έτος.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές θεσπίζουν ειδικά μέτρα ενεργειακής απόδοσης στα εργαλεία μακροπρόθεσμου σχεδιασμού τους, όπως σχέδια απανθρακοποίησης ή βιώσιμης ενέργειας, κατόπιν διαβούλευσης με τα αρμόδια ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ άλλων τους οργανισμούς ενέργειας, κατά περίπτωση, και το κοινό, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των ευάλωτων ομάδων που κινδυνεύουν να πληγούν από ενεργειακή φτώχεια ή είναι περισσότερο ευπαθείς στις επιπτώσεις της.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν μέτρα για τον μετριασμό των σημαντικών αρνητικών άμεσων ή έμμεσων επιπτώσεων των μέτρων ενεργειακής απόδοσης στα νοικοκυριά που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια, στα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος ή στις ευάλωτες ομάδες κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης.

7. Τα κράτη μέλη στηρίζουν τους δημόσιους φορείς. Η εν λόγω στήριξη μπορεί, με την επιφύλαξη των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, να περιλαμβάνει οικονομική και τεχνική στήριξη, ώστε να υιοθετηθούν μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και να ενθαρρυνθούν οι δημόσιοι φορείς να λαμβάνουν υπόψη τα ευρύτερα οφέλη πέραν της εξοικονόμησης ενέργειας, για παράδειγμα, την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, μεταξύ άλλων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, παρέχοντας κατευθυντήριες γραμμές, προωθώντας την ανάπτυξη ικανοτήτων, την απόκτηση δεξιοτήτων και ευκαιρίες κατάρτισης και στηρίζοντας τη συνεργασία μεταξύ δημόσιων φορέων.
8. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους δημόσιους φορείς να λαμβάνουν υπόψη τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα του κύκλου ζωής, καθώς και τα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη των επενδυτικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων πολιτικής των δημόσιων φορέων τους.
9. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους δημόσιους φορείς να βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων που ανήκουν σε δημόσιους φορείς ή χρησιμοποιούνται από αυτούς, μεταξύ άλλων μέσω της αντικατάστασης παλαιών και μη αποδοτικών καυστήρων.

Άρθρο 6

Υποδειγματικός ρόλος κτιρίων που ανήκουν σε δημόσιους φορείς

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 7 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε το 3 % τουλάχιστον του συνολικού εμβαδού δαπέδου θερμαινόμενων και/ή ψυχόμενων κτιρίων, που ανήκουν σε δημόσιους φορείς, ανακαινίζεται κάθε χρόνο, προκειμένου να μετατραπούν σε κτίρια με τουλάχιστον σχεδόν μηδενική ή μηδενική κατανάλωση ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ.

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν ποια κτίρια θα συμπεριλάβουν στην απαίτηση ανακαίνισης του 3 %, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας και την τεχνική σκοπιμότητα κατά την επιλογή των κτιρίων προς ανακαίνιση.

Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν τις κοινωνικές κατοικίες από την υποχρέωση ανακαίνισης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, όταν οι εν λόγω ανακαινίσεις δεν θα ήταν οικονομικά ουδέτερες ή θα οδηγούσαν σε αυξήσεις των ενοικίων για τα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, εκτός εάν αυτές οι αυξήσεις ενοικίων δεν είναι υψηλότερες από την οικονομική εξοικονόμηση στον λογαριασμό ενέργειας.

Όταν δημόσιοι φορείς καταλαμβάνουν κτίριο που δεν βρίσκεται στην κυριότητά τους, διαπραγματεύονται με τον ιδιοκτήτη, ιδίως όταν φθάνουν σε σημείο ενεργοποίησης, όπως ανανέωση της μίσθωσης, αλλαγή χρήσης, σημαντικές εργασίες επισκευής ή συντήρησης, με σκοπό τη θέσπιση συμβατικών ρητρών, ώστε το κτίριο να καταστεί κτίριο με τουλάχιστον σχεδόν μηδενική ή μηδενική κατανάλωση ενέργειας.

Το ποσοστό τουλάχιστον 3 % υπολογίζεται επί του συνολικού εμβαδού δαπέδου των κτιρίων που έχουν συνολικό ωφέλιμο εμβαδόν δαπέδου άνω των 250 m², ανήκουν σε δημόσιους φορείς και τα οποία, από 1ης Ιανουαρίου 2024 δεν είναι κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν λιγότερο αυστηρές απαιτήσεις από εκείνες που ορίζονται στην παράγραφο 1 για τις ακόλουθες κατηγορίες κτιρίων:
- α) κτίρια επισήμως προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος, ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, στον βαθμό που η συμμόρφωση προς ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης θα αλλοίωνε το χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους κατά τρόπο απαράδεκτο·
 - β) κτίρια που ανήκουν στις ένοπλες δυνάμεις ή στην κεντρική δημόσια διοίκηση και εξυπηρετούν σκοπούς εθνικής άμυνας, εκτός από τους ενιαίους χώρους διαβίωσης ή τα κτίρια γραφείων που προορίζονται για τις ένοπλες δυνάμεις και το λοιπό προσωπικό των αρχών εθνικής άμυνας·
 - γ) κτίρια που χρησιμοποιούνται ως χώροι λατρείας ή για θρησκευτικές δραστηριότητες.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην ανακαινίσουν οποιοδήποτε κτίριο δεν περιλαμβάνεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου έως το επίπεδο που προβλέπεται στην παράγραφο 1, εάν κρίνουν ότι δεν είναι τεχνικά, οικονομικά ή λειτουργικά εφικτό να μετατραπεί το εν λόγω κτίριο σε κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας. Εάν αποφασίσουν αυτό, τα κράτη μέλη δεν συνυπολογίζουν την ανακαίνιση του εν λόγω κτιρίου για την εκπλήρωση της απαίτησης που ορίζεται στην παράγραφο 1.

3. Προκειμένου να προαχθεί η εξοικονόμηση ενέργειας και να παρασχεθεί κίνητρο για έγκαιρη δράση, τα κράτη μέλη που ανακαινίζουν περισσότερο από το 3 % του συνολικού εμβαδού δαπέδου των κτιρίων τους σύμφωνα με την παράγραφο 1 σε οποιοδήποτε έτος έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026 μπορούν να προσμετρούν το πλεόνασμα στο ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης οποιοδήποτε από τα επόμενα τρία έτη. Τα κράτη μέλη που ανακαινίζουν περισσότερο από το 3 % του συνολικού εμβαδού δαπέδου των κτιρίων τους από την 1η Ιανουαρίου 2027 μπορεί να συνυπολογίζουν το πλεόνασμα στο ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης των επόμενων δύο ετών.
4. Τα κράτη μέλη μπορούν να συνυπολογίζουν στο ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης των κτιρίων τα νέα κτίρια που αποκτήθηκαν ως αντικατάσταση συγκεκριμένων κτιρίων δημοσίων φορέων που κατεδαφίστηκαν κατά τη διάρκεια των δύο προηγούμενων ετών. Αυτό εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις που θα ήταν οικονομικά αποδοτικότερα και πιο βιώσιμα όσον αφορά την ενέργεια και τις εκπομπές CO₂ κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής σε σύγκριση με τις ανακαινίσεις των εν λόγω κτιρίων. Τα γενικά κριτήρια, οι μέθοδοι και οι διαδικασίες προσδιορισμού τέτοιων εξαιρετικών περιπτώσεων καθορίζονται με σαφήνεια και δημοσιεύονται από κάθε κράτος μέλος.
5. Έως ... [δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, καταρτίζουν, δημοσιοποιούν και καθιστούν προσβάσιμο στο κοινό κατάλογο των θερμαινόμενων ή ψυχόμενων κτιρίων, και/ή αμφοτέρων, που ανήκουν σε δημόσιους φορείς ή χρησιμοποιούνται από αυτούς και έχουν συνολικό ωφέλιμο εμβαδόν δαπέδου πάνω από 250 m². Τα κράτη μέλη επικαιροποιούν τον εν λόγω κατάλογο τουλάχιστον ανά διετία. Ο κατάλογος συνδέεται με την επισκόπηση του κτιριακού αποθέματος που διενεργείται στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων σύμφωνα με την οδηγία 2010/31/ΕΕ και τις σχετικές βάσεις δεδομένων.

Τα διαθέσιμα και προσβάσιμα στο κοινό δεδομένα σχετικά με τα χαρακτηριστικά του κτιριακού αποθέματος, την ανακαίνιση κτιρίων και την ενεργειακή απόδοση μπορούν να συγκεντρώνονται από το Παρατηρητήριο Κτιριακού Αποθέματος της ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί η καλύτερη κατανόηση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού τομέα μέσω συγκρίσιμων δεδομένων.

Ο κατάλογος περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το εμβαδόν δαπέδου σε m².
- β) τη μετρούμενη ετήσια κατανάλωση ενέργειας από θέρμανση, ψύξη, ηλεκτρικό ρεύμα και ζεστό νερό, όταν υπάρχουν τα δεδομένα αυτά·
- γ) το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης κάθε κτιρίου που εκδίδεται σύμφωνα με την οδηγία 2010/31/ΕΕ.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν προσέγγιση εναλλακτική της προβλεπόμενης στις παραγράφους 1 έως 4, με σκοπό την επίτευξη, σε ετήσια βάση, ποσότητας εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια των δημόσιων φορέων τουλάχιστον ισοδύναμης με εκείνη που απαιτείται στην παράγραφο 1.

Για τους σκοπούς της εφαρμογής της εν λόγω εναλλακτικής προσέγγισης, τα κράτη μέλη:

- α) διασφαλίζουν ότι, σε ετήσια βάση, καθιερώνεται διαβατήριο ανακαίνισης, κατά περίπτωση, για κτίρια που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 3 % του συνολικού εμβαδού δαπέδου θερμαινόμενων και/ή ψυχόμενων κτιρίων που ανήκουν σε δημόσιους φορείς. Για τα κτίρια αυτά, η ανακαίνιση με σκοπό τη μετατροπή σε κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας θα επιτευχθεί το αργότερο έως το 2040·

- β) εκτιμούν την εξοικονόμηση ενέργειας που θα προέκυπτε με βάση τις παραγράφους 1 έως 4, χρησιμοποιώντας ενδεδειγμένες συνήθεις τιμές για την κατανάλωση ενέργειας των κτιρίων αναφοράς δημόσιων φορέων πριν και μετά την ανακαίνιση προκειμένου αυτά να μετατραπούν σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας όπως αναφέρεται στην οδηγία 2010/31/ΕΕ.

Τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να εφαρμόσουν την εναλλακτική προσέγγιση γνωστοποιούν στην Επιτροπή, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, την προβλεπόμενη από αυτά εξοικονόμηση ενέργειας για την επίτευξη τουλάχιστον του ισοδύναμου εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια που καλύπτονται από την παράγραφο 1 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030.

Άρθρο 7

Δημόσιες συμβάσεις

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς, όταν συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις παραχώρησης αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 15 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, αγοράζουν μόνο προϊόντα, υπηρεσίες, κτίρια και έργα υψηλής ενεργειακής απόδοσης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που αναφέρονται στο παράρτημα IV της παρούσας οδηγίας, εκτός εάν αυτό δεν είναι τεχνικώς εφικτό.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι κατά τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των ορίων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς εφαρμόζουν την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3, μεταξύ άλλων και για τις δημόσιες συμβάσεις και τις συμβάσεων παραχώρησης για τις οποίες δεν προβλέπονται ειδικές απαιτήσεις στο παράρτημα IV.

2. Οι υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν, εάν υπονομεύουν τη δημόσια ασφάλεια ή παρεμποδίζουν την ανταπόκριση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας. Οι υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται στις συμβάσεις των ενόπλων δυνάμεων, μόνον στον βαθμό που η εφαρμογή τους δεν συγκρούεται με τον χαρακτήρα και την πρωταρχική επιδίωξη των δραστηριοτήτων των ενόπλων δυνάμεων. Οι υποχρεώσεις δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις προμήθειας στρατιωτικού εξοπλισμού, κατά τα οριζόμενα στην οδηγία 2009/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.
3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 29 παράγραφος 4, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς αξιολογούν τη σκοπιμότητα της σύναψης μακροχρόνιων συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες επιφέρουν μακροπρόθεσμη εξοικονόμηση ενέργειας κατά τη σύναψη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με σημαντικό ενεργειακό περιεχόμενο.

¹ Οδηγία 2009/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/EK και 2004/18/EK (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76).

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, κατά την αγορά δέσμης προϊόντων η οποία καλύπτεται πλήρως από κατ' εξουσιοδότηση πράξη εκδοθείσα δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369, τα κράτη μέλη μπορούν να διατυπώνουν την απαίτηση η συγκεντρωτική ενεργειακή απόδοση να έχει προτεραιότητα έναντι της ενεργειακής απόδοσης επιμέρους προϊόντων στο πλαίσιο της ίδιας δέσμης, αγοράζοντας τη δέσμη προϊόντων που πληροί το κριτήριο της ανώτερης διαθέσιμης κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς, όταν συνάπτουν συμβάσεις κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, να λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση, ευρύτερες πτυχές βιωσιμότητας, κοινωνικές πτυχές, περιβαλλοντικές πτυχές και πτυχές κυκλικής οικονομίας στις πρακτικές δημοσίων συμβάσεων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων απανθρακοποίησης και μηδενικής ρύπανσης της Ένωσης. Κατά περίπτωση, και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα IV, τα κράτη μέλη απαιτούν από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς να λαμβάνουν υπόψη τα κριτήρια της Ένωσης για τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις ή διαθέσιμα ισοδύναμα εθνικά κριτήρια.

Για να διασφαλιστεί η διαφάνεια κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης στη διαδικασία σύναψης συμβάσεων, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση των συμβάσεων αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των ορίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, δημοσιεύοντας τις πληροφορίες αυτές στις αντίστοιχες προκηρύξεις στη βάση δεδομένων Tenders Electronic Daily (TED) σύμφωνα με τις οδηγίες 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ, 2014/25/ΕΕ και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2019/1780 της Επιτροπής¹. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίσουν να απαιτούν από τους προσφέροντες να δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με το δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη των νέων κτιρίων και των κτιρίων προς ανακαίνιση κατά τον κύκλο ζωής τους, τη χρήση υλικών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και την κυκλικότητα των υλικών που χρησιμοποιούνται σε αυτά. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να δημοσιοποιούν τις πληροφορίες αυτές για τις συμβάσεις, ιδίως για νέα κτίρια με εμβαδόν δαπέδου άνω των 2 000 m².

Τα κράτη μέλη στηρίζουν τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς στην υιοθέτηση των απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, μεταξύ άλλων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, παρέχοντας σαφείς κανόνες και κατευθυντήριες γραμμές, συμπεριλαμβανομένων μεθοδολογιών για την εκτίμηση του κόστους κύκλου ζωής και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και κόστους, δημιουργούν κέντρα υποστήριξης ικανοτήτων, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ των αναθετουσών αρχών, μεταξύ άλλων σε διασυνοριακό επίπεδο, και χρησιμοποιώντας συγκεντρωτικές και ψηφιακές δημόσιες συμβάσεις, όπου είναι δυνατόν.

¹ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2019/1780 της Επιτροπής, της 23ης Σεπτεμβρίου 2019, για την κατάρτιση τυποποιημένων εντύπων για τη δημοσίευση προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων και για την κατάργηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 (ηλεκτρονικά έντυπα) (ΕΕ L 272 της 25.10.2019, σ. 7).

6. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή μπορεί να παρέχει περαιτέρω καθοδήγηση στις εθνικές αρχές και στους υπαλλήλους που είναι αρμόδιοι για τις δημόσιες συμβάσεις κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης στη διαδικασία σύναψης συμβάσεων. Η στήριξη αυτή μπορεί να ενισχύσει τα υφιστάμενα φόρουμ που σκοπεύουν στην υποστήριξη των κρατών μελών, π.χ. μέσω συντονισμένης δράσης, και μπορεί να τα βοηθήσει να λάβουν υπόψη τα κριτήρια για τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις.
7. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις νομικές και κανονιστικές διατάξεις και τις διοικητικές πρακτικές, όσον αφορά τις κρατικές προμήθειες και τον ετήσιο προϋπολογισμό και λογιστική, που είναι απαραίτητες για να διασφαλιστεί ότι οι μεμονωμένες αναθέτουσες αρχές δεν αποτρέπονται από την πραγματοποίηση επενδύσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και από τη χρησιμοποίηση συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης και χρηματοδοτικών μηχανισμών τρίτων μερών σε μακροπρόθεσμη συμβατική βάση.
8. Τα κράτη μέλη αίρουν κάθε κανονιστικό ή μη κανονιστικό φραγμό στην ενεργειακή απόδοση, ιδίως όσον αφορά τις νομικές και κανονιστικές διατάξεις και τις διοικητικές πρακτικές, για τις κρατικές προμήθειες και τον ετήσιο προϋπολογισμό και λογιστική, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι μεμονωμένοι δημόσιοι φορείς δεν αποτρέπονται από την πραγματοποίηση επενδύσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και από τη χρησιμοποίηση συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης και χρηματοδοτικών μηχανισμών τρίτων μερών σε μακροπρόθεσμη συμβατική βάση.

Τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα που έλαβαν για την αντιμετώπιση των φραγμών στην υιοθέτηση βελτιώσεων ενεργειακής απόδοσης στο πλαίσιο των ενοποιημένων εθνικών εκθέσεων προόδου τους για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

Κεφάλαιο III

Απόδοση κατά τη χρήση ενέργειας

Άρθρο 8

Υποχρέωση εξοικονόμησης ενέργειας

1. Τα κράτη μέλη επιτυγχάνουν σωρευτικό στόχο εξοικονόμησης ενέργειας κατά την τελική χρήση, ο οποίος ισοδυναμεί τουλάχιστον με:
 - α) νέα εξοικονόμηση σε ετήσια βάση από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, ίση με το 1,5 % των κατ' όγκον ετήσιων πωλήσεων ενέργειας σε τελικούς πελάτες, υπολογιζόμενη κατά μέσο όρο κατά την πλέον πρόσφατη τριετή περίοδο που προηγείται της 1ης Ιανουαρίου 2013. Οι κατ' όγκον πωλήσεις ενέργειας που χρησιμοποιείται στις μεταφορές μπορούν να εξαιρούνται εν όλω ή εν μέρει από αυτόν τον υπολογισμό,
 - β) νέα εξοικονόμηση σε ετήσια βάση από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2030 ίση με:
 - i) το 0,8 % της ετήσιας τελικής κατανάλωσης ενέργειας από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, υπολογιζόμενη κατά μέσο όρο κατά την πλέον πρόσφατη τριετή περίοδο που προηγείται της 1ης Ιανουαρίου 2019·
 - ii) το 1,3 % της ετήσιας τελικής κατανάλωσης ενέργειας από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, υπολογιζόμενη κατά μέσο όρο κατά την πλέον πρόσφατη τριετή περίοδο που προηγείται της 1ης Ιανουαρίου 2019·

- iii) το 1,5 % της ετήσιας τελικής κατανάλωσης ενέργειας από την 1η Ιανουαρίου 2026 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027, υπολογιζόμενη κατά μέσο όρο κατά την πλέον πρόσφατη τριετή περίοδο που προηγείται της 1ης Ιανουαρίου 2019.
- iv) το 1,9 % της ετήσιας τελικής κατανάλωσης ενέργειας από την 1η Ιανουαρίου 2028 έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, υπολογιζόμενη κατά μέσο όρο κατά την πλέον πρόσφατη τριετή περίοδο που προηγείται της 1ης Ιανουαρίου 2019.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημείο i), η Κύπρος και η Μάλτα επιτυγχάνουν νέα ετήσια εξοικονόμηση από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2023 ισοδύναμη με το 0,24 % της ετήσιας τελικής κατανάλωσης ενέργειας, υπολογιζόμενη κατά μέσο όρο κατά την πλέον πρόσφατη τριετή περίοδο πριν από την 1η Ιανουαρίου 2019.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημεία ii), iii) και iv), η Κύπρος και η Μάλτα επιτυγχάνουν νέα ετήσια εξοικονόμηση από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως την 31η Δεκεμβρίου 2030 ισοδύναμη με το 0,45 % της ετήσιας τελικής κατανάλωσης ενέργειας, υπολογιζόμενη κατά μέσο όρο κατά την πλέον πρόσφατη τριετή περίοδο που προηγείται της 1ης Ιανουαρίου 2019.

Τα κράτη μέλη αποφασίζουν τον τρόπο σταδιακής εισαγωγής της υπολογισθείσας ποσότητας νέας εξοικονόμησης σε κάθε περίοδο, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β), υπό τον όρο ότι η απαιτούμενη συνολική σωρευτική εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση έχει επιτευχθεί έως τη λήξη κάθε περιόδου επιβολής της υποχρέωσης.

Τα κράτη μέλη εξακολουθούν να επιτυγχάνουν νέα ετήσια εξοικονόμηση σύμφωνα με το ποσοστό εξοικονόμησης που αναφέρεται στο στοιχείο β) σημείο iv) του πρώτου εδαφίου για δεκαετείς περιόδους μετά το 2030.

2. Τα κράτη μέλη επιτυγχάνουν την απαιτούμενη εξοικονόμηση ενέργειας δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου είτε με την καθιέρωση καθεστώτος επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 9, είτε με τη λήψη εναλλακτικών μέτρων πολιτικής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10. Τα κράτη μέλη δύνανται να συνδυάζουν το καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης με εναλλακτικά μέτρα πολιτικής. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η εξοικονόμηση ενέργειας που απορρέει από τα μέτρα πολιτικής που αναφέρονται στα άρθρα 9 και 10 και το άρθρο 30 παράγραφος 14 να υπολογίζεται σύμφωνα με το παράρτημα V.
3. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν καθεστώτα επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, εναλλακτικά μέτρα πολιτικής, ή συνδυασμό των δύο, ή προγράμματα ή μέτρα που χρηματοδοτούνται από εθνικό ταμείο ενεργειακής απόδοσης, κατά προτεραιότητα, αλλά όχι αποκλειστικά, μεταξύ ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, ευάλωτων πελατών, ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα μέτρα πολιτικής που εφαρμόζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου να μην έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα πρόσωπα αυτά. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη κάνουν την καλύτερη δυνατή χρήση της χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων της δημόσιας χρηματοδότησης, των χρηματοδοτικών διευκολύνσεων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης, και των εσόδων από δικαιώματα σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 3 στοιχείο β), με σκοπό την εξάλειψη των δυσμενών επιπτώσεων και τη διασφάλιση δίκαιης και συμπεριληπτικής ενεργειακής μετάβασης.

Προκειμένου να επιτευχθεί η εξοικονόμηση ενέργειας που απαιτείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, τα κράτη μέλη, για τον σκοπό του σχεδιασμού τέτοιων μέτρων πολιτικής, εξετάζουν και προωθούν τον ρόλο που έχουν οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών στην εφαρμογή των εν λόγω μέτρων πολιτικής.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν και επιτυγχάνουν μερίδιο της απαιτούμενης ποσότητας σωρευτικής εξοικονόμησης ενέργειας κατά την τελική χρήση μεταξύ ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, ευάλωτων πελατών, ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες. Το μερίδιο αυτό ισούται τουλάχιστον με το ποσοστό των νοικοκυριών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, όπως εκτιμάται στα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κανονισμού 2018/1999. Τα κράτη μέλη, κατά την αξιολόγηση του μεριδίου της ενεργειακής φτώχειας στα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα, λαμβάνουν υπόψη τους ακόλουθους δείκτες:

- α) την αδυναμία επαρκούς θέρμανσης της κατοικίας (Eurostat, SILC [ilc_mdcs01])·
- β) τις ληξιπρόθεσμες οφειλές λογαριασμών υπηρεσιών κοινής ωφελείας (Eurostat, SILC, [ilc_mdcs07])·
- γ) τον συνολικό πληθυσμό που ζει σε κατοικία με μη στεγανή στέγη, υγρασία στους τοίχους, τα δάπεδα ή τα θεμέλια, ή με σάπια πλαίσια παραθύρων ή δάπεδα (Eurostat, SILC [ilc_mdho01])·

- δ) ποσοστό κινδύνου φτώχειας (έρευνες Eurostat, SILC και ECHP [ilc_li02]) (οριακό σημείο: το 60 % του διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος, μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις).

Εάν ένα κράτος μέλος δεν έχει κοινοποιήσει το μερίδιο των νοικοκυριών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, όπως εκτιμάται στο οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα, το μερίδιο της απαιτούμενης ποσότητας σωρευτικής εξοικονόμησης ενέργειας κατά την τελική χρήση μεταξύ ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, ευάλωτων πελατών, ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, ισούται τουλάχιστον με τον αριθμητικό μέσο όρο του μεριδίου των δεικτών που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο για το έτος 2019 ή, εάν κάποιος δεν είναι διαθέσιμος για το 2019, για την γραμμική παρέκταση των τιμών τους από τα τρία τελευταία έτη για τα οποία ήταν διαθέσιμος.

4. Τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τους εφαρμοζόμενους δείκτες, τον αριθμητικό μέσο όρο του μεριδίου και το αποτέλεσμα των μέτρων πολιτικής που θεσπίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου στις επικαιροποιήσεις των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, στα επακόλουθα ενοποιημένα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 και τα άρθρα 7 έως 12 του εν λόγω κανονισμού, καθώς και στις σχετικές εθνικές εκθέσεις προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να συνυπολογίζουν την εξοικονόμηση ενέργειας που προκύπτει από μέτρα πολιτικής τα οποία θεσπίστηκαν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 ή μετά την εν λόγω ημερομηνία, εφόσον τα μέτρα αυτά συντελούν σε νέες επιμέρους δράσεις που διεξάγονται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Η εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται σε οποιαδήποτε περίοδο επιβολής της υποχρέωσης δεν συνυπολογίζεται στην ποσότητα της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας για τις προηγούμενες περιόδους επιβολής της υποχρέωσης που ορίζονται στην παράγραφο 1.

6. Με την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη επιτυγχάνουν τουλάχιστον την οικεία υποχρέωση σωρευτικής εξοικονόμησης ενέργειας κατά την τελική χρήση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημείο i), μπορούν να υπολογίζουν την απαιτούμενη ποσότητα εξοικονομούμενης ενέργειας που αναφέρεται στο εν λόγω σημείο μέσω ενός ή περισσότερων από τους ακόλουθους τρόπους:
- α) εφαρμόζοντας ποσοστό ετήσιας εξοικονόμησης στις πωλήσεις ενέργειας σε τελικούς πελάτες ή στην τελική κατανάλωση ενέργειας, υπολογιζόμενη κατά μέσο όρο κατά την πλέον πρόσφατη τριετή περίοδο που προηγείται της 1ης Ιανουαρίου 2019·
 - β) εξαιρώντας, εν όλω ή εν μέρει, την ενέργεια που χρησιμοποιείται στις μεταφορές από το βασικό σενάριο υπολογισμού·
 - γ) χρησιμοποιώντας οποιαδήποτε από τις επιλογές που ορίζονται στην παράγραφο 8.
7. Στην περίπτωση που τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν κάποια από τις δυνατότητες που προβλέπονται στην παράγραφο 6 σχετικά με την απαιτούμενη εξοικονόμηση ενέργειας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημείο i), καθορίζουν:
- α) το δικό τους ποσοστό ετήσιας εξοικονόμησης που θα ισχύει για τον υπολογισμό της σωρευτικής τους εξοικονόμησης ενέργειας κατά την τελική χρήση, το οποίο διασφαλίζει ότι η τελική ποσότητα της καθαρής εξοικονόμησης ενέργειάς τους δεν είναι μικρότερη από την απαιτούμενη βάσει του εν λόγω σημείου·
 - β) το δικό τους βασικό σενάριο υπολογισμού, από το οποίο μπορεί να εξαιρεθεί, εν όλω ή εν μέρει, η ενέργεια που χρησιμοποιείται στις μεταφορές.

8. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 9, κάθε κράτος μέλος μπορεί:
- α) να πραγματοποιεί τον υπολογισμό που απαιτείται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) χρησιμοποιώντας τις τιμές 1 % το 2014 και το 2015, 1,25 % το 2016 και το 2017 και 1,5 % το 2018, το 2019 και το 2020·
 - β) να εξαιρεί από τον υπολογισμό το σύνολο ή μέρος των κατ' όγκον πωλήσεων ενέργειας που χρησιμοποιείται, για την περίοδο επιβολής της υποχρέωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α), ή της τελικής ενέργειας που καταναλώνεται, για την περίοδο επιβολής της υποχρέωσης που αναφέρεται στο στοιχείο β) σημείο i) του εν λόγω εδαφίου, από τις βιομηχανικές δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα I της οδηγίας 2003/87/EK·
 - γ) να προσμετρά στην ποσότητα απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και στοιχείο β) σημείο i) την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται στους τομείς μετατροπής, μεταφοράς και διανομής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής των απαιτήσεων του άρθρου 25 παράγραφος 4, του άρθρου 26 παράγραφος 7 στοιχείο α) και του άρθρου 27 παράγραφοι 1, 5 έως 9 και 11. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα πολιτικής που πρόκειται να λάβουν βάσει του παρόντος στοιχείου για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030 στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 και τα άρθρα 7 έως 12. Ο αντίκτυπος των εν λόγω μέτρων υπολογίζεται σύμφωνα με το παράρτημα V και περιλαμβάνεται στα εν λόγω σχέδια·

- δ) να προσμετρά στην ποσότητα απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας την εξοικονόμηση ενέργειας η οποία προκύπτει από επιμέρους δράσεις που εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά από τις 31 Δεκεμβρίου 2008 και έπειτα και εξακολουθούν να έχουν αντίκτυπο το 2020 όσον αφορά την περίοδο επιβολής της υποχρέωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και μετά το 2020 όσον αφορά την περίοδο που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο στοιχείο β) σημείο i) και η οποία είναι δυνατό να μετρηθεί και να επαληθευθεί·
- ε) να προσμετρά στην ποσότητα απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας την εξοικονόμηση ενέργειας που προκύπτει από μέτρα πολιτικής, εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί ότι τα εν λόγω μέτρα οδηγούν σε επιμέρους δράσεις που διεξάγονται από την 1η Ιανουαρίου 2018 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 και επιφέρουν εξοικονόμηση μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020·
- στ) να εξαιρεί από τον υπολογισμό της ποσότητας απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β) σημείο i) το 30 % της επαληθεύσιμης ποσότητας ενέργειας που παράγεται επί ή εντός κτιρίων προς ιδίαν χρήση συνεπεία μέτρων πολιτικής που προάγουν τη νέα εγκατάσταση τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- ζ) να προσμετρά, στην ποσότητα απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και στοιχείο β) σημείο i), την εξοικονόμηση ενέργειας που υπερβαίνει την εξοικονόμηση ενέργειας που απαιτείται για την περίοδο επιβολής της υποχρέωσης από 1η Ιανουαρίου 2014 έως 31η Δεκεμβρίου 2020, υπό τον όρο ότι η εξοικονόμηση αυτή προκύπτει από επιμέρους δράσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο των μέτρων πολιτικής που αναφέρονται στα άρθρα 9 και 10, κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη στα εθνικά σχέδια δράσης τους για την ενεργειακή απόδοση και αναφέρονται στις εκθέσεις προόδου τους σύμφωνα με το άρθρο 26.

9. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν και υπολογίζουν ξεχωριστά τις επιπτώσεις των προτιμώμενων επιλογών δυνάμει της παραγράφου 8 για την περίοδο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και στοιχείο β) σημείο i):

- α) για τον υπολογισμό της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας για την περίοδο επιβολής της υποχρέωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α), τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τις επιλογές που προβλέπονται στην παράγραφο 8 στοιχεία α) έως δ). Ο συνδυασμός όλων των προτιμώμενων επιλογών δυνάμει της παραγράφου 8 δεν υπερβαίνει το 25 % της ποσότητας εξοικονόμησης ενέργειας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α).
- β) για τον υπολογισμό της απαιτούμενης ποσότητας εξοικονόμησης ενέργειας για την περίοδο επιβολής της υποχρέωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημείο i), τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τις επιλογές που προβλέπονται στην παράγραφο 8 στοιχεία β) έως ζ), με την προϋπόθεση ότι οι επιμέρους δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 8 στοιχείο δ) εξακολουθούν να έχουν αντίκτυπο που μπορεί να επαληθευθεί και να μετρηθεί μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Ο συνδυασμός όλων των προτιμώμενων επιλογών δυνάμει της παραγράφου 8 δεν οδηγεί σε μείωση άνω του 35 % της ποσότητας εξοικονόμησης ενέργειας που υπολογίζεται με βάση τις παραγράφους 6 και 7.

Ανεξάρτητα από το αν τα κράτη μέλη εξαιρούν εν όλω ή εν μέρει την ενέργεια που χρησιμοποιείται στις μεταφορές από το βασικό σενάριο υπολογισμού τους ή χρησιμοποιούν οποιαδήποτε από τις επιλογές που παρατίθενται στην παράγραφο 8, διασφαλίζουν ότι η υπολογισθείσα καθαρή ποσότητα νέας εξοικονόμησης που πρόκειται να επιτευχθεί ως προς την τελική κατανάλωση ενέργειας κατά την περίοδο επιβολής της υποχρέωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημείο i) από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2023 δεν είναι μικρότερη της ποσότητας που προκύπτει από την εφαρμογή του ποσοστού ετήσιας εξοικονόμησης που αναφέρεται στο εν λόγω σημείο.

10. Τα κράτη μέλη περιγράφουν στις επικαιροποιήσεις των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, στα μεταγενέστερα ενοποιημένα εθνικά σχέδιά τους για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 και τα άρθρα 7 έως 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και στις αντίστοιχες εκθέσεις προόδου τον υπολογισμό της ποσότητας εξοικονόμησης ενέργειας που πρόκειται να επιτευχθεί καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2030 και, ενδεχομένως, εξηγούν πώς καθορίστηκαν το ποσοστό ετήσιας εξοικονόμησης και το βασικό σενάριο υπολογισμού, καθώς και πώς και σε ποιο βαθμό εφαρμόστηκαν οι επιλογές που αναφέρονται στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου.
11. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή την ποσότητα της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, περιγραφή των μέτρων πολιτικής που πρέπει να εφαρμοστούν για την επίτευξη της απαιτούμενης συνολικής ποσότητας της σωρευτικής εξοικονόμησης ενέργειας κατά την τελική χρήση και τις μεθοδολογίες υπολογισμού τους σύμφωνα με το παράρτημα V της παρούσας οδηγίας, ως μέρος των επικαιροποιήσεων των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, και στο πλαίσιο των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 και τα άρθρα 7 έως 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το υπόδειγμα υποβολής εκθέσεων που παρέχεται στα κράτη μέλη από την Επιτροπή.

12. Όταν, βάσει της αξιολόγησης των ενοποιημένων εθνικών εκθέσεων προόδου για την ενέργεια και το κλίμα σύμφωνα με το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 ή βάσει του προσχεδίου ή της τελικής επικαιροποίησης του τελευταίου κοινοποιηθέντος ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 ή βάσει της αξιολόγησης των επακόλουθων προσχεδίων και τελικών ενοποιημένων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 και με τα άρθρα 7 έως 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα μέτρα πολιτικής δεν διασφαλίζουν την επίτευξη της απαιτούμενης ποσότητας σωρευτικής εξοικονόμησης ενέργειας κατά την τελική χρήση στο τέλος της περιόδου επιβολής της υποχρέωσης, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει συστάσεις σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 προς τα κράτη μέλη, τα μέτρα πολιτικής των οποίων κρίνει ότι είναι ανεπαρκή για να εξασφαλίσουν την τήρηση των υποχρεώσεων εξοικονόμησης ενέργειας.
13. Όταν ένα κράτος μέλος δεν έχει επιτύχει την απαιτούμενη σωρευτική εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση έως το τέλος κάθε περιόδου επιβολής της υποχρέωσης που ορίζεται στην παράγραφο 1, επιτυγχάνει την απομένουσα εξοικονόμηση ενέργειας επιπλέον της σωρευτικής εξοικονόμησης ενέργειας κατά την τελική χρήση που απαιτείται έως το τέλος της επόμενης περιόδου επιβολής της υποχρέωσης.

Εναλλακτικά, όταν ένα κράτος μέλος έχει επιτύχει σωρευτική εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση πάνω από το απαιτούμενο επίπεδο έως το τέλος κάθε περιόδου επιβολής της υποχρέωσης που ορίζεται στην παράγραφο 1, δικαιούται να μεταφέρει την επιλέξιμη ποσότητα που δεν υπερβαίνει το 10 % του εν λόγω πλεονάσματος στην επόμενη περίοδο επιβολής της υποχρέωσης χωρίς αύξηση της δέσμευσης-στόχου.

14. Στο πλαίσιο των επικαιροποιήσεων των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού 2018/1999, των οικείων εθνικών εκθέσεων προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού, και των επακόλουθων ενοποιημένων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 και τα άρθρα 7 έως 12 του εν λόγω κανονισμού, τα κράτη μέλη αποδεικνύουν, συμπεριλαμβάνοντας, κατά περίπτωση, αποδεικτικά στοιχεία και υπολογισμούς:
- α) πως, όταν υπάρχει επικάλυψη του αντικτύπου των μέτρων πολιτικής ή των επιμέρους δράσεων, δεν μετριέται διπλά η εξοικονόμηση ενέργειας·
 - β) τον τρόπο με τον οποίο η εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του παρόντος άρθρου συμβάλλει στην επίτευξη της εθνικής συνεισφοράς τους σύμφωνα με το άρθρο 4·
 - γ) ότι θεσπίζονται μέτρα πολιτικής για την εκπλήρωση της υποχρέωσής τους για εξοικονόμηση ενέργειας, σχεδιασμένα σύμφωνα με το παρόν άρθρο και ότι τα εν λόγω μέτρα πολιτικής είναι επιλέξιμα και κατάλληλα να διασφαλίσουν την επίτευξη της απαιτούμενης ποσότητας σωρευτικής εξοικονόμησης ενέργειας κατά την τελική χρήση έως το τέλος κάθε περιόδου επιβολής της υποχρέωσης.

Άρθρο 9

Καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης

1. Εφόσον τα κράτη μέλη αποφασίσουν να τηρήσουν την υποχρέωση επίτευξης της απαιτούμενης εξοικονόμησης δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 1 με την καθιέρωση καθεστώτος επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, μεριμνούν ώστε τα υπόχρεα μέρη που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου και δραστηριοποιούνται στην επικράτεια του εκάστοτε κράτους μέλους να επιτυγχάνουν, με την επιφύλαξη του άρθρου 8 παράγραφοι 8 και 9, την οικεία απαιτούμενη σωρευτική εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση που καθορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1.

Εφόσον συντρέχει περίπτωση, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν ότι τα υπόχρεα μέρη οφείλουν να πραγματοποιήσουν την εν λόγω εξοικονόμηση, εν όλω ή εν μέρει, με τη μορφή συνεισφοράς στο εθνικό ταμείο ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 14.

2. Εφόσον τα κράτη μέλη αποφασίσουν να τηρήσουν την υποχρέωση επίτευξης της απαιτούμενης εξοικονόμησης δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 1 με την καθιέρωση καθεστώτος επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, μπορούν να ορίσουν δημόσια αρχή επιβολής για τη διαχείριση του καθεστώτος.
3. Τα κράτη μέλη ορίζουν, με βάση αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, υπόχρεα μέρη μεταξύ των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των διανομέων ενέργειας, των εταιρειών λιανικής πώλησης ενέργειας και των διανομέων καυσίμων κίνησης ή των εταιρειών λιανικής πώλησης καυσίμων κίνησης που δραστηριοποιούνται στην επικράτειά τους. Η απαραίτητη εξοικονόμηση ενέργειας για την εκπλήρωση της υποχρέωσης επιτυγχάνεται από τα υπόχρεα μέρη μεταξύ των τελικών πελατών, που ορίζονται από το κράτος μέλος, ανεξάρτητα από τον υπολογισμό βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 1 ή, εάν τα κράτη μέλη λάβουν σχετική απόφαση, με πιστοποιημένη εξοικονόμηση που προκύπτει από άλλα μέρη σύμφωνα με την παράγραφο 11 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου.

4. Όταν εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας ορίζονται ως υπόχρεα μέρη δυνάμει της παραγράφου 3, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά την εκπλήρωση της υποχρέωσής τους, οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας δεν δημιουργούν εμπόδια στους καταναλωτές σε σχέση με την αλλαγή προμηθευτή.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τα υπόχρεα μέρη να επιτύχουν μερίδιο της υποχρέωσής τους για εξοικονόμηση ενέργειας μεταξύ των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών, των ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να απαιτούν από τα υπόχρεα μέρη να επιτύχουν τους στόχους μείωσης του ενεργειακού κόστους, εφόσον συντελούν σε εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση και υπολογίζονται σύμφωνα με το παράρτημα V, και να επιτύχουν εξοικονόμηση ενέργειας με την προώθηση μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων μέτρων χρηματοδοτικής στήριξης που μετριάζουν τις επιπτώσεις των τιμών των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις ΜΜΕ και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις.
6. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τα υπόχρεα μέρη να συνεργάζονται με τις κοινωνικές υπηρεσίες, τις περιφερειακές αρχές, τις τοπικές αρχές ή τους δήμους για την προώθηση μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης μεταξύ των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών, των ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες. Αυτό περιλαμβάνει τον προσδιορισμό και την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών συγκεκριμένων ομάδων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο ενεργειακής φτώχειας ή είναι περισσότερο ευάλωτες στις επιπτώσεις της. Για την προστασία των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τα υπόχρεα μέρη να υλοποιήσουν δράσεις όπως είναι η ανακαίνιση κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών κατοικιών, η αντικατάσταση συσκευών, η χρηματοδοτική στήριξη και παροχή κινήτρων για μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με τα εθνικά καθεστώτα χρηματοδότησης και στήριξης ή οι ενεργειακοί έλεγχοι. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα των μέτρων για μεμονωμένες μονάδες που βρίσκονται σε πολυκατοικίες.

7. Κατά την εφαρμογή των παραγράφων 5 και 6, τα κράτη μέλη απαιτούν από τα υπόχρεα μέρη να υποβάλλουν έκθεση σε ετήσια βάση σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτεύχθηκε από τα υπόχρεα μέρη από δράσεις που προωθούνται μεταξύ των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών, των ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, και απαιτούν συγκεντρωτικές στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τους τελικούς πελάτες τους, όπου θα προσδιορίζονται οι αλλαγές στην εξοικονόμηση ενέργειας σε σύγκριση με πληροφορίες που είχαν υποβληθεί παλαιότερα, και σχετικά με την παρεχόμενη τεχνική και χρηματοδοτική στήριξη.
8. Τα κράτη μέλη εκφράζουν την ποσότητα εξοικονόμησης ενέργειας που απαιτείται από κάθε υπόχρεο μέρος είτε ως κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας είτε ως τελική κατανάλωση ενέργειας. Η μέθοδος που επιλέγεται για να εκφραστεί η απαιτούμενη εξοικονόμηση ενέργειας χρησιμοποιείται επίσης για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης που δηλώνουν τα υπόχρεα μέρη. Κατά τη μετατροπή της ποσότητας εξοικονόμησης ενέργειας, εφαρμόζονται οι τιμές της κατώτερης θερμογόνου δύναμης που αναφέρονται στο παράρτημα VI του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2018/2066 της Επιτροπής¹ και ο συντελεστής πρωτογενούς ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 31, εκτός αν μπορεί να δικαιολογηθεί η χρήση άλλων συντελεστών μετατροπής.

¹ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2018/2066 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2018, για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατ' εφαρμογή της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 601/2012 της Επιτροπής (ΕΕ L 334 της 31.12.2018, σ. 1).

9. Τα κράτη μέλη καθιερώνουν συστήματα μέτρησης, ελέγχου και επαλήθευσης για τη διενέργεια τεκμηριωμένης επαλήθευσης σε τουλάχιστον ένα στατιστικά σημαντικό ποσοστό και αντιπροσωπευτικό δείγμα των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης που εφαρμόζουν τα υπόχρεα μέρη. Η μέτρηση, ο έλεγχος και η επαλήθευση πραγματοποιούνται ανεξάρτητα από τα υπόχρεα μέρη. Όταν μια οντότητα είναι υπόχρεο μέρος στο πλαίσιο εθνικού καθεστώτος επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης δυνάμει του άρθρου 9 και στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ για κτίρια και οδικές μεταφορές σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/ΕΚ, το σύστημα παρακολούθησης και επαλήθευσης διασφαλίζει ότι η τιμή των ανθρακούχων εκπομπών που μετακυλιέται κατά τη θέση καυσίμου σε ανάλωση σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/ΕΚ λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό και στην υποβολή εκθέσεων σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας μέσω των μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας της οντότητας.
10. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή, στο πλαίσιο των ενοποιημένων εθνικών εκθέσεων προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, σχετικά με τα συστήματα μέτρησης, ελέγχου και επαλήθευσης που έχουν τεθεί σε εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένων των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν, των προβλημάτων που εντοπίστηκαν και του τρόπου αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών.
11. Στο πλαίσιο του καθεστώτος επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, τα κράτη μέλη μπορούν να εξουσιοδοτούν τα υπόχρεα μέρη να πράττουν τα ακόλουθα:
- α) να προσμετρούν, στο πλαίσιο της υποχρέωσής τους, την πιστοποιημένη εξοικονόμηση ενέργειας που πέτυχαν οι πάροχοι ενεργειακών υπηρεσιών ή άλλα τρίτα μέρη, ακόμη και όταν τα υπόχρεα μέρη προωθούν μέτρα μέσω άλλων εγκεκριμένων από το κράτος φορέων ή μέσω δημόσιων αρχών, ανεξαρτήτως εάν σε αυτές συμμετέχουν επίσημες συμπράξεις και σε συνδυασμό ενδεχομένως με άλλες πηγές χρηματοδότησης·

- β) να προσμετρούν την εξοικονόμηση που επιτεύχθηκε σε ένα συγκεκριμένο έτος σαν να είχε επιτευχθεί σε ένα από τα τέσσερα προηγούμενα ή τρία επόμενα έτη, εφόσον η σχετική ημερομηνία δεν υπερβαίνει τη λήξη των περιόδων επιβολής της υποχρέωσης που καθορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1.

Εφόσον τα κράτη μέλη επιτρέπουν την πιστοποίηση της εξοικονόμησης ενέργειας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α), μεριμνούν ώστε αυτή να ακολουθεί θεσμοθετημένη στα κράτη μέλη διαδικασία έγκρισης, η οποία είναι σαφής, διαφανής και ανοικτή προς όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά και η οποία αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση του κόστους πιστοποίησης.

Τα κράτη μέλη αξιολογούν και, εφόσον απαιτείται, λαμβάνουν μέτρα για την ελαχιστοποίηση του αντικτύπου των άμεσων και έμμεσων δαπανών των καθεστώτων επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης στην ανταγωνιστικότητα των ενεργοβόρων βιομηχανιών που εκτίθενται στον διεθνή ανταγωνισμό.

12. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν, σε ετήσια βάση, την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται από κάθε υπόχρεο μέρος ή κάθε υποκατηγορία υπόχρεου μέρους, καθώς και συνολικά στο πλαίσιο του καθεστώτος.

Άρθρο 10

Εναλλακτικά μέτρα πολιτικής

1. Εφόσον τα κράτη μέλη αποφασίσουν να τηρήσουν την υποχρέωση επίτευξης της απαιτούμενης εξοικονόμησης δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 1 με τη λήψη εναλλακτικών μέτρων πολιτικής, μεριμνούν, με την επιφύλαξη του άρθρου 8 παράγραφοι 8 και 9, ώστε η απαιτούμενη εξοικονόμηση ενέργειας δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 1 να επιτυγχάνεται μεταξύ των τελικών πελατών.

2. Για όλα τα μέτρα πλην των φορολογικών, τα κράτη μέλη θέτουν σε εφαρμογή συστήματα μέτρησης, ελέγχου και επαλήθευσης, με βάση τα οποία διενεργείται τεκμηριωμένη επαλήθευση σε τουλάχιστον ένα στατιστικά σημαντικό ποσοστό και αντιπροσωπευτικό δείγμα των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης που εφαρμόζουν τα συμμετέχοντα ή τα εξουσιοδοτηθέντα μέρη. Η μέτρηση, ο έλεγχος και η επαλήθευση πραγματοποιούνται ανεξάρτητα από τα συμμετέχοντα ή τα εξουσιοδοτηθέντα μέρη.
3. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή, στο πλαίσιο των ενοποιημένων εθνικών εκθέσεων προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, σχετικά με τα συστήματα μέτρησης, ελέγχου και επαλήθευσης που έχουν τεθεί σε εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένων των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν, των προβλημάτων που εντοπίστηκαν και του τρόπου αντιμετώπισής τους.
4. Κατά την αναφορά ενός φορολογικού μέτρου, τα κράτη μέλη αποδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο έχει διασφαλιστεί, στον σχεδιασμό του φορολογικού μέτρου, η αποτελεσματικότητα που έχει το μήνυμα της τιμής, φερ' ειπείν μέσω του φορολογικού συντελεστή και της ορατότητας συν τω χρόνω. Σε περίπτωση μείωσης του φορολογικού συντελεστή, τα κράτη μέλη αιτιολογούν τον τρόπο με τον οποίο τα φορολογικά μέτρα εξακολουθούν να οδηγούν σε νέα εξοικονόμηση ενέργειας.

Άρθρο 11

Συστήματα ενεργειακής διαχείρισης και ενεργειακοί έλεγχοι

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις με μέση ετήσια κατανάλωση ενέργειας υψηλότερη από 85 TJ κατά την προηγούμενη τριετία, για την οποία προσμετρήθηκαν όλοι οι φορείς ενέργειας, εφαρμόζουν σύστημα ενεργειακής διαχείρισης. Το σύστημα ενεργειακής διαχείρισης πιστοποιείται από ανεξάρτητο φορέα σύμφωνα με τα σχετικά ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο διαθέτουν σύστημα ενεργειακής διαχείρισης το αργότερο έως ... [τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις με μέση ετήσια κατανάλωση ενέργειας υψηλότερη από 10 TJ κατά την προηγούμενη τριετία, για την οποία προσμετρήθηκαν όλοι οι φορείς ενέργειας, οι οποίες δεν εφαρμόζουν σύστημα ενεργειακής διαχείρισης υπόκεινται σε ενεργειακό έλεγχο.

Οι εν λόγω ενεργειακοί έλεγχοι είτε:

- α) διενεργούνται κατά τρόπο ανεξάρτητο και οικονομικώς αποδοτικό από ειδικευμένους ή διαπιστευμένους εμπειρογνώμονες σύμφωνα με το άρθρο 28· είτε
- β) εφαρμόζονται και επιβλέπονται από ανεξάρτητες αρχές βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο διενεργούν πρώτο ενεργειακό έλεγχο έως ... [τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και ότι οι επόμενοι ενεργειακοί έλεγχοι διενεργούνται τουλάχιστον ανά τετραετία. Όταν αυτές οι επιχειρήσεις διενεργούν ήδη ενεργειακούς ελέγχους σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, εξακολουθούν να το πράττουν τουλάχιστον ανά τετραετία σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

Οι εν λόγω επιχειρήσεις καταρτίζουν συγκεκριμένο και εφικτό σχέδιο δράσης με βάση τις συστάσεις που προκύπτουν από αυτούς τους ενεργειακούς ελέγχους. Το σχέδιο δράσης προσδιορίζει μέτρα για την εφαρμογή κάθε σύστασης ελέγχου, όπου αυτό είναι τεχνικά ή οικονομικά εφικτό. Το σχέδιο δράσης υποβάλλεται στη διοίκηση της επιχείρησης.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα σχέδια δράσης και ο βαθμός εφαρμογής των συστάσεων δημοσιεύονται στην ετήσια έκθεση της επιχείρησης και δημοσιοποιούνται, με την επιφύλαξη του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου για την προστασία του εμπορικού και επιχειρηματικού απορρήτου και της εμπιστευτικότητας.

3. Όταν, σε ένα δεδομένο έτος, μια επιχείρηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 έχει ετήσια κατανάλωση άνω των 85 TJ και όταν μια επιχείρηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 έχει ετήσια κατανάλωση άνω των 10 TJ, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες αυτές τίθενται στη διάθεση των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να προωθούν τη χρήση νέας ή υφιστάμενης πλατφόρμας που θα διευκολύνει τη συλλογή των απαιτούμενων δεδομένων σε εθνικό επίπεδο.
4. Τα κράτη μέλη μπορούν να ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 να παρέχουν πληροφορίες στην ετήσια έκθεσή τους σχετικά με την ετήσια ενεργειακή τους κατανάλωση σε kWh, τον ετήσιο όγκο κατανάλωσης νερού σε κυβικά μέτρα και σύγκριση της κατανάλωσης ενέργειας και νερού με τα προηγούμενα έτη.
5. Τα κράτη μέλη προωθούν τη δυνατότητα διάθεσης, σε όλους τους τελικούς πελάτες, ενεργειακών ελέγχων υψηλής ποιότητας οι οποίοι είναι οικονομικώς αποδοτικοί, και:
 - α) διενεργούνται ανεξάρτητα από ειδικευμένους ή διαπιστευμένους εμπειρογνώμονες σύμφωνα με κριτήρια επαγγελματικών προσόντων· ή
 - β) εφαρμόζονται και επιβλέπονται από ανεξάρτητες αρχές στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας.

Οι ενεργειακοί έλεγχοι που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να πραγματοποιούνται από εσωτερικούς εμπειρογνώμονες ή από ενεργειακούς ελεγκτές υπό τον όρο ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος έχει θεσπίσει καθεστώς για τη διασφάλιση της ποιότητάς τους, και ότι περιλαμβάνει, εάν κρίνεται σκόπιμο, ετήσια τυχαία επιλογή τουλάχιστον ενός στατιστικά σημαντικού ποσοστού όλων των ενεργειακών ελέγχων που πραγματοποιούν οι εν λόγω εσωτερικοί εμπειρογνώμονες ή ενεργειακοί ελεγκτές.

Προκειμένου να διασφαλίζεται η υψηλή ποιότητα των ενεργειακών ελέγχων και των συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης, τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαφανή και αμερόληπτα ελάχιστα κριτήρια για τους ενεργειακούς ελέγχους σύμφωνα με το παράρτημα VI και λαμβάνοντας υπόψη σχετικά ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα. Τα κράτη μέλη ορίζουν αρμόδια αρχή ή φορέα που θα εξασφαλίζει ότι τηρούνται τα χρονοδιαγράμματα για τη διενέργεια των ενεργειακών ελέγχων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και ότι εφαρμόζονται ορθά τα ελάχιστα κριτήρια που θεσπίζονται στο παράρτημα VI.

Οι ενεργειακοί έλεγχοι δεν περιλαμβάνουν ρήτρες που εμποδίζουν τη διαβίβαση των ευρημάτων του ελέγχου σε ειδικευμένο ή διαπιστευμένο πάροχο ενεργειακών υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι ο πελάτης δεν φέρει αντίρρηση.

6. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν προγράμματα για να ενθαρρύνουν και να παρέχουν τεχνική βοήθεια στις ΜΜΕ που δεν υπόκεινται στην παράγραφο 1 ή 2, ώστε να υποβάλλονται σε ενεργειακούς ελέγχους και, συνακολούθως, να υλοποιούν τις συστάσεις των ελέγχων αυτών.

Με βάση διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια και με την επιφύλαξη της ενωσιακής νομοθεσίας για τις κρατικές ενισχύσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν μηχανισμούς, όπως κέντρα ενεργειακού ελέγχου για τις ΜΜΕ και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι μηχανισμοί αυτοί δεν ανταγωνίζονται ιδιώτες ελεγκτές, για την παροχή ενεργειακών ελέγχων. Μπορούν επίσης να παρέχουν άλλα καθεστάτα στήριξης για τις ΜΜΕ, ακόμη και όταν οι εν λόγω ΜΜΕ έχουν συνάψει προαιρετικές συμφωνίες, ώστε να καλύπτουν το κόστος των ενεργειακών ελέγχων και της υλοποίησης των συστάσεων των ενεργειακών ελέγχων που εξασφαλίζουν υψηλή οικονομική απόδοση, εφόσον υλοποιούνται τα μέτρα που προτείνονται στις εν λόγω συστάσεις.

7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα προγράμματα της παραγράφου 6 περιλαμβάνουν στήριξη προς τις ΜΜΕ για την ποσοτικοποίηση των πολλαπλών οφελών των μέτρων ενεργειακής απόδοσης στο πλαίσιο της λειτουργίας τους, την κατάρτιση χαρτών πορείας για την ενεργειακή απόδοση και την ανάπτυξη δικτύων ενεργειακής απόδοσης για τις ΜΜΕ, με τη βοήθεια ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων.

Τα κράτη μέλη φέρουν εις γνώση των ΜΜΕ, μεταξύ άλλων και μέσω των οικείων ενδιάμεσων αντιπροσωπευτικών τους οργανώσεων, συγκεκριμένα παραδείγματα για τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να βοηθήσουν τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης στις επιχειρήσεις τους. Η Επιτροπή βοηθά τα κράτη μέλη υποστηρίζοντας την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα αυτόν.

8. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν προγράμματα για να ενθαρρύνουν επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ και δεν υπόκεινται στην παράγραφο 1 ή 2, να υποβάλλονται σε ενεργειακούς ελέγχους και, συνακολούθως, να υλοποιούν τις συστάσεις των ελέγχων αυτών.

9. Οι ενεργειακοί έλεγχοι θεωρείται ότι συμμορφώνονται με την παράγραφο 2 όταν:
- α) διενεργούνται με ανεξάρτητο τρόπο, με βάση τα ελάχιστα κριτήρια που καθορίζονται στο παράρτημα VI·
 - β) εφαρμόζονται στο πλαίσιο προαιρετικών συμφωνιών οι οποίες συνάπτονται μεταξύ οργανώσεων ενδιαφερόμενων μερών και φορέα που ορίζεται και εποπτεύεται από το οικείο κράτος μέλος, από άλλο φορέα στον οποίο οι αρμόδιες αρχές έχουν εκχωρήσει τη σχετική ευθύνη ή από την Επιτροπή.

Η πρόσβαση στους συμμετέχοντες στην αγορά που παρέχουν ενεργειακές υπηρεσίες βασίζεται σε διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια.

10. Οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν σύμβαση ενεργειακής απόδοσης εξαιρούνται από τις απαιτήσεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, υπό την προϋπόθεση ότι η σύμβαση ενεργειακής απόδοσης καλύπτει τα απαραίτητα στοιχεία του συστήματος ενεργειακής διαχείρισης και ότι η σύμβαση συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του παραρτήματος XV.
11. Οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, πιστοποιημένο από ανεξάρτητο φορέα, σύμφωνα με τα σχετικά ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα, εξαιρούνται από τις απαιτήσεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, υπό τον όρο ότι το εν λόγω σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης περιλαμβάνει ενεργειακό έλεγχο βάσει των ελάχιστων κριτηρίων που ορίζονται στο παράρτημα VI.

12. Οι ενεργειακοί έλεγχοι μπορούν να είναι μεμονωμένοι ή να αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου περιβαλλοντικού ελέγχου. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν η αξιολόγηση του τεχνικώς και οικονομικώς εφικτού της σύνδεσης ενός υφιστάμενου ή σχεδιαζόμενου δικτύου τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης να αποτελεί μέρος του ενεργειακού ελέγχου.

Με την επιφύλαξη της ενωσιακής νομοθεσίας για τις κρατικές ενισχύσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν καθεστώτα στήριξης και παροχής κινήτρων για την υλοποίηση των συστάσεων ενεργειακών ελέγχων και συναφών μέτρων.

Άρθρο 12

Κέντρα δεδομένων

1. Έως τις 15 Μαΐου 2024 και στη συνέχεια ανά έτος, τα κράτη μέλη απαιτούν από τους ιδιοκτήτες και τους διαχειριστές κέντρων δεδομένων στην επικράτειά τους με ζήτηση ισχύος της εγκατεστημένης τεχνολογίας πληροφοριών (ΤΠ) τουλάχιστον 500 kW, να δημοσιοποιούν τις πληροφορίες που ορίζονται στο παράρτημα VII, εκτός από τις πληροφορίες που υπόκεινται στο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο για την προστασία του εμπορικού και επιχειρηματικού απορρήτου και της εμπιστευτικότητας.
2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται σε κέντρα δεδομένων που χρησιμοποιούνται ή παρέχουν τις υπηρεσίες τους με αποκλειστικό τελικό σκοπό την άμυνα και την πολιτική προστασία.
3. Η Επιτροπή καταρτίζει ευρωπαϊκή βάση δεδομένων για τα κέντρα δεδομένων, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες που κοινοποιούν τα υπόχρεα κέντρα δεδομένων σύμφωνα με την παράγραφο 1. Η ευρωπαϊκή βάση δεδομένων δημοσιοποιείται σε συγκεντρωτικό επίπεδο.

4. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους ιδιοκτήτες και τους διαχειριστές των κέντρων δεδομένων στην επικράτειά τους με ζήτηση ισχύος της εγκατεστημένης ΤΠ ίση ή μεγαλύτερη από 1 MW να λαμβάνουν υπόψη τις βέλτιστες πρακτικές που αναφέρονται στην πλέον πρόσφατη έκδοση του ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κέντρων δεδομένων.
5. Έως τις 15 Μαΐου 2025, η Επιτροπή αξιολογεί τα διαθέσιμα δεδομένα σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κέντρων δεδομένων που της υποβάλλονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από νομοθετικές προτάσεις, οι οποίες περιέχουν περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων της θέσπισης ελάχιστων προτύπων επιδόσεων και από αξιολόγηση της σκοπιμότητας της μετάβασης σε τομέα κέντρων δεδομένων μηδενικών εκπομπών, σε στενή διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι προτάσεις αυτές μπορούν να καθορίζουν χρονοδιάγραμμα εντός του οποίου τα υφιστάμενα κέντρα δεδομένων πρέπει να πληρούν ελάχιστα πρότυπα επιδόσεων.

Άρθρο 13

Μέτρηση φυσικού αερίου

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, εφόσον είναι τεχνικώς εφικτό, οικονομικώς εύλογο και ανάλογο προς τη δυνητική εξοικονόμηση ενέργειας, παρέχονται σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς πελάτες φυσικού αερίου ατομικοί μετρητές που να αντικατοπτρίζουν επακριβώς την πραγματική ενεργειακή κατανάλωση του τελικού πελάτη και να παρέχουν πληροφορίες όσον αφορά τον πραγματικό χρόνο χρήσης.

Παρόμοιος ατομικός μετρητής σε ανταγωνιστική τιμή παρέχεται πάντα όταν:

- α) αντικαθίσταται υπάρχων μετρητής, εκτός αν τούτο είναι τεχνικώς αδύνατο ή δεν είναι οικονομικώς αποδοτικό σε σχέση με τις εκτιμώμενες δυνατότητες μακροπρόθεσμης εξοικονόμησης ενέργειας,
- β) πραγματοποιείται νέα σύνδεση σε νέο κτίριο, ή σε κτίριο που υποβάλλεται σε ανακαινίσεις μεγάλης κλίμακας κατά την έννοια της οδηγίας 2010/31/ΕΕ.

2. Εφόσον και στον βαθμό που τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν έξυπνα συστήματα μέτρησης και διοργανώνουν την ανάπτυξη έξυπνων μετρητών φυσικού αερίου σύμφωνα με την οδηγία 2009/73/ΕΚ:

- α) μεριμνούν ώστε τα συστήματα μέτρησης να παρέχουν στους τελικούς πελάτες πληροφορίες για τον πραγματικό χρόνο χρήσης και ώστε οι στόχοι της ενεργειακής απόδοσης και τα οφέλη για τους τελικούς πελάτες να λαμβάνονται πλήρως υπόψη κατά τον καθορισμό των ελάχιστων λειτουργιών των μετρητών και των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στους συμμετέχοντες στην αγορά,
- β) εγγυώνται την ασφάλεια των έξυπνων μετρητών και των ανταλλαγών δεδομένων, καθώς και την ιδιωτικότητα των τελικών πελατών, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικότητας,
- γ) απαιτούν την παροχή κατάλληλων συμβουλών και πληροφοριών στους πελάτες κατά το χρόνο εγκατάστασης έξυπνων μετρητών, κυρίως σχετικά με το σύνολο των δυνατοτήτων τους όσον αφορά τη διαχείριση των ενδείξεων του μετρητή και την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας.

Άρθρο 14

Μέτρηση για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρέχονται σε ανταγωνιστική τιμή, στους τελικούς πελάτες τηλεθέρμανσης, τηλεψύξης και ζεστού νερού οικιακής χρήσης, μετρητές που αναγράφουν επακριβώς την πραγματική ενεργειακή κατανάλωσή τους.
2. Εφόσον σε ένα κτίριο παρέχεται θέρμανση, ψύξη ή ζεστό νερό οικιακής χρήσης από κεντρική πηγή που εξυπηρετεί πολλά κτίρια ή από σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, εγκαθίσταται μετρητής στον εναλλάκτη θερμότητας ή στο σημείο διανομής.

Άρθρο 15

Τοπική μέτρηση και επιμερισμός του κόστους για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης

1. Σε πολυκατοικίες και σε κτίρια πολλαπλών χρήσεων όπου η θέρμανση ή η ψύξη παρέχεται από κεντρική πηγή ή από σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, εγκαθίστανται ατομικοί μετρητές για τη μέτρηση της κατανάλωσης για θέρμανση ή ψύξη ή για ζεστό νερό οικιακής χρήσης σε κάθε κτιριακή μονάδα, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικώς αποδοτικό με κριτήριο την αναλογικότητα προς τη δυνητική εξοικονόμηση ενέργειας.

Σε περίπτωση που η χρήση ατομικών μετρητών δεν είναι τεχνικά εφικτή ή οικονομικώς αποδοτική για τη μέτρηση της κατανάλωσης θερμότητας σε κάθε κτιριακή μονάδα, χρησιμοποιούνται ατομικοί καταναλωτές κόστους θέρμανσης για τη μέτρηση της κατανάλωσης θερμότητας σε κάθε θερμαντικό σώμα, εκτός εάν το συγκεκριμένο κράτος μέλος αποδείξει ότι η εγκατάσταση των εν λόγω καταναλωτών κόστους θέρμανσης δεν θα ήταν οικονομικώς αποδοτική. Στις περιπτώσεις αυτές, είναι δυνατόν να εξετάζονται εναλλακτικές και οικονομικώς αποδοτικές μέθοδοι μέτρησης της κατανάλωσης θερμότητας. Τα γενικά κριτήρια, οι μέθοδοι και οι διαδικασίες καθορισμού της αδυναμίας τεχνικής εφαρμογής και της έλλειψης οικονομικής αποδοτικότητας προσδιορίζονται σαφώς και δημοσιεύονται από κάθε κράτος μέλος.

2. Σε νέες πολυκατοικίες και σε κατοικήσιμα τμήματα νέων κτιρίων πολλαπλών χρήσεων, που διαθέτουν κεντρική πηγή θέρμανσης για ζεστό νερό οικιακής χρήσης ή τροφοδοτούνται από συστήματα τηλεθέρμανσης, τοποθετούνται ατομικοί μετρητές για ζεστό νερό οικιακής χρήσης, παρά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο.
3. Σε πολυκατοικίες ή κτίρια πολλαπλών χρήσεων που διαθέτουν τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη ή εφόσον σε τέτοια κτίρια είναι διαδεδομένα τα κοινόχρηστα συστήματα ψύξης ή θέρμανσης, τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη θέσπιση διαφανών, διαθέσιμων στο κοινό εθνικών κανόνων περί κατανομής του κόστους της κατανάλωσης θέρμανσης, ψύξης ή ζεστού νερού οικιακής χρήσης στα κτίρια αυτά, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η ακρίβεια του καταμερισμού της ατομικής κατανάλωσης. Όπου ενδείκνυται, οι κανόνες αυτοί περιλαμβάνουν κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο κατανομής του κόστους της ενέργειας με τις ακόλουθες χρήσεις:
 - α) ζεστό νερό οικιακής χρήσης,

- β) θερμότητα που εκλύεται από την κεντρική εγκατάσταση του κτιρίου για θέρμανση των κοινόχρηστων χώρων, εφόσον τα κλιμακοστάσια και οι διάδρομοι είναι εξοπλισμένοι με θερμαντικά σώματα,
- γ) θέρμανση ή ψύξη διαμερισμάτων.

Άρθρο 16

Απαίτηση εξ αποστάσεως ανάγνωσης

1. Για τους σκοπούς των άρθρων 14 και 15, οι νεοεγκατεστημένοι μετρητές και οι κατανεμητές κόστους θέρμανσης είναι συσκευές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης. Ισχύουν οι προϋποθέσεις τεχνικής εφικτότητας και οικονομικής αποδοτικότητας που καθορίζονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1.
2. Μετρητές και κατανεμητές κόστους θέρμανσης που δεν παρέχουν τη δυνατότητα ανάγνωσης εξ αποστάσεως αλλά έχουν ήδη εγκατασταθεί εξοπλίζονται με τη δυνατότητα ανάγνωσης εξ αποστάσεως ή αντικαθίστανται με συσκευές που παρέχουν τη δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2027, εκτός εάν το οικείο κράτος μέλος αποδείξει ότι αυτό δεν είναι οικονομικά αποδοτικό.

Άρθρο 17

Πληροφορίες τιμολόγησης για το φυσικό αέριο

1. Όπου οι τελικοί πελάτες δεν διαθέτουν τους έξυπνους μετρητές για το φυσικό αέριο που αναφέρονται στην οδηγία 2009/73/EK, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες τιμολόγησης για το φυσικό αέριο είναι αξιόπιστες, ακριβείς και βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση, σύμφωνα με το παράρτημα VIII σημείο 1.1, εφόσον αυτό είναι τεχνικά δυνατόν και οικονομικά αιτιολογημένο.

Η υποχρέωση αυτή μπορεί να εκπληρώνεται από σύστημα τακτικής ανάγνωσης της κατανάλωσης στον μετρητή από τους τελικούς πελάτες, την οποία θα κοινοποιούν στον προμηθευτή της ενέργειας. Μόνο εάν ο τελικός πελάτης δεν έχει γνωστοποιήσει τα αποτελέσματα αυτής της μέτρησης για δεδομένη περίοδο, η τιμολόγηση θα βασίζεται σε κατ' εκτίμηση ή σε κατ' αποκοπή κατανάλωση.

2. Οι μετρητές που εγκαθίστανται σύμφωνα με την οδηγία 2009/73/EK παρέχουν τη δυνατότητα παροχής επακριβών πληροφοριών τιμολόγησης, με βάση την πραγματική κατανάλωση. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι τελικοί πελάτες έχουν τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης σε συμπληρωματικές πληροφορίες που τους επιτρέπουν να ελέγχουν οι ίδιοι λεπτομερώς το ιστορικό της κατανάλωσής τους.

Οι συμπληρωματικές πληροφορίες για το ιστορικό της κατανάλωσης περιλαμβάνουν:

- α) σωρευτικά στοιχεία τουλάχιστον για τα τρία προηγούμενα έτη ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας, εάν αυτή είναι μικρότερη·
- β) λεπτομερή στοιχεία για τον χρόνο χρήσης για οποιαδήποτε ημέρα, εβδομάδα, μήνα και έτος.

Τα στοιχεία που αναφέρονται στο στοιχείο α) του δεύτερου εδαφίου αντιστοιχούν στις χρονικές περιόδους για τις οποίες υπάρχουν συχνά πληροφορίες τιμολόγησης.

Τα στοιχεία που αναφέρονται στο στοιχείο β) του δεύτερου εδαφίου διατίθενται στον τελικό πελάτη μέσω του διαδικτύου ή της διεπαφής του μετρητή τουλάχιστον για το διάστημα των τελευταίων 24 μηνών ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας, εάν αυτή είναι μικρότερη.

3. Ανεξαρτήτως του αν έχουν εγκατασταθεί έξυπνοι μετρητές, τα κράτη μέλη:
- α) απαιτούν, στον βαθμό που είναι διαθέσιμα στοιχεία που αφορούν την ενεργειακή τιμολόγηση και το ιστορικό της κατανάλωσης των τελικών πελατών, να διατίθενται κατόπιν αιτήματος του τελικού πελάτη, σε πάροχο ενεργειακών υπηρεσιών οριζόμενο από τον τελικό πελάτη,
 - β) διασφαλίζουν ότι στους τελικούς πελάτες προσφέρεται η επιλογή ηλεκτρονικών πληροφοριών τιμολόγησης και λογαριασμών και ότι, εάν οι πελάτες το ζητήσουν, λαμβάνουν σαφείς και κατανοητές εξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο προέκυψε ο λογαριασμός τους, ιδίως στην περίπτωση που οι λογαριασμοί δεν βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση,
 - γ) διασφαλίζουν ότι στον λογαριασμό παρέχονται κατάλληλα στοιχεία ώστε οι τελικοί πελάτες να έχουν πλήρη εικόνα του τρέχοντος ενεργειακού κόστους, σύμφωνα με το παράρτημα VIII,
 - δ) μπορούν να προβλέπουν ότι, κατόπιν αιτήματος του τελικού πελάτη, τα στοιχεία που περιέχονται σε αυτούς τους λογαριασμούς δεν θα θεωρούνται αίτημα προς πληρωμή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές ενεργειακών πόρων προσφέρουν ευέλικτες ρυθμίσεις για τις πληρωμές,
 - ε) μπορούν να απαιτούν οι πληροφορίες και οι εκτιμήσεις του ενεργειακού κόστους να παρέχονται στους καταναλωτές εφόσον τις ζητούν, εγκαίρως και σε κατανοητή μορφή, ώστε να μπορούν να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές.

Άρθρο 18

Πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης

1. Όπου έχουν εγκατασταθεί μετρητές ή κατανεμητές κόστους θέρμανσης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης είναι αξιόπιστες και ακριβείς και βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις του κατανεμητή κόστους θέρμανσης, σύμφωνα με το παράρτημα ΙΧ σημεία 1 και 2 για όλους τους τελικούς χρήστες.

Η υποχρέωση αυτή, σε περίπτωση που αυτό προβλέπεται από το κράτος μέλος, με εξαίρεση την περίπτωση τοπικής μέτρησης της κατανάλωσης βάσει κατανεμητών κόστους θέρμανσης δυνάμει του άρθρου 15, μπορεί να εκπληρώνεται από σύστημα που επιτρέπει στον τελικό πελάτη ή τον τελικό χρήστη να ελέγχει τακτικά και να κοινοποιεί το αποτέλεσμα της μέτρησης που αναγράφεται στον μετρητή του. Μόνο όταν ο τελικός πελάτης ή ο τελικός χρήστης δεν έχει γνωστοποιήσει τα αποτελέσματα αυτής της μέτρησης για δεδομένη περίοδο τιμολόγησης, η τιμολόγηση βασίζεται σε κατ' εκτίμηση ή σε κατ' αποκοπή χρέωση.

2. Τα κράτη μέλη:
 - α) απαιτούν, αν υπάρχουν πληροφορίες που αφορούν την ενεργειακή τιμολόγηση και το ιστορικό της κατανάλωσης ή τις ενδείξεις του κατανεμητή κόστους θέρμανσης των τελικών χρηστών, να διατίθενται κατόπιν αιτήματος του τελικού χρήστη σε πάροχο ενεργειακών υπηρεσιών τον οποίο ορίζει ο τελικός χρήστης,
 - β) διασφαλίζουν ότι στους τελικούς πελάτες προσφέρεται η επιλογή παροχής των πληροφοριών τιμολόγησης και των λογαριασμών με ηλεκτρονικό τρόπο,
 - γ) διασφαλίζουν ότι στους λογαριασμούς παρέχονται σε όλους τους τελικούς χρήστες σαφείς και κατανοητές πληροφορίες σύμφωνα με το παράρτημα ΙΧ σημείο 3,

- δ) προάγουν την κυβερνοασφάλεια και διασφαλίζουν την προστασία της ιδιωτικότητας και των δεδομένων των τελικών χρηστών σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο.

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι, κατόπιν αιτήματος του τελικού πελάτη, η παροχή πληροφοριών τιμολόγησης δεν θεωρείται ότι συνιστά αίτημα προς πληρωμή. Σε αυτές τις περιπτώσεις τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι προσφέρονται ευέλικτες ρυθμίσεις για τις πληρωμές.

3. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν ποιος θα επιφορτισθεί με την ευθύνη παροχής των πληροφοριών των παραγράφων 1 και 2 σε τελικούς χρήστες χωρίς άμεση ή ατομική σύμβαση με προμηθευτή ενέργειας.

Άρθρο 19

Κόστος πρόσβασης στις πληροφορίες μέτρησης και τιμολόγησης για το φυσικό αέριο

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τελικοί πελάτες λαμβάνουν ατελώς όλους τους λογαριασμούς τους και τις πληροφορίες τιμολόγησης της κατανάλωσης ενέργειας και ότι οι τελικοί πελάτες έχουν κατάλληλη και δωρεάν πρόσβαση στα στοιχεία της κατανάλωσής τους.

Άρθρο 20

Κόστος πρόσβασης στη μέτρηση και στις πληροφορίες τιμολόγησης και κατανάλωσης για τη θέρμανση, την ψύξη και το ζεστό νερό οικιακής χρήσης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τελικοί χρήστες λαμβάνουν δωρεάν όλους τους λογαριασμούς τους και τις πληροφορίες τιμολόγησης της κατανάλωσης ενέργειας και ότι οι τελικοί χρήστες έχουν κατάλληλη και δωρεάν πρόσβαση στα στοιχεία της κατανάλωσής τους.
2. Παρά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η κατανομή του κόστους των πληροφοριών τιμολόγησης για την ατομική κατανάλωση θέρμανσης, ψύξης και ζεστού νερού οικιακής χρήσης σε πολυκατοικίες και κτίρια πολλαπλών χρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 15 γίνεται σε μη κερδοσκοπική βάση. Οι δαπάνες που προκύπτουν από την ανάθεση αυτού του καθήκοντος σε τρίτο μέρος, όπως σε πάροχο υπηρεσιών ή σε τοπικό προμηθευτή ενέργειας, οι οποίες καλύπτουν τη μέτρηση, την κατανομή και τον υπολογισμό της πραγματικής ατομικής κατανάλωσης σε κτίρια αυτού του είδους, μπορούν να μετακυλιούνται στους τελικούς χρήστες, υπό τον όρο ότι οι δαπάνες αυτές είναι εύλογες.
3. Προκειμένου να διασφαλιστεί ο εύλογος χαρακτήρας των δαπανών για υπηρεσίες τοπικής μέτρησης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, τα κράτη μέλη μπορούν να τονώσουν τον ανταγωνισμό στον εν λόγω τομέα παροχής υπηρεσιών με τη λήψη κατάλληλων μέτρων, όπως η σύσταση ή η κατ' άλλον τρόπο προώθηση της χρήσης των διαγωνισμών ή της χρήσης διαλειτουργικών συσκευών και συστημάτων για τη διευκόλυνση της εναλλαγής μεταξύ παρόχων υπηρεσιών.

Κεφάλαιο IV

Ενημέρωση και ενδυνάμωση των καταναλωτών

Άρθρο 21

Βασικά συμβατικά δικαιώματα θέρμανσης, ψύξης και ζεστού νερού οικιακής χρήσης

1. Με την επιφύλαξη των ενωσιακών κανόνων σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, ιδίως της οδηγίας 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ και της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου², τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τελικοί πελάτες και, όπου γίνεται ρητή αναφορά σε αυτούς, οι τελικοί χρήστες έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 9 του παρόντος άρθρου.
2. Οι τελικοί πελάτες έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν σύμβαση με τον προμηθευτή τους, στην οποία καθορίζονται:
 - α) τα στοιχεία, η διεύθυνση και τα στοιχεία επικοινωνίας του παρόχου·
 - β) οι παρεχόμενες υπηρεσίες και τα περιλαμβανόμενα επίπεδα της ποιότητας των υπηρεσιών·
 - γ) τα είδη των υπηρεσιών συντήρησης που περιλαμβάνονται στη σύμβαση χωρίς πρόσθετα τέλη·
 - δ) οι τρόποι με τους οποίους είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκάστοτε επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια, τα τέλη συντήρησης και δεσμοποιημένα προϊόντα ή υπηρεσίες·

¹ Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

² Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 1993 σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29).

- ε) η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και λήξης της σύμβασης και παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων ή υπηρεσιών δεσμοποιημένων με τις ανωτέρω υπηρεσίες, και κατά πόσον επιτρέπεται ο τερματισμός της σύμβασης χωρίς χρέωση·
- στ) οι αποζημιώσεις και οι διακανονισμοί επιστροφών που εφαρμόζονται σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης όσον αφορά το επίπεδο ποιότητας της υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της εσφαλμένης ή καθυστερημένης χρέωσης·
- ζ) η μέθοδος για την κίνηση της δικαστικής και εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 22·
- η) πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τον χειρισμό καταγγελιών και όλων των πληροφοριών που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, οι οποίες αναγράφονται σαφώς στον λογαριασμό ή στον ιστότοπο της επιχείρησης και περιλαμβάνουν τα στοιχεία επικοινωνίας ή τον σύνδεσμο προς τον ιστότοπο του ενιαίου σημείου επαφής που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε)·
- θ) τα στοιχεία επικοινωνίας που επιτρέπουν στον πελάτη να προσδιορίσει τις σχετικές υπηρεσίες μίας στάσης που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α).

Οι όροι των προμηθευτών είναι δίκαιοι και παρέχονται εκ των προτέρων στους τελικούς πελάτες. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο παρέχονται πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης. Όταν οι συμβάσεις συνάπτονται με την παρεμβολή κάποιου μεσάζοντα, οι πληροφορίες αυτές παρέχονται επίσης πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Στους τελικούς πελάτες και στους τελικούς χρήστες παρέχεται περίληψη των βασικών όρων της σύμβασης, που περιλαμβάνει τις τιμές και τα τιμολόγια, με κατανοητό τρόπο και με συνοπτική και απλή διατύπωση.

Στους τελικούς πελάτες παρέχονται αντίγραφο της σύμβασης και σαφείς πληροφορίες, με διαφανή τρόπο, σχετικά με τις ισχύουσες τιμές και τιμολόγια και τους τυποποιημένους όρους και προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση των υπηρεσιών θέρμανσης, ψύξης και ζεστού νερού οικιακής χρήσης.

Τα κράτη μέλη αποφασίζουν ποιος θα επιφορτισθεί με την ευθύνη της κατάλληλης και δωρεάν παροχής των πληροφοριών της παρούσας παραγράφου στους τελικούς χρήστες, κατόπιν αιτήματός τους, όταν δεν υπάρχει άμεση ή ατομική σύμβαση με προμηθευτή.

3. Οι τελικοί πελάτες ενημερώνονται δεόντως για κάθε πρόθεση τροποποίησης των όρων της σύμβασης. Οι προμηθευτές ειδοποιούν απευθείας τους τελικούς πελάτες τους με διαφανή και κατανοητό τρόπο για οποιαδήποτε προσαρμογή της τιμής προμήθειας και για τους λόγους και τις προϋποθέσεις της προσαρμογής, καθώς και για το πεδίο εφαρμογής της προσαρμογής, την κατάλληλη χρονική στιγμή και το αργότερο δύο εβδομάδες ή, όταν πρόκειται για οικιακούς καταναλωτές, έναν μήνα πριν από τη χρονική στιγμή κατά την οποία η προσαρμογή τίθεται σε ισχύ. Οι τελικοί πελάτες ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση τους τελικούς χρήστες για τους νέους όρους.

4. Οι προμηθευτές παρέχουν στους τελικούς πελάτες ευρεία επιλογή μεθόδων πληρωμής. Με αυτές τις μεθόδους πληρωμής δεν πραγματοποιούνται αδικαιολόγητες διακρίσεις μεταξύ πελατών. Τυχόν διαφορά στις χρεώσεις που σχετίζεται με τις μεθόδους πληρωμής ή τα συστήματα προπληρωμής είναι αντικειμενική, χωρίς διακρίσεις και αναλογική και δεν υπερβαίνει τα άμεσα έξοδα που βαρύνουν τον δικαιούχο της πληρωμής για τη χρήση της συγκεκριμένης μεθόδου πληρωμής ή του συγκεκριμένου συστήματος προπληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 62 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.
5. Σύμφωνα με την παράγραφο 4, οι οικιακοί πελάτες, οι οποίοι έχουν πρόσβαση σε συστήματα προπληρωμής, δεν περιέρχονται σε μειονεκτική θέση από τα συστήματα προπληρωμής.
6. Στους τελικούς πελάτες και, κατά περίπτωση, στους τελικούς χρήστες παρέχονται δίκαιοι και διαφανείς γενικοί όροι και προϋποθέσεις οι οποίοι διατυπώνονται σε σαφή και κατανοητή γλώσσα και δεν περιλαμβάνουν μη συμβατικούς φραγμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων των πελατών, για παράδειγμα μέσω υπέρμετρης συμβατικής τεκμηρίωσης. Στους τελικούς χρήστες παρέχεται πρόσβαση σε αυτούς τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις κατόπιν αιτήματος. Οι τελικοί πελάτες και οι τελικοί χρήστες προστατεύονται από αθέμιτες ή παραπλανητικές μεθόδους πώλησης. Στους τελικούς πελάτες με αναπηρία παρέχονται όλες οι σχετικές πληροφορίες σχετικά με τη σύμβασή τους με τον προμηθευτή τους σε προσβάσιμη μορφή.
7. Οι τελικοί πελάτες και οι τελικοί χρήστες δικαιούνται καλό επίπεδο υπηρεσιών και χειρισμού καταγγελιών εκ μέρους των προμηθευτών τους. Οι προμηθευτές χειρίζονται τις καταγγελίες με απλό, δίκαιο και έγκαιρο τρόπο.

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35).

8. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν την επιβολή των μέτρων προστασίας των καταναλωτών που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία. Οι αρμόδιες αρχές ενεργούν ανεξάρτητα από τυχόν συμφέροντα της αγοράς.
9. Σε περίπτωση προγραμματισμένης αποσύνδεσης, παρέχονται στους ενδιαφερόμενους τελικούς πελάτες επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα εναλλακτικά μέτρα αρκετά έγκαιρα, το αργότερο δε ένα μήνα πριν από την προγραμματισμένη αποσύνδεση, και χωρίς πρόσθετο κόστος.

Άρθρο 22

Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση

1. Τα κράτη μέλη, σε συνεργασία, κατά περίπτωση, με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα διαθέσιμα μέτρα, τις μεμονωμένες δράσεις και τα οικονομικά και νομικά πλαίσια βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης είναι διαφανείς, προσβάσιμες και διαδίδονται ευρέως σε όλους τους σχετικούς παράγοντες της αγοράς, όπως οι τελικοί πελάτες, οι τελικοί χρήστες, οι οργανώσεις καταναλωτών, οι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οργανισμοί ενέργειας, οι πάροχοι κοινωνικών υπηρεσιών, οι κατασκευαστές, οι αρχιτέκτονες, οι μηχανικοί, οι περιβαλλοντικοί και ενεργειακοί ελεγκτές, καθώς και οι εγκαταστάτες δομικών στοιχείων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 9 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν ενδεδειγμένα μέτρα για να προαγάγουν και να διευκολύνουν την αποδοτική χρήση της ενέργειας από τελικούς πελάτες και τελικούς χρήστες. Τα μέτρα αυτά αποτελούν μέρος εθνικής στρατηγικής όπως τα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, ή η μακροπρόθεσμη στρατηγική ανακαίνισης που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 2α της οδηγίας 2010/31/ΕΕ.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ένα φάσμα μέσων και πολιτικών που υποστηρίζουν την αλλαγή συμπεριφορών, όπως:

- α) φορολογικά κίνητρα·
- β) πρόσβαση σε χρηματοδότηση, κουπόνια, επιχορηγήσεις ή επιδοτήσεις·
- γ) δημόσια επιδοτούμενες εκτιμήσεις της κατανάλωσης ενέργειας και στοχευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες καθώς και στήριξη σε οικιακούς καταναλωτές, ιδίως άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, ευάλωτους πελάτες, και, κατά περίπτωση, άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες·
- δ) στοχευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες για ΜΜΕ και πολύ μικρές επιχειρήσεις·
- ε) παροχή πληροφοριών σε μορφή προσβάσιμη από άτομα με αναπηρία·
- στ) υποδειγματικά έργα·
- ζ) δραστηριότητες στον χώρο εργασίας·
- η) δραστηριότητες κατάρτισης·
- θ) ψηφιακά εργαλεία·
- ι) στρατηγικές συμμετοχής.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός υποστηρικτικού πλαισίου για παράγοντες της αγοράς όπως αυτοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ιδίως για τα εξής:
- α) τη δημιουργία υπηρεσιών μίας στάσης ή παρόμοιων μηχανισμών για την παροχή τεχνικών, διοικητικών και οικονομικών συμβουλών και βοήθειας σχετικά με την ενεργειακή απόδοση, όπως ενεργειακοί έλεγχοι για τα νοικοκυριά, ενεργειακές ανακαινίσεις κτιρίων, πληροφορίες σχετικά με την αντικατάσταση παλαιών και αναποτελεσματικών συστημάτων θέρμανσης με σύγχρονες και αποδοτικότερες συσκευές και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποθήκευσης ενέργειας για τα κτίρια στους τελικούς πελάτες και τους τελικούς χρήστες, ιδίως οικιακούς και μικρούς μη οικιακούς, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ και των πολύ μικρών επιχειρήσεων·
 - β) συνεργασία με ιδιώτες που παρέχουν υπηρεσίες, όπως ενεργειακοί έλεγχοι και εκτιμήσεις της κατανάλωσης ενέργειας, λύσεις χρηματοδότησης και εκτέλεση ενεργειακών ανακαινίσεων·
 - γ) τη γνωστοποίηση οικονομικώς αποδοτικών αλλαγών εύκολης εφαρμογής στη χρήση της ενέργειας·
 - δ) τη διάδοση πληροφοριών για τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης και τα χρηματοδοτικά μέσα·
 - ε) την παροχή ενιαίων σημείων επαφής, ώστε να παρέχονται στους τελικούς πελάτες και τους τελικούς χρήστες όλες οι απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους, το εφαρμοστέο δίκαιο και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών που έχουν στη διάθεσή τους σε περίπτωση διαφοράς. Αυτά τα ενιαία σημεία επαφής μπορεί να αποτελούν τμήμα γενικών σημείων πληροφόρησης των καταναλωτών.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές και, κατά περίπτωση, ιδιωτικούς ενδιαφερόμενους φορείς, δημιουργούν ειδικές υπηρεσίες μίας στάσης ή παρόμοιους μηχανισμούς για την παροχή τεχνικών, διοικητικών και οικονομικών συμβουλών όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση. Οι εν λόγω δομές:
- α) συμβουλεύουν τα νοικοκυριά, τις ΜΜΕ, τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τους δημόσιους φορείς, παρέχοντάς τους απλουστευμένες πληροφορίες σχετικά με τεχνικές και οικονομικές δυνατότητες και λύσεις·
 - β) παρέχουν ολιστική στήριξη σε όλα τα νοικοκυριά, με ιδιαίτερη εστίαση στα νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και στα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις, καθώς και σε διαπιστευμένες εταιρείες και εγκαταστάτες που παρέχουν υπηρεσίες ανακαίνισης, προσαρμοσμένες στις διαφορετικές τυπολογίες κατοικιών και στο διαφορετικό γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής, και παρέχουν στήριξη που καλύπτει τα διάφορα στάδια του έργου ανακαίνισης, μεταξύ άλλων για τη διευκόλυνση της εφαρμογής των ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης, εφόσον τέτοιου είδους πρότυπα προβλέπονται σε ενωσιακό νομοθέτημα·
 - γ) παρέχουν συμβουλές σχετικά με τη συμπεριφορά όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας.
5. Κατά περίπτωση, οι ειδικές υπηρεσίες μίας στάσης που αναφέρονται στην παράγραφο 4:
- α) παρέχουν πληροφορίες σχετικά με ειδικευμένους επαγγελματίες στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης·
 - β) συγκεντρώνουν δεδομένα αναλυμένα ανά τυπολογία από έργα ενεργειακής απόδοσης, προβαίνουν σε ανταλλαγή εμπειριών και τις δημοσιοποιούν·

- γ) συνδέουν πιθανά έργα με παράγοντες της αγοράς, ιδίως τοπικά έργα μικρότερης κλίμακας.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο β), η Επιτροπή επικουρεί τα κράτη μέλη προκειμένου να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και να ενισχύσει τη διασυνοριακή συνεργασία όσον αφορά τις πρακτικές αυτές.

6. Οι υπηρεσίες μίας στάσης που αναφέρονται στην παράγραφο 5 παρέχουν ειδικές υπηρεσίες για άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, ευάλωτους πελάτες και άτομα σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος.

Η Επιτροπή παρέχει στα κράτη μέλη κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη των εν λόγω υπηρεσιών μίας στάσης με στόχο τη δημιουργία εναρμονισμένης προσέγγισης σε επίπεδο Ένωσης. Οι κατευθυντήριες γραμμές ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ δημόσιων φορέων, οργανισμών ενέργειας και πρωτοβουλιών σε επίπεδο τοπικών κοινοτήτων.

7. Τα κράτη μέλη δημιουργούν κατάλληλες συνθήκες για τους παράγοντες της αγοράς ώστε να παρέχουν επαρκή και στοχοθετημένη ενημέρωση και συμβουλές σχετικά με την ενεργειακή απόδοση στους τελικούς πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, των ΜΜΕ και των πολύ μικρών επιχειρήσεων.

8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι τελικοί πελάτες, οι τελικοί χρήστες, τα άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, οι ευάλωτοι πελάτες και, κατά περίπτωση, τα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες έχουν πρόσβαση σε απλούς, δίκαιους, διαφανείς, ανεξάρτητους, αποτελεσματικούς και αποδοτικούς μηχανισμούς εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για τον διακανονισμό διαφορών που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται βάσει της παρούσας οδηγίας, μέσω ενός ανεξάρτητου μηχανισμού όπως ένας διαμεσολαβητής ενέργειας ή ένας φορέας καταναλωτών ή μέσω ρυθμιστικής αρχής. Όταν ο τελικός πελάτης είναι καταναλωτής, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, οι εν λόγω μηχανισμοί εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην εν λόγω οδηγία. Για τον σκοπό αυτό μπορούν να χρησιμοποιούνται μηχανισμοί εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών που υπάρχουν ήδη στα κράτη μέλη, υπό την προϋπόθεση ότι είναι εξίσου αποτελεσματικοί.

Εφόσον απαιτείται, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών συνεργάζονται για την παροχή μηχανισμών απλής, δίκαιης, διαφανούς, ανεξάρτητης, αποτελεσματικής και αποδοτικής εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για οποιαδήποτε διαφορά προκύπτει από προϊόντα ή υπηρεσίες που συνδέονται ή είναι δεσμοποιημένα με οποιοδήποτε προϊόν ή υπηρεσία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Η συμμετοχή των επιχειρήσεων σε μηχανισμούς εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για οικιακούς πελάτες είναι υποχρεωτική, εκτός εάν το κράτος μέλος αποδείξει στην Επιτροπή ότι άλλοι μηχανισμοί είναι εξίσου αποτελεσματικοί.

¹ Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 63).

9. Με την επιφύλαξη των βασικών αρχών της νομοθεσίας των κρατών μελών περί ιδιοκτησίας και μισθώσεων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που είναι απαραίτητα για την άρση των ρυθμιστικών και μη ρυθμιστικών φραγμών στην ενεργειακή απόδοση όσον αφορά τον διχασμό κινήτρων μεταξύ ιδιοκτητών και ενοικιαστών ή μεταξύ ιδιοκτητών κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι τα συγκεκριμένα μέρη δεν αποτρέπονται από την πραγματοποίηση επενδύσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, τις οποίες θα είχαν ειθάρως πραγματοποιήσει, από το γεγονός ότι ατομικά δεν αποκομίζουν όλα τα οφέλη ή από την έλλειψη κανόνων επιμερισμού του κόστους και των οφελών μεταξύ τους.

Τα μέτρα άρσης τέτοιων φραγμών μπορεί να περιλαμβάνουν παροχή κινήτρων, κατάργηση ή τροποποίηση νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων, έγκριση κατευθυντήριων γραμμών και ερμηνευτικών ανακοινώσεων, απλοποίηση διοικητικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων εθνικών κανόνων και μέτρων που ρυθμίζουν τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε πολυιδιοκτησίες και τη δυνατότητα προσφυγής σε λύσεις χρηματοδότησης από τρίτους. Τα μέτρα αυτά μπορούν να συνδυαστούν με την παροχή εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και ειδικών πληροφοριών και τεχνικής βοήθειας όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση σε παράγοντες της αγοράς, όπως εκείνοι που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να στηρίξουν τον πολυμερή διάλογο μεταξύ των σχετικών εταίρων, όπως οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι κοινωνικοί εταίροι, οργανώσεις ιδιοκτητών και ενοικιαστών, οργανώσεις καταναλωτών, διανομείς ενέργειας ή εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας, ΕΕΥ, κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, ενεργειακές κοινότητες πολιτών, δημόσιες αρχές και οργανισμοί με στόχο να διατυπωθούν προτάσεις για από κοινού αποδεκτά μέτρα, κίνητρα και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον διχασμό των κινήτρων μεταξύ ιδιοκτητών και ενοικιαστών ή μεταξύ ιδιοκτητών κτιρίου ή κτιριακής μονάδας.

Κάθε κράτος μέλος αναφέρει τους εν λόγω φραγμούς και τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο της οικείας μακροπρόθεσμης στρατηγικής ανακαίνισης που προβλέπεται σύμφωνα με το άρθρο 2α της οδηγίας 2010/31/ΕΕ και με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999.

10. Η Επιτροπή ενθαρρύνει την παροχή και την ευρεία ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις καλές πρακτικές και τις μεθοδολογίες ενεργειακής απόδοσης και προσφέρει τεχνική βοήθεια για την άμβλυνση του διχασμού των κινήτρων στα κράτη μέλη.

Άρθρο 23

Συμπράξεις για την ενεργειακή απόδοση

1. Έως ... [12 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή αξιολογεί αν η ενεργειακή απόδοση καλύπτεται από τις υφιστάμενες συμπράξεις. Εάν από την αξιολόγηση προκύψει ότι η ενεργειακή απόδοση δεν καλύπτεται επαρκώς από υφιστάμενες συμπράξεις, η Επιτροπή θεσπίζει τομεακές συμπράξεις ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο Ένωσης, με επιμέρους συμπράξεις για κάθε τομέα όπου παρατηρούνται ελλείψεις, φέρνοντας σε επαφή βασικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, σε τομείς όπως οι ΤΠΕ, οι μεταφορές, η χρηματοδότηση και τα κτίρια, με συμμετοχικό και αντιπροσωπευτικό τρόπο.

Σε περίπτωση θέσπισης σύμπραξης, η Επιτροπή διορίζει, κατά περίπτωση, πρόεδρο για κάθε ενωσιακή τομεακή σύμπραξη ενεργειακής απόδοσης.

2. Οι συμπράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 έχουν σκοπό να διευκολύνουν τους διαλόγους για το κλίμα και την ενεργειακή μετάβαση μεταξύ των σχετικών παραγόντων και να ενθαρρύνουν τους τομείς να καταρτίσουν χάρτες πορείας για την ενεργειακή απόδοση, προκειμένου να χαρτογραφηθούν τα διαθέσιμα μέτρα και οι τεχνολογικές επιλογές για την επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας, την προετοιμασία για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την απανθρακοποίηση των τομέων.

Οι εν λόγω χάρτες πορείας θα συμβάλουν σημαντικά στην παροχή βοήθειας σε τομείς για τον σχεδιασμό των αναγκαίων επενδύσεων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, καθώς και στη διευκόλυνση της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ φορέων για την ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς.

Άρθρο 24

Ενδυνάμωση και προστασία των ευάλωτων πελατών και μετριασμός της ενεργειακής φτώχειας

1. Με την επιφύλαξη των εθνικών οικονομικών και κοινωνικών τους πολιτικών και των υποχρεώσεων τους δυνάμει του ενωσιακού δικαίου, τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την ενδυνάμωση και την προστασία των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών, των ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες.

Κατά τον καθορισμό της έννοιας των ευάλωτων πελατών σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και το άρθρο 28 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τους τελικούς χρήστες.

2. Με την επιφύλαξη των εθνικών οικονομικών και κοινωνικών τους πολιτικών και των υποχρεώσεών τους δυνάμει του ενωσιακού δικαίου, τα κράτη μέλη δύνανται να εφαρμόζουν μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και συναφή μέτρα προστασίας ή ενημέρωσης των καταναλωτών, ιδίως εκείνα που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 και στο άρθρο 22 της παρούσας οδηγίας, κατά προτεραιότητα μεταξύ των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών, των ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες για τον μετριασμό της ενεργειακής φτώχειας. Η παρακολούθηση και η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέτρα αυτά πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των υφιστάμενων απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων που ορίζονται στο άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.
3. Για τη στήριξη ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, ευάλωτων ατόμων, ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση:
- α) εφαρμόζουν μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης για τον μετριασμό των διανεμητικών επιπτώσεων άλλων πολιτικών και μέτρων, όπως τα φορολογικά μέτρα που εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 της παρούσας οδηγίας, ή η εφαρμογή της εμπορίας εκπομπών στον τομέα των κτιρίων και των μεταφορών σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/ΕΚ·
 - β) αξιοποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη δημόσια χρηματοδότηση που διατίθεται σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που λαμβάνουν τα κράτη μέλη από το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955, και τα έσοδα από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων στο πλαίσιο της εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών δυνάμει του ΣΕΔΕ της ΕΕ σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/ΕΚ, για επενδύσεις σε μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης ως δράσεις προτεραιότητας·

- γ) πραγματοποιούν έγκαιρες, μελλοντοστραφείς επενδύσεις σε μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης προτού επιδράσει ο διανεμητικός αντίκτυπος άλλων πολιτικών και μέτρων·
- δ) προωθούν την παροχή τεχνικής βοήθειας και την ανάπτυξη μέσω χρηματοδοτικών και χρηματοπιστωτικών μέσων διευκόλυνσης, όπως τα συστήματα βάσει λογαριασμών, τα τοπικά αποθεματικά για ζημίες από χορηγηθέντα δάνεια, τα ταμεία εγγυήσεων, τα κεφάλαια που στοχεύουν σε ριζικές ανακαινίσεις και ανακαινίσεις που πρέπει να εξασφαλίζουν κάποια ελάχιστα ενεργειακά οφέλη·
- ε) ενισχύουν την παροχή τεχνικής βοήθειας προς κοινωνικούς φορείς για την προώθηση της ενεργού συμμετοχής των ευάλωτων πελατών στην αγορά ενέργειας και των θετικών αλλαγών στη συμπεριφορά τους όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας·
- στ) διασφαλίζουν την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, επιχορηγήσεις ή επιδοτήσεις που συνδέονται με τα ελάχιστα ενεργειακά οφέλη και διευκολύνουν, κατά συνέπεια, την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτά τραπεζικά δάνεια ή ειδικά πιστωτικά όρια.

4. Τα κράτη μέλη συγκροτούν δίκτυο εμπειρογνομόνων από διάφορους τομείς, όπως ο τομέας της υγείας, ο οικοδομικός τομέας και κοινωνικοί τομείς με σκοπό την ανάπτυξη στρατηγικών για τη στήριξη των τοπικών και εθνικών φορέων λήψης αποφάσεων στην εφαρμογή μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, την παροχή τεχνικής βοήθειας και χρηματοδοτικών εργαλείων με σκοπό τον μετριασμό της ενεργειακής φτώχειας, ή αναθέτουν αυτή την αποστολή σε υπάρχον δίκτυο. Τα κράτη μέλη προσπαθούν να εξασφαλίσουν ότι η σύνθεση του δικτύου εμπειρογνομόνων θα διασφαλίζει την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων και θα αντικατοπτρίζει την οπτική όλων των ανθρώπων.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέσουν στο δίκτυο εμπειρογνομόνων να παρέχει συμβουλές σχετικά με:

- α) εθνικούς ορισμούς, δείκτες και κριτήρια για την ενεργειακή φτώχεια, τους ενεργειακά φτωχούς και τους ευάλωτους πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των τελικών χρηστών·
- β) την ανάπτυξη ή τη βελτίωση σχετικών δεικτών και συνόλων δεδομένων, συνδεδεμένων με το ζήτημα της ενεργειακής φτώχειας, που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και να αναφέρονται στις εκθέσεις·
- γ) μεθόδους και μέτρα για τη διασφάλιση της οικονομικής προσιτότητας του κόστους ζωής, την προώθηση της ουδετερότητας του κόστους στέγασης, ή τρόπους για να διασφαλιστεί ότι η δημόσια χρηματοδότηση που επενδύεται σε μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης είναι προς όφελος τόσο των ιδιοκτητών όσο και των ενοικιαστών των κτιρίων και των κτιριακών μονάδων, ιδίως όσον αφορά τα άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, τους ευάλωτους πελάτες, των ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, τα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες·
- δ) μέτρα για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση καταστάσεων στις οποίες συγκεκριμένες ομάδες πλήττονται περισσότερο ή διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να πληγούν από ενεργειακή φτώχεια ή είναι πιο ευάλωτες στις δυσμενείς επιπτώσεις της ενεργειακής φτώχειας όπως με βάση το εισόδημα, το φύλο, την κατάσταση της υγείας ή την ιδιότητα μέλους τους σε μειονότητα, καθώς και με βάση τα δημογραφικά στοιχεία.

Κεφάλαιο V

Απόδοση κατά τον ενεργειακό εφοδιασμό

Άρθρο 25

Αξιολόγηση και σχεδιασμός της θέρμανσης και της ψύξης

1. Στο πλαίσιο του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα, και των επικαιροποιήσεών του σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή περιεκτική αξιολόγηση της θέρμανσης και της ψύξης. Η εν λόγω περιεκτική αξιολόγηση περιέχει τις πληροφορίες που ορίζονται στο παράρτημα X της παρούσας οδηγίας και συνοδεύεται από την αξιολόγηση που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι στα ενδιαφερόμενα μέρη που επηρεάζονται από την περιεκτική αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 παρέχεται η ευκαιρία να συμμετάσχουν στην κατάρτιση των σχεδίων θέρμανσης και ψύξης, στην περιεκτική αξιολόγηση και στις πολιτικές και τα μέτρα, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι αρμόδιες αρχές δεν αποκαλύπτουν ούτε δημοσιεύουν εμπορικά ή επιχειρηματικά απόρρητα που έχουν προσδιοριστεί ως τέτοια.

3. Για τους σκοπούς της περιεκτικής αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη διενεργούν ανάλυση κόστους-οφέλους η οποία καλύπτει την επικράτειά τους με βάση τις κλιματολογικές συνθήκες, την οικονομική σκοπιμότητα και την τεχνική καταλληλότητα. Η ανάλυση κόστους-οφέλους δύναται να διευκολύνει τον εντοπισμό των πιο αποδοτικών λύσεων από άποψη πόρων και κόστους για την εκπλήρωση των απαιτήσεων θέρμανσης και ψύξης, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση. Αυτή η ανάλυση κόστους-οφέλους μπορεί να αποτελεί τμήμα εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων βάσει της οδηγίας 2001/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.

Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για τη διενέργεια των αναλύσεων κόστους-οφέλους, παρέχουν τις λεπτομερείς μεθοδολογίες και παραδοχές σύμφωνα με το παράρτημα XI και καθορίζουν και δημοσιοποιούν τις διαδικασίες για την οικονομική ανάλυση.

4. Εάν η περιεκτική αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και η ανάλυση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου εντοπίσουν δυνατότητες υλοποίησης της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης ή/και της αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης από απορριπτόμενη θερμότητα, τα οφέλη των οποίων υπερβαίνουν το κόστος, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την ανάπτυξη αποδοτικών υποδομών τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης εγκαταστάσεων για τη χρήση της απορριπτόμενης θερμότητας, μεταξύ άλλων στον βιομηχανικό τομέα, και/ή για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και τη χρήση θέρμανσης και ψύξης από απορριπτόμενη θερμότητα και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και με το άρθρο 26 παράγραφοι 7 και 9.

¹ Οδηγία 2001/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30).

Εάν η περιεκτική αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και η ανάλυση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 αυτού δεν εντοπίσουν δυνατότητες τα οφέλη των οποίων υπερβαίνουν το κόστος, περιλαμβανομένου του διοικητικού κόστους για τη διεξαγωγή της ανάλυσης κόστους-οφέλους που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 7, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, από κοινού με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, κατά περίπτωση, μπορούν να εξαιρούν τις εγκαταστάσεις από τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου.

5. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν πολιτικές και μέτρα που διασφαλίζουν ότι αξιοποιείται το δυναμικό που προσδιορίζεται στις περιεκτικές αξιολογήσεις που διενεργούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω πολιτικές και τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα στοιχεία που καθορίζονται στο παράρτημα Χ. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί τις εν λόγω πολιτικές και τα εν λόγω μέτρα στο πλαίσιο της επικαιροποίησης των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων του για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, του επακόλουθου ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιείται δυνάμει του άρθρου 3 και των άρθρων 7 έως 12 του εν λόγω κανονισμού και των αντίστοιχων εθνικών εκθέσεων προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με τον ίδιο κανονισμό.
6. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι περιφερειακές και τοπικές αρχές να καταρτίσουν τοπικά σχέδια θέρμανσης και ψύξης τουλάχιστον σε δήμους με συνολικό πληθυσμό άνω των 45 000 κατοίκων. Τα σχέδια αυτά θα πρέπει τουλάχιστον:
 - α) να βασίζονται στις πληροφορίες και τα δεδομένα που παρέχονται στις περιεκτικές αξιολογήσεις οι οποίες διενεργούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και παρέχουν εκτίμηση και χαρτογράφηση του δυναμικού αύξησης της ενεργειακής απόδοσης, μεταξύ άλλων μέσω της ετοιμότητας για τηλεθέρμανση χαμηλής θερμοκρασίας, της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, της ανάκτησης απορριπτόμενης θερμότητας, και της αξιοποίησης του δυναμικού χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη θέρμανση και ψύξη στη συγκεκριμένη περιοχή·

- β) να συμμορφώνονται με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση·
- γ) να περιλαμβάνουν στρατηγική για τη χρήση του εντοπισθέντος δυναμικού σύμφωνα με το στοιχείο α)·
- δ) να καταρτίζονται με τη συμμετοχή όλων των σχετικών περιφερειακών ή τοπικών ενδιαφερόμενων φορέων και να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή του ευρέος κοινού, συμπεριλαμβανομένων των διαχειριστών τοπικών ενεργειακών υποδομών·
- ε) να λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές υφιστάμενες ενεργειακές υποδομές·
- στ) να εξετάζουν τις κοινές ανάγκες των τοπικών κοινοτήτων και των πολλαπλών τοπικών ή περιφερειακών διοικητικών μονάδων ή περιφερειών·
- ζ) να αξιολογούν τον ρόλο των κοινοτήτων ενέργειας και άλλων πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται από τους καταναλωτές και μπορούν να συμβάλουν ενεργά στην υλοποίηση τοπικών έργων θέρμανσης και ψύξης·
- η) να περιλαμβάνουν ανάλυση των συσκευών και των συστημάτων θέρμανσης και ψύξης στο τοπικό κτιριακό απόθεμα, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανά περιοχή δυνατότητες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης και εξετάζοντας τα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις και τις ανάγκες των ευάλωτων νοικοκυριών·
- θ) να αξιολογούν τον τρόπο χρηματοδότησης της εφαρμογής των πολιτικών και των μέτρων και να προσδιορίζουν χρηματοδοτικούς μηχανισμούς που θα επιτρέπουν στους καταναλωτές να στραφούν στη θέρμανση και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

- ι) να περιλαμβάνουν πορεία για την επίτευξη των στόχων των σχεδίων σύμφωνα με την κλιματική ουδετερότητα και την παρακολούθηση της προόδου της εφαρμογής των πολιτικών και των μέτρων που έχουν προσδιοριστεί·
- ια) να έχουν ως σκοπό την αντικατάσταση παλαιών και αναποτελεσματικών συσκευών θέρμανσης και ψύξης σε δημόσιους φορείς με εναλλακτικές λύσεις υψηλής απόδοσης, προκειμένου να καταργηθούν σταδιακά τα ορυκτά καύσιμα·
- ιβ) να αξιολογούν πιθανές συνέργειες με τα σχέδια γειτονικών περιφερειακών ή τοπικών αρχών για την ενθάρρυνση των κοινών επενδύσεων και της οικονομικής αποδοτικότητας.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρέχεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων και ιδιωτικών ενδιαφερόμενων μερών, η δυνατότητα να συμμετέχουν στην κατάρτιση των σχεδίων θέρμανσης και ψύξης, στην περιεκτική αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και στις πολιτικές και τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 5.

Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη καταρτίζουν συστάσεις για την υποστήριξη των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην εφαρμογή πολιτικών και μέτρων στον τομέα της ενεργειακά αποδοτικής και της βασισμένης σε ανανεώσιμη ενέργεια θέρμανσης και ψύξης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, αξιοποιώντας το προσδιορισθέν δυναμικό. Τα κράτη μέλη στηρίζουν στον μέγιστο δυνατό βαθμό τις περιφερειακές και τοπικές αρχές με κάθε μέσο, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής στήριξης και των προγραμμάτων τεχνικής υποστήριξης. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα σχέδια θέρμανσης και ψύξης ευθυγραμμίζονται με άλλες τοπικές απαιτήσεις σχεδιασμού για το κλίμα, την ενέργεια και το περιβάλλον, έτσι ώστε να αποφεύγεται ο διοικητικός φόρτος για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και να ενθαρρύνεται η αποτελεσματική εφαρμογή των σχεδίων.

Τα τοπικά σχέδια θέρμανσης και ψύξης μπορούν να υλοποιούνται από κοινού από ομάδα περισσότερων γειτονικών τοπικών αρχών, εάν το γεωγραφικό και διοικητικό πλαίσιο καθώς και οι υποδομές θέρμανσης και ψύξης προσφέρονται γι' αυτό.

Τα τοπικά σχέδια θέρμανσης και ψύξης αξιολογούνται από αρμόδια αρχή και, εάν είναι αναγκαίο, ακολουθούνται από κατάλληλα μέτρα εφαρμογής.

Άρθρο 26

Παροχή θέρμανσης και ψύξης

1. Για να εξασφαλίζεται αποδοτικότερη κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας και για να αυξηθεί το μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας στην παροχή θέρμανσης και ψύξης που διοχετεύεται στο δίκτυο, ένα αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης είναι ένα σύστημα που πληροί τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027, σύστημα που χρησιμοποιεί σε ποσοστό τουλάχιστον 50 % ανανεώσιμη ενέργεια, 50 % απορριπτόμενη θερμότητα, 75 % συμπαραγόμενη θερμότητα ή 50 % συνδυασμό αυτής της ενέργειας και θερμότητας·
 - β) από την 1η Ιανουαρίου 2028, σύστημα που χρησιμοποιεί σε ποσοστό τουλάχιστον 50 % ανανεώσιμη ενέργεια, 50 % απορριπτόμενη θερμότητα, 50 % ανανεώσιμη ενέργεια και απορριπτόμενη θερμότητα, 80 % συμπαραγόμενη θερμότητα υψηλής απόδοσης ή τουλάχιστον συνδυασμό αυτής της θερμικής ενέργειας που διοχετεύεται στο δίκτυο όπου το μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας είναι τουλάχιστον 5 % και το συνολικό μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας, της απορριπτόμενης θερμότητας ή της συμπαραγόμενης θερμότητας υψηλής απόδοσης είναι τουλάχιστον 50 %·

- γ) από την 1η Ιανουαρίου 2035, σύστημα που χρησιμοποιεί σε ποσοστό τουλάχιστον 50 % ανανεώσιμη ενέργεια, 50 % απορριπτόμενη θερμότητα ή 50 % ανανεώσιμη ενέργεια και απορριπτόμενη θερμότητα, ή σύστημα όπου το συνολικό μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας, της απορριπτόμενης θερμότητας ή της συμπαραγόμενης θερμότητας υψηλής απόδοσης είναι τουλάχιστον 80 % και επιπλέον το συνολικό μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας και της απορριπτόμενης θερμότητας είναι τουλάχιστον 35 %.
- δ) από την 1η Ιανουαρίου 2040, σύστημα που χρησιμοποιεί σε ποσοστό τουλάχιστον 75 % ανανεώσιμη ενέργεια, 75 % απορριπτόμενη θερμότητα ή 75 % ανανεώσιμη ενέργεια και απορριπτόμενη θερμότητα, ή σύστημα που χρησιμοποιεί σε ποσοστό τουλάχιστον 95 % ανανεώσιμη ενέργεια, απορριπτόμενη θερμότητα και συμπαραγόμενη θερμότητα υψηλής απόδοσης και του οποίου, επιπλέον, το συνολικό μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας ή της απορριπτόμενης θερμότητας είναι τουλάχιστον 35 %.
- ε) από την 1η Ιανουαρίου 2045, σύστημα που χρησιμοποιεί σε ποσοστό τουλάχιστον 75 % ανανεώσιμη ενέργεια, 75 % απορριπτόμενη θερμότητα ή 75 % ανανεώσιμη ενέργεια και απορριπτόμενη θερμότητα.
- στ) από την 1η Ιανουαρίου 2050, σύστημα που χρησιμοποιεί μόνο ανανεώσιμη ενέργεια, μόνο απορριπτόμενη θερμότητα ή μόνο συνδυασμό ανανεώσιμης ενέργειας και απορριπτόμενης θερμότητας.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να επιλέξουν, εναλλακτικά προς τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, κριτήρια επιδόσεων βιωσιμότητας με βάση την ποσότητα των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από το σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ανά μονάδα θερμότητας ή ψύξης που παραδίδεται στους πελάτες, λαμβάνοντας υπόψη τα μέτρα που εφαρμόζονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης δυνάμει του [άρθρου 24 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Κατά την επιλογή αυτών των κριτηρίων, ένα αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης έχει την ακόλουθη μέγιστη ποσότητα εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ανά μονάδα θερμότητας ή ψύξης που παραδίδεται στους πελάτες:
- α) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025: 200 gr/kWh·
 - β) από την 1η Ιανουαρίου 2026: 150 gr/kWh·
 - γ) από την 1η Ιανουαρίου 2035: 100 gr/kWh·
 - δ) από την 1η Ιανουαρίου 2045: 50 gr/kWh·
 - ε) από την 1η Ιανουαρίου 2050: 0 gr/kWh.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να εφαρμόσουν τα κριτήρια εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ανά μονάδα θερμότητας ή ψύξης για οποιαδήποτε δεδομένη περίοδο εκ των αναφερομένων στην παράγραφο 2 στοιχεία α) έως ε) του παρόντος άρθρου. Εάν επιλέξουν να το πράξουν, ενημερώνουν την Επιτροπή έως... [τρεις μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] για την περίοδο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου και τουλάχιστον έξι μήνες πριν από την έναρξη των σχετικών περιόδων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία β) έως ε) του παρόντος άρθρου. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει τα μέτρα που εφαρμόζονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης δυνάμει του άρθρου 24 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, εάν δεν έχουν ήδη γνωστοποιηθεί κατά την τελευταία επικαιροποίηση του οικείου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα.
4. Προκειμένου σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης να θεωρείται αποτελεσματικό, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όταν κατασκευάζεται ή όταν μονάδες του ανακαινίζονται ουσιαστικά, το σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης πληροί τα κριτήρια της παραγράφου 1 ή 2 που ίσχυαν κατά τον χρόνο έναρξης ή συνέχισης της λειτουργίας του μετά την ανακαίνιση. Επιπλέον, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν ένα σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης κατασκευάζεται ή όταν μονάδες του ανακαινίζονται ουσιαστικά:
- α) δεν σημειώνεται αύξηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων πλην του φυσικού αερίου σε υφιστάμενες πηγές θερμότητας σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ετήσιας κατανάλωσης κατά τα προηγούμενα τρία ημερολογιακά έτη πλήρους λειτουργίας πριν από την ανακαίνιση· και
 - β) τυχόν νέες πηγές θερμότητας στο εν λόγω σύστημα δεν χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα πλην του φυσικού αερίου, εάν η κατασκευή ή η ουσιαστική ανακαίνιση πραγματοποιήθηκε έως το 2030.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι από την 1η Ιανουαρίου 2025, και στη συνέχεια ανά πενταετία, οι διαχειριστές όλων των υφιστάμενων συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης με συνολική παραγωγή θέρμανσης και ψύξης άνω των 5 MW που δεν πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 1 στοιχεία β) έως ε), καταρτίζουν σχέδιο για να εξασφαλίσουν αποδοτικότερη κατανάλωση της πρωτογενούς ενέργειας, να μειώσουν τις απώλειες κατά τη διανομή και για να αυξήσουν το μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας στην παροχή θέρμανσης και ψύξης. Το σχέδιο περιλαμβάνει μέτρα για την εκπλήρωση των κριτηρίων που ορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) έως ε) και απαιτεί έγκριση από την αρμόδια αρχή.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα κέντρα δεδομένων με συνολική ονομαστική εισροή ενέργειας άνω του 1 MW χρησιμοποιούν την απορριπτόμενη θερμότητα ή άλλες εφαρμογές ανάκτησης απορριπτόμενης θερμότητας, εκτός εάν μπορούν να αποδείξουν ότι αυτό δεν είναι τεχνικά ή οικονομικά εφικτό σύμφωνα με την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 7.
7. Για να αξιολογήσουν την οικονομική σκοπιμότητα της αύξησης της ενεργειακής απόδοσης της παροχής θέρμανσης και ψύξης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι διεξάγεται ανάλυση κόστους-οφέλους σε επίπεδο εγκατάστασης σύμφωνα με το παράρτημα XI στις περιπτώσεις στις οποίες σχεδιάζονται εξαρχής ή ανακαινίζονται ουσιαστικά οι ακόλουθες εγκαταστάσεις:
- α) θερμική εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής με συνολική μέση ετήσια εισροή ενέργειας άνω των 10 MW, προκειμένου να αξιολογηθούν το κόστος και τα οφέλη από τη λειτουργία της εγκατάστασης ως εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης·
 - β) βιομηχανική εγκατάσταση με μέση ετήσια συνολική εισροή ενέργειας άνω των 8 MW, προκειμένου να αξιολογηθεί η χρήση της απορριπτόμενης θερμότητας εντός και εκτός της εγκατάστασης·

- γ) εγκατάσταση εξυπηρέτησης με μέση ετήσια συνολική εισροή ενέργειας άνω των 7 MW, όπως εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων και εγκαταστάσεις ΥΦΑ, προκειμένου να αξιολογηθεί η χρήση της απορριπτόμενης θερμότητας εντός και εκτός της εγκατάστασης·
- δ) κέντρο δεδομένων με συνολική ονομαστική εισροή ενέργειας άνω του 1 MW, προκειμένου να αξιολογηθεί η ανάλυση κόστους-οφέλους, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της τεχνικής σκοπιμότητας, της οικονομικής απόδοσης και των επιπτώσεων στην ενεργειακή απόδοση και την τοπική ζήτηση θερμότητας, συμπεριλαμβανομένης της εποχιακής διακύμανσης, της χρήσης της απορριπτόμενης θερμότητας για την κάλυψη οικονομικά αιτιολογημένης ζήτησης, και της σύνδεσης της εν λόγω εγκατάστασης με δίκτυο τηλεθέρμανσης ή με αποδοτικό σύστημα τηλεψύξης που βασίζεται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή με άλλες εφαρμογές ανάκτησης απορριπτόμενης θερμότητας.

Η ανάλυση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) εξετάζει λύσεις συστημάτων ψύξης που επιτρέπουν την αφαίρεση ή τη δέσμευση της απορριπτόμενης θερμότητας σε χρήσιμο επίπεδο θερμοκρασίας με ελάχιστες βοηθητικές εισροές ενέργειας.

Τα κράτη μέλη αποσκοπούν στην άρση των φραγμών στη χρήση της απορριπτόμενης θερμότητας και στην παροχή στήριξης για την αξιοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας κατά τον σχεδιασμό νέων ή την ανακαίνιση υφιστάμενων εγκαταστάσεων.

Η τοποθέτηση εξοπλισμού για τη δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα που παράγεται σε εγκαταστάσεις καύσης με σκοπό την αποθήκευσή του σε γεωλογικούς σχηματισμούς σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην οδηγία 2009/31/EK δεν θεωρείται ανακαίνιση για τους σκοπούς των στοιχείων β) και γ) της παρούσας παραγράφου.

Τα κράτη μέλη απαιτούν η ανάλυση κόστους-οφέλους να διεξάγεται σε συνεργασία με τις εταιρείες που είναι υπεύθυνες για τη λειτουργία της εγκατάστασης.

8. Τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν από την παράγραφο 7:

- α) εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής για την κάλυψη της ζήτησης σε περιόδους αιχμής ή την παραγωγή εφεδρικής ενέργειας που προορίζονται να λειτουργούν λιγότερο από 1 500 ώρες ετησίως κατά μέσο όρο για περίοδο πέντε ετών, με βάση διαδικασία επαλήθευσης την οποία καθορίζουν τα κράτη μέλη διασφαλίζοντας ότι πληροúται αυτό το κριτήριο εξαίρεσης·
- β) εγκαταστάσεις που πρέπει να βρίσκονται κοντά σε χώρο αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς που έχουν εγκριθεί δυνάμει της οδηγίας 2009/31/EK·
- γ) κέντρα δεδομένων των οποίων η απορριπτόμενη θερμότητα χρησιμοποιείται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθεί σε δίκτυο τηλεθέρμανσης ή απευθείας για θέρμανση χώρων, παρασκευή ζεστού νερού οικιακής χρήσης ή άλλες χρήσεις στο κτίριο ή στην ομάδα κτιρίων ή στις εγκαταστάσεις όπου βρίσκεται.

Τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να καθορίζουν κατώτατα όρια, εκπεφρασμένα ως ποσά της διαθέσιμης χρήσιμης απορριπτόμενης θερμότητας, ως ζήτηση για θερμότητα ή ως αποστάσεις μεταξύ των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και των δικτύων τηλεθέρμανσης, για την εξαίρεση μεμονωμένων εγκαταστάσεων από την παράγραφο στοιχεία γ) και δ).

Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν τις εξαιρέσεις που εγκρίνονται δυνάμει της παρούσας παραγράφου στην Επιτροπή.

9. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κριτήρια αδειοδότησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, ή ισοδύναμα κριτήρια χορήγησης άδειας, προκειμένου:

- α) να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της περιεκτικής αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 1·

- β) να διασφαλίζεται ότι πληρούνται οι απαιτήσεις της παραγράφου 7·
- γ) να λαμβάνεται υπόψη το αποτέλεσμα της ανάλυσης κόστους-οφέλους που αναφέρεται στην παράγραφο 7.
10. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν μεμονωμένες εγκαταστάσεις από την απαίτηση, βάσει των κριτηρίων αδειοδότησης ή ισοδύναμων κριτηρίων χορήγησης άδειας που αναφέρονται στην παράγραφο 9, να θέτουν σε εφαρμογή επιλογές των οποίων τα οφέλη υπερβαίνουν το κόστος, εάν συντρέχουν επιτακτικοί νομικοί, ιδιοκτησιακοί ή οικονομικοί λόγοι να το πράττουν. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το οικείο κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή αιτιολογημένη απόφαση εντός τριών μηνών από την ημερομηνία λήψης της απόφασης αυτής. Η Επιτροπή δύναται να εκδώσει γνώμη επί της απόφασης εντός τριών μηνών από την παραλαβή της.
11. Οι παράγραφοι 7, 8, 9 και 10 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε εγκαταστάσεις οι οποίες καλύπτονται από την οδηγία 2010/75/ΕΕ περί βιομηχανικών εκπομπών, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων αυτής της οδηγίας.
12. Τα κράτη μέλη συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με τις αναλύσεις κόστους-οφέλους που διενεργούνται σύμφωνα με την παράγραφο 7 στοιχεία α) έως δ). Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα δεδομένα σχετικά με τις διαθέσιμες ποσότητες παροχής θερμότητας και τις παραμέτρους θερμότητας, τον αριθμό των προγραμματισμένων ωρών λειτουργίας ετησίως και τη γεωγραφική θέση των εγκαταστάσεων. Τα εν λόγω δεδομένα δημοσιεύονται με δέοντα σεβασμό της δυνητικής ευαισθησίας τους.

13. Βάσει των εναρμονισμένων τιμών απόδοσης αναφοράς που αναφέρονται στο παράρτημα III στοιχείο στ), τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχεται εγγύηση για την προέλευση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης σύμφωνα με αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια που καθορίζονται από κάθε κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εν λόγω εγγύηση προέλευσης είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις, και περιλαμβάνει τουλάχιστον τα πληροφοριακά στοιχεία που προσδιορίζονται, στο παράρτημα XII. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν αμοιβαία τις οικείες εγγυήσεις προέλευσης, αποκλειστικά ως απόδειξη των πληροφοριακών στοιχείων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο. Τυχόν άρνηση αναγνώρισης της εγγύησης προέλευσης ως τέτοιας απόδειξης, ιδίως για λόγους που σχετίζονται με την πρόληψη της απάτης, βασίζεται σε αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε άρνηση και αναφέρουν τους λόγους για αυτήν. Σε περίπτωση άρνησης αναγνώρισης μιας εγγύησης προέλευσης, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει απόφαση με την οποία υποχρεώνει την πλευρά που αρνείται να αναγνωρίσει την εγγύηση να το πράξει, ιδίως με γνώμονα τα αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια στα οποία βασίζεται η αναγνώριση.
14. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κάθε διαθέσιμη στήριξη της συμπαραγωγής υπόκειται στον όρο ότι η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια προέρχεται από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης και η απορριπτόμενη θερμότητα χρησιμοποιείται αποτελεσματικά για να επιτευχθεί εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας. Η δημόσια στήριξη της συμπαραγωγής, και της παραγωγής και των δικτύων τηλεθέρμανσης υπάγεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, κατά περίπτωση.

Άρθρο 27

Μετατροπή, μεταφορά και διανομή ενέργειας

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενέργειας, κατά την άσκηση των κανονιστικών καθηκόντων που προβλέπονται στις οδηγίες 2009/73/EK και (ΕΕ) 2019/944, εφαρμόζουν, σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας, την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση στις αποφάσεις τους για τη λειτουργία των υποδομών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεών τους για τα τιμολόγια του δικτύου. Εκτός από την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενέργειας μπορούν να λαμβάνουν υπόψη την οικονομική αποδοτικότητα, την αποδοτικότητα του συστήματος και την ασφάλεια του εφοδιασμού, καθώς και την ενοποίηση της αγοράς, διασφαλίζοντας παράλληλα τους στόχους της Ένωσης για το κλίμα και τη βιωσιμότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και στο άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας εφαρμόζουν στις αποφάσεις τους για τον προγραμματισμό του δικτύου, την ανάπτυξη δικτύων και τις επενδύσεις, την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή άλλες ορισθείσες εθνικές αρχές επαληθεύουν ότι οι μεθοδολογίες που χρησιμοποιούν οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και οι διαχειριστές συστημάτων διανομής αξιολογούν εναλλακτικές επιλογές στην ανάλυση κόστους-οφέλους και λαμβάνουν υπόψη τα ευρύτερα οφέλη των λύσεων ενεργειακής απόδοσης, την ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης και τις επενδύσεις σε στοιχεία ενεργητικού που συμβάλλουν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές και οι άλλες ορισθείσες αρχές επαληθεύουν επίσης την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση εκ μέρους των διαχειριστών των συστημάτων μεταφοράς ή των διαχειριστών των συστημάτων διανομής κατά την έγκριση, την επαλήθευση ή την παρακολούθηση των έργων τους και των προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύου δυνάμει του άρθρου 22 της οδηγίας 2009/73/EK, και του άρθρου 32 παράγραφος 3 και του άρθρου 51 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να παρέχουν μεθοδολογίες και καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης εναλλακτικών λύσεων στην ανάλυση κόστους-οφέλους σε στενή συνεργασία με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και τους διαχειριστές συστημάτων διανομής, οι οποίοι μπορούν να μοιράζονται βασική τεχνική εμπειρογνωμοσύνη.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής παρακολουθούν και ποσοτικοποιούν τον συνολικό όγκο των απωλειών δικτύου και, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, βελτιστοποιούν τα δίκτυα και βελτιώνουν την αποδοτικότητα του δικτύου. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής αναφέρουν στην εθνική ρυθμιστική αρχή ενέργειας τα εν λόγω μέτρα και την εξοικονόμηση ενέργειας που προσδοκάται μέσω της μείωσης των απωλειών δικτύου. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής αξιολογούν τα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης όσον αφορά τα υφιστάμενα συστήματά τους μεταφοράς ή διανομής αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας και βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση κατά τον σχεδιασμό και τη λειτουργία των υποδομών, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη έξυπνων δικτύων. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής να αναπτύσσουν καινοτόμες λύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των υφιστάμενων και των μελλοντικών συστημάτων μέσω κανονισμών που βασίζονται σε κίνητρα, σύμφωνα με τις τιμολογιακές αρχές που θεσπίζονται με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) 715/2009.
4. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενέργειας περιλαμβάνουν ειδικό τμήμα για την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σχετικά με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης όσον αφορά τη λειτουργία των υποδομών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας στην ετήσια έκθεση που συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 41 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ και σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 1 στοιχείο θ) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944. Στις εκθέσεις αυτές, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενέργειας παρέχουν εκτίμηση της συνολικής απόδοσης κατά τη λειτουργία των υποδομών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και των μέτρων που εφαρμόζουν οι διαχειριστές των συστημάτων μεταφοράς και διανομής και, κατά περίπτωση, διατυπώνουν συστάσεις για βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων οικονομικά αποδοτικών εναλλακτικών λύσεων που μειώνουν τα φορτία αιχμής και τη συνολική χρήση ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Για την ηλεκτρική ενέργεια, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ρύθμιση και τα τιμολόγια δικτύου πληρούν τα κριτήρια του παραρτήματος XIII, λαμβάνοντας υπόψη τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκπονήθηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 και την υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 59 παράγραφος 7 στοιχείο α) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, ώστε οι αναγκαίες επενδύσεις στα δίκτυα να μπορούν να πραγματοποιούνται κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη βιωσιμότητα των δικτύων.
6. Τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν στοιχεία συστημάτων και τιμολογιακών δομών που εξυπηρετούν κοινωνικούς σκοπούς για τη μεταφορά και διανομή ενέργειας μέσω δικτύου, με την προϋπόθεση ότι οι ενδεχόμενες διαταραχές στο σύστημα μεταφοράς και διανομής είναι οι ελάχιστες δυνατές και δεν είναι δυσανάλογες προς τους κοινωνικούς σκοπούς.
7. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διασφαλίζουν την κατάργηση εκείνων των κινήτρων στα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής που αποβαίνουν σε βάρος της ενεργειακής απόδοσης της παραγωγής, της μεταφοράς, της διανομής και του εφοδιασμού ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την αποδοτικότητα του σχεδιασμού των υποδομών και της λειτουργίας των υφιστάμενων υποδομών, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943, και ότι τα τιμολόγια επιτρέπουν την απόκριση της ζήτησης.
8. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και οι διαχειριστές συστήματος διανομής συμμορφώνονται με το παράρτημα XIII.

9. Όπου κρίνεται σκόπιμο, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να απαιτούν από τους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και τους διαχειριστές συστήματος διανομής να ενθαρρύνουν την εγκατάσταση των μονάδων συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης πλησίον σημείων ζήτησης θερμότητας μειώνοντας τα τέλη σύνδεσης και τα τέλη χρήσης συστήματος.
10. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, οι οποίοι επιθυμούν να συνδεθούν με το δίκτυο, να προκηρύσσουν πρόσκληση υποβολής προσφορών για τις εργασίες σύνδεσης.
11. Κατά την υποβολή εκθέσεων δυνάμει της οδηγίας 2010/75/ΕΕ και με την επιφύλαξη του άρθρου 9 παράγραφος 2 της οδηγίας αυτής, τα κράτη μέλη εξετάζουν το ενδεχόμενο να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης των εγκαταστάσεων που πραγματοποιούν καύση καυσίμων με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ 50 MW και άνω, με βάση τις σχετικές βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές που έχουν αναπτυχθεί σύμφωνα με την οδηγία 2010/75/ΕΕ.

Κεφάλαιο VI

Οριζόντιες διατάξεις

Άρθρο 28

Συστήματα αναγνώρισης προσόντων, διαπίστευσης και πιστοποίησης

1. Τα κράτη μέλη δημιουργούν δίκτυο που θα διασφαλίζει το κατάλληλο επίπεδο ικανοτήτων για τα σχετιζόμενα με την ενεργειακή απόδοση επαγγέλματα, που αντιστοιχεί στις ανάγκες της αγοράς. Τα κράτη μέλη, σε στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, διασφαλίζουν ότι τα καθεστώτα πιστοποίησης ή ισοδύναμων επαγγελματικών προσόντων, συμπεριλαμβανομένων, όπου απαιτείται, κατάλληλων προγραμμάτων κατάρτισης, είναι διαθέσιμα για τα επαγγέλματα που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων ενεργειακών υπηρεσιών, των παρόχων ενεργειακών ελέγχων, των διαχειριστών ενέργειας, των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, των υπεύθυνων εγκατάστασης δομικών στοιχείων όπως αναφέρονται στην οδηγία 2010/31.ΕΕ, και των παρόχων ολοκληρωμένων εργασιών ανακαίνισης, και ότι είναι αξιόπιστα και συμβάλλουν στην επίτευξη των εθνικών στόχων ενεργειακής απόδοσης και των συνολικών στόχων της Ένωσης για την απανθρακοποίηση.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι καθεστώτων πιστοποίησης ή ισοδύναμων επαγγελματικών προσόντων, συμπεριλαμβανομένων, όπου απαιτείται, κατάλληλων προγραμμάτων κατάρτισης, λαμβάνουν διαπίστευση σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ ή εγκρίνονται σύμφωνα με συγκλίνουσα εθνική νομοθεσία ή πρότυπα.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 30).

2. Τα κράτη μέλη προωθούν τη συμμετοχή σε προγράμματα πιστοποίησης, κατάρτισης και εκπαίδευσης για τη διασφάλιση του κατάλληλου επιπέδου ικανοτήτων στα σχετιζόμενα με την ενεργειακή απόδοση επαγγέλματα ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς.
3. Έως ... [12 μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή:
- α) σε συνεργασία με ομάδα εμπειρογνομόνων που ορίζονται από τα κράτη μέλη, θεσπίζει πλαίσιο ή σχεδιάζει εκστρατεία για την προσέλκυση περισσότερων ατόμων σε επαγγέλματα που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση, με παράλληλη διασφάλιση του σεβασμού της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων·
 - β) αξιολογεί τη βιωσιμότητα της δημιουργίας πλατφόρμας που θα λειτουργεί ως ενιαίο σημείο πρόσβασης, αξιοποιώντας τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες, όπου είναι δυνατόν, για την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη κατά τη θέσπιση των μέτρων τους για τη διασφάλιση του ενδεδειγμένου επιπέδου ειδικευμένων επαγγελματιών που απαιτείται ώστε να συμβαδίζουν με τον ρυθμό προόδου όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση με σκοπό την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια. Η πλατφόρμα θα συγκεντρώνει εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη, τους κοινωνικούς εταίρους, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, την ακαδημαϊκή κοινότητα και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς με σκοπό την προαγωγή και την προώθηση βέλτιστων πρακτικών των καθεστώτων πιστοποίησης και των προγραμμάτων κατάρτισης για τη διασφάλιση περισσότερων επαγγελματιών στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης και την απόκτηση νέων δεξιοτήτων ή την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των υφιστάμενων επαγγελματιών προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της αγοράς.
4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα εθνικά καθεστάτα πιστοποίησης ή ισοδύναμων επαγγελματικών προσόντων, συμπεριλαμβανομένων, όπου απαιτείται, των προγραμμάτων κατάρτισης, λαμβάνουν υπόψη τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα για την ενεργειακή απόδοση.

5. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν τα καθεστάτα πιστοποίησης, τα ισοδύναμα καθεστάτα επαγγελματικών προσόντων ή τα κατάλληλα προγράμματα κατάρτισης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και συνεργάζονται μεταξύ τους και με την Επιτροπή για συγκρίσεις μεταξύ των καθεστώτων και την αναγνώρισή τους.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να γνωρίζουν οι καταναλωτές την ύπαρξη των καθεστώτων σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 1.

6. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 και στη συνέχεια τουλάχιστον ανά τετραετία, τα κράτη μέλη αξιολογούν κατά πόσον τα καθεστάτα διασφαλίζουν το αναγκαίο επίπεδο ικανοτήτων και ισότιμη πρόσβαση σε όλα τα άτομα σύμφωνα με την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων για τους παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών, τους ενεργειακούς ελεγκτές, τους διαχειριστές ενέργειας, τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, τους εγκαταστάτες δομικών στοιχείων όπως αναφέρεται στην οδηγία 2010/31/ΕΕ, καθώς και τους παρόχους ολοκληρωμένων εργασιών ανακαίνισης. Τα κράτη μέλη αξιολογούν επίσης το χάσμα μεταξύ των διαθέσιμων και των ζητούμενων επαγγελματιών. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν την αξιολόγηση και τις συστάσεις που βασίζονται σε αυτήν και τα υποβάλλουν μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που δημιουργείται σύμφωνα με το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

Άρθρο 29

Ενεργειακές υπηρεσίες

1. Τα κράτη μέλη προωθούν την αγορά ενεργειακών υπηρεσιών και την πρόσβαση των ΜΜΕ σε αυτήν διαδίδοντας σαφείς και εύκολα προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με:
- α) τις διαθέσιμες συμβάσεις ενεργειακών υπηρεσιών και τις ρήτρες που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις εν λόγω συμβάσεις προκειμένου να διασφαλίζονται η εξοικονόμηση ενέργειας και τα δικαιώματα των τελικών πελατών·

- β) τα χρηματοοικονομικά μέσα, τα κίνητρα, τις επιχορηγήσεις, τα κεφάλαια κίνησης, τις εγγυήσεις, τα καθεστώτα ασφάλισης, και τα δάνεια για τη στήριξη έργων υπηρεσιών ενεργειακής απόδοσης·
 - γ) τους διαθέσιμους παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών, όπως οι ΕΕΥ, που είναι πιστοποιημένοι ή διαπιστευμένοι και τα επαγγελματικά προσόντα ή τις πιστοποιήσεις τους σύμφωνα με το άρθρο 28·
 - δ) τις διαθέσιμες μεθοδολογίες παρακολούθησης και επαλήθευσης και τα διαθέσιμα συστήματα ποιοτικού ελέγχου.
2. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν την ανάπτυξη σημάτων ποιότητας, μεταξύ άλλων, από εμπορικές ενώσεις, με βάση ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα, κατά περίπτωση.
 3. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν και επικαιροποιούν τακτικά κατάλογο των διαθέσιμων παρόχων ενεργειακών υπηρεσιών οι οποίοι είναι πιστοποιημένοι ή διαπιστευμένοι, καθώς και τα προσόντα ή τα πιστοποιητικά τους σύμφωνα με το άρθρο 28, ή παρέχουν διεπαφή στην οποία οι πάροχοι ενεργειακών υπηρεσιών μπορούν να παρέχουν τις πληροφορίες αυτές.
 4. Τα κράτη μέλη προωθούν και διασφαλίζουν, όπου είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, τη χρήση συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης για ανακαινίσεις μεγάλων κτιρίων που ανήκουν σε δημόσιους φορείς. Για ανακαινίσεις μεγάλων μη οικιστικών κτιρίων με συνολικό ωφέλιμο εμβαδόν δαπέδου άνω των 750 m², τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι δημόσιοι φορείς αξιολογούν τη σκοπιμότητα της χρήσης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης και άλλων ενεργειακών υπηρεσιών βασισμένων στις επιδόσεις.

Τα κράτη μέλη μπορούν να ενθαρρύνουν τους δημόσιους φορείς να συνδυάζουν συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης με διευρυμένες ενεργειακές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της απόκρισης στη ζήτηση και της αποθήκευσης, προκειμένου να διασφαλίζεται η εξοικονόμηση ενέργειας και να διατηρούνται τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται με την πάροδο του χρόνου μέσω συνεχούς παρακολούθησης, αποτελεσματικής λειτουργίας και συντήρησης.

5. Τα κράτη μέλη στηρίζουν την ανάληψη, από τον δημόσιο τομέα, προσφορών ενεργειακών υπηρεσιών, κυρίως για ανακαινίσεις κτιρίων:
 - α) παρέχοντας υποδείγματα συμβάσεων για συνάψεις συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης τα οποία περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα στοιχεία που παρατίθενται στο παράρτημα XIV και λαμβάνουν υπόψη τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα, τις διαθέσιμες κατευθυντήριες γραμμές για τις δημόσιες συμβάσεις και τον οδηγό της Eurostat για τη στατιστική καταγραφή των συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης στους λογαριασμούς της κυβέρνησης·
 - β) παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με βέλτιστες πρακτικές για συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες θα περιλαμβάνουν, εφόσον υπάρχει, ανάλυση κόστους-οφέλους χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση που θα βασίζεται στον κύκλο ζωής·
 - γ) προωθώντας και διαθέτοντας στο κοινό βάση δεδομένων με τα υλοποιηθέντα και τα εν εξελίξει έργα συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, η οποία να περιλαμβάνει την προβλεπόμενη και την επιτευχθείσα εξοικονόμηση ενέργειας.
6. Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν την ορθή λειτουργία της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών λαμβάνοντας τα ακόλουθα μέτρα:
 - α) εντοπίζοντας και δημοσιοποιώντας ένα ή περισσότερα σημεία επαφής στα οποία οι τελικοί πελάτες μπορούν να λαμβάνουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1·

- β) αίροντας τους κανονιστικούς και μη κανονιστικούς φραγμούς που παρεμποδίζουν τη σύναψη συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης και άλλα πρότυπα υπηρεσιών ενεργειακής απόδοσης για τον εντοπισμό ή την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας ή αμφότερα·
- γ) συστήνοντας συμβουλευτικούς φορείς και ανεξάρτητους διαμεσολαβητές της αγοράς και προωθώντας τον ρόλο τους, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών μίας στάσης ή παρόμοιων μηχανισμών στήριξης για την τόνωση της ανάπτυξης της αγοράς από την πλευρά της ζήτησης και από την πλευρά της προσφοράς, και εξασφαλίζοντας τη δημοσιοποίηση και την πρόσβαση των παραγόντων της αγοράς σε πληροφορίες σχετικά με τους εν λόγω μηχανισμούς στήριξης.
7. Για τη στήριξη της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν ατομικό μηχανισμό ή να ορίσουν διαμεσολαβητή για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διεκπεραίωσης των καταγγελιών και της εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών που προκύπτουν από συμβάσεις ενεργειακών υπηρεσιών και από συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης.
8. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι διανομείς ενέργειας, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας να απέχουν από οποιοσδήποτε δραστηριότητες που ενδέχεται να παρακωλύσουν τη ζήτηση και την προμήθεια ενεργειακών υπηρεσιών ή μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, ή να παρεμποδίσουν την ανάπτυξη αγορών παρόμοιων υπηρεσιών ή μέτρων, μεταξύ άλλων με αποκλεισμό των ανταγωνιστών από την αγορά ή με κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης.

Άρθρο 30

Εθνικό ταμείο ενεργειακής απόδοσης, χρηματοδότηση και τεχνική υποστήριξη

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη διευκολύνουν τη δημιουργία μηχανισμών χρηματοδότησης ή τη χρήση υπαρχόντων μηχανισμών για μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη από τη συγκέντρωση διαφόρων χρηματοδοτικών ροών και από τον συνδυασμό επιχορηγήσεων, χρηματοδοτικών μέσων και τεχνικής βοήθειας.
2. Η Επιτροπή, κατά περίπτωση, βοηθά, άμεσα ή μέσω των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, τα κράτη μέλη στη δημιουργία μηχανισμών χρηματοδότησης και μηχανισμών συνδρομής για την ανάπτυξη έργων σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο με στόχο την αύξηση των επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση σε διάφορους τομείς και την προστασία και ενδυνάμωση των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών, των ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, μεταξύ άλλων με την ενσωμάτωση μιας προοπτικής ισότητας, προκειμένου κανείς να μην μείνει στο περιθώριο.

3. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα που προωθούν τα πιστοδοτικά προϊόντα ενεργειακής απόδοσης, όπως τα πράσινα ενυπόθηκα δάνεια και τα πράσινα δάνεια, εξασφαλισμένα και μη, και μεριμνούν ώστε να είναι διαθέσιμα ευρέως και χωρίς διακρίσεις από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και να είναι ορατά και προσβάσιμα στους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα για να διευκολύνουν την εφαρμογή των καθεστώτων χρηματοδότησης βάσει λογαριασμών και επί των φόρων, λαμβάνοντας υπόψη την καθοδήγηση της Επιτροπής που παρέχεται σύμφωνα με την παράγραφο 10. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με ευκαιρίες συμμετοχής στη χρηματοδότηση μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας συμπράξεων ιδιωτικού/δημοσίου τομέα. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τη δημιουργία μηχανισμών εγγύησης δανείων για επενδύσεις ενεργειακής απόδοσης.
4. Με την επιφύλαξη των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη προωθούν τη θέσπιση καθεστώτων χρηματοδοτικής στήριξης για την αύξηση της λήψης μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης για την ουσιαστική ανακαίνιση μεμονωμένων συστημάτων και συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης.
5. Τα κράτη μέλη προωθούν την απόκτηση εμπειρογνωμοσύνης σε τοπικό επίπεδο και την παροχή τεχνικής βοήθειας, κατά περίπτωση μέσω υφιστάμενων δικτύων και δομών, για την παροχή συμβουλών σχετικά με βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά την επίτευξη απανθρακοποίησης της τοπικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, όπως η πρόσβαση σε ειδική χρηματοδοτική στήριξη.

6. Η Επιτροπή διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των αρμόδιων εθνικών ή περιφερειακών αρχών ή οργάνων, μεταξύ άλλων μέσω ετήσιων συνεδριάσεων των ρυθμιστικών φορέων, δημοσίων βάσεων δεδομένων με πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων από τα κράτη μέλη και συγκρίσεις μεταξύ χωρών.
7. Για την κινητοποίηση ιδιωτικής χρηματοδότησης υπέρ μέτρων ενεργειακής απόδοσης και ενεργειακών ανακαινίσεων και για να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης και των εθνικών συνεισφορών σύμφωνα με το άρθρο 4 της παρούσας οδηγίας καθώς και των στόχων που ορίζονται στην οδηγία 2010/31/ΕΕ, η Επιτροπή διεξάγει διάλογο τόσο με δημόσια όσο και με ιδιωτικά χρηματοοικονομικά ιδρύματα, καθώς και με σχετικούς ειδικούς τομείς, προκειμένου να εντοπίσει τις ανάγκες και τις πιθανές δράσεις που μπορεί να αναλάβει.
8. Στις δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 7 περιλαμβάνονται τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) η κινητοποίηση επενδύσεων κεφαλαίου στην ενεργειακή απόδοση με εξέταση των ευρύτερων επιπτώσεων της εξοικονόμησης ενέργειας·
 - β) η διευκόλυνση της εφαρμογής ειδικών χρηματοδοτικών μέσων ενεργειακής απόδοσης και συστημάτων χρηματοδότησης σε κλίμακα που καθορίζεται από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα·
 - γ) η διασφάλιση καλύτερων δεδομένων για τις ενεργειακές και χρηματοδοτικές επιδόσεις μέσω:
 - ι) της περαιτέρω εξέτασης του τρόπου με τον οποίο οι επενδύσεις ενεργειακής απόδοσης βελτιώνουν τις υποκείμενες αξίες ενεργητικού·

- ii) της υποστήριξης μελετών για να εκτιμηθεί η αποτίμηση σε νόμισμα των μη ενεργειακών οφελών που αποφέρουν οι επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση.

9. Για τους σκοπούς της κινητοποίησης ιδιωτικής χρηματοδότησης σε μέτρα ενεργειακής απόδοσης και ενεργειακής ανακαίνισης, τα κράτη μέλη, κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας:

- α) εξετάζουν τρόπους για καλύτερη αξιοποίηση συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης και ενεργειακών ελέγχων βάσει του άρθρου 11 προς επηρεασμό της διαδικασίας λήψης αποφάσεων·
- β) αξιοποιούν με τον καλύτερο τρόπο τις δυνατότητες και τα εργαλεία που είναι διαθέσιμα στον προϋπολογισμό της Ένωσης, και προτείνονται στην πρωτοβουλία «Έξυπνη χρηματοδότηση για έξυπνα κτίρια» και στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 14ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Κύμα ανακαινίσεων για την Ευρώπη – οικολογικά κτίρια, θέσεις εργασίας, καλύτερη ζωή».

10. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, η Επιτροπή παρέχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη και στους παράγοντες της αγοράς σχετικά με τρόπους απελευθέρωσης των ιδιωτικών επενδύσεων.

Η καθοδήγηση έχει ως σκοπό να βοηθήσει τα κράτη μέλη και τους παράγοντες της αγοράς να αναπτύξουν και να υλοποιήσουν τις επενδύσεις τους στην ενεργειακή απόδοση, μεταξύ άλλων στα διάφορα προγράμματα της Ένωσης, και προτείνει κατάλληλους μηχανισμούς και καινοτόμες λύσεις χρηματοδότησης, με συνδυασμό επιχορηγήσεων, χρηματοδοτικών μέσων και βοήθειας για την ανάπτυξη έργων, για την κλιμάκωση των υφιστάμενων πρωτοβουλιών και τη χρήση των ενωσιακών προγραμμάτων ως καταλύτη για τη μόχλευση και την ενεργοποίηση ιδιωτικής χρηματοδότησης.

11. Τα κράτη μέλη μπορούν να συστήσουν εθνικό ταμείο ενεργειακής απόδοσης. Σκοπός αυτού του ταμείου είναι η εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης για τη στήριξη των κρατών μελών σε ό,τι αφορά την επίτευξη των εθνικών συνεισφορών ενεργειακής απόδοσης και των ενδεικτικών πορειών τους που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2. Το εθνικό ταμείο ενεργειακής απόδοσης μπορεί να συσταθεί ως ειδικό ταμείο στο πλαίσιο ενός ήδη υφιστάμενου εθνικού μηχανισμού για την προώθηση επενδύσεων κεφαλαίου. Το εθνικό ταμείο ενεργειακής απόδοσης μπορεί να χρηματοδοτείται με έσοδα από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων σύμφωνα με το ΣΕΔΕ της ΕΕ στους τομείς των κτιρίων και των μεταφορών.
12. Όταν τα κράτη μέλη συστήνουν εθνικά ταμεία ενεργειακής απόδοσης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 11 του παρόντος άρθρου, θεσπίζουν χρηματοδοτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων δημόσιων εγγυήσεων, για την αύξηση της απορρόφησης ιδιωτικών επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση και των πιστοδοτικών προϊόντων και των καινοτόμων καθεστώτων ενεργειακής απόδοσης που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 και το άρθρο 24, το εθνικό ταμείο ενεργειακής απόδοσης στηρίζει κατά προτεραιότητα την εφαρμογή μέτρων μεταξύ των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών, των ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες. Η στήριξη αυτή περιλαμβάνει χρηματοδότηση για μέτρα ενεργειακής απόδοσης για τις ΜΜΕ με σκοπό τη μόχλευση και την ενεργοποίηση ιδιωτικής χρηματοδότησης για τις ΜΜΕ.
13. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν να εκπληρώνουν οι δημόσιοι φορείς τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 με ετήσιες συμβολές στο εθνικό ταμείο ενεργειακής απόδοσης ισοδύναμες προς το ποσό των επενδύσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση των υποχρεώσεων αυτών.

14. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι τα υπόχρεα μέρη μπορούν να υλοποιούν τις υποχρεώσεις τους που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 4, συμβάλλοντας σε ετήσια βάση στο εθνικό ταμείο ενεργειακής απόδοσης με ποσό ισοδύναμο προς τις επενδύσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση των υποχρεώσεων αυτών.
15. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα έσοδά τους από τα ετήσια δικαιώματα εκπομπής δυνάμει της απόφασης αριθ. 406/2009/EK για την ανάπτυξη καινοτόμων χρηματοδοτικών μηχανισμών για βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης.
16. Η Επιτροπή αξιολογεί την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της δημόσιας χρηματοδοτικής στήριξης για την ενεργειακή απόδοση σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο και την ικανότητα των κρατών μελών να αυξήσουν την απορρόφηση ιδιωτικών επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις ανάγκες δημόσιας χρηματοδότησης που εκφράζονται στα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα. Η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον ένας μηχανισμός ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο Ένωσης, με στόχο την παροχή εγγύησης της Ένωσης, τεχνικής βοήθειας και συναφών επιχορηγήσεων ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή χρηματοδοτικών μέσων, καθώς και καθεστώτων χρηματοδότησης και στήριξης σε εθνικό επίπεδο, θα μπορούσε να στηρίξει με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για την ενεργειακή απόδοση και το κλίμα και, κατά περίπτωση, προτείνει τη σύσταση ενός τέτοιου μηχανισμού.

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή υποβάλλει ως τις 30 Μαρτίου 2024 έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, συνοδευόμενη από νομοθετικές προτάσεις, εφόσον κρίνεται σκόπιμο.

17. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή έως τις 15 Μαρτίου 2025 και στη συνέχεια ανά διετία, στο πλαίσιο των ενοποιημένων εθνικών εκθέσεων προόδου τους για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 17 και το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) τον όγκο των δημόσιων επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση και τον μέσο συντελεστή μόχλευσης που επιτυγχάνεται με δημόσια χρηματοδότηση για τη στήριξη μέτρων ενεργειακής απόδοσης·
 - β) τον όγκο των πιστοδοτικών προϊόντων ενεργειακής απόδοσης, με διάκριση μεταξύ διαφορετικών προϊόντων·
 - γ) κατά περίπτωση, τα εθνικά χρηματοδοτικά προγράμματα που έχουν θεσπιστεί για την αύξηση της υιοθέτησης της ενεργειακής απόδοσης και των βέλτιστων πρακτικών, καθώς και καινοτόμων συστημάτων χρηματοδότησης για την ενεργειακή απόδοση.

Για να διευκολυνθεί η κατάρτιση της έκθεσης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, η Επιτροπή ενσωματώνει τις απαιτήσεις που ορίζονται στο εν λόγω εδάφιο στο κοινό υπόδειγμα που καθορίζεται στις εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

18. Για τους σκοπούς της εκπλήρωσης της υποχρέωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 17 στοιχείο β), και με την επιφύλαξη πρόσθετων εθνικών μέτρων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις υφιστάμενες υποχρεώσεις δημοσιοποίησης που υπέχουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες:
- α) οι κανόνες δημοσιοποίησης που ισχύουν για τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/2178 της Επιτροπής¹.
 - β) οι απαιτήσεις δημοσιοποίησης κινδύνων ΠΚΔ που ισχύουν για τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με το άρθρο 449α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου².

Για να διευκολυνθεί η συλλογή και η συγκέντρωση δεδομένων σχετικά με τον όγκο των πιστοδοτικών προϊόντων ενεργειακής απόδοσης με σκοπό την εκπλήρωση της υποχρέωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 17 στοιχείο β), η Επιτροπή παρέχει, έως τις 15 Μαρτίου 2024, καθοδήγηση στα κράτη μέλη σχετικά με τις ρυθμίσεις που αφορούν την πρόσβαση, τη συλλογή και τη συγκέντρωση δεδομένων σχετικά με τον όγκο των πιστοδοτικών προϊόντων ενεργειακής απόδοσης σε εθνικό επίπεδο.

¹ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2178 της Επιτροπής, της 6ης Ιουλίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη διευκρίνιση του περιεχομένου και της παρουσίασης των πληροφοριών που πρέπει να δημοσιοποιούνται από τις επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 19α ή στο άρθρο 29α της οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά τις περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες, και τον καθορισμό της μεθοδολογίας για τη συμμόρφωση με την υποχρέωση γνωστοποίησης (ΕΕ L 443 της 10.12.2021, σ. 9).

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

Άρθρο 31

Συντελεστές μετατροπής και συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας

1. Για τους σκοπούς της σύγκρισης της εξοικονόμησης ενέργειας και της μετατροπής σε συγκρίσιμη μονάδα ισχύουν οι τιμές της κατώτερης θερμογόνου δύναμης του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΕ) 2018/2066 και οι συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, εκτός εάν μπορεί να δικαιολογηθεί η χρήση άλλων τιμών ή συντελεστών.
2. Όταν η εξοικονόμηση ενέργειας υπολογίζεται σε όρους πρωτογενούς ενέργειας με χρήση προσέγγισης από κάτω προς τα πάνω με βάση την τελική κατανάλωση ενέργειας, εφαρμόζεται συντελεστής πρωτογενούς ενέργειας.
3. Για εξοικονόμηση σε kWh ηλεκτρικής ενέργειας, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν συντελεστή προκειμένου να υπολογίζεται επακριβώς η προκύπτουσα εξοικονόμηση κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν προκαθορισμένο συντελεστή 1,9, εκτός εάν κάνουν χρήση της διακριτικής τους ευχέρειας για να ορίσουν διαφορετικό συντελεστή βάσει αιτιολογημένων εθνικών περιστάσεων.
4. Για εξοικονόμηση σε kWh άλλων φορέων ενέργειας, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν συντελεστή προκειμένου να υπολογίζεται επακριβώς η προκύπτουσα εξοικονόμηση κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας.
5. Όταν τα κράτη μέλη καθορίζουν δικό τους συντελεστή σε προκαθορισμένη τιμή που παρέχεται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη καθορίζουν τον συντελεστή αυτό μέσω διαφανούς μεθοδολογίας με βάση τις εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές συνθήκες που επηρεάζουν την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας. Οι συνθήκες είναι αιτιολογημένες και επαληθεύσιμες και βασίζονται σε αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια.

6. Όταν καθορίζουν δικό τους συντελεστή, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη το ενεργειακό μείγμα που περιλαμβάνεται στην επικαιροποίηση των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα τα οποία υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και στα επακόλουθα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 3 και τα άρθρα 7 έως 12 του εν λόγω κανονισμού. Εάν αποκλίνουν από την προκαθορισμένη τιμή, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τον συντελεστή που χρησιμοποιούν μαζί με τη μεθοδολογία υπολογισμού και τα υποκείμενα δεδομένα που περιέχονται στις εν λόγω επικαιροποιήσεις και στα επακόλουθα σχέδια.
7. Έως τις 25 Δεκεμβρίου 2026 και εν συνεχεία ανά τετραετία, η Επιτροπή αναθεωρεί τους προκαθορισμένους συντελεστές με βάση παρατηρούμενα στοιχεία. Οι αναθεωρήσεις αυτές πραγματοποιούνται λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεών τους σε νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, όπως η οδηγία 2009/125/ΕΚ και ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369.

Κεφάλαιο VII

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 32

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν έως ... [δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή και την ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση για κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

Άρθρο 33

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 34 προκειμένου να αναθεωρεί τις εναρμονισμένες τιμές αναφοράς ως προς την απόδοση που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2402.
2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 34, για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας μέσω της προσαρμογής στην τεχνική πρόοδο των τιμών, των μεθόδων υπολογισμού, των προκαθορισμένων συντελεστών πρωτογενούς ενέργειας και των απαιτήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 31 και στα παραρτήματα II, III, V, VIII έως XII και XIV.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 34 για να συμπληρώνει την παρούσα οδηγία θεσπίζοντας, κατόπιν διαβούλευσης με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, κοινό ενωσιακό σύστημα αξιολόγησης της βιωσιμότητας των κέντρων δεδομένων που βρίσκονται στην επικράτειά της. Η Επιτροπή θα εκδώσει την πρώτη τέτοια κατ' εξουσιοδότηση πράξη έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Το κοινό ενωσιακό σύστημα καθιερώνει τον ορισμό των δεικτών βιωσιμότητας των κέντρων δεδομένων και καθορίζει τους βασικούς δείκτες επιδόσεων και τη μεθοδολογία για τη μέτρησή τους.

Άρθρο 34

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που προβλέπεται στο άρθρο 33 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με την ανάθεση της εν λόγω αρμοδιότητας το αργότερο εννέα μήνες πριν από το τέλος της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση παρατείνεται σιωπηρά για περιόδους ίσης διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εγείρουν αντιρρήσεις για την εν λόγω παράταση, το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 33 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες που ορίζονται από κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 33 τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 35

Επισκόπηση και παρακολούθηση της εφαρμογής

1. Στο πλαίσιο της έκθεσής της για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τη λειτουργία της αγοράς διοξειδίου του άνθρακα, σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 1 και το άρθρο 35 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του εν λόγω κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

2. Έως τις 31 Οκτωβρίου 2025 και κατόπιν ανά τετραετία, η Επιτροπή αξιολογεί τα υφιστάμενα μέτρα για την επίτευξη αύξησης της ενεργειακής απόδοσης και απανθρακοποίησης στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη όλα τα ακόλουθα:

- α) τις τάσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης, συμπεριλαμβανομένης της τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης·
- β) διασυνδέσεις μεταξύ των ληφθέντων μέτρων·
- γ) αλλαγές στην ενεργειακή απόδοση και τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου στη θέρμανση και την ψύξη·
- δ) υφιστάμενες και προγραμματισμένες πολιτικές και μέτρα ενεργειακής απόδοσης και υφιστάμενες και προγραμματισμένες πολιτικές και μέτρα μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο,
- ε) μέτρα που υπέβαλαν τα κράτη μέλη στις περιεκτικές αξιολογήσεις τους σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας και κοινοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

Έως τις 31 Οκτωβρίου 2025 και στη συνέχεια ανά τετραετία, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εν λόγω αξιολόγηση, η οποία, κατά περίπτωση, συνοδεύεται από νομοθετικές προτάσεις για τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια.

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή, πριν από τις 30 Απριλίου κάθε έτους, στατιστικά στοιχεία για την εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από συμπαραγωγή υψηλής και χαμηλής απόδοσης, σύμφωνα με τις γενικές αρχές που ορίζονται στο παράρτημα II, σε σχέση με τη συνολική παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας. Υποβάλλουν επίσης ετήσια στατιστικά στοιχεία για το δυναμικό συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας και για τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται στη συμπαραγωγή, καθώς και για την παραγωγή και το δυναμικό τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σε σχέση με τη συνολική παραγωγή και το δυναμικό παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στατιστικά στοιχεία για την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας που επιτυγχάνεται με την εφαρμογή συμπαραγωγής, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται στο παράρτημα III.
4. Έως την 1η Ιανουαρίου 2021, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει αξιολόγησης των δυνατοτήτων ενεργειακής απόδοσης κατά τη μετατροπή, τον μετασχηματισμό, τη μετάδοση, τη μεταφορά και την αποθήκευση ενέργειας, η οποία συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από νομοθετικές προτάσεις.
5. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021, με την επιφύλαξη τυχόν αλλαγών στις διατάξεις περί λιανικών αγορών της οδηγίας 2009/73/ΕΚ, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τις διατάξεις που αφορούν τη μέτρηση, την τιμολόγηση και την πληροφόρηση του καταναλωτή για το φυσικό αέριο, με στόχο την ενδεχόμενη ευθυγράμμισή τους προς τις σχετικές διατάξεις για την ηλεκτρική ενέργεια που περιέχονται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/944, προκειμένου να ενισχυθεί η προστασία των καταναλωτών και να δοθεί η δυνατότητα στους τελικούς πελάτες να λαμβάνουν συχνότερα σαφείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την οικεία κατανάλωση φυσικού αερίου και να ρυθμίζουν την οικεία χρήση ενέργειας. Το συντομότερο δυνατόν μετά την υποβολή της εν λόγω έκθεσης, η Επιτροπή εγκρίνει, όπου ενδείκνυται, νομοθετικές προτάσεις.

6. Έως τις 31 Οκτωβρίου 2022, η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον η Ένωση έχει επιτύχει τους πρωταρχικούς της στόχους ενεργειακής απόδοσης για το 2020.
7. Έως τις 28 Φεβρουαρίου 2027 και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή αξιολογεί την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Η εν λόγω αξιολόγηση περιλαμβάνει:

- α) εκτίμηση της γενικής αποτελεσματικότητας της παρούσας οδηγίας και της ανάγκης για περαιτέρω προσαρμογή της πολιτικής ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης σύμφωνα με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού και υπό το πρίσμα των εξελίξεων στην οικονομία και την καινοτομία·
- β) λεπτομερή αξιολόγηση των συνολικών μακροοικονομικών επιπτώσεων της παρούσας οδηγίας, με έμφαση στις επιπτώσεις στην ενεργειακή ασφάλεια της Ένωσης, στις τιμές της ενέργειας, στην ελαχιστοποίηση της ενεργειακής φτώχειας, στην οικονομική ανάπτυξη, στην ανταγωνιστικότητα, στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στο κόστος κινητικότητας και στην αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών·
- γ) τους πρωταρχικούς στόχους ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης για το 2030 που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1, με σκοπό την αναθεώρηση των εν λόγω στόχων προς τα πάνω σε περίπτωση σημαντικής μείωσης του κόστους, οφειλόμενης στις οικονομικές ή τεχνολογικές εξελίξεις ή, όπου απαιτείται, για την τήρηση των στόχων της Ένωσης για το 2040 ή το 2050 ή των διεθνών δεσμεύσεων της σχετικά με την απανθρακοποίηση·

- δ) εξέταση του κατά πόσον τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να επιτυγχάνουν νέα ετήσια εξοικονόμηση σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημείο iv), για τις δεκαετείς περιόδους μετά το 2030·
- ε) εξέταση του κατά πόσον τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 3 % του συνολικού εμβαδού δαπέδου των θερμαινόμενων και/ή ψυχόμενων κτιρίων που ανήκουν σε δημόσιους φορείς ανακαινίζεται κάθε έτος σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 με σκοπό την αναθεώρηση του ποσοστού ανακαίνισης στο εν λόγω άρθρο·
- στ) εξέταση του κατά πόσον τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να επιτυγχάνουν μερίδιο εξοικονόμησης ενέργειας μεταξύ των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3, για τις δεκαετείς περιόδους μετά το 2030·
- ζ) εξέταση του κατά πόσον τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να επιτυγχάνουν μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1·
- η) τις επιπτώσεις της παρούσας οδηγίας στη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης, την αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής, την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή την προώθηση των προσπαθειών για κλιματική ουδετερότητα.

Η αξιολόγηση καλύπτει επίσης τις επιπτώσεις στις προσπάθειες εξηλεκτρισμού της οικονομίας και στην καθιέρωση του υδρογόνου, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον οποιαδήποτε αλλαγή στον χειρισμό των καθαρών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι δικαιολογημένη και προτείνει, κατά περίπτωση, λύσεις για τυχόν δυσμενείς επιπτώσεις που ενδέχεται να εντοπιστούν.

Η εν λόγω έκθεση συνοδεύεται από λεπτομερή αξιολόγηση του κατά πόσον υπάρχει ανάγκη τροποποίησης της παρούσας οδηγίας για λόγους κανονιστικής απλούστευσης και, κατά περίπτωση, από προτάσεις περαιτέρω μέτρων.

8. Έως τις 31 Οκτωβρίου 2032, η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον η Ένωση έχει επιτύχει τους πρωταρχικούς της στόχους ενεργειακής απόδοσης για το 2030.

Άρθρο 36

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με τα άρθρα 1, 2 και 3, το άρθρο 4 παράγραφοι 1 έως 4, το άρθρο 5 πρώτο, δεύτερο, τέταρτο, πέμπτο και έκτο εδάφιο, το άρθρο 4 παράγραφοι 6 και 7, τα άρθρα 5 έως 11, το άρθρο 12 παράγραφοι 2 έως 5, τα άρθρα 21 έως 25, το άρθρο 26 παράγραφοι 1, 2 και 4 έως 14, το άρθρο 27, το άρθρο 28 παράγραφοι 1 έως 5, τα άρθρα 29 έως 32 και τα παραρτήματα I, III έως VII, X, XI και XV έως ... [δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες προκειμένου να συμμορφωθούν προς το άρθρο 4 παράγραφος 5, το άρθρο 12 παράγραφος 1, το άρθρο 26 παράγραφος 3 και το άρθρο 28 παράγραφος 6, από τις ημερομηνίες που αναφέρονται σε αυτά. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω μέτρων.

Τα μέτρα αυτά, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους.

Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν επίσης δήλωση που διευκρινίζει ότι οι παραπομπές στην οδηγία που καταργείται από την παρούσα οδηγία, οι οποίες περιέχονται στις ισχύουσες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, θεωρούνται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία. Ο τρόπος πραγματοποίησης αυτής της παραπομπής και η διατύπωση αυτής της δήλωσης καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 37

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955

Στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955, το σημείο 1) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- «1) «ενεργειακή φτώχεια»: η ενεργειακή φτώχεια, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 52) της οδηγίας (ΕΕ) 2023/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**.

* Οδηγία (ΕΕ) 2023/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., για την ενεργειακή απόδοση και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 (αναδιατύπωση) (ΕΕ L ... της ...).».

+ ΕΕ: να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός της οδηγίας που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 15/23 (2021/0203(COD)) και να συμπληρωθούν ο αριθμός, η ημερομηνία, ο τίτλος και τα στοιχεία ΕΕ της εν λόγω οδηγίας στην υποσημείωση.

Άρθρο 38

Κατάργηση

Η οδηγία 2012/27/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε με τις πράξεις που παρατίθενται στο παράρτημα XVI μέρος Α, καταργείται από ... [2 έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας συν μία ημέρα], με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των οδηγιών που παρατίθενται στο παράρτημα XVI μέρος Β.

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος XVII.

Άρθρο 39

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα άρθρα 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 και 20 και τα παραρτήματα II, VIII, IX, XII, XIII και XIV εφαρμόζονται από ... [2 έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας συν μία ημέρα].

Το άρθρο 37 εφαρμόζεται από ... [ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε εφαρμογή ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/955].

Άρθρο 40
Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

...

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΘΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2030 ΣΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ/Η ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

1. Το ύψος των εθνικών συνεισφορών υπολογίζεται με βάση τον ενδεικτικό τύπο:

$$FEC_{C_{2030}} = C_{EU}(1 - Target) FEC_{B_{2030}}$$

$$PEC_{C_{2030}} = C_{EU}(1 - Target) PEC_{B_{2030}}$$

Όπου C_{EU} ένας συντελεστής διόρθωσης, Target το επίπεδο εθνικής φιλοδοξίας και $FEC_{B_{2030}}$ $PEC_{B_{2030}}$ το σενάριο αναφοράς της ΕΕ του 2020 που χρησιμοποιείται ως βάση αναφοράς για το 2030.

2. Ο ακόλουθος ενδεικτικός τύπος αντιπροσωπεύει τα αντικειμενικά κριτήρια που αντικατοπτρίζουν τους συντελεστές που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i) έως iv), καθένας από τους οποίους χρησιμοποιείται για τον καθορισμό του επιπέδου εθνικής φιλοδοξίας σε % (Target) και έχει το ίδιο βάρος στον τύπο (0,25):

α) συνεισφορά που εξαρτάται από την έγκαιρη δράση (« $F_{early-action}$ »).

β) συνεισφορά που εξαρτάται από το κατά κεφαλήν ΑΕΠ (« F_{wealth} »).

γ) συνεισφορά που εξαρτάται από την ενεργειακή ένταση (« $F_{intensity}$ »).

δ) συνεισφορά που εξαρτάται από το δυναμικό οικονομικά αποδοτικής εξοικονόμησης ενέργειας (« $F_{potential}$ »).

3. Ο συντελεστής $F_{\text{early-action}}$ υπολογίζεται για κάθε κράτος μέλος ως το γινόμενο της ποσότητας εξοικονόμησης ενέργειας που επιτυγχάνει επί τη βελτίωση της ενεργειακής έντασης που έχει επιτύχει κάθε κράτος μέλος. Η ποσότητα εξοικονόμησης ενέργειας για κάθε κράτος μέλος υπολογίζεται με βάση τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας (σε ΤΠΠ) σε σχέση με τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας της Ένωσης μεταξύ του τριετούς μέσου όρου για την περίοδο 2007-2009 και του τριετούς μέσου όρου για την περίοδο 2017-2019. Η βελτίωση της ενεργειακής έντασης για κάθε κράτος μέλος υπολογίζεται με βάση τη μείωση της ενεργειακής έντασης (σε ΤΠΠ/EUR) σε σχέση με τη μείωση της ενεργειακής έντασης της Ένωσης μεταξύ του τριετούς μέσου όρου για την περίοδο 2007-2009 και του τριετούς μέσου όρου για την περίοδο 2017-2019.
4. Ο F_{wealth} υπολογίζεται για κάθε κράτος μέλος με βάση τον τριετή μέσο όρο του δείκτη πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Eurostat προς τον τριετή μέσο όρο της Ένωσης κατά την περίοδο 2017-2019, εκφρασμένο σε ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης (ΙΑΔ).
5. Ο $F_{\text{intensity}}$ υπολογίζεται για κάθε κράτος μέλος με βάση τον τριετή μέσο όρο του δείκτη της έντασης τελικής ενέργειας (FEC ή PEC ανά πραγματικό ΑΕΠ σε ΙΑΔ) προς τον τριετή μέσο όρο της Ένωσης για την περίοδο 2017-2019.
6. Ο $F_{\text{potential}}$ υπολογίζεται για κάθε κράτος μέλος με βάση την εξοικονόμηση τελικής ή πρωτογενούς ενέργειας στο πλαίσιο του σεναρίου PRIMES MIX 55 % για το 2030. Η εξοικονόμηση εκφράζεται σε σχέση με τις προβολές του σεναρίου αναφοράς του 2020 της ΕΕ για το 2030.

7. Για κάθε κριτήριο που προβλέπεται στο σημείο 2 στοιχεία α) έως δ), εφαρμόζεται κατώτατο και ανώτατο όριο. Το επίπεδο φιλοδοξίας για τους συντελεστές F_{wealth} , $F_{intensity}$ και $F_{potential}$ περιορίζεται στο 50 % και στο 150 % του μέσου επιπέδου φιλοδοξίας της Ένωσης βάσει ενός δεδομένου συντελεστή. Το επίπεδο φιλοδοξίας για τον συντελεστή $F_{early-action}$ περιορίζεται στο 50 % και στο 100 % του μέσου επιπέδου φιλοδοξίας της Ένωσης.
8. Η πηγή των δεδομένων εισόδου που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των συντελεστών είναι η Eurostat, εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά.
9. Ο F_{total} υπολογίζεται ως το σταθμισμένο άθροισμα και των τεσσάρων συντελεστών ($F_{early action}$, F_{wealth} , $F_{intensity}$ και $F_{potential}$). Ο στόχος (Target) υπολογίζεται στη συνέχεια ως το γινόμενο του συνολικού συντελεστή F_{total} επί τον στόχο της Ένωσης.
10. Η Επιτροπή υπολογίζει συντελεστή διόρθωσης πρωτογενούς και τελικής ενέργειας C_{EU} , ο οποίος εφαρμόζεται για την προσαρμογή του αθροίσματος των αποτελεσμάτων του τύπου για όλες τις εθνικές συνεισφορές στους αντίστοιχους ενωσιακούς στόχους το 2030. Ο συντελεστής C_{EU} είναι ταυτόσημος για όλα τα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ

Μέρος Ι

Γενικές αρχές

Οι τιμές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή προσδιορίζονται βάσει της αναμενόμενης ή της πραγματικής λειτουργίας της μονάδας υπό κανονικές συνθήκες χρήσης. Για μονάδες συμπαραγωγής πολύ μικρής κλίμακας ο υπολογισμός μπορεί να βασίζεται σε πιστοποιημένες τιμές.

- 1) Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή θεωρείται ίση με τη συνολική ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας της μονάδας που μετράται στο σημείο εξόδου των κύριων γεννητριών υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) σε μονάδες συμπαραγωγής τύπου 2), 4), 5), 6), 7) και 8) που αναφέρονται στο μέρος ΙΙ, με ετήσια συνολική απόδοση οριζόμενη από τα κράτη μέλη σε επίπεδο τουλάχιστον 75 %.
 - β) σε μονάδες συμπαραγωγής τύπου 1) και 3) που αναφέρονται στο μέρος ΙΙ, με ετήσια συνολική απόδοση οριζόμενη από τα κράτη μέλη σε επίπεδο τουλάχιστον 80 %.

- 2) Σε μονάδες συμπαραγωγής με ετήσια συνολική απόδοση κάτω από την τιμή που αναφέρεται στο σημείο 1 στοιχείο α), δηλαδή στις μονάδες συμπαραγωγής τύπου 2), 4), 5), 6), 7) και 8) που αναφέρονται στο μέρος II ή με ετήσια συνολική απόδοση κάτω από την τιμή που αναφέρεται στο σημείο 1 στοιχείο β), δηλαδή στις μονάδες συμπαραγωγής τύπου 1) και 3) που αναφέρονται στο μέρος II, η ηλεκτρική ενέργεια από συμπαραγωγή υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} * C$$

όπου:

E_{CHP} είναι η ποσότητα της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή·

C ο λόγος ηλεκτρικής ενέργειας προς θερμότητα·

H_{CHP} η ποσότητα ωφέλιμης θερμότητας από συμπαραγωγή (υπολογιζόμενη για τον σκοπό αυτό ως η συνολική παραγωγή θερμότητας μείον τη θερμότητα που παράγεται ενδεχομένως από χωριστούς λέβητες ή από την απαγωγή ενεργού ατμού από τον ατμολέβητα που βρίσκεται πριν από τον στρόβιλο).

Ο υπολογισμός της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή βασίζεται στον πραγματικό λόγο ηλεκτρικής ενέργειας προς θερμότητα. Εάν δεν είναι γνωστός ο πραγματικός λόγος ηλεκτρικής ενέργειας προς θερμότητα μιας μονάδας συμπαραγωγής, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες προκαθορισμένες τιμές, ιδίως για στατιστικούς σκοπούς, για μονάδες τύπου 1), 2), 3), 4) και 5) που αναφέρονται στο μέρος II, υπό τον όρο ότι η υπολογιζόμενη ηλεκτρική ενέργεια από συμπαραγωγή είναι μικρότερη ή ίση με τη συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας της μονάδας:

Τύπος μονάδας	Προκαθορισμένος λόγος ηλεκτρικής ενέργειας προς θερμότητα, C
Αεριοστρόβιλος συνδυασμένου κύκλου με ανάκτηση θερμότητας	0,95
Ατμοστρόβιλος με αντίθλιψη	0,45
Ατμοστρόβιλος συμπύκνωσης – εξάτμισης	0,45
Αεριοστρόβιλος με ανάκτηση θερμότητας	0,55
Κινητήρας εσωτερικής καύσης	0,75

Εάν τα κράτη μέλη θεσπίσουν προκαθορισμένες τιμές για τον λόγο ηλεκτρικής ενέργειας προς θερμότητα για μονάδες των τύπων 6), 7), 8), 9), 10) και 11) που αναφέρονται στο μέρος II, οι εν λόγω προκαθορισμένες τιμές δημοσιεύονται και κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

- 3) Εάν μέρος του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία συμπαραγωγής ανακτάται σε χημικά προϊόντα και ανακυκλώνεται, το μέρος αυτό μπορεί να αφαιρεθεί από την ποσότητα των χρησιμοποιούμενων καυσίμων πριν από τον υπολογισμό της συνολικής απόδοσης που αναφέρεται στα σημεία 1) και 2).
- 4) Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν τον λόγο ηλεκτρικής ενέργειας προς θερμότητα ως τον λόγο της ηλεκτρικής ενέργειας προς την ωφέλιμη θερμότητα σε λειτουργία συμπαραγωγής με μικρότερη ισχύ, χρησιμοποιώντας τα επιχειρησιακά δεδομένα της συγκεκριμένης μονάδας.
- 5) Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν περιόδους υποβολής εκθέσεων διαφορετικές των ετήσιων περιόδων υποβολής εκθέσεων για το σκοπό των υπολογισμών σύμφωνα με τα σημεία 1) και 2).

Μέρος II

Τεχνολογίες συμπαραγωγής που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία

- 1) Αεριοστρόβιλος συνδυασμένου κύκλου με ανάκτηση θερμότητας
- 2) Ατμοστρόβιλος με αντίθλιψη
- 3) Ατμοστρόβιλος συμπύκνωσης – εξάτμισης
- 4) Αεριοστρόβιλος με ανάκτηση θερμότητας
- 5) Κινητήρας εσωτερικής καύσης
- 6) Μικροστρόβιλοι
- 7) Μηχανές Stirling
- 8) Κυψέλες καυσίμου
- 9) Ατμομηχανές
- 10) Οργανικοί κύκλοι Rankine
- 11) Κάθε άλλος τύπος τεχνολογίας ή συνδυασμός που περιλαμβάνει συμπαραγωγή.

Κατά την υλοποίηση και εφαρμογή των γενικών αρχών για τον υπολογισμό της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τις αναλυτικές κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίστηκαν με την απόφαση 2008/952/EK της Επιτροπής¹.

¹ Απόφαση 2008/952/EK της Επιτροπής, της 19ης Νοεμβρίου 2008, περί καθορισμού αναλυτικών κατευθυντήριων γραμμών για την υλοποίηση και εφαρμογή του παραρτήματος II της οδηγίας 2004/8/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (EE L 338 της 17.12.2008, σ. 55).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Οι τιμές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της απόδοσης της συμπαραγωγής και της εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας προσδιορίζονται βάσει της αναμενόμενης ή της πραγματικής λειτουργίας της μονάδας υπό κανονικές συνθήκες χρήσης.

α) Συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης πληροί τα ακόλουθα κριτήρια:

- η συμπαραγωγή από μονάδες συμπαραγωγής αποδίδει εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας υπολογιζόμενη σύμφωνα με το στοιχείο β) σε ποσοστό τουλάχιστον 10 % συγκριτικά με τις τιμές αναφοράς για τη χωριστή παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας,
- η παραγωγή από μονάδες συμπαραγωγής μικρής και πολύ μικρής κλίμακας που αποδίδει εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας μπορεί να θεωρηθεί συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης,
- για τις μονάδες συμπαραγωγής οι οποίες κατασκευάζονται ή ανακαινίζονται ριζικά μετά τη μεταφορά του παρόντος παραρτήματος στο εσωτερικό δίκαιο, οι άμεσες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από συμπαραγωγή που τροφοδοτείται με ορυκτά καύσιμα είναι χαμηλότερες από 270 gCO₂ ανά 1 kWh παραγόμενης ενέργειας από τη συνδυασμένη παραγωγή (που συμπεριλαμβάνει θέρμανση/ψύξη, ηλεκτρική και μηχανική ενέργεια),

- οι μονάδες συμπαραγωγής που λειτουργούσαν πριν από ... [την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] μπορούν να παρεκκλίνουν από την απαίτηση αυτή έως την 1η Ιανουαρίου 2034, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν σχέδιο για τη σταδιακή μείωση των εκπομπών ώστε να συμμορφωθούν με το όριο κάτω των 270 gCO₂ ανά 1 kWh έως την 1η Ιανουαρίου 2034 και ότι έχουν κοινοποιήσει το σχέδιο αυτό στους αρμόδιους φορείς εκμετάλλευσης και στις αρμόδιες αρχές.

Όταν μια μονάδα συμπαραγωγής κατασκευάζεται ή ανακαινίζεται ριζικά, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι δεν σημειώνεται αύξηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων πλην του φυσικού αερίου σε υφιστάμενες πηγές θερμότητας σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ετήσιας κατανάλωσης κατά τα τρία προηγούμενα ημερολογιακά έτη πλήρους λειτουργίας πριν από την ανακαίνιση, και ότι τυχόν νέες πηγές θερμότητας στο εν λόγω σύστημα δεν χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα πλην του φυσικού αερίου.

β) Υπολογισμός της εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας

Η ποσότητα της εξοικονομούμενης πρωτογενούς ενέργειας που αποδίδεται από συμπαραγωγή και ορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II υπολογίζεται με βάση τον ακόλουθο τύπο:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHPH\eta}{RefH\eta} + \frac{CHPE\eta}{RefE\eta}} \right) \times 100 \%$$

Όπου:

PES η εξοικονομούμενη πρωτογενής ενέργεια.

CHP Η_η η θερμική απόδοση της συμπαραγωγής η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη ωφέλιμη θερμότητα διαιρούμενη διά της ποσότητας καυσίμων που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή του συνόλου της παραγόμενης ωφέλιμης θερμότητας και της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή.

Ref Ηη η τιμή απόδοσης αναφοράς για χωριστή παραγωγή θερμότητας.

CHP Εη η ηλεκτρική απόδοση της συμπαραγωγής η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από συμπαραγωγή διαιρούμενη διά της ποσότητας καυσίμων που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή του συνόλου της παραγόμενης ωφέλιμης θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή. Εάν μια μονάδα συμπαραγωγής παράγει μηχανική ενέργεια, η ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή μπορεί να προσυζηθεί κατά μια πρόσθετη ποσότητα που αντιπροσωπεύει την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που ισοδυναμεί με την ποσότητα μηχανικής ενέργειας. Αυτή η πρόσθετη ποσότητα δεν δημιουργεί δικαίωμα έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 13.

Ref Εη η τιμή απόδοσης αναφοράς για χωριστή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

γ) Υπολογισμοί εξοικονόμησης ενέργειας με χρήση εναλλακτικών μεθόδων υπολογισμού

Τα κράτη μέλη μπορούν να υπολογίζουν την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας από παραγωγή θερμότητας, ηλεκτρικής και μηχανικής ενέργειας, όπως αναφέρονται κατωτέρω, χωρίς να εφαρμόζουν το παράρτημα II, προκειμένου να αποκλείσουν τις ποσότητες θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας της ίδιας διαδικασίας που δεν παράγονται από συμπαραγωγή. Η παραγωγή αυτή μπορεί να θεωρηθεί ως συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης υπό τον όρο ότι πληροί τα κριτήρια απόδοσης που προβλέπονται στο στοιχείο α) του παρόντος παραρτήματος και, προκειμένου περί μονάδων συμπαραγωγής με ισχύ ηλεκτροπαραγωγής άνω των 25 MW, η συνολική απόδοση υπερβαίνει το 70 %. Ο προσδιορισμός όμως της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή που παράγεται στο πλαίσιο αυτής της παραγωγής, για τη χορήγηση εγγυήσεων προέλευσης και για στατιστικούς σκοπούς, πρέπει να καθορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II.

Εάν η εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας για μια διαδικασία υπολογίζεται με τις εναλλακτικές μεθόδους που αναφέρονται ανωτέρω, η εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας υπολογίζεται με τον τύπο του στοιχείου β) του παρόντος παραρτήματος, αντικαθιστώντας: τη «CHP Ηη» με «Ηη» και τη «CHP Εη» με «Εη», όπου:

Ως Ηη νοείται η θερμική απόδοση της διαδικασίας, η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη θερμότητα διαιρούμενη διά της ποσότητας των καυσίμων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του συνόλου της παραγόμενης θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας.

Ως Εη νοείται η ηλεκτρική απόδοση της διαδικασίας, οριζόμενη ως η ετησίως παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια διαιρούμενη διά της ποσότητας καυσίμων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του συνόλου της παραγόμενης θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας. Εάν μια μονάδα συμπαραγωγής παράγει μηχανική ενέργεια, η ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή μπορεί να προσαυξηθεί κατά μια πρόσθετη ποσότητα που αντιπροσωπεύει την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που ισοδυναμεί με την ποσότητα μηχανικής ενέργειας. Αυτή η πρόσθετη ποσότητα δεν δημιουργεί δικαίωμα έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 13.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν περιόδους υποβολής εκθέσεων διαφορετικές των ετήσιων περιόδων υποβολής εκθέσεων για το σκοπό των υπολογισμών σύμφωνα με τα στοιχεία β) και γ) του παρόντος παραρτήματος.

Για τις μονάδες συμπαραγωγής πολύ μικρής κλίμακας ο υπολογισμός της εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας μπορεί να βασίζεται σε πιστοποιημένα στοιχεία.

δ) Τιμές απόδοσης αναφοράς για χωριστή παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας

Οι εναρμονισμένες τιμές απόδοσης αναφοράς συνίστανται σε έναν πίνακα τιμών που διαφοροποιούνται με κατάλληλους παράγοντες, όπως το έτος κατασκευής και οι τύποι καυσίμων, και βασίζονται σε μια καλά τεκμηριωμένη ανάλυση η οποία λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, τα δεδομένα λειτουργικής χρήσης σε πραγματικές συνθήκες, το μείγμα καυσίμων και τις κλιματικές συνθήκες, καθώς και τις εφαρμοζόμενες τεχνολογίες συμπαραγωγής.

Οι τιμές απόδοσης αναφοράς για τη χωριστή παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τον τύπο που παρατίθεται στο στοιχείο β) καθορίζουν τη λειτουργική απόδοση της χωριστής παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας, την οποία καλείται να υποκαταστήσει η συμπαραγωγή.

Οι τιμές απόδοσης αναφοράς υπολογίζονται σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

- i) για τις μονάδες συμπαραγωγής η σύγκριση με τη χωριστή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας βασίζεται στην αρχή ότι συγκρίνονται οι ίδιες κατηγορίες καυσίμων·
- ii) κάθε μονάδα συμπαραγωγής συγκρίνεται με τη βέλτιστη διαθέσιμη και οικονομικώς δικαιολογημένη τεχνολογία της αγοράς για τη χωριστή παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας κατά το έτος κατασκευής της μονάδας συμπαραγωγής·
- iii) οι τιμές απόδοσης αναφοράς για μονάδες συμπαραγωγής ηλικίας άνω των 10 ετών καθορίζονται βάσει των τιμών αναφοράς μονάδων ηλικίας 10 ετών·
- iv) οι τιμές απόδοσης αναφοράς για τη χωριστή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας αντικατοπτρίζουν τις κλιματικές διαφορές μεταξύ κρατών μελών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς που αγοράζουν προϊόντα, υπηρεσίες, κτίρια και έργα:

- α) εάν ένα προϊόν καλύπτεται από κατ' εξουσιοδότηση πράξη εκδοθείσα δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369, της οδηγίας 2010/30/ΕΕ ή από σχετική εκτελεστική πράξη της Επιτροπής, αγοράζουν αποκλειστικά προϊόντα που πληρούν το κριτήριο του άρθρου 7 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού·
- β) εάν ένα προϊόν που δεν καλύπτεται από το στοιχείο α) καλύπτεται από εκτελεστικό μέτρο δυνάμει της οδηγίας 2009/125/ΕΚ, αγοράζουν αποκλειστικά προϊόντα τα οποία συμμορφώνονται προς τα κριτήρια αναφοράς για την ενεργειακή απόδοση που προσδιορίζονται στο εν λόγω εκτελεστικό μέτρο·
- γ) εάν ένα προϊόν ή μια υπηρεσία καλύπτεται από τα κριτήρια της Ένωσης για τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις ή από υφιστάμενα ισοδύναμα εθνικά κριτήρια, σε σχέση με την ενεργειακή απόδοση του προϊόντος ή της υπηρεσίας, καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την αγορά αποκλειστικά προϊόντων και υπηρεσιών που τηρούν τουλάχιστον τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται σε «βασικό» επίπεδο στα σχετικά κριτήρια της Ένωσης για τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις ή σε υφιστάμενα ισοδύναμα εθνικά κριτήρια, μεταξύ άλλων, για κέντρα δεδομένων, αίθουσες διακομιστών και υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους, οδικό φωτισμό και σήματα κυκλοφορίας, υπολογιστές, ταμπλέτες και έξυπνα τηλέφωνα·

- δ) αγοράζουν αποκλειστικά ελαστικά που συμμορφώνονται προς το κριτήριο να έχουν την υψηλότερη κατηγορία ενεργειακής απόδοσης καυσίμων, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/740, πράγμα το οποίο δεν εμποδίζει τους δημόσιους φορείς να αγοράζουν ελαστικά με την υψηλότερη κατηγορία πρόσφυσης σε υγρό οδόστρωμα ή κατηγορία εξωτερικού θορύβου κύλισης, όταν δικαιολογείται για λόγους ασφάλειας ή δημόσιας υγείας·
- ε) απαιτούν, στις οικείες προσκλήσεις σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, από τους παρόχους υπηρεσιών να χρησιμοποιούν, για τους σκοπούς της παροχής των εν λόγω υπηρεσιών, αποκλειστικά προϊόντα που συμμορφώνονται προς τα στοιχεία α), β) και δ), κατά την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών. Η απαίτηση αυτή ισχύει μόνον για τα νέα προϊόντα που αγοράζουν οι πάροχοι υπηρεσιών εν μέρει ή εξ ολοκλήρου για τον σκοπό της παροχής της συγκεκριμένης υπηρεσίας·
- στ) αγοράζουν ή συνάπτουν νέες συμφωνίες μίσθωσης για κτίρια που πληρούν τουλάχιστον σχεδόν μηδενικά επίπεδα κατανάλωσης ενέργειας με την επιφύλαξη του άρθρου 6 της παρούσας οδηγίας, εκτός εάν σκοπός της αγοράς είναι:
- i) η ανάληψη ριζικής ανακαίνισης ή η κατεδάφισης·
 - ii) σε περίπτωση δημόσιων φορέων, η μεταπώληση του κτιρίου χωρίς να χρησιμοποιηθεί για ίδιους σκοπούς του δημόσιου φορέα· ή
 - iii) η διατήρηση του κτιρίου ως επίσημος προστατευόμενο τμήμα συγκεκριμένου περιβάλλοντος, ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής του αξίας.

Η συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις του στοιχείου στ) του παρόντος παραρτήματος επαληθεύεται μέσω των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης που αναφέρονται στο άρθρο 11 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΚΟΙΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΤΗ ΑΛΛΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 8, 9 ΚΑΙ 10 ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 30 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 14

1. Μέθοδοι για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας, εκτός εκείνης που προκύπτει από φορολογικά μέτρα για τους σκοπούς των άρθρων 8, 9 και 10 και του άρθρου 30 παράγραφος 14.

Τα υπόχρεα, συμμετέχοντα ή εξουσιοδοτηθέντα μέρη ή οι δημόσιες αρχές επιβολής μπορούν να χρησιμοποιούν τις ακόλουθες μεθόδους για να υπολογίζουν την εξοικονόμηση ενέργειας:

- α) την προβλεπόμενη εξοικονόμηση, με βάση τα αποτελέσματα ανεξάρτητου ελέγχου προηγούμενων ενεργειακών βελτιώσεων σε παρόμοιες εγκαταστάσεις. Η γενική προσέγγιση ονομάζεται «εκ των προτέρων»
- β) την καταμετρημένη εξοικονόμηση, στο πλαίσιο της οποίας η εξοικονόμηση από την εφαρμογή μέτρου ή δέσμης μέτρων προσδιορίζεται με την καταγραφή της πραγματικής μείωσης της χρήσης ενέργειας, λαμβανομένων δεόντως υπόψη παραγόντων όπως η προσθετικότητα, ο βαθμός πληρότητας, τα επίπεδα παραγωγής και οι καιρικές συνθήκες που ενδέχεται να επηρεάζουν την κατανάλωση. Η γενική προσέγγιση ονομάζεται «εκ των υστέρων»

- γ) την κλιμακωτή εξοικονόμηση, όταν χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις μηχανικού για την εξοικονόμηση. Αυτή η προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιείται μόνο όταν είναι δύσκολη ή δυσανάλογα δαπανηρή η εξαγωγή έγκυρων δεδομένων από μετρήσεις σε συγκεκριμένη εγκατάσταση, φερ' ειπείν αντικατάσταση συμπιεστή ή ηλεκτρικού κινητήρα διαφορετικής κατάταξης σε kWh από εκείνον για τον οποίο υπάρχουν ανεξάρτητες πληροφορίες όσον αφορά την εξοικονόμηση, ή όταν οι εκτιμήσεις αυτές διεξάγονται βάσει εθνικών μεθοδολογιών και κριτηρίων αναφοράς από ειδικευμένους ή πιστοποιημένους εμπειρογνώμονες, οι οποίοι εργάζονται ανεξάρτητα από τα υπόχρεα, τα συμμετέχοντα ή τα εξουσιοδοτηθέντα εμπλεκόμενα μέρη·
- δ) κατά τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας για τους σκοπούς του άρθρου 8 παράγραφος 3, η οποία μπορεί να προσμετράται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης του εν λόγω άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να υπολογίζουν την εξοικονόμηση ενέργειας των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών, των ατόμων σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, βάσει εκτιμήσεων μηχανικού που θα χρησιμοποιούν τυποποιημένες συνθήκες ή παραμέτρους για την πληρότητα και τη θερμική άνεση, όπως οι παράμετροι που ορίζονται στους εθνικούς οικοδομικούς κανονισμούς. Ο τρόπος με τον οποίο λαμβάνεται υπόψη η άνεση ενόψει ενεργειών στα κτίρια θα πρέπει να αναφέρεται από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή, μαζί με τις εξηγήσεις της μεθοδολογίας υπολογισμού τους·
- ε) την εξοικονόμηση σύμφωνα με έρευνα, όταν προσδιορίζεται η ανταπόκριση των καταναλωτών σε συμβουλές, ενημερωτικές εκστρατείες, καθεστώτα επισήμανσης ή πιστοποίησης ή έξυπνες μετρήσεις. Η προσέγγιση αυτή χρησιμοποιείται μόνο για εξοικονόμηση που προκύπτει από αλλαγές στη συμπεριφορά των καταναλωτών. Δεν χρησιμοποιείται για εξοικονόμηση που προκύπτει από την εγκατάσταση υλικών μέτρων εξοικονόμησης.

2. Για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας από μέτρο ενεργειακής απόδοσης για τους σκοπούς των άρθρων 8, 9 και 10 και του άρθρου 30 παράγραφος 14, εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές:
- α) τα κράτη μέλη αποδεικνύουν ότι ένας από τους στόχους του μέτρου πολιτικής, είτε νέου είτε υφιστάμενου, είναι η επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας κατά την τελική χρήση σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 και παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία και τα αντίστοιχα τεκμήρια που καταδεικνύουν ότι η εξοικονόμηση ενέργειας προκαλείται από μέτρο πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων προαιρετικών συμφωνιών·
 - β) η εξοικονόμηση αποδεικνύεται ότι είναι συμπληρωματική εκείνης που θα είχε επιτευχθεί ούτως ή άλλως χωρίς τη δραστηριότητα των υπόχρεων, των συμμετεχόντων ή των εξουσιοδοτηθέντων μερών ή των αρμόδιων δημόσιων αρχών επιβολής. Για να υπολογίσουν την εξοικονόμηση που μπορεί να χαρακτηριστεί ως συμπληρωματική, τα κράτη μέλη εξετάζουν το πώς θα εξελίσσονταν η χρήση και η ζήτηση ενέργειας χωρίς τη λήψη του συγκεκριμένου μέτρου πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τουλάχιστον τους εξής παράγοντες: τάσεις κατανάλωσης ενέργειας, αλλαγές στη συμπεριφορά των καταναλωτών, τεχνολογική πρόοδο και αλλαγές που οφείλονται σε άλλα μέτρα που εφαρμόζονται σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο·

- γ) ως εξοικονόμηση που προκύπτει από την εφαρμογή υποχρεωτικού ενωσιακού δικαίου θεωρείται η εξοικονόμηση που θα είχε προκύψει ούτως ή άλλως και, ως εκ τούτου, δεν δηλώνεται ως εξοικονόμηση ενέργειας για τους σκοπούς του άρθρου 8 παράγραφος 1. Κατά παρέκκλιση από την εν λόγω υποχρέωση, η εξοικονόμηση που αφορά την ανακαίνιση υφιστάμενων κτιρίων, συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης που προκύπτει από την εφαρμογή ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης στα κτίρια σύμφωνα με την οδηγία 2010/31/ΕΕ, μπορεί να δηλώνεται ως εξοικονόμηση ενέργειας για τους σκοπούς του άρθρου 8 παράγραφος 1, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται το κριτήριο της σημαντικότητας που αναφέρεται στο σημείο 3 στοιχείο η) του παρόντος παραρτήματος. Τα μέτρα που προωθούν βελτιώσεις ενεργειακής απόδοσης στον δημόσιο τομέα σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 μπορούν να είναι επιλέξιμα να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση εξοικονόμησης ενέργειας που απαιτείται βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 1, εφόσον συντελούν σε εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση που μπορεί να επαληθευθεί και να μετρηθεί ή να εκτιμηθεί. Ο υπολογισμός της εξοικονόμησης ενέργειας είναι σύμφωνος με το παρόν παράρτημα·
- δ) η εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση που προκύπτει από την εφαρμογή μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, τα οποία λαμβάνονται σύμφωνα με κανονισμούς έκτακτης ανάγκης δυνάμει του άρθρου 122 ΣΛΕΕ, μπορεί να δηλώνεται για τους σκοπούς του άρθρου 8 παράγραφος 1, υπό την προϋπόθεση ότι οδηγεί σε επαληθεύσιμη και μετρήσιμη ή εκτιμώμενη εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση, με εξαίρεση την εξοικονόμηση ενέργειας που προκύπτει από μέτρα ελεγχόμενης διανομής ή περικοπής·
- ε) μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/842 μπορούν να θεωρηθούν σημαντικά, αλλά τα κράτη μέλη πρέπει να αποδείξουν ότι οδηγούν σε εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση που μπορεί να επαληθευθεί και να μετρηθεί ή να εκτιμηθεί. Ο υπολογισμός της εξοικονόμησης ενέργειας είναι σύμφωνος με το παρόν παράρτημα·

- στ) τα κράτη μέλη συνυπολογίζουν την εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση από μέτρα πολιτικής σε τομείς ή εγκαταστάσεις που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVα της οδηγίας 2003/87/EK, μόνον εάν αυτή προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 9 ή 10 της παρούσας οδηγίας και υπερβαίνει τις απαιτήσεις της οδηγίας 2003/87/EK ή υπερβαίνει την υλοποίηση δράσεων που συνδέονται με τη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων στο πλαίσιο της εν λόγω οδηγίας. Τα κράτη μέλη αποδεικνύουν ότι τα μέτρα πολιτικής οδηγούν σε εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση που μπορεί να επαληθευθεί και να μετρηθεί ή να εκτιμηθεί. Ο υπολογισμός της εξοικονόμησης ενέργειας είναι σύμφωνος με το παρόν παράρτημα. Εάν μια οντότητα είναι υπόχρεο μέρος στο πλαίσιο εθνικού καθεστώτος επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης δυνάμει του άρθρου 9 της παρούσας οδηγίας και στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ για κτίρια και οδικές μεταφορές δυνάμει του κεφαλαίου IVα της οδηγίας 2003/87/EK, το σύστημα παρακολούθησης και επαλήθευσης διασφαλίζει ότι η τιμή ανθρακούχων εκπομπών που μετακυλιέται κατά τη διάθεση καυσίμου για κατανάλωση δυνάμει του εν λόγω κεφαλαίου λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό και την υποβολή εκθέσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας των οικείων μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας·
- ζ) λαμβάνεται υπόψη μόνο η εξοικονόμηση που υπερβαίνει τα ακόλουθα επίπεδα:
- i) τα πρότυπα επιδόσεων της Ένωσης για τις εκπομπές από τα καινούργια επιβατικά αυτοκίνητα και τα καινούργια ελαφρά επαγγελματικά οχήματα κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2019/631 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν τους λόγους, τις παραδοχές και τη μεθοδολογία υπολογισμού τους για να καταδείξουν την προσθετικότητα στις απαιτήσεις της Ένωσης για τις εκπομπές CO₂ από καινούργια οχήματα·

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/631 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ από τα καινούργια επιβατικά αυτοκίνητα και από τα καινούργια ελαφρά επαγγελματικά οχήματα και με την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 443/2009 και (ΕΕ) αριθ. 510/2011 (ΕΕ L 111 της 25.4.2019, σ. 13).

- ii) τις απαιτήσεις της Ένωσης που αφορούν την απόσυρση από την αγορά ορισμένων συνδεδεμένων με την ενέργεια προϊόντων κατ' εφαρμογή εκτελεστικών μέτρων δυνάμει της οδηγίας 2009/125/ΕΚ. Τα κράτη μέλη παρέχουν τα στοιχεία, τις παραδοχές και τη μεθοδολογία υπολογισμού τους, για να καταδείξουν την προσθετικότητα·

- η) επιτρέπονται πολιτικές με σκοπό να υποστηριχθεί η επίτευξη υψηλότερων επιπέδων ενεργειακής απόδοσης προϊόντων, εξοπλισμού, μεταφορικών συστημάτων, οχημάτων και καυσίμων, κτιρίων και δομικών στοιχείων, διαδικασιών ή αγορών, με εξαίρεση μέτρα πολιτικής:
 - i) που αφορούν τη χρήση τεχνολογιών άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων, πρωτοεφαρμοζόμενων από την 1η Ιανουαρίου 2026· και
 - ii) για την επιδότηση της χρήσης τεχνολογιών άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων σε οικιστικά κτίρια από την 1η Ιανουαρίου 2026·

- θ) η εξοικονόμηση ενέργειας που προκύπτει ως αποτέλεσμα πρωτοεφαρμοζόμενων, από την 1η Ιανουαρίου 2024, μέτρων πολιτικής σχετικά με τη χρήση άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων σε προϊόντα, εξοπλισμό, συστήματα μεταφορών, οχήματα, κτίρια ή έργα δεν συνυπολογίζεται για τους σκοπούς της εκπλήρωσης της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 1 στοιχείο β). Στην περίπτωση μέτρων πολιτικής που προωθούν συνδυασμούς τεχνολογιών, το μερίδιο της εξοικονόμησης ενέργειας που σχετίζεται με την τεχνολογία καύσης ορυκτών καυσίμων δεν είναι επιλέξιμο από την 1η Ιανουαρίου 2024·

ι) κατά παρέκκλιση από το στοιχείο θ), για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, η εξοικονόμηση ενέργειας από τεχνολογίες άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων που βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση σε επιχειρήσεις υψηλής ενεργειακής έντασης στον βιομηχανικό τομέα μπορεί να υπολογίζεται ως εξοικονόμηση ενέργειας μόνο για τους σκοπούς του άρθρου 8 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, υπό την προϋπόθεση ότι:

ι) η επιχείρηση έχει διενεργήσει ενεργειακό έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 και εκπονήσει σχέδιο εφαρμογής που περιλαμβάνει:

- επισκόπηση όλων των οικονομικά αποδοτικών μέτρων ενεργειακής απόδοσης με περίοδο αποπληρωμής πέντε ετών ή μικρότερη, βάσει απλών μεθοδολογιών αποπληρωμής παρεχόμενων από το κράτος μέλος,
- χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή όλων των συνιστώμενων μέτρων ενεργειακής απόδοσης με περίοδο αποπληρωμής το πολύ πέντε ή λιγότερων ετών,
- υπολογισμό της αναμενόμενης εξοικονόμησης ενέργειας που προκύπτει από τα συνιστώμενα μέτρα ενεργειακής απόδοσης και,
- μέτρα ενεργειακής απόδοσης που αφορούν τη χρήση τεχνολογιών άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων, καθώς και τις σχετικές πληροφορίες που απαιτούνται για:
 - να αποδειχθεί ότι το προβλεπόμενο μέτρο δεν αυξάνει την απαιτούμενη ποσότητα ενέργειας ή την παραγωγική ικανότητα μιας εγκατάστασης,

- να αιτιολογηθεί το γεγονός ότι η υιοθέτηση βιώσιμων τεχνολογιών μη ορυκτών καυσίμων δεν είναι τεχνικά εφικτή,
 - να καταδειχθεί ότι η τεχνολογία άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων συμμορφώνεται με την πλέον πρόσφατη σχετική ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τις επιδόσεις όσον αφορά τις εκπομπές και παρεμποδίζει φαινόμενα εγκλωβισμού στην τεχνολογία, διασφαλίζοντας τη μελλοντική συμβατότητα με κλιματικά ουδέτερα εναλλακτικά μη ορυκτά καύσιμα και τεχνολογίες·
- ii) η συνέχιση της χρήσης τεχνολογιών άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων αποτελεί μέτρο ενεργειακής απόδοσης για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας με περίοδο αποπληρωμής πέντε ετών ή μικρότερη, βάσει απλών μεθοδολογιών αποπληρωμής παρεχόμενων από το κράτος μέλος, οι οποίες συνιστώνται έπειτα από ενεργειακό έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 και περιλαμβάνονται στο σχέδιο εφαρμογής·
- iii) η χρήση τεχνολογιών άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων συμμορφώνεται με την πλέον πρόσφατη σχετική ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τις επιδόσεις όσον αφορά τις εκπομπές, δεν οδηγεί σε φαινόμενα εγκλωβισμού στην τεχνολογία και διασφαλίζει τη μελλοντική συμβατότητα με κλιματικά ουδέτερα εναλλακτικά καύσιμα και τεχνολογίες·
- iv) η χρήση τεχνολογιών άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων στην επιχείρηση δεν οδηγεί σε αύξηση της κατανάλωσης ενέργειας ή σε αύξηση της παραγωγικής ικανότητας της εγκατάστασης στην εν λόγω επιχείρηση·

- v) παρέχονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι δεν ήταν τεχνικά εφικτή εναλλακτική, βιώσιμη λύση μη ορυκτών καυσίμων·
 - vi) η χρήση τεχνολογιών άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων οδηγεί σε εξοικονόμηση ενέργειας στην τελική χρήση που μπορεί να επαληθευθεί και να μετρηθεί ή να εκτιμηθεί, υπολογιζόμενη σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος παραρτήματος·
 - vii) τα στοιχεία δημοσιεύονται σε ιστότοπο ή δημοσιοποιούνται προς ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων πολιτών·
- ια) τα μέτρα που προάγουν την εγκατάσταση τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μικρής κλίμακας επί ή εντός κτιρίων μπορούν να είναι επιλέξιμα να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση εξοικονόμησης ενέργειας που απαιτείται βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 1, εφόσον συντελούν σε εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση που μπορεί να επαληθευθεί και να μετρηθεί ή να εκτιμηθεί. Ο υπολογισμός της εξοικονόμησης ενέργειας είναι σύμφωνος με το παρόν παράρτημα·
- ιβ) μέτρα που προάγουν την εγκατάσταση ηλιοθερμικών τεχνολογιών μπορούν να είναι επιλέξιμα να ληφθούν υπόψη για την εκπλήρωση εξοικονόμησης ενέργειας που απαιτείται βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 1, εφόσον συντελούν σε εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση που μπορεί να επαληθευθεί και να μετρηθεί ή να εκτιμηθεί. Η θερμότητα που παράγεται με ηλιοθερμική τεχνολογία από ηλιακή ακτινοβολία μπορεί να εξαιρείται από την κατανάλωση ενέργειας κατά την τελική χρήση·

- ιγ) όσον αφορά πολιτικές που επιταχύνουν τη χρήση πιο αποδοτικών προϊόντων και οχημάτων, εκτός από εκείνες που πρωτοεφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2024 και αφορούν τη χρήση άμεσης καύσης ορυκτών καυσίμων, η εξοικονόμηση μπορεί να λαμβάνεται πλήρως υπόψη, εφόσον αποδεικνύεται ότι η εν λόγω χρήση λαμβάνει χώρα προτού λήξει ο μέσος αναμενόμενος κύκλος ζωής των προϊόντων ή των οχημάτων ή πριν από τη συνήθη αντικατάσταση των προϊόντων ή των οχημάτων και η εξοικονόμηση δηλώνεται μόνο για την περίοδο μέχρι τη λήξη του μέσου αναμενόμενου κύκλου ζωής των προϊόντων ή των οχημάτων που πρόκειται να αντικατασταθούν·
- ιδ) όταν προωθούν τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, τα κράτη μέλη μεριμνούν, όπου συντρέχει περίπτωση, ώστε να διατηρηθούν ή, εφόσον δεν υφίστανται, να καθιερωθούν προδιαγραφές ποιότητας για προϊόντα, υπηρεσίες και την εφαρμογή μέτρων·
- ιε) για να συνυπολογισθούν οι κλιματικές διακυμάνσεις μεταξύ περιοχών, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να προσαρμόσουν την εξοικονόμηση σε μια σταθερή τιμή ή να ορίσουν διαφορετικές τιμές εξοικονόμησης ενέργειας συναρτήσει των διακυμάνσεων της θερμοκρασίας μεταξύ περιοχών·

ιστ) κατά τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος ζωής των μέτρων και ο ρυθμός μείωσης της εξοικονόμησης με την πάροδο του χρόνου. Κατά τον εν λόγω υπολογισμό συνυπολογίζεται η εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται με κάθε επιμέρους δράση κατά την περίοδο από την ημερομηνία εφαρμογής της έως τη λήξη της περιόδου επιβολής της υποχρέωσης. Εναλλακτικά, τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν διαφορετική μέθοδο, η οποία κρίνεται ότι επιτυγχάνει τουλάχιστον την ίδια συνολική εξοικονόμηση. Κατά τη χρήση άλλης μεθόδου, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η συνολική εξοικονομούμενη ενέργεια η οποία υπολογίζεται βάσει της εν λόγω μεθόδου δεν υπερβαίνει την ποσότητα της εξοικονόμησης ενέργειας που θα προέκυπτε από τον υπολογισμό της, όταν υπολογίζεται η εξοικονόμηση από κάθε επιμέρους δράση κατά την περίοδο από την ημερομηνία εφαρμογής της έως το 2030. Τα κράτη μέλη περιγράφουν λεπτομερώς στα ολοκληρωμένα εθνικά σχέδιά τους για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 και τα άρθρα 7 έως 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 την εν λόγω άλλη μέθοδο και τις διατάξεις που εισήγαγαν για να διασφαλίσουν ότι τηρούν τη δεσμευτική υποχρέωση υπολογισμού.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τηρούνται οι ακόλουθες απαιτήσεις για τα μέτρα πολιτικής που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 10 και το άρθρο 30 παράγραφος 14:

- α) τα μέτρα πολιτικής και οι επιμέρους δράσεις έχουν ως αποτέλεσμα επαληθεύσιμη εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση·
- β) καθορίζεται με σαφήνεια η ευθύνη κάθε συμμετέχοντος μέρους, εξουσιοδοτηθέντος μέρους ή δημόσιας αρχής επιβολής, ανάλογα με την περίπτωση·
- γ) προσδιορίζεται με διαφάνεια η εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται ή πρόκειται να επιτευχθεί·

- δ) η ποσότητα της εξοικονόμησης ενέργειας που απαιτείται ή που πρόκειται να επιτευχθεί από το μέτρο πολιτικής εκφράζεται ως κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας είτε ως τελική κατανάλωση ενέργειας, χρησιμοποιώντας τις τιμές της κατώτερης θερμογόνου δύναμης ή τους συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας που αναφέρονται στο άρθρο 31·
- ε) υποβάλλεται και δημοσιοποιείται ετήσια έκθεση για την εξοικονόμηση ενέργειας που πέτυχαν τα εξουσιοδοτηθέντα μέρη, τα συμμετέχοντα μέρη και οι δημόσιες αρχές επιβολής, μαζί με τα στοιχεία της ετήσιας τάσης εξοικονόμησης ενέργειας·
- στ) παρακολούθηση των αποτελεσμάτων και λήψη κατάλληλων μέτρων, εάν η πρόοδος δεν είναι ικανοποιητική·
- ζ) η εξοικονόμηση ενέργειας από επιμέρους δράση δεν δηλώνεται από περισσότερα του ενός μέρη·
- η) αποδεικνύεται ότι οι δραστηριότητες του συμμετέχοντος μέρους, του εξουσιοδοτηθέντος μέρους ή της δημόσιας αρχής επιβολής συνέβαλαν σημαντικά στην επίτευξη της δηλούμενης εξοικονόμησης ενέργειας·
- θ) οι δραστηριότητες του συμμετέχοντος μέρους, του εξουσιοδοτημένου μέρους ή της δημόσιας αρχής επιβολής δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, στους ευάλωτους πελάτες και, κατά περίπτωση, στα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες.

4. Για τον προσδιορισμό της εξοικονόμησης ενέργειας από φορολογικά μέτρα που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 10, εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές:
- α) λαμβάνεται υπόψη μόνο εξοικονόμηση ενέργειας από φορολογικά μέτρα που υπερβαίνουν τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας των καυσίμων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2003/96/EK¹ ή 2006/112/EK² του Συμβουλίου·
 - β) η βραχυπρόθεσμη ελαστικότητα των τιμών για τον υπολογισμό των επιπτώσεων των μέτρων φορολογίας της ενέργειας αντιπροσωπεύει την ανταπόκριση της ζήτησης ενέργειας στις μεταβολές των τιμών και υπολογίζεται με βάση τις πρόσφατες και αντιπροσωπευτικές επίσημες πηγές στοιχείων που ισχύουν για το κράτος μέλος και, κατά περίπτωση, με βάση συνοδευτικές μελέτες από ανεξάρτητο ινστιτούτο. Εάν χρησιμοποιείται διαφορετική ελαστικότητα τιμών από τις βραχυπρόθεσμες ελαστικότητες, τα κράτη μέλη εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο οι βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης που οφείλονται στην εφαρμογή άλλης ενωσιακής νομοθεσίας έχουν συμπεριληφθεί στη βάση αναφοράς που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση της εξοικονόμησης ενέργειας ή πώς έχει αποφευχθεί ο διπλός υπολογισμός της εξοικονόμησης ενέργειας από άλλη νομοθεσία της Ένωσης·
 - γ) η εξοικονόμηση ενέργειας από συνοδευτικά μέσα φορολογικής πολιτικής, περιλαμβανομένων των φορολογικών κινήτρων ή της πληρωμής σε ταμείο, υπολογίζεται χωριστά·
 - δ) θα πρέπει να χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις βραχυπρόθεσμης ελαστικότητας για την εκτίμηση της εξοικονόμησης ενέργειας από φορολογικά μέτρα, ώστε να αποφεύγεται η επικάλυψη με το δίκαιο της Ένωσης και άλλα μέτρα πολιτικής·

¹ Οδηγία 2003/96/EK του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51).

² Οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1).

- ε) τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις διανεμητικές επιπτώσεις που έχουν η φορολογία και τα ισοδύναμα μέτρα στα άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, στους ευάλωτους πελάτες και, κατά περίπτωση, στα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, και παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των μέτρων μετριασμού που εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφοι 1, 2 και 3·
- στ) τα κράτη μέλη παρέχουν στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων μεθοδολογιών υπολογισμού, με βάση τα οποία, σε περίπτωση αλληλεπικάλυψης των επιπτώσεων των μέτρων φορολόγησης της ενέργειας ή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα ή της εμπορίας εκπομπών σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/ΕΚ, δεν υπάρχει διπλή μέτρηση της εξοικονόμησης ενέργειας.

5. Κοινοποίηση της μεθοδολογίας

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, τη λεπτομερή μεθοδολογία που προτείνουν για τη λειτουργία των καθεστώτων επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και τα εναλλακτικά μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 9 και 10 και στο άρθρο 30 παράγραφος 14 της παρούσας οδηγίας. Με εξαίρεση την περίπτωση της φορολόγησης, η εν λόγω κοινοποίηση περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με:

- α) το επίπεδο της εξοικονόμησης ενέργειας που απαιτείται δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο ή της εξοικονόμησης που αναμένεται να επιτευχθεί συνολικά κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030·
- β) τον τρόπο με τον οποίο θα κυμανθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου επιβολής της υποχρέωσης η υπολογιζόμενη ποσότητα νέας εξοικονόμησης ενέργειας που απαιτείται βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο ή εξοικονόμησης ενέργειας που αναμένεται να επιτευχθεί·

- γ) τα υπόχρεα, τα συμμετέχοντα ή τα εξουσιοδοτηθέντα μέρη ή τις δημόσιες αρχές επιβολής·
- δ) τους στοχευόμενους τομείς·
- ε) τα μέτρα πολιτικής και τις επιμέρους δράσεις, περιλαμβανομένης της αναμενόμενης συνολικής ποσότητας σωρευτικής εξοικονόμησης ενέργειας για κάθε μέτρο·
- στ) μέτρα ή προγράμματα πολιτικής ή μέτρα που χρηματοδοτούνται από εθνικό ταμείο ενεργειακής απόδοσης και εφαρμόζονται κατά προτεραιότητα σε άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, ευάλωτους πελάτες και, κατά περίπτωση, άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες·
- ζ) το μερίδιο και την ποσότητα εξοικονόμησης ενέργειας που πρέπει να επιτευχθεί μεταξύ ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, ευάλωτων πελατών και, κατά περίπτωση, ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες·
- η) κατά περίπτωση, τους εφαρμοζόμενους δείκτες, τον αριθμητικό μέσο όρο του μεριδίου και το αποτέλεσμα των μέτρων πολιτικής που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3·
- θ) κατά περίπτωση, τον αντίκτυπο και τις δυσμενείς επιπτώσεις των μέτρων πολιτικής που εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 στα άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, στους ευάλωτους πελάτες και, κατά περίπτωση, στα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες·
- ι) τη διάρκεια της περιόδου επιβολής της υποχρέωσης για το καθεστώς επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης·

- ια) κατά περίπτωση, την ποσότητα των στόχων εξοικονόμησης ενέργειας ή μείωσης του κόστους που πρέπει να επιτευχθούν από τα υπόχρεα μέρη μεταξύ των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, των ευάλωτων πελατών και, κατά περίπτωση, των ατόμων που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες·
- ιβ) τις δράσεις που προβλέπονται με το μέτρο πολιτικής·
- ιγ) τη μεθοδολογία υπολογισμού, καθώς και το πώς προσδιορίστηκαν η προσθετικότητα και η σημαντικότητα και ποιες μεθοδολογίες και κριτήρια αναφοράς χρησιμοποιούνται για την προβλεπόμενη και κλιμακωτή εξοικονόμηση και, κατά περίπτωση, τις τιμές της κατώτερης θερμογόνου δύναμης και τους συντελεστές μετατροπής που χρησιμοποιήθηκαν·
- ιδ) τον κύκλο ζωής των μέτρων και το πώς υπολογίζονται ή σε τι βασίζονται·
- ιε) την προσέγγιση για την αντιμετώπιση των κλιματικών διακυμάνσεων στο κράτος μέλος·
- ιστ) τα συστήματα παρακολούθησης και επαλήθευσης των μέτρων δυνάμει των άρθρων 9 και 10 και με ποιο τρόπο διασφαλίζεται η ανεξαρτησία τους από τα υπόχρεα, τα συμμετέχοντα ή τα εξουσιοδοτηθέντα μέρη·

- ιζ) στην περίπτωση της φορολόγησης:
- i) τους στοχευόμενους τομείς και την κατηγορία φορολογουμένων·
 - ii) τη δημόσια αρχή επιβολής·
 - iii) την εξοικονόμηση που αναμένεται να επιτευχθεί·
 - iv) τη διάρκεια ισχύος του φορολογικού μέτρου·
 - v) τη μεθοδολογία υπολογισμού, περιλαμβανομένης της χρησιμοποιούμενης ελαστικότητας των τιμών και του τρόπου με τον οποίο έχει προκύψει· και
 - vi) με ποιον τρόπο έχουν αποφευχθεί οι επικαλύψεις με το ΣΕΔΕ της ΕΕ σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/ΕΚ και ο κίνδυνος διπλής μέτρησης.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚΕΙΝΩΝ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΜΕΡΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Οι ενεργειακοί έλεγχοι που αναφέρονται στο άρθρο 11:

- α) βασίζονται σε επικαιροποιημένα, μετρώμενα, ανιχνεύσιμα λειτουργικά δεδομένα ως προς την κατανάλωση ενέργειας και (για την ηλεκτρική ενέργεια) σε χαρακτηριστικά φορτίου·
- β) περιλαμβάνουν λεπτομερή επισκόπηση των χαρακτηριστικών της ενεργειακής κατανάλωσης ενός κτιρίου ή μιας ομάδας κτιρίων, μιας βιομηχανικής δραστηριότητας ή εγκατάστασης, περιλαμβανομένων και των μεταφορών·
- γ) προσδιορίζουν τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας·
- δ) προσδιορίζουν το δυναμικό οικονομικά αποδοτικής χρήσης ή παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας·
- ε) βασίζονται, όπου είναι δυνατόν, σε ανάλυση κόστους κύκλου ζωής και όχι σε απλές περιόδους αποπληρωμής, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι μακροπρόθεσμες εξοικονομήσεις, οι εναπομένουσες αξίες των μακροπρόθεσμων επενδύσεων και τα προεξοφλητικά επιτόκια·
- στ) είναι αναλογικοί και επαρκώς αντιπροσωπευτικοί, ώστε να δίδουν μια αξιόπιστη εικόνα της συνολικής ενεργειακής απόδοσης και να εντοπίζουν με αξιοπιστία τις σημαντικότερες ευκαιρίες για βελτίωση.

Οι ενεργειακοί έλεγχοι επιτρέπουν λεπτομερείς και επικυρωμένους υπολογισμούς των προτεινόμενων μέτρων ώστε να παρέχονται σαφείς πληροφορίες ως προς την πιθανή εξοικονόμηση.

Τα χρησιμοποιούμενα στους ενεργειακούς ελέγχους δεδομένα είναι αποθηκεύσιμα, ώστε να είναι δυνατή η εκ των υστέρων ανάλυση της απόδοσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Παρακολουθούνται και δημοσιεύονται οι ακόλουθες ελάχιστες πληροφορίες όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση των κέντρων δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 12:

- α) η ονομασία του κέντρου δεδομένων, το όνομα του ιδιοκτήτη και των διαχειριστών του κέντρου δεδομένων, η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του κέντρου δεδομένων και ο δήμος όπου εδρεύει το κέντρο δεδομένων·
- β) το εμβαδόν δαπέδου του κέντρου δεδομένων, η εγκατεστημένη ισχύς, η ετήσια εισερχόμενη και εξερχόμενη κυκλοφορία δεδομένων και η ποσότητα των δεδομένων που είναι αποθηκευμένα και υφίστανται επεξεργασία εντός του κέντρου δεδομένων·
- γ) οι επιδόσεις, κατά το τελευταίο πλήρες ημερολογιακό έτος, του κέντρου δεδομένων σύμφωνα με βασικούς δείκτες επιδόσεων όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την κατανάλωση ενέργειας, τη χρήση ηλεκτρικής ισχύος, τα καθορισμένα επίπεδα θερμοκρασίας, τη χρήση απορριπτόμενης θερμότητας, τη χρήση νερού και τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας, χρησιμοποιώντας ως βάση, κατά περίπτωση, το πρότυπο CEN/CENELEC EN 50600-4 «Τεχνολογία πληροφοριών - Εγκαταστάσεις και υποδομές κέντρων δεδομένων», έως την έναρξη ισχύος της κατ' εξουσιοδότηση πράξης που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

1. Ελάχιστες απαιτήσεις για την τιμολόγηση

1.1. Τιμολόγηση με βάση την πραγματική κατανάλωση

Προκειμένου οι τελικοί πελάτες να μπορούν να ρυθμίζουν την ενεργειακή τους κατανάλωση, η τιμολόγηση θα πρέπει να γίνεται με βάση την πραγματική κατανάλωση τουλάχιστον άπαξ ετησίως, οι δε πληροφορίες για την τιμολόγηση θα πρέπει να διατίθενται τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση, εφόσον έχουν ζητηθεί ή οι πελάτες έχουν επιλέξει να λαμβάνουν ηλεκτρονική τιμολόγηση, ειδάλλως, δύο φορές ανά έτος. Το αέριο που χρησιμοποιείται μόνο στη μαγειρική δύναται να εξαιρείται από την απαίτηση αυτή.

1.2. Ελάχιστες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν είναι σκόπιμο, οι ακόλουθες πληροφορίες διατίθενται στους τελικούς πελάτες με σαφή και κατανοητό τρόπο στους λογαριασμούς, στις συμβάσεις, τις συναλλαγές και τις αποδείξεις τους ή συνοδεύουν τα προαναφερθέντα στους σταθμούς διανομής:

- α) οι τρέχουσες πραγματικές τιμές και η πραγματική κατανάλωση ενέργειας·
- β) συγκρίσεις της τρέχουσας κατανάλωσης ενέργειας του τελικού πελάτη προς την κατανάλωσή του κατά την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους, κατά προτίμηση υπό μορφή διαγράμματος·

- γ) τα στοιχεία επικοινωνίας των οργανώσεων των τελικών πελατών, των οργανισμών ενέργειας ή συναφών φορέων, μαζί με διευθύνσεις ιστοτόπων, από τους οποίους μπορούν να αντλούνται πληροφορίες για τα διαθέσιμα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, συγκρίσεις των χαρακτηριστικών των τελικών χρηστών και αντικειμενικές τεχνικές προδιαγραφές για τον εξοπλισμό χρήσης ενέργειας.

Επιπλέον, όταν είναι δυνατό και σκόπιμο, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι συγκρίσεις με τον μέσο κανονικό ή υποδειγματικό τελικό πελάτη της ίδιας κατηγορίας χρήστη διατίθενται στους τελικούς πελάτες με σαφή και κατανοητό τρόπο στους λογαριασμούς, στις συμβάσεις, τις συναλλαγές και τις αποδείξεις τους ή συνοδεύουν τα προαναφερθέντα ή σηματοδοτούνται στους σταθμούς διανομής.

1.3. Συμβουλές ενεργειακής απόδοσης που επισυνάπτονται στους λογαριασμούς και άλλες μορφές ενημέρωσης των τελικών πελατών

Κατά την αποστολή των συμβάσεων και των τροποποιήσεών τους, καθώς και στους λογαριασμούς που λαμβάνουν οι πελάτες ή σε ιστότοπους που απευθύνονται σε μεμονωμένους πελάτες, οι διανομείς ενέργειας, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας ενημερώνουν τους καταναλωτές τους με σαφή και κατανοητό τρόπο, παρέχοντας τα στοιχεία επικοινωνίας ανεξάρτητων κέντρων παροχής συμβουλών στους καταναλωτές, οργανισμών ενέργειας ή συναφών οργανισμών, καθώς και τις διευθύνσεις τους στο διαδίκτυο, όπου μπορούν να λαμβάνουν συμβουλές για τα διαθέσιμα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, τα μέτρα σύγκρισης για την ενεργειακή τους κατανάλωση και τις τεχνικές προδιαγραφές των συσκευών οι οποίες καταναλώνουν ενέργεια που μπορούν να χρησιμεύσουν για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των εν λόγω συσκευών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗ, ΨΥΞΗ ΚΑΙ ΖΕΣΤΟ ΝΕΡΟ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

1. Τιμολόγηση με βάση την πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις του καταναμητή κόστους θέρμανσης

Προκειμένου να είναι σε θέση οι τελικοί χρήστες να ρυθμίζουν οι ίδιοι την ενεργειακή τους κατανάλωση, η τιμολόγηση πραγματοποιείται με βάση την πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις του καταναμητή κόστους θέρμανσης τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

2. Ελάχιστη συχνότητα της παροχής πληροφοριών τιμολόγησης ή κατανάλωσης

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021, εφόσον έχουν εγκατασταθεί εξ αποστάσεως αναγνώσιμοι μετρητές ή καταναμητές κόστους θέρμανσης, οι πληροφορίες τιμολόγησης ή κατανάλωσης, οι οποίες βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις των καταναμητών κόστους θέρμανσης, παρέχονται στους τελικούς χρήστες τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση κατόπιν αίτησης ή όταν οι τελικοί πελάτες έχουν επιλέξει να λαμβάνουν ηλεκτρονική τιμολόγηση, ειδάλλως, δύο φορές ανά έτος.

Από την 1η Ιανουαρίου 2022, εφόσον έχουν εγκατασταθεί εξ αποστάσεως αναγνώσιμοι μετρητές ή καταναμητές κόστους θέρμανσης, οι πληροφορίες τιμολόγησης ή κατανάλωσης που βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις των καταναμητών κόστους θέρμανσης παρέχονται στους τελικούς χρήστες τουλάχιστον σε μηνιαία βάση. Μπορούν επίσης να διατίθενται μέσω του διαδικτύου και να επικαιροποιούνται όσο συχνά επιτρέπεται από τις συσκευές και τα συστήματα μέτρησης που χρησιμοποιούνται. Η θέρμανση και η ψύξη μπορούν να εξαιρούνται από την εν λόγω απαίτηση εκτός των εποχών θέρμανσης ή ψύξης.

3. Ελάχιστες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ακόλουθες πληροφορίες διατίθενται στους τελικούς χρήστες με σαφείς και κατανοητούς όρους στους λογαριασμούς ή συνοδευτικά προς αυτούς στις περιπτώσεις που βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις του κατανεμητή κόστους θέρμανσης:

- α) οι τρέχουσες πραγματικές τιμές και η πραγματική κατανάλωση ενέργειας ή το συνολικό κόστος θέρμανσης και οι ενδείξεις του κατανεμητή κόστους θέρμανσης·
- β) το μείγμα καυσίμων που χρησιμοποιείται και οι αντίστοιχες ετήσιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, μεταξύ άλλων και για τους τελικούς χρήστες τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, καθώς και περιγραφή των διαφορετικών φόρων, εισφορών και τιμολογίων·
- γ) συγκρίσεις της τρέχουσας κατανάλωσης ενέργειας των τελικών χρηστών με την κατανάλωση κατά την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους, υπό μορφή διαγράμματος και με διορθωμένα τα στοιχεία των κλιματικών διακυμάνσεων για τη θέρμανση και την ψύξη·
- δ) τα στοιχεία επικοινωνίας των οργανώσεων των τελικών πελατών, των οργανισμών ενέργειας ή συναφών φορέων, μαζί με διευθύνσεις ιστοτόπων, από τους οποίους μπορούν να αντλούνται πληροφορίες για τα διαθέσιμα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, συγκρίσεις των χαρακτηριστικών των τελικών χρηστών και αντικειμενικές τεχνικές προδιαγραφές για τον εξοπλισμό χρήσης ενέργειας·
- ε) πληροφορίες για τις σχετικές διαδικασίες υποβολής καταγγελιών, τις υπηρεσίες διαμεσολάβησης ή εναλλακτικούς μηχανισμούς επίλυσης διαφορών, όπως ισχύουν στα κράτη μέλη·

στ) συγκρίσεις με τον μέσο τυπικό ή υποδειγματικό τελικό χρήστη της ίδιας κατηγορίας χρηστών. Στην περίπτωση των ηλεκτρονικών λογαριασμών, οι συγκρίσεις αυτές μπορούν αντ' αυτού να διατίθενται στο διαδίκτυο και να παρέχονται συνοδευτικά στους λογαριασμούς.

Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν το πεδίο της υποχρέωσης παροχής πληροφοριών για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου σύμφωνα με το στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου, ούτως ώστε να περιλαμβάνονται μόνο παροχές από τα συστήματα τηλεθέρμανσης με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των 20 MW.

Οι λογαριασμοί που δεν βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση ή τις ενδείξεις του καταναμητή κόστους θέρμανσης περιλαμβάνουν σαφή και κατανοητή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο υπολογίστηκε το ποσό που αναφέρεται στον λογαριασμό και τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία δ) και ε).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΤΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΞΗ

Η περιεκτική αξιολόγηση του εθνικού δυναμικού θέρμανσης και ψύξης που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 1 περιλαμβάνει και βασίζεται στα ακόλουθα:

Μέρος Ι

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΨΥΞΗΣ

1. ζήτηση θέρμανσης και ψύξης εκπεφρασμένη ως εκτιμώμενη ωφέλιμη ενέργεια¹ και ποσοτικοποιημένη κατανάλωση τελικής ενέργειας σε GWh ανά έτος², ανά τομέα:
 - α) οικιστικός·
 - β) υπηρεσιών·
 - γ) βιομηχανικός·
 - δ) κάθε άλλος τομέας που καταναλώνει μεμονωμένα πάνω από το 5 % της συνολικής εθνικής ζήτησης για ωφέλιμη θέρμανση και ψύξη·

¹ Η ποσότητα θερμικής ενέργειας που απαιτείται για την κάλυψη της ζήτησης των τελικών χρηστών για θέρμανση και ψύξη.

² Πρέπει να χρησιμοποιούνται τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα δεδομένα.

2. ο προσδιορισμός ή, στην περίπτωση του στοιχείου α) σημείο i), ο προσδιορισμός ή η εκτίμηση, της υφιστάμενης παροχής θέρμανσης και ψύξης:
- α) ανά τεχνολογία, σε GWh ανά έτος¹, εντός των τομέων που αναφέρονται στο σημείο 1, όπου είναι δυνατόν, κάνοντας διάκριση μεταξύ της ενέργειας από ορυκτές και της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές:
- i) που παρέχεται επιτόπου στις εγκαταστάσεις, σε οικιστικές ζώνες και τόπους παροχής υπηρεσιών με τους εξής τρόπους:
- λέβητες παραγωγής μόνον θερμότητας,
 - συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής απόδοσης,
 - αντλίες θερμότητας,
 - άλλες επιτόπιες τεχνολογίες και πηγές·
- ii) που παρέχεται επιτόπου στις εγκαταστάσεις, εκτός τόπων παροχής υπηρεσιών και οικιστικών ζωνών, με τους εξής τρόπους:
- λέβητες παραγωγής μόνον θερμότητας,
 - συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής απόδοσης,
 - αντλίες θερμότητας,
 - άλλες επιτόπιες τεχνολογίες και πηγές·

¹ Πρέπει να χρησιμοποιούνται τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα δεδομένα.

- iii) που παρέχεται εκτός εγκαταστάσεων με τους εξής τρόπους:
 - συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής απόδοσης,
 - απορριπτόμενη θερμότητα,
 - άλλες τεχνολογίες και πηγές εκτός εγκαταστάσεων·

- β) ο προσδιορισμός των εγκαταστάσεων που παράγουν απορριπτόμενη θερμότητα ή απορριπτόμενο ψύχος και της δυνητικής παροχής θέρμανσης ή ψύξης από τις εγκαταστάσεις αυτές, σε GWh ανά έτος:
 - i) εγκαταστάσεις θερμικής ηλεκτροπαραγωγής που μπορούν να παρέχουν ή μπορούν να μετεξοπλιστούν ώστε να παρέχουν απορριπτόμενη θερμότητα συνολικής θερμικής ισχύος άνω των 50 MW·
 - ii) εγκαταστάσεις συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιούν τεχνολογίες οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα II μέρος II, συνολικής θερμικής ισχύος άνω των 20 MW·
 - iii) μονάδες καύσης αποβλήτων·
 - iv) εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές συνολικής θερμικής ισχύος άνω των 20 MW εκτός των εγκαταστάσεων παραγωγής θερμότητας ή ψύξης με χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που αναφέρονται στα σημεία i) και ii)·
 - v) βιομηχανικές εγκαταστάσεις συνολικής θερμικής ισχύος άνω των 20 MW που μπορούν να παρέχουν απορριπτόμενη θερμότητα·

- γ) αναφερόμενο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και από απορριπτόμενη θερμότητα ή απορριπτόμενο ψύχος στην κατανάλωση τελικής ενέργειας του τομέα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης¹ κατά τα τελευταία 5 έτη, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001.
3. συγκεντρωτικά δεδομένα για τις μονάδες συμπαραγωγής σε υφιστάμενα δίκτυα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σε πέντε κλίμακες δυναμικότητας, τα οποία καλύπτουν τα εξής:
- α) κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας·
 - β) συνολική απόδοση·
 - γ) εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας·
 - δ) συντελεστές εκπομπών CO₂.
4. συγκεντρωτικά δεδομένα σχετικά με τα υφιστάμενα δίκτυα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που παρέχονται από συμπαραγωγή σε πέντε κλίμακες δυναμικότητας, τα οποία καλύπτουν τα εξής:
- α) συνολική κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας·
 - β) κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας των μονάδων συμπαραγωγής·
 - γ) μερίδιο της συμπαραγωγής στην παροχή τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης·
 - δ) απώλειες του συστήματος τηλεθέρμανσης·

¹ Μετά τον καθορισμό της μεθοδολογίας για τον υπολογισμό της ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για την ψύξη και την τηλεψύξη σύμφωνα με το άρθρο 35 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, η «ψύξη από ανανεώσιμες πηγές» προσδιορίζεται σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία. Μέχρι τότε, προσδιορίζεται σύμφωνα με κατάλληλη εθνική μεθοδολογία.

- ε) απώλειες του συστήματος τηλεψύξης·
 - στ) πυκνότητα σύνδεσης·
 - ζ) μερίδια των συστημάτων ανά διαφορετικές ομάδες θερμοκρασίας λειτουργίας·
5. χάρτης του συνόλου της εθνικής επικράτειας, ο οποίος, ενώ προστατεύει ευαίσθητες εμπορικές πληροφορίες, προσδιορίζει τα εξής:
- α) τις περιοχές ζήτησης θέρμανσης και ψύξης που προκύπτουν από την ανάλυση του σημείου 1, βάσει συνεπών κριτηρίων για την εστίαση σε περιοχές υψηλής ενεργειακής πυκνότητας εντός δήμων και αστικών κέντρων·
 - β) τα υφιστάμενα σημεία παροχής θέρμανσης και ψύξης που αναφέρονται στο σημείο 2 στοιχείο β) και τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις μεταφοράς τηλεθέρμανσης·
 - γ) τα σχεδιαζόμενα σημεία παροχής θέρμανσης και ψύξης του τύπου που περιγράφεται στο σημείο 2 στοιχείο β) και τις νέες περιοχές που έχουν προσδιοριστεί για την τηλεθέρμανση και την τηλεψύξη·
6. πρόβλεψη των τάσεων της ζήτησης για θέρμανση και ψύξη, σε GWh, ώστε να διατηρηθεί μια προοπτική για τα επόμενα 30 έτη, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τις προβολές για τα επόμενα 10 έτη, τη μεταβολή της ζήτησης στα κτίρια και σε διάφορους τομείς της βιομηχανίας, και τις επιπτώσεις των πολιτικών και των στρατηγικών που σχετίζονται με τη διαχείριση της ζήτησης, όπως οι μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανακαίνισης κτιρίων σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2018/844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 75).

Μέρος II

ΣΤΟΧΟΙ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

7. προγραμματισμένη συνεισφορά του κράτους μέλους στους εθνικούς στόχους, τις επιδιώξεις και τις συνεισφορές που αφορούν τις πέντε διαστάσεις της Ενεργειακής Ένωσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, που υλοποιούνται μέσω της απόδοσης στη θέρμανση και την ψύξη, ιδίως σε σχέση με το άρθρο 4 στοιχείο β) σημεία 1 έως 4 και το άρθρο 15 παράγραφος 4 στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού, προσδιορίζοντας ποιο από τα εν λόγω στοιχεία είναι επιπρόσθετο σε σύγκριση με το ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 3 και τα άρθρα 7 έως 12 του εν λόγω κανονισμού·
8. γενική επισκόπηση των υφιστάμενων πολιτικών και μέτρων, όπως περιγράφονται στην πλέον πρόσφατη έκθεση που υποβλήθηκε σύμφωνα με τα άρθρα 3, 20 και 21 και το άρθρο 27 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999·

Μέρος III

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΤΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΞΗ

9. η ανάλυση του οικονομικού δυναμικού¹ των διαφόρων τεχνολογιών θέρμανσης και ψύξης πραγματοποιείται για το σύνολο της εθνικής επικράτειας, χρησιμοποιώντας την ανάλυση κόστους-οφέλους που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 3, και προσδιορίζει εναλλακτικά σενάρια για πιο αποδοτικές τεχνολογίες θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, κάνοντας διάκριση μεταξύ ενέργειας από ορυκτές και ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, κατά περίπτωση.

¹ Η ανάλυση του οικονομικού δυναμικού θα πρέπει να παρουσιάζει τον όγκο ενέργειας (σε GWh) που μπορεί να παραχθεί ανά έτος από κάθε αναλυόμενη τεχνολογία. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι περιορισμοί και οι διασυνδέσεις στο πλαίσιο του ενεργειακού συστήματος. Στην ανάλυση μπορούν να χρησιμοποιούνται μοντέλα που βασίζονται σε παραδοχές που αντιπροσωπεύουν τη λειτουργία κοινών τύπων τεχνολογιών ή συστημάτων.

Θα πρέπει να εξετάζονται οι ακόλουθες τεχνολογίες:

- α) βιομηχανική απορριπτόμενη θερμότητα και βιομηχανικό απορριπτόμενο ψύχος·
- β) καύση αποβλήτων·
- γ) συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης·
- δ) ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η γεωθερμική, η ηλιοθερμική ενέργεια και η βιομάζα, εκτός από εκείνες που χρησιμοποιούνται για τη συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης·
- ε) αντλίες θερμότητας·
- στ) μείωση των απωλειών θερμότητας και ψύχους των υφιστάμενων αστικών δικτύων·
- ζ) τηλεθέρμανση και τηλεψύξη·

10. η ανάλυση του οικονομικού δυναμικού περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες και εκτιμήσεις:

- α) εκτιμήσεις:
 - i) η ανάλυση κόστους-οφέλους για τους σκοπούς του άρθρου 25 παράγραφος 3 περιλαμβάνει οικονομική ανάλυση που λαμβάνει υπόψη κοινωνικοοικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες¹, καθώς και χρηματοοικονομική ανάλυση που πραγματοποιείται για την αξιολόγηση των έργων από την πλευρά των επενδυτών· τόσο η οικονομική όσο και η χρηματοοικονομική ανάλυση χρησιμοποιούν την καθαρή παρούσα αξία ως κριτήριο για την εκτίμηση·

¹ Συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

- ii) το βασικό σενάριο θα πρέπει να χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς, λαμβάνει υπόψη τις ισχύουσες πολιτικές κατά τη στιγμή της κατάρτισης της εν λόγω περιεκτικής αξιολόγησης¹ και συνδέεται με δεδομένα που συλλέγονται σύμφωνα με το μέρος I και το μέρος II σημείο 6 του παρόντος παραρτήματος·
- iii) σενάρια εναλλακτικά του βασικού σεναρίου λαμβάνουν υπόψη τους στόχους για την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999· κάθε σενάριο παρουσιάζει τα ακόλουθα στοιχεία σε σύγκριση με το βασικό σενάριο:
- το οικονομικό δυναμικό των τεχνολογιών που εξετάζονται με τη χρήση της καθαρής παρούσας αξίας ως κριτηρίου,
 - τις μειώσεις εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου,
 - την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε GWh ανά έτος,
 - τις επιπτώσεις στο μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που περιλαμβάνονται στο εθνικό ενεργειακό μείγμα.

Σενάρια που δεν είναι εφικτά για τεχνικούς ή οικονομικούς λόγους ή για λόγους εθνικής νομοθεσίας μπορούν να αποκλείονται στα πρώτα στάδια της ανάλυσης κόστους-οφέλους, εφόσον αυτό αιτιολογείται βάσει προσεκτικών, σαφών και τεκμηριωμένων εκτιμήσεων.

¹ Η καταληκτική ημερομηνία για τη συνεκτίμηση πολιτικών στο σενάριο αναφοράς είναι το τέλος του έτους που προηγείται του έτους στα τέλη του οποίου πρέπει να έχει υποβληθεί η περιεκτική αξιολόγηση. Επομένως, οι πολιτικές που θεσπίζονται εντός ενός έτους πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της περιεκτικής αξιολόγησης δεν χρειάζεται να λαμβάνονται υπόψη.

Η αξιολόγηση και η λήψη αποφάσεων θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το κόστος και την εξοικονόμηση ενέργειας, στα σενάρια που έχουν αναλυθεί, από την αυξημένη ευελιξία στον ενεργειακό εφοδιασμό και από τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων του κόστους που έχει αποφευχθεί και της εξοικονόμησης από τη μείωση των επενδύσεων σε υποδομές.

β) κόστος και οφέλη

Το κόστος και τα οφέλη που αναφέρονται στο στοιχείο α) περιλαμβάνουν τουλάχιστον το ακόλουθο κόστος και τα ακόλουθα οφέλη:

ι) κόστος:

- κόστος κεφαλαίου εγκαταστάσεων και εξοπλισμού,
- κόστος κεφαλαίου των συνδεδεμένων ενεργειακών δικτύων,
- μεταβλητό και πάγιο λειτουργικό κόστος,
- κόστος ενέργειας,
- κόστος για το περιβάλλον, την υγεία και την ασφάλεια, κατά το δυνατόν,
- κόστος για την αγορά εργασίας, την ενεργειακή ασφάλεια και την ανταγωνιστικότητα, κατά το δυνατόν.

ii) οφέλη:

- αξία της παραγωγής προς τον καταναλωτή (θερμότητα, ψύξη και ηλεκτρική ενέργεια),
- εξωτερικά οφέλη, όπως περιβαλλοντικά οφέλη, οφέλη σε σχέση με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και οφέλη υγείας και ασφάλειας, κατά το δυνατόν,
- επίδραση στην αγορά εργασίας, την ενεργειακή ασφάλεια και την ανταγωνιστικότητα, κατά το δυνατόν.

γ) σενάρια σχετικά με το βασικό σενάριο:

Εξετάζονται όλα τα σενάρια που είναι σχετικά με το βασικό σενάριο, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου της αποδοτικής ατομικής θέρμανσης και ψύξης. Η ανάλυση κόστους-οφέλους μπορεί να καλύπτει αξιολόγηση είτε έργου είτε ομάδας έργων για ευρύτερη τοπική, περιφερειακή ή εθνική αξιολόγηση, ώστε, για λόγους προγραμματισμού, να προσδιοριστεί η οικονομικώς αποδοτικότερη και επωφελέστερη επιλογή θέρμανσης ή ψύξης για μια δεδομένη γεωγραφική περιοχή, σε σύγκριση με το βασικό σενάριο.

δ) όρια και ολοκληρωμένη προσέγγιση:

- i) το γεωγραφικό όριο καλύπτει μια κατάλληλη σαφώς καθορισμένη γεωγραφική περιοχή.

- ii) οι αναλύσεις κόστους-οφέλους λαμβάνουν υπόψη όλους τους σχετικούς κεντρικούς ή αποκεντρωμένους πόρους εφοδιασμού που είναι διαθέσιμοι εντός του συστήματος και του γεωγραφικού ορίου, μεταξύ άλλων τις τεχνολογίες που εξετάζονται σύμφωνα με το μέρος III σημείο 9 του παρόντος παραρτήματος, καθώς και τις τάσεις και τα χαρακτηριστικά της ζήτησης για θέρμανση και ψύξη·
- ε) παραδοχές:
- i) τα κράτη μέλη παρέχουν παραδοχές, για τον σκοπό των αναλύσεων κόστους-οφέλους, σχετικά με τις τιμές των μειζόνων συντελεστών εισροών και εκροών και το προεξοφλητικό επιτόκιο·
 - ii) το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται στην οικονομική ανάλυση για τον υπολογισμό της καθαρής παρούσας αξίας επιλέγεται σύμφωνα με ευρωπαϊκές ή εθνικές κατευθυντήριες γραμμές·
 - iii) τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν εθνικές, ευρωπαϊκές ή διεθνείς προβλέψεις εξέλιξης των τιμών της ενέργειας, εφόσον αυτό είναι εφικτό, στο εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό τους πλαίσιο·
 - iv) οι τιμές που χρησιμοποιούνται για την οικονομική ανάλυση αντικατοπτρίζουν το κοινωνικοοικονομικό κόστος και τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη. Το εξωτερικό κόστος, όπως οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία, θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο μέτρο του δυνατού, δηλαδή όταν υπάρχει τιμή αγοράς ή όταν ήδη περιλαμβάνεται στην ευρωπαϊκή ή την εθνική νομοθεσία·
- στ) ανάλυση ευαισθησίας: ανάλυση ευαισθησίας περιλαμβάνεται για την εκτίμηση του κόστους και των οφελών ενός έργου ή μιας ομάδας έργων και βασίζεται σε μεταβλητούς παράγοντες που έχουν σημαντική επίπτωση στα αποτελέσματα των υπολογισμών, όπως διαφορετικές τιμές ενέργειας, επίπεδα ζήτησης, προεξοφλητικά επιτόκια και άλλα.

Μέρος IV

ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΝΕΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

11. επισκόπηση νέων νομοθετικών και μη νομοθετικών μέτρων πολιτικής¹ για την υλοποίηση του οικονομικού δυναμικού που προσδιορίζεται σύμφωνα με τα σημεία 9 και 10, καθώς και πρόβλεψη ως προς:
- α) τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου·
 - β) την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε GWh ανά έτος·
 - γ) τις επιπτώσεις στο μερίδιο της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης·
 - δ) τις επιπτώσεις στο μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο εθνικό ενεργειακό μείγμα και στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης·
 - ε) τη σύνδεση με τον εθνικό οικονομικό προγραμματισμό και την εξοικονόμηση κόστους για τον δημόσιο προϋπολογισμό και τους συμμετέχοντες στην αγορά·
 - στ) εκτιμώμενα μέτρα δημόσιας στήριξης, εάν υπάρχουν, με τον ετήσιο προϋπολογισμό τους και προσδιορισμό του δυναμικού στοιχείου ενίσχυσης.

¹ Η επισκόπηση αυτή περιλαμβάνει μέτρα και προγράμματα χρηματοδότησης που ενδεχομένως να εγκριθούν κατά την περίοδο της περιεκτικής αξιολόγησης, χωρίς να προδικάζεται ξεχωριστή κοινοποίηση των καθεστώτων δημόσιας στήριξης για την αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΚΟΣΤΟΥΣ-ΟΦΕΛΟΥΣ

Οι αναλύσεις κόστους-οφέλους παρέχουν πληροφορίες για τον σκοπό των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 25 παράγραφος 3 και στο άρθρο 26 παράγραφος 7:

Όταν σχεδιάζεται εγκατάσταση αποκλειστικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή εγκατάσταση χωρίς ανάκτηση θερμότητας, αντιπαραβάλλονται οι σχεδιαζόμενες εγκαταστάσεις ή η σχεδιαζόμενη ανακαίνιση με ισοδύναμη εγκατάσταση η οποία παράγει την ίδια ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή βιομηχανικής θερμότητας, αλλά ανακτά την απορριπτόμενη θερμότητα και παρέχει θερμότητα μέσω δικτύων συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης ή δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης υψηλής απόδοσης ή αμφοτέρων.

Εντός συγκεκριμένων γεωγραφικών ορίων κατά την αξιολόγηση λαμβάνεται υπόψη η σχεδιαζόμενη εγκατάσταση και τα τυχόν υφιστάμενα ή πιθανά σημεία ζήτησης θέρμανσης ή ψύξης, τα οποία θα μπορούσαν να εφοδιάζονται από αυτήν, λαμβάνοντας υπόψη τις ορθολογικές δυνατότητες, π.χ. τεχνική εφικτότητα και απόσταση.

Τα όρια του συστήματος προσδιορίζονται ώστε να περιλαμβάνουν τη σχεδιαζόμενη εγκατάσταση και τα θερμικά και ψυκτικά φορτία, όπως το/α κτήριο/α και τις βιομηχανικές διαδικασίες. Εντός των εν λόγω ορίων του συστήματος, το συνολικό κόστος παροχής θέρμανσης και ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζεται και για τις δύο περιπτώσεις και αντιπαραβάλλεται.

Στα θερμικά ή ψυκτικά φορτία περιλαμβάνονται τα υφιστάμενα θερμικά ή ψυκτικά φορτία, όπως οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις ή τα υφιστάμενα συστήματα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, και επιπλέον, σε αστικές περιοχές, τα θερμικά ή ψυκτικά φορτία και το κόστος που θα προέκυπτε, εάν ένα σύνολο κτηρίων ή τμήμα της πόλης διέθετε τα ανωτέρω ή συνδεόταν σε ένα νέο δίκτυο τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης ή και τα δύο.

Οι αναλύσεις κόστους-οφέλους βασίζονται σε περιγραφή της σχεδιαζόμενης εγκατάστασης και των εγκαταστάσεων που πρόκειται να αντιπαραβληθούν με αυτήν, η οποία καλύπτει την ηλεκτρική και θερμική ικανότητα, κατά περίπτωση, τον τύπο καυσίμου, τη σχεδιαζόμενη χρήση και το σχεδιαζόμενο αριθμό των ωρών λειτουργίας ετησίως, την τοποθεσία και τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας.

Η αξιολόγηση της χρήσης απορριπτόμενης θερμότητας λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες τεχνολογίες. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την άμεση χρήση απορριπτόμενης θερμότητας ή την αναβάθμισή της σε υψηλότερα επίπεδα θερμοκρασίας, ή και τα δύο. Σε περίπτωση ανάκτησης απορριπτόμενης θερμότητας εντός των εγκαταστάσεων, αξιολογείται τουλάχιστον η χρήση εναλλακτών θερμότητας, αντλιών θερμότητας και τεχνολογιών ηλεκτροπαραγωγής από θερμότητα. Σε περίπτωση ανάκτησης απορριπτόμενης θερμότητας εκτός των εγκαταστάσεων, ως δυνητικά σημεία ζήτησης αξιολογούνται τουλάχιστον οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις, οι γεωργικές εγκαταστάσεις και τα δίκτυα τηλεθέρμανσης.

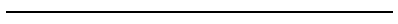
Για τους σκοπούς της αντιπαραβολής, λαμβάνονται υπόψη η ζήτηση θερμικής ενέργειας και οι τύποι θέρμανσης και ψύξης που χρησιμοποιούνται από τα κοντινά σημεία ζήτησης θερμότητας και ψύξης. Η αντιπαραβολή καλύπτει το κόστος που αφορά την υποδομή της σχεδιαζόμενης εγκατάστασης και των εγκαταστάσεων που πρόκειται να αντιπαραβληθούν.

Οι αναλύσεις κόστους-οφέλους για τους σκοπούς του άρθρου 26 παράγραφος 7 περιλαμβάνουν οικονομική ανάλυση που καλύπτει ανάλυση ισολογισμού που αντανάκλα τις τρέχουσες συναλλαγές ταμειακών ροών από την επένδυση σε μεμονωμένες εγκαταστάσεις και από τη λειτουργία τους.

Έργα με θετικό πρόσημο κόστους προς όφελος είναι εκείνα των οποίων το άθροισμα των προεξοφλούμενων οφελών στην οικονομική ανάλυση και ανάλυση ισολογισμού είναι μεγαλύτερο από το άθροισμα του προεξοφλούμενου κόστους (ωφέλεια στη σχέση κόστους-αποτελέσματος).

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατευθυντήριες αρχές για την μέθοδο, τις υποθέσεις και τον χρονικό ορίζοντα της οικονομικής ανάλυσης.

Τα κράτη μέλη ενδέχεται να απαιτούν από τις εταιρείες που είναι υπεύθυνες για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων παραγωγής θερμοηλεκτρικής ενέργειας, τις βιομηχανικές εταιρείες, τα δίκτυα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, ή άλλα μέρη που επηρεάζονται από τα καθορισμένα όρια συστήματος και γεωγραφικά όρια, να παρέχουν δεδομένα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην αξιολόγηση του κόστους και των οφελών μεμονωμένης εγκατάστασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΕΓΓΥΗΣΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

- 1) Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι:
 - α) η εγγύηση προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης:
 - επιτρέπει στους παραγωγούς να αποδείξουν ότι η ηλεκτρική ενέργεια που πωλούν προέρχεται από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης και εκδίδεται για τον σκοπό αυτό ως ανταπόκριση σε αίτημα του παραγωγού,
 - είναι ακριβής, αξιόπιστη και δεν επιδέχεται παραποίησης,
 - εκδίδεται, μεταφέρεται και ακυρώνεται ηλεκτρονικά·
 - β) η ίδια ποσότητα ενέργειας από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης λαμβάνεται υπόψη μία μόνο φορά.
- 2) Η εγγύηση προέλευσης που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 13 περιέχει τουλάχιστον τα εξής πληροφοριακά στοιχεία:
 - α) την ταυτότητα, την τοποθεσία, το είδος και την ισχύ (θερμική και ηλεκτρική) της εγκατάστασης στην οποία παράγεται η ενέργεια·
 - β) τις ημερομηνίες και τους τόπους παραγωγής·

- γ) τη χαμηλότερη θερμογόνο δύναμη της πηγής καυσίμου από την οποία παράγεται η ηλεκτρική ενέργεια·
- δ) την ποσότητα και τη χρήση της θερμότητας που παράγεται μαζί με την ηλεκτρική ενέργεια·
- ε) την ποσότητα της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης σύμφωνα με το παράρτημα III την οποία εκφράζει η εγγύηση προέλευσης·
- στ) την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας που υπολογίζεται σύμφωνα με το παράρτημα III με βάση τις εναρμονισμένες τιμές απόδοσης αναφοράς που αναφέρονται στο παράρτημα III στοιχείο στ)·
- ζ) την ονομαστική ηλεκτρική και θερμική απόδοση της μονάδας·
- η) αν και σε ποιο βαθμό η εγκατάσταση έχει επωφεληθεί από επενδυτική στήριξη·
- θ) αν και σε ποιο βαθμό η μονάδα ενέργειας έχει επωφεληθεί με άλλο τρόπο από εθνικό καθεστώς στήριξης, και το είδος του καθεστώτος στήριξης·
- ι) την ημερομηνία κατά την οποία η εγκατάσταση άρχισε να λειτουργεί· και
- ια) την ημερομηνία και τη χώρα έκδοσης και τον μοναδικό αριθμό αναγνώρισης.

Η εγγύηση προέλευσης είναι τυποποιημένου μεγέθους 1 MWh. Αναφέρει την καθαρή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας η οποία μετράται στα όρια του σταθμού και εξάγεται στο δίκτυο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

1. Τα τιμολόγια δικτύου είναι διαφανή και αμερόληπτα και συμμορφώνονται με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και αντικατοπτρίζουν ως προς το κόστος την εξοικονόμηση δαπανών στα δίκτυα που επιτυγχάνεται από την πλευρά της ζήτησης και από μέτρα ανταπόκρισης στη ζήτηση και από την αποκεντρωμένη παραγωγή, συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης που οφείλεται στη μείωση του κόστους παράδοσης ή στις επενδύσεις σε δίκτυα και στην πλέον βέλτιστη λειτουργία του δικτύου.
2. Η ρύθμιση και τα τιμολόγια δικτύου δεν παρεμποδίζουν τους διαχειριστές δικτύων ή τους λιανοπωλητές ενέργειας να παρέχουν υπηρεσίες συστήματος στο πλαίσιο των μέτρων ανταπόκρισης στη ζήτηση, διαχείρισης της ζήτησης και αποκεντρωμένης παραγωγής σε οργανωμένες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των εξωχρηματιστηριακών αγορών και των χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας για την εμπορία της ενέργειας, της ισχύος, υπηρεσιών εξισορρόπησης και παρεπόμενων υπηρεσιών σε όλα τα χρονικά πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιακών αγορών και των ημερήσιων και ενδοημερήσιων αγορών, ιδίως:
 - α) τη μετατόπιση, από τους τελικούς πελάτες, φορτίου από τις ώρες αιχμής στις ώρες εκτός αιχμής, λαμβάνοντας υπόψη τη διαθεσιμότητα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ενέργειας από συμπαραγωγή και αποκεντρωμένης παραγωγής·
 - β) την εξοικονόμηση ενέργειας, χάρη στην ανταπόκριση αποκεντρωμένων καταναλωτών στη ζήτηση, από ανεξάρτητους φορείς συγκέντρωσης·

- γ) τη μείωση της ζήτησης χάρη σε μέτρα ενεργειακής απόδοσης που ελήφθησαν από παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των ΕΕΥ·
- δ) τη σύνδεση και κατανομή πηγών ηλεκτροπαραγωγής σε χαμηλότερα επίπεδα τάσης·
- ε) τη σύνδεση πηγών ηλεκτροπαραγωγής που βρίσκονται σε τόπο πλησιέστερο στην κατανάλωση· και
- στ) την αποθήκευση ενέργειας.

3. Τα τιμολόγια δικτύου ή λιανικής μπορούν να στηρίζουν τη δυναμική τιμολόγηση στο πλαίσιο μέτρων ανταπόκρισης στη ζήτηση των τελικών πελατών, όπως:

- α) τιμολόγια αναλόγως του χρόνου χρήσης·
- β) κρίσιμη τιμολόγηση των ωρών αιχμής·
- γ) τιμολόγηση σε πραγματικό χρόνο· και
- δ) εκπτώσεις στις ώρες αιχμής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΥ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς και οι διαχειριστές συστήματος διανομής:

- α) θεσπίζουν και δημοσιοποιούν τους τυποποιημένους κανόνες τους για την ανάληψη και τον επιμερισμό του κόστους των τεχνικών προσαρμογών, όπως συνδέσεις με το ηλεκτρικό δίκτυο, ενισχύσεις του δικτύου και εισαγωγή νέων δικτύων, βελτίωση της λειτουργίας του δικτύου και κανόνες σχετικά με την αμερόληπτη εφαρμογή των κωδικών δικτύου, οι οποίοι είναι απαραίτητοι, προκειμένου να ενταχθούν νέοι παραγωγοί που τροφοδοτούν το διασυνδεδεμένο δίκτυο με ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης·
- β) παρέχουν σε κάθε νέο παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, ο οποίος επιθυμεί να συνδεθεί με το σύστημα, τις απαραίτητες περιεκτικές πληροφορίες, στις οποίες περιλαμβάνονται:
 - i) πλήρης και αναλυτική εκτίμηση του σχετικού κόστους σύνδεσης·
 - ii) εύλογο και ακριβές χρονοδιάγραμμα για τη λήψη και επεξεργασία της αίτησης σύνδεσης με το δίκτυο·

- iii) εύλογο ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για κάθε προτεινόμενη σύνδεση με το δίκτυο. Η συνολική διαδικασία σύνδεσης με το δίκτυο δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 24 μήνες, λαμβάνοντας υπόψη τι είναι ευλόγως εφικτό και δεν δημιουργεί διακρίσεις·
- γ) παρέχουν τυποποιημένες και απλουστευμένες διαδικασίες σύνδεσης των καταναμημένων παραγωγών ενέργειας από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, με σκοπό τη διευκόλυνση της σύνδεσής τους με το ηλεκτρικό δίκτυο.

Οι τυποποιημένοι κανόνες που αναφέρονται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου βασίζονται σε αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη το σύνολο του κόστους και των οφελών που σχετίζονται με τη σύνδεση των εν λόγω παραγωγών με το ηλεκτρικό δίκτυο. Οι εν λόγω κανόνες μπορούν να προβλέπουν διαφορετικούς τύπους σύνδεσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV

ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ Ή ΣΕ ΣΧΕΤΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

- Πορίσματα και συστάσεις που ορίζονται σε αναλύσεις και ενεργειακούς ελέγχους που διενεργήθηκαν πριν από τη σύναψη της σύμβασης και καλύπτουν την ενεργειακή χρήση του κτιρίου με σκοπό την εφαρμογή μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.
- Σαφής και διαφανής κατάλογος των μέτρων απόδοσης που πρέπει να εφαρμοστούν ή των αποτελεσμάτων απόδοσης που πρέπει να επιτευχθούν.
- Εγγυημένη εξοικονόμηση που πρέπει να επιτευχθεί με την εφαρμογή των μέτρων της σύμβασης.
- Διάρκεια και στάδια της σύμβασης, όροι και προθεσμία καταγγελίας.
- Σαφής και διαφανής κατάλογος των υποχρεώσεων κάθε συμβαλλόμενου μέρους.
- Ημερομηνία(-ες) αναφοράς για τον προσδιορισμό της επιτευχθείσας εξοικονόμησης.
- Σαφής και διαφανής κατάλογος των δράσεων που πρέπει να αναληφθούν για την εφαρμογή ενός μέτρου ή μιας δέσμης μέτρων και, κατά περίπτωση, το σχετικό κόστος.
- Υποχρέωση πλήρους εφαρμογής των μέτρων της σύμβασης και τεκμηρίωση όλων των τροποποιήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου.

- Κανονισμοί που ρυθμίζουν τη συμπερίληψη ισοδύναμων απαιτήσεων σε κάθε υπεργολαβία με τρίτους.
 - Σαφής και διαφανής παρουσίαση των οικονομικών επιπτώσεων του έργου και κατανομή του μεριδίου των δύο μερών στην επιτευχθείσα εξοικονόμηση χρημάτων, ήτοι αμοιβή του παρόχου υπηρεσιών.
 - Σαφείς και διαφανείς διατάξεις σχετικά με τη μέτρηση και επαλήθευση της επιτευχθείσας εγγυημένης εξοικονόμησης, τους ποιοτικούς ελέγχους και τις εγγυήσεις.
 - Διατάξεις που αποσαφηνίζουν τη διαδικασία αντιμετώπισης του μεταβαλλόμενου πλαισίου συνθηκών, οι οποίες επηρεάζουν το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα της σύμβασης, ήτοι μεταβαλλόμενες τιμές ενέργειας και μεταβαλλόμενη ένταση χρήσης της εγκατάστασης.
 - Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις κάθε συμβαλλόμενου μέρους και τις κυρώσεις για την παραβίασή τους.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI

Μέρος Α

Καταργούμενη οδηγία, με κατάλογο των διαδοχικών τροποποιήσεών της
(αναφέρονται στο άρθρο 39)

Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
(ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1)

Οδηγία 2013/12/ΕΕ του Συμβουλίου
(ΕΕ L 141 της 28.5.2013, σ. 28)

Οδηγία (ΕΕ) 2018/844 του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
(ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 75) μόνο το άρθρο 2

Οδηγία (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
(ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 210)

Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
(ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1) μόνο το άρθρο 54

Απόφαση (ΕΕ) 2019/504 του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
(ΕΕ L 85I της 27.3.2019, σ. 66) μόνο το άρθρο 1

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/826
της Επιτροπής
(ΕΕ L 137 της 23.5.2019, σ. 3)

Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
(ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125) μόνο το άρθρο 70

Μέρος Β

Προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο (αναφέρονται στο άρθρο 39)

Οδηγία	Προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο
2012/27/ΕΕ	5 Ιουνίου 2014
(ΕΕ) 2018/844	10 Μαρτίου 2020
(ΕΕ) 2018/2002	25 Ιουνίου 2020, με εξαίρεση το άρθρο 1 σημεία 5 έως 10 και τα σημεία 3 και 4 του παραρτήματος 25 Οκτωβρίου 2020 για το άρθρο 1 σημεία 5 έως 10 και τα σημεία 3 και 4 του παραρτήματος
(ΕΕ) 2019/944	31 Δεκεμβρίου 2019 για το άρθρο 70 σημείο 5 στοιχείο α) 25 Οκτωβρίου 2020 για το άρθρο 70 σημείο 4 31 Δεκεμβρίου 2020 για το άρθρο 70 σημεία 1 έως 3, 5 στοιχείο β) και 6

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII

Πίνακας αντιστοιχίας

Οδηγία 2012/27/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2 εισαγωγή	Άρθρο 2 εισαγωγή
Άρθρο 2 σημείο 1	Άρθρο 2 σημείο 1
-	Άρθρο 2 σημεία 2, 3 και 4
Άρθρο 2 σημείο 2	Άρθρο 2 σημείο 5
Άρθρο 2 σημείο 3	Άρθρο 2 σημείο 6
-	Άρθρο 2 σημείο 7
Άρθρο 2 σημείο 4	Άρθρο 2 σημείο 8
Άρθρο 2 σημείο 5	Άρθρο 2 σημείο 9
Άρθρο 2 σημείο 6	Άρθρο 2 σημείο 10
Άρθρο 2 σημείο 7	Άρθρο 2 σημείο 11
Άρθρο 2 σημείο 8	Άρθρο 2 σημείο 12
Άρθρο 2 σημείο 9	-
Άρθρο 2 σημείο 10	Άρθρο 2 σημείο 13
-	Άρθρο 2 σημεία 14 και 15
Άρθρο 2 σημείο 11	Άρθρο 2 σημείο 16
Άρθρο 2 σημείο 12	Άρθρο 2 σημείο 17
Άρθρο 2 σημείο 13	Άρθρο 2 σημείο 18
Άρθρο 2 σημείο 14	Άρθρο 2 σημείο 19
Άρθρο 2 σημείο 15	Άρθρο 2 σημείο 20
Άρθρο 2 σημείο 16	Άρθρο 2 σημείο 21

Οδηγία 2012/27/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 2 σημείο 17	Άρθρο 2 σημείο 22
Άρθρο 2 σημείο 18	Άρθρο 2 σημείο 23
Άρθρο 2 σημείο 19	Άρθρο 2 σημείο 24
Άρθρο 2 σημείο 20	Άρθρο 2 σημείο 25
Άρθρο 2 σημείο 21	Άρθρο 2 σημείο 26
Άρθρο 2 σημείο 22	Άρθρο 2 σημείο 27
Άρθρο 2 σημείο 23	Άρθρο 2 σημείο 28
Άρθρο 2 σημείο 24	Άρθρο 2 σημείο 29
-	Άρθρο 2 σημείο 30
-	Άρθρο 2 σημείο 31
Άρθρο 2 σημείο 25	Άρθρο 2 σημείο 32
Άρθρο 2 σημείο 26	-
Άρθρο 2 σημείο 27	Άρθρο 2 σημείο 33
Άρθρο 2 σημείο 28	Άρθρο 2 σημείο 34
Άρθρο 2 σημείο 29	Άρθρο 2 σημείο 35
Άρθρο 2 σημείο 30	Άρθρο 2 σημείο 36
Άρθρο 2 σημείο 31	Άρθρο 2 σημείο 37
Άρθρο 2 σημείο 32	Άρθρο 2 σημείο 38
Άρθρο 2 σημείο 33	Άρθρο 2 σημείο 39
Άρθρο 2 σημείο 34	Άρθρο 2 σημείο 40
Άρθρο 2 σημείο 35	Άρθρο 2 σημείο 41
Άρθρο 2 σημείο 36	Άρθρο 2 σημείο 42
Άρθρο 2 σημείο 37	Άρθρο 2 σημείο 43
Άρθρο 2 σημείο 38	Άρθρο 2 σημείο 44
Άρθρο 2 σημείο 39	Άρθρο 2 σημείο 45

Οδηγία 2012/27/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 2 σημείο 40	-
Άρθρο 2 σημείο 41	Άρθρο 2 σημείο 46
Άρθρο 2 σημείο 42	Άρθρο 2 σημείο 47
Άρθρο 2 σημείο 43	Άρθρο 2 σημείο 48
-	Άρθρο 2 σημείο 49
Άρθρο 2 σημείο 44	Άρθρο 2 σημείο 50
Άρθρο 2 σημείο 45	Άρθρο 2 σημείο 51
-	Άρθρο 2 σημεία 52, 53, 54, 55 και 56
-	Άρθρο 3
-	Άρθρο 4 παράγραφος 1
Άρθρο 3 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 4 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο
-	Άρθρο 4 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο εισαγωγή	Άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο εισαγωγή
Άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο στοιχεία α) και β)	Άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β)
Άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο γ)	-
Άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο δ)	Άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ)
Άρθρο 3 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο εισαγωγή	-
-	Άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) εισαγωγή
-	Άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) σημεία i), ii) και iii)
Άρθρο 3 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο στοιχείο α)	Άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) σημείο iv)
-	Άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) εισαγωγή

Οδηγία 2012/27/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 3 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο στοιχείο β)	Άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) σημείο i)
Άρθρο 3 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο στοιχείο γ)	Άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) σημείο ii)
Άρθρο 3 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο στοιχείο δ)	Άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) σημείο iii)
Άρθρο 3 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο στοιχείο ε)	-
-	Άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) σημείο iv)
Άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 3	-
Άρθρο 3 παράγραφος 4	Άρθρο 35 παράγραφος 6
Άρθρο 3 παράγραφοι 5 και 6	-
-	Άρθρο 4 παράγραφος 4
-	Άρθρο 4 παράγραφος 5
-	Άρθρο 4 παράγραφος 6
-	Άρθρο 4 παράγραφος 7
-	Άρθρο 5
Άρθρο 5 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 6 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 5 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο-	Άρθρο 6 παράγραφος 1 πέμπτο εδάφιο
-	Άρθρο 6 παράγραφος 1 δεύτερο και τρίτο εδάφιο
Άρθρο 5 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο	Άρθρο 6 παράγραφος 1 τέταρτο εδάφιο
Άρθρο 5 παράγραφος 1 τέταρτο και πέμπτο εδάφιο	-
Άρθρο 5 παράγραφος 2	Άρθρο 6 παράγραφος 2
-	Άρθρο 6 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 5 παράγραφος 3	Άρθρο 6 παράγραφος 3
Άρθρο 5 παράγραφος 4	Άρθρο 6 παράγραφος 4
Άρθρο 5 παράγραφος 5-	Άρθρο 6 παράγραφος 5
Άρθρο 5 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο β)	Άρθρο 6 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο στοιχείο γ)
-	Άρθρο 6 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β)

Οδηγία 2012/27/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 5 παράγραφος 6	Άρθρο 6 παράγραφος 6
-	Άρθρο 6 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α)
Άρθρο 5 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 6 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β)
Άρθρο 5 παράγραφος 6 τρίτο εδάφιο	Άρθρο 6 παράγραφος 6 τρίτο εδάφιο
Άρθρο 5 παράγραφος 7	-
Άρθρο 6 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 7 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 6 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 7 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο
-	Άρθρο 7 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 6 παράγραφοι 2, 3 και 4	Άρθρο 7 παράγραφοι 2, 3 και 4
-	Άρθρο 7 παράγραφοι 5, 6, 7 και 8
Άρθρο 7 παράγραφος 1 εισαγωγή και στοιχεία α) και β)	Άρθρο 8 παράγραφος 1 εισαγωγή και στοιχεία α) και β)
-	Άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο γ)
Άρθρο 7 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 8 παράγραφος 5
Άρθρο 7 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο	Άρθρο 8 παράγραφος 1 πέμπτο εδάφιο
Άρθρο 7 παράγραφος 1 τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 8 παράγραφος 1 τέταρτο εδάφιο
-	Άρθρο 8 παράγραφοι 3 και 4
Άρθρο 7 παράγραφος 2	Άρθρο 8 παράγραφος 6
Άρθρο 7 παράγραφος 3	Άρθρο 8 παράγραφος 7
Άρθρο 7 παράγραφος 4	Άρθρο 8 παράγραφος 8
Άρθρο 7 παράγραφος 5	Άρθρο 8 παράγραφος 9
Άρθρο 7 παράγραφος 6	Άρθρο 8 παράγραφος 10
Άρθρο 7 παράγραφος 7	-
Άρθρο 7 παράγραφος 8	-

Οδηγία 2012/27/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 7 παράγραφος 9	-
Άρθρο 7 παράγραφος 10	Άρθρο 8 παράγραφος 2
Άρθρο 7 παράγραφος 11	-
Άρθρο 7 παράγραφος 12	Άρθρο 8 παράγραφοι 11, 12 και 13
Άρθρο 7α παράγραφος 1	Άρθρο 8 παράγραφος 14
Άρθρο 7α παράγραφος 2	Άρθρο 9 παράγραφος 1
Άρθρο 7α παράγραφος 3	Άρθρο 9 παράγραφος 3
-	Άρθρο 9 παράγραφος 4
-	Άρθρο 9 παράγραφος 2
Άρθρο 7α παράγραφοι 4 και 5	Άρθρο 9 παράγραφοι 5, 6 και 7
-	Άρθρο 9 παράγραφοι 8 και 9
Άρθρο 7α παράγραφοι 6 και 7	Άρθρο 9 παράγραφος 10
Άρθρο 7β παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 9 παράγραφοι 11 και 12
-	Άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2
-	Άρθρο 10 παράγραφοι 3 και 4
-	Άρθρο 11 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 11 παράγραφοι 3 και 4
Άρθρο 8 παράγραφοι 3 και 4	Άρθρο 11 παράγραφοι 5, 6 και 7
-	-
Άρθρο 8 παράγραφος 5	Άρθρο 11 παράγραφος 8
-	Άρθρο 11 παράγραφος 9
Άρθρο 8 παράγραφος 6	Άρθρο 11 παράγραφος 10
Άρθρο 8 παράγραφος 7	Άρθρο 11 παράγραφος 11
-	Άρθρο 11 παράγραφος 12
-	Άρθρο 12

Οδηγία 2012/27/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 9	Άρθρο 13
Άρθρο 9α	Άρθρο 14
Άρθρο 9β	Άρθρο 15
Άρθρο 9γ	Άρθρο 16
Άρθρο 10	Άρθρο 17
Άρθρο 10α	Άρθρο 18
Άρθρο 11	Άρθρο 19
Άρθρο 12	Άρθρο 20
-	Άρθρο 21
-	Άρθρο 22 παράγραφος 1
Άρθρο 12 παράγραφος 1	Άρθρο 22 παράγραφος 2
Άρθρο 12 παράγραφος 2 εισαγωγή και στοιχείο α) σημεία ι) έως ν)	Άρθρο 22 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχεία α) έως ζ)
Άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο β)	Άρθρο 22 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο σημείο η)
-	Άρθρο 22 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο
Άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο β σημεία ι) και ιι)	Άρθρο 22 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο στοιχεία γ) και δ)
-	Άρθρο 22 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο στοιχείο ε)
-	Άρθρο 22 παράγραφοι 4 έως 9
-	Άρθρο 23
-	Άρθρο 24

Οδηγία 2012/27/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 13	Άρθρο 32
Άρθρο 14 παράγραφος 1	Άρθρο 25 παράγραφος 1
-	Άρθρο 25 παράγραφος 2
Άρθρο 14 παράγραφος 2	Άρθρο 25 παράγραφος 5
Άρθρο 14 παράγραφος 3	Άρθρο 25 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο
-	Άρθρο 25 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 14 παράγραφος 4	Άρθρο 25 παράγραφος 4
-	Άρθρο 25 παράγραφος 6
-	Άρθρο 26 παράγραφοι 1 έως 6
Άρθρο 14 παράγραφος 5 εισαγωγή και στοιχείο α)	Άρθρο 26 παράγραφος 7 εισαγωγή και στοιχείο α)
Άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχεία β), γ) και δ)	-
-	Άρθρο 26 παράγραφος 7 στοιχεία β), γ) και δ) και δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 14 παράγραφος 5 δεύτερο και τρίτο εδάφιο	Άρθρο 26 παράγραφος 7 τρίτο και τέταρτο εδάφιο
Άρθρο 14 παράγραφος 6 στοιχείο α)	Άρθρο 26 παράγραφος 8 στοιχείο α)
Άρθρο 14 παράγραφος 6 στοιχείο β)	-
Άρθρο 14 παράγραφος 6 στοιχείο γ)	Άρθρο 26 παράγραφος 8 στοιχείο β)
-	Άρθρο 26 παράγραφος 8 στοιχείο γ)
Άρθρο 14 παράγραφος 6 δεύτερο και τρίτο εδάφιο	Άρθρο 26 παράγραφος 8 δεύτερο και τρίτο εδάφιο
Άρθρο 14 παράγραφοι 7, 8 και 9	Άρθρο 26 παράγραφοι 9, 10 και 11
-	Άρθρο 26 παράγραφος 12
Άρθρο 14 παράγραφοι 10 και 11	Άρθρο 26 παράγραφοι 13 και 14
Άρθρο 15 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 27 παράγραφος 1
Άρθρο 15 παράγραφος 1 δεύτερο και τρίτο εδάφιο	-

Οδηγία 2012/27/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
-	Άρθρο 27 παράγραφοι 2, 3 και 4
Άρθρο 15 παράγραφος 1 τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 27 παράγραφος 5
Άρθρο 15 παράγραφοι 2 και 2α	-
Άρθρο 15 παράγραφοι 3, 4 και παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 27 παράγραφοι 6, 7 και 8
Άρθρο 15 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο	-
Άρθρο 15 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο	-
Άρθρο 15 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 27 παράγραφος 9
Άρθρο 15 παράγραφος 7	Άρθρο 27 παράγραφος 10
Άρθρο 15 παράγραφος 9 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 27 παράγραφος 11
Άρθρο 15 παράγραφος 9 δεύτερο εδάφιο	-
Άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2	-
-	Άρθρο 28 παράγραφοι 1, 2, 3 και 5
Άρθρο 16 παράγραφος 3	Άρθρο 28 παράγραφος 4
-	-
Άρθρο 17 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο	-
Άρθρο 17 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 30 παράγραφος 3
Άρθρο 17 παράγραφος 2	Άρθρο 22 παράγραφος 7
Άρθρο 17 παράγραφος 3	-
Άρθρο 17 παράγραφος 4	-
Άρθρο 17 παράγραφος 5	Άρθρο 22 παράγραφος 10
Άρθρο 18 παράγραφος 1 εισαγωγή	Άρθρο 29 παράγραφος 1 εισαγωγή
Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία i) και ii)	Άρθρο 29 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β)
-	Άρθρο 29 παράγραφος 1 στοιχεία γ) και δ)
Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο β)	Άρθρο 29 παράγραφος 2
Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο γ)	Άρθρο 29 παράγραφος 3
-	Άρθρο 29 παράγραφος 4

Οδηγία 2012/27/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο δ) σημεία i) και ii)	Άρθρο 29 παράγραφος 5 στοιχεία α) και β)
-	Άρθρο 29 παράγραφος 5 στοιχείο γ)
Άρθρο 18 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β)	Άρθρο 29 παράγραφος 6 στοιχεία α) και β)
Άρθρο 18 παράγραφος 2 στοιχεία γ) και δ)	-
-	Άρθρο 29 παράγραφος 6 στοιχείο γ)
-	Άρθρο 29 παράγραφος 7
Άρθρο 18 παράγραφος 3	Άρθρο 29 παράγραφος 8
Άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο α)	Άρθρο 22 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο β)	Άρθρο 7 παράγραφος 7 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 19 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 22 παράγραφος 9 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 19 παράγραφος 2	-
Άρθρο 20 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 30 παράγραφοι 1 και 2
-	Άρθρο 30 παράγραφος 3, 4 και 5
Άρθρο 20 παράγραφοι 3, 3α, 3β, και 3γ	Άρθρο 30 παράγραφοι 6, 7, 8 και 9
Άρθρο 20 παράγραφος 3δ	Άρθρο 30 παράγραφος 10 πρώτο εδάφιο
-	Άρθρο 30 παράγραφος 10 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 20 παράγραφοι 4, 5, 6 και 7	Άρθρο 30 παράγραφοι 11, 13, 14 και 15
-	Άρθρο 30 παράγραφος 12
-	Άρθρο 30 παράγραφος 16
-	Άρθρο 30 παράγραφοι 17 και 18
Άρθρο 21	Άρθρο 31 παράγραφος 1
Παράρτημα IV υποσημείωση 3	Άρθρο 31 παράγραφοι 2, 3 και 4
-	Άρθρο 31 παράγραφος 5
Παράρτημα IV υποσημείωση 3	Άρθρο 31 παράγραφοι 6 και 7

Οδηγία 2012/27/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 22 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 33 παράγραφοι 1 και 2
-	Άρθρο 33 παράγραφος 3
Άρθρο 23	Άρθρο 34
Άρθρο 24 παράγραφοι 4α, 5 και 6	Άρθρο 35 παράγραφοι 1, 2 και 3
Άρθρο 24 παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 12	-
Άρθρο 24 παράγραφοι 13 και 14	Άρθρο 35 παράγραφοι 4 και 5
Άρθρο 24 παράγραφος 15 εισαγωγή	Άρθρο 35 παράγραφος 7 εισαγωγή
Άρθρο 24 παράγραφος 15 στοιχείο α)	-
Άρθρο 24 παράγραφος 15 στοιχείο β)	Άρθρο 35 παράγραφος 7 στοιχείο α)
-	Άρθρο 35 παράγραφος 7 στοιχεία β), γ), δ), ε), στ), ζ) και η)
-	Άρθρο 35 παράγραφος 7 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 24 παράγραφος 8	Άρθρο 35 παράγραφος 7 τρίτο εδάφιο
Άρθρο 25	-
Άρθρο 28	Άρθρο 36
-	Άρθρο 37
Άρθρο 27 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 38 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 27 δεύτερο εδάφιο	-
Άρθρο 27 τρίτο εδάφιο	Άρθρο 38 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 28 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 36 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 28 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο	-
Άρθρο 28 παράγραφος 1 τρίτο και τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 36 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 28 παράγραφος 2	Άρθρο 36 παράγραφος 2
Άρθρο 29	Άρθρο 39

Οδηγία 2012/27/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
-	Άρθρο 39 δεύτερο εδάφιο
-	Άρθρο 39 τρίτο εδάφιο
Άρθρο 30	Άρθρο 40
-	Παράρτημα Ι
Παράρτημα Ι	Παράρτημα ΙΙ
Παράρτημα ΙΙ	Παράρτημα ΙΙΙ
Παράρτημα ΙΙΙ	Παράρτημα ΙV
Παράρτημα ΙV	-
Παράρτημα V	Παράρτημα V
Παράρτημα VI	Παράρτημα VI
-	Παράρτημα VII
Παράρτημα VII	Παράρτημα VIII
Παράρτημα VIIα	Παράρτημα IX
Παράρτημα VIII	Παράρτημα X
Παράρτημα IX	Παράρτημα XI
Παράρτημα X	Παράρτημα XII
Παράρτημα XI	Παράρτημα XIII
Παράρτημα XII	Παράρτημα XIV
Παράρτημα XIII	Παράρτημα XV
Παράρτημα XV	-
-	Παράρτημα XVI
-	Παράρτημα XVII